

Na osnovu člana 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. Glasnik RS“ broj 31/2011, 112/2015, 108/2016 i 9/2020) i člana 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Sl. Glasnik RS“ br. 14/2012, 5/2015, 24/2017 i 14/2020), ALTA banka a.d. Beograd, objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ za period januar - decembar 2020. godine

Beograd, april 2021.

SADRŽAJ:

- Bilans uspeha
- Izveštaj o ostalom rezultatu
- Bilans stanja
- Izveštaj o promenama na kapitalu
- Izveštaj o tokovima gotovine
- Napomene uz finansijske izveštaje
- Izveštaj revizora
- Izveštaj o poslovanju
- Izjava lica odgovornih za sastavljanje finansijskih izveštaja
- Odluka o usvajanju finansijskih izveštaja
- Odluka o usvajanju izveštaja o poslovanju

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

	Napomena	U hiljadama dinara	
		2020.	2019.
Prihodi od kamata		819,692	850,030
Rashodi od kamata		(239,197)	(227,684)
Neto prihod po osnovu kamata	6	580,495	622,346
Prihodi od naknada i provizija		184,682	146,327
Rashodi naknada i provizija		(61,659)	(21,409)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	7	123,023	124,918
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	8	(3,177)	-
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti		108	26
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika		416	(691)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	9	33,268	18,567
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	10	(49,823)	(30,402)
Ostali poslovni prihodi	11	13,888	21,943
UKUPAN NETO POSLOVNI RASHOD/PRIHOD		698,198	756,707
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(316,652)	(256,171)
Troškovi amortizacije	13	(40,779)	(36,850)
Ostali prihodi	14	4,091	12,675
Ostali rashodi	15	(324,838)	(287,368)
(GUBITAK)/DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		20,020	188,993
POREZ NA DOBITAK	16a		
Gubitak po osnovu odloženih poreza		(7,857)	(3,607)
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		12,163	185,386
Zarada po akciji		42	643

Napomene na stranama od 1 do 116
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Datum: 28.02.2021. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog odbora

Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
DOBITAK PERIODA	<u>12,163</u>	<u>185,386</u>
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Smanjenje revalorizovanih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava (Negativni) / pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(37,191)	-
	(2,190)	709
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(2,170)	-
Ukupan (negativni) / pozitivni ostali rezultat perioda	<u>(41,551)</u>	<u>709</u>
UKUPAN NEGATIVAN/POZITIVAN REZULTAT PERIODA	<u>(29,388)</u>	<u>186,095</u>

Napomene na stranama od 1 do 116
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

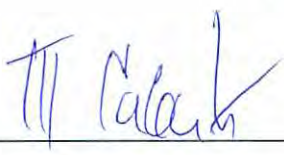

Član Izvršnog
odbora

BILANS STANJA
Na dan 31. decembar 2020. godine

	Napomena	31.12.2020.	31.12.2019.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	17	9,026,840	4,126,961
Hartije od vrednosti	18	777,374	552,997
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19	1,806,574	2,102,797
Kredit i potraživanja od komitenata	20	9,811,284	11,096,643
Investicije u zavisna društva	21	114	114
Nematerijalna ulaganja	22	19,710	23,102
Nekretnine, postrojenja i oprema	22	1,401,036	1,336,081
Investicione nekretnine	23a	214,662	246,157
Tekuća poreska sredstva		10,443	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	23b	-	25,051
Ostala sredstva	24	570,641	511,413
UKUPNO AKTIVA		23,638,678	20,031,759
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika			
		3,212	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	1,736,723	414,195
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	16,848,942	14,723,156
Rezervisanja	27	44,202	46,425
Odložene poreske obaveze	16c	120,797	119,503
Ostale obaveze	28	842,827	657,117
UKUPNO OBAVEZE		19,596,703	15,960,396
KAPITAL			
Akcijski kapital	29	3,080,297	3,080,297
Dobitak		12,163	185,386
Rezerve		949,515	805,680
UKUPNO KAPITAL		4,041,975	4,071,363
UKUPNO PASIVA		23,638,678	20,031,759

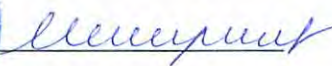
Napomene na stranama od 1 do 116
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

Član Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

	Akcijski kapital	Ostali kapital (državni i drugi kapital)	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacije rezerve potražni saldo	Revalorizacije rezerve dugovni saldo	Dobitak tekuće godine	Dobitak ranijih godina	Gubitak ranijih godina	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2019.	2,912,133	-	168,164	-	742,433	(17,993)	465,279	20,536	(396,284)	3,894,268
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	(465,279)	465,279	-	-
Raspodela dobiti-pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	(485,815)	396,284	(89,531)
Povećanje	-	-	-	80,530	-	3,193	185,386	-	-	272,716
Smanjenje	-	-	-	-	-	(2,483)	-	-	-	(2,483)
Stanje na dan 31.12.2019.	2,912,133	-	168,164	80,530	742,433	(17,283)	185,386	-	-	4,071,363
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	(185,386)	185,386	-	-
Raspodela dobiti-pokriće gubitka	-	-	-	185,386	-	-	-	(185,386)	-	-
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu vrednovanja osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	-	-	-	(43,754)	-	-	-	-	(43,754)
Efekat odloženih poreza	-	-	-	-	6,563	-	-	-	-	6,563
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	12,163	-	-	12,163
Negativni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	-	-	(2,190)	-	-	-	(2,190)
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	-	-	(2,170)	-	-	-	(2,170)
Stanje na dan 31.12.2020.	2,912,133	-	168,164	265,916	705,242	(21,643)	12,163	-	-	4,041,975

Napomene na stranama od 1 do 116 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog odbora

Član Izvršnog odbora

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1.januara do 31. decembra 2020. godine

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	794,252	942,716
Prilivi od kamata	557,116	695,716
Prilivi od naknada	229,933	223,921
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	7,160	23,025
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	43	54
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	919,376	839,949
Odlivi po osnovu kamata	(218,165)	(205,103)
Odlivi po osnovu naknada	(42,410)	(15,242)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(303,937)	(255,055)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(84,214)	(69,755)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(270,650)	(294,794)
Neto priliv/odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	(125,124)	102,767
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	1,148,942,201	794,735,178
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	499,372,092	381,072,203
Smanjenje ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	18,401	1,848,864
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	649,551,708	411,814,111
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(1,146,758,768)	(793,286,093)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(489,659,430)	(383,099,041)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(976,376)	(1,944,507)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	(656,122,962)	(408,242,545)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	2,058,309	1,551,852
Plaćeni porez na dobit	-	-
Isplaćene dividende	-	(5,700)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,058,309	1,546,152
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	2,510
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	2,510
Priliv od prodaje investicionih nekretnina	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(72,347)	(26,252)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	-	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(72,347)	(23,742)

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1.januara do 31. decembra 2020. godine

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	-	-
Prilivi po osnovu prodaje sopstvenih akcija	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	-	-
Odlivi gotovine po osnovu otkupa sopstvenih akcija	-	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Svega prilivi gotovine	1,149,736,453	795,680,404
Svega odlivi gotovine	1,147,750,491	794,157,994
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine	1,985,962	1,522,410
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	2,443,196	905,016
Pozitivne/(negativne) kursne razlike, neto	29,190	15,770
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	4,458,348	2,443,196

Napomene na stranama od 1 do 116
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

Član Izvršnog
odbora

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2020. GODINU**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

ALTA banka a.d. Beograd osnovana je 26. juna 1979. godine kao Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. (u daljem tekstu "Banka"), u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut, kojim je promenjen naziv banke u JUBMES banka a.d., Beograd.

U maju 2019. godine Republika Srbija je svoje učešće u Banci od 28,51% prodala kupcu Alta pay group d.o.o. Beograd, koji je time postao pojedinačno najveći akcionar Banke

Dana 30. januara 2020. godine Skupština Banke je usvojila naknadne izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut, kojim je promenjen naziv banke tako da sada glasi ALTA banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila saglasnost od Narodne banke Srbije.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce". Banka ne vrši konsolidaciju na osnovu člana 32 Zakona o računovodstvu jer je u pitanju jedino zavisno društvo koje je pojedinačno ili u konsolidovanom zbiru, sa stanovišta izrade konsolidovanog godišnjeg finansijskog izveštaja materijalno beznačajna.

Banka je na dan 31. decembra 2020. godine zapošljavala 133 radnika (31. decembra 2019. godine 121 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2020. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI), izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", 73/2019), banke su obavezne da vode knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa prevedenim MSFI, dok je Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), član 50. stav 2, propisano da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene.

MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Finansijski izveštaji za 2020. godinu su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kroz ostali rezultat, kao i nekretnina i investicionih nekretnina koje se naknadno vrednuju po modelu revalorizovane, odnosno fer vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom Narodne banke Srbije o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2019. godinu, izuzev dole navedenih usvojenih novih i izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog odbora Banke dana 19.03.2021. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2020. godine*

Veći broj novih standarda, tumačenja standarda i izmena i dopuna postojećih standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine i stoga su primenjivi na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća na dan 31. decembra 2020. godine.

- Izmene upućivanja na Konceptualni okvir u MSFI. Zajedno sa revidiranim Konceptualnim okvirom objavljenim u martu 2018. godine, IASB je izdao izmene na upućivanja u Konceptualnom okviru u MSFI. Dokument sadrži izmene MSFI 2, MSFI 3, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22 i SIC-32 zbog usaglašavanja sa novim Konceptualnim okvirom.
- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" - Definicija poslovanja. Izmene u definiciji poslovanja su samo promene u Prilogu A Definicije, uputstvu za primenu i ilustrativnim primerima iz MSFI 3. Ove izmene:
 - Pojašnjavaju da, kako bi se smatrao poslovanjem, stečeni skup aktivnosti i imovine mora uključivati, kao minimum, inpute i suštinske procese koji zajedno značajno doprinose sposobnosti stvaranja proizvoda/prinosa.
 - Sužavaju definicije poslovanja i ostvarenja usmeravanjem na robu i usluge pružene klijentima i uklanjanjem upućivanja na mogućnost smanjenja troškova.
 - Dodaju smernice i primere kako bi se entitetima pomoglo da procene da li je stečen suštinski proces.
 - Uklanjaju procenu da li su učesnici na tržištu sposobni da zamene sve nedostajuće inpute i procese i nastave da proizvode krajnje proizvode.
- Dodaju opcioni test koncentracije kojim se omogućava pojednostavljena procena da li stečeni skup aktivnosti i imovine nije poslovanje. Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" i MRS 8 "Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške" - Definicija materijalnosti. Pojašnjavanje definicije "materijalno" i usklađivanje definicije koja se koristi u Konceptualnom okviru i standardima.
- Izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 - "Reforma referentnih kamatnih stopa" - Faza 1. Izmjenama se pojašnjava da entiteti mogu da nastave da primenjuju određene zahteve računovodstva hedžinga (zaštite od rizika) pod pretpostavkom da se referentna vrednost kamatne stope na kojoj se zasnivaju tokovi gotovine koji su predmet hedžinga i tokovi gotovine od instrumenta hedžinga neće promeniti kao rezultat promene referentne kamatne stope.
- Izmene MSFI 16 "Lizing" - Olakšice u vezi sa zakupom povezane sa Covid-19. Izmenom se predviđa izuzeće od procene da li je olakšica u vezi sa zakupom pod uticajem Covid-19 epidemije modifikacija lizing ugovora.

Primena navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda nije rezultirala u značajnim izmenama računovodstvenih politika Banke i nije imala uticaj na priložene pojedinačne finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke*

IASB je objavio određeni broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2020. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banka namerava da ih primeni kada stupe na snagu.

- Izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 - "Reforma referentnih kamatnih stopa" - Faza 2 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).
- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" kojom se ažuriraju upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" - Prihodi pre namenjene upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina" - Štetni ugovori - Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI "Ciklus 2018-2020" - izmene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

Rukovodstvo Banke procenjuje da primena prethodno navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni od strane Banke neće imati značajan uticaj na pojedinačne finansijske izveštaje u periodu njihove početne primene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.2. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Banke je razmotrilo sve informacije koje su bile raspoložive i analiziralo pitanja koja mogu biti relevantna za sposobnost Banke da posluje u skladu sa načelom stalnosti, uključujući značajne okolnosti i događaje, planove rukovodstva, kao i efekte globalne krize prouzrokovane pandemijom Kovid-19 na poslovanje Banke, a kao što je detaljnije obelodanjeno u Napomeni 45.

2.3. Uporedne informacije

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2019. godinu, sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Prihodi i rashodi po osnovu kamate se priznaju u bilansu uspeha korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskih sredstava ili obaveza (ili, prema potrebi, tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa se obračunava kako bi se koristila u procesu utvrđivanja amortizovane vrednosti i prihoda od kamata tokom trajanja finansijskog instrumenta. U primeni metoda efektivne kamate, Banka identifikuje naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, paragraf B 5.4.1-B 5.4.7.

Naknada za odobravanje kredita i plasmana, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju tokom perioda trajanja kredita u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti" priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U skladu sa MSFI 9, paragraf 5.4.1, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koja nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstava ili finansijska sredstava koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva). Efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik jeste stopa koja diskontuje procenjene novčane tokove tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva na amortizovanu vrednost za ova sredstva.

Banka nastavlja obračun kamate u svrhu evidencije ukupnog potraživanja po osnovu kamata, ali ovako obračunata kamata ne utiče na prihode od kamate već se samo evidentira u vanbilansnoj evidenciji Banke. Evidencionu kamatu se, sve do definitivnog regulisanja spornog potraživanja, obračunava i evidentira u okviru vanbilansne evidencije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

MSFI 9 u paragrafima B 5.4.2 i B 5.4.3 propisuje koje naknade nisu, a koje jesu sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade i provizije nastale po osnovu izvršenih usluga platnog prometa kao i naknade nastale kao rezultat procesa servisiranja kredita, naknade za administraciju, praćenje, monitoring, održavanje računa i slično, koje Banka naplaćuje na periodičnoj osnovi, ne mogu se smatrati integralnim delom efektivne kamatne stope, i Banka ih evidentira u periodu kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena kao prihod po osnovu naknada i provizija.

U skladu sa MSFI 9 Banka definiše konkretne naknade koje čine integralni deo efektivne kamatne stope koje se evidentiraju kao prihod od kamate kao i metod razgraničenja prihoda od tih naknada.

Integralni deo efektivne kamatne stope su konkretne naknade za odobravanje finansijskog instrumenta i Banka ih prihoduje tokom perioda trajanja plasmana u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta obračunavaju se kao usklađenje s efektivnom kamatnom stopom osim ako se finansijski instrument ne meri po fer vrednosti pri čemu se promena fer vrednosti priznaje u dobiti ili gubitku. U tim slučajevima naknade se priznaju kao prihod ili rashod pri početnom priznavanju instrumenta.

3.3. Prihodi/rashodi po osnovu hartija od vrednosti

U skladu sa MSFI 9, dobici/ gubici po osnovu dužničkih instrumenata kapitala koji se vrednuju kroz ostali rezultat se priznaju kroz ostali rezultat, tj. na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promene njihove fer vrednosti, osim prihoda i rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kursnih razlika, do trenutka kada prestane priznavanje finansijskog sredstva ili kada se reklasifikuje.

Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha. Kamata obračunata primenom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha.

Dobici/gubici po osnovu vlasničkih instrumenata kapitala ili finansijskih instrumenata čiji je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje priznaju se u bilansu uspeha. Svi realizovani ili nerealizovani dobici po osnovu promene tržišne vrednosti ovih hartija od vrednosti se priznaju u korist prihoda odnosno na teret rashoda.

Hartije od vrednosti čiji je poslovni model prikupljanje ugovorenih novčanih tokova Banka vrednuje po amortizovanoj vrednosti, koju čini prvobitna nabavna vrednost po kojoj su stečene, uvećana za kamatu za protekli period po efektivnoj kamatnoj stopi i umanjena za eventualne otplate glavnice i kamate. Iznos gubitka, nastalog usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i neto sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj efektivnoj stopi ulaganja, i priznaje se u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 47).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu NBS na taj dan.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva obuhvataju kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, kredite i potraživanja od komitenata, sredstva na računima kod centralne banke i drugih banaka, hartije od vrednosti i ostala potraživanja, dok se finansijske obaveze najvećim delom odnose na primljene depozite banaka i drugih finansijskih organizacija i ostale obaveze.

3.5.1. Početno priznavanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha kod kojih troškovi transakcija direktno terete bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnjanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava

Klasifikacija finansijskih sredstava vrši se na osnovu poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih novčanih tokova. Zavisno od generisanih novčanih tokova i analize ispunjavanja SPPI kriterijuma (Solely payments of principal and interest) poslovni model može biti: držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate), držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje i držanje radi prodaje/trgovanja.

U zavisnosti od poslovnog modela vrši se klasifikacija finansijskih instrumenata:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (kapital); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti su finansijska sredstva koja su pribavljena sa namerom da se drže do fiksnog roka dospeća radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate).

Finansijska sredstva koje se vode po amortizovanoj vrednosti inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadna procenjivanja (na dan bilansiranja) vrše se po amortizovanoj vrednosti. Amortizovana vrednost je inicijalno priznata fer vrednost uvećana za obračunate prihode primenom efektivne kamatne stope i umanjena za otplaćenu glavnice i kamatu i korigovana za obračun očekivanih kreditnih gubitaka. Očekivani kreditni gubici priznaju se evidentiranjem ispravke vrednosti. Efekti promene ispravke vrednosti priznaju se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) su finansijska sredstva koja su pribavljena radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Finansijska sredstva koje se vode po fer vrednosti kroz ostali rezultat inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz ostali rezultat (revalorizacione rezerve). Nakon prestanka priznavanja sredstva akumulirani efekti promene vrednosti reklasifikuju se iz ostalog rezultata u bilans uspeha. Očekivani kreditni gubici priznaju se u okviru ostalog rezultata, a efekti promene priznaju se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha(FVTPL)

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha(FVTPL) su sredstva koje su pribavljene radi prodaje/trgovanja i sredstva koja ne zadovoljavaju SPPI kriterijume.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha inicijalno se iskazuju po fer vrednosti. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz bilans uspeha.

Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena modela više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL), po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVTOCI) i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente, dok za vlasničke nije predviđena kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu. Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti, u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti, tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstava u svaku od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinosni položaj.

Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju i ponovno ugovaranje ili modifikacije ne rezultiraju prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenjivo, revidirane efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, za kreditne obaveze i izdate garancije.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke. Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao input u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka, kao i ocena o značajnom povećanju kreditnog rizika, obelodanjene su u Napomeni 5.1

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 10).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke ili Upravnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja finansijskog sredstva smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava.

Restruktuirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije restruktuiru kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše restruktuirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.4. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze merene po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog ukupnog rezultata a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.6. Derivati

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 10).

3.7. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i tekući račun kod centralne banke, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, tekući račun kod Narodne banke Srbije, tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate, kao i druge depozite kod banaka i drugih institucija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja, u okviru pozicije Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 19). Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.9. Nekretnine, postrojenja, oprema, nematerijalna imovina i investicione nekretnine

Nematerijalna imovina se sastoji od softvera, licenci i nematerijalne imovine u pripremi.

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke (Napomena 29).

Investicione nekretnine se u početku odmeravaju po nabavnoj vrednosti odnosno ceni koštavanja. Troškovi transakcija se uključuju u početno odmeravanje. Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se odmeravaju po fer vrednosti. Dobici i gubici koji proizilaze iz promene fer vrednosti investicionih nekretnina se priznaju u bilansu uspeha za period u kome su nastali. Investicione nekretnine su iskazane po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, a efekti procene vrednosti su iskazani u bilansu uspeha (Napomena 14).

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2020. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpišu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.27-5.9%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15.0%
Motorna vozila	15.5%
Ostala osnovna sredstva	2.0-20.00%
Nematerijalna ulaganja	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Nekretnine, postrojenja, oprema, nematerijalna imovina i investicione nekretnine (Nastavak)

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 2020. godinu za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalne imovine i nekretnina postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 142/2014, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 i 153/2020) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 16c).

3.10. Obezvredenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.11. Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknadići prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

3.12. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obezvređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

3.13. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (Nastavak)

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.14. Naknade zaposlenima

a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Republičkog fonda za penzijskog i invalidsko osiguranje.

b) Obaveze po osnovu otpremnina

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Banke i Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Pored toga, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne prosečne mesečne neto zarade u Republici Srbiji na svakih navršениh deset godina staža ostvarenog u Banci.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju po sledećim pretpostavkama:

- Diskontna stopa	4,3%
- Godišnji rast zarada	2%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2010 - 2012

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.14. Naknade zaposlenima (Nastavak)

c) *Kratkoročna, plaćena odsustva*

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2020. godine.

d) *Učešće u dobiti*

Učešće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja.

3.15. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

3.16. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.17. Porez na dobitak

a) Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015-aut.tum. 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 i 153/2020) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od isteka perioda za koji se utvrđuje porez.

Gubici utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev kapitalnih dobitaka i gubitaka koji su utvrđeni u skladu sa ovim zakonom, mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

b) Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno, u korist kapitala (Napomena 16c).

c) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 15).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.18. Zarada po akciji

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 30). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.20. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 32).

3.21. Informacije po segmentima

Poslovni segment predstavlja deo imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima. Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije. Koncentracija plasmana i rezultati po segmentima su prikazani u Napomeni 43.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, za kreditne obaveze i izdate garancije.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke kod dužničkih finansijskih sredstava koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat, priznaju se u bilansu uspeha kroz ostali rezultat, i njima se ne umanjuje vrednost u bilansu stanja.

Banka vrši obezvrđenje na bazi modela očekivanih gubitaka u skladu sa MSFI 9: Finansijski instrumenti.

Obezvrđenje se vrši po jednom od sledećih osnova:

- 12- mesečni očekivani gubici - ovo su očekivani kreditni gubici koji nastaju ukoliko nastupi status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci u odnosu na izveštajni datum
- životni (lifetime) očekivani gubici -kreditni gubici kao posledica mogućih događaja neizmirenja obaveza tokom celog očekivanog života finansijskog instrumenta, a koji nastaje kao posledica značajnog porasta kreditnog rizika (Napomena 5.1).

(b) Obezvrđenje investicija

Banka investicije smatra obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Primeru radi: ukoliko bi Banka smanjila stopu amortizacije navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog smanjenja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od 4,701 hiljade dinara i obratno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(f) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 16c).

(g) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 3.17 b uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi manja za 2,333 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi veća za iznos od 2,898 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2020. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(g) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa (Nastavak)

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi manja za 864 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi veća za iznos od 1,014 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2020. godine.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najveći delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivo rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima. Postoje definisani postupci za postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo politike i metodologije, a Izvršni odbor procedure kojima su utvrđeni načini i procesi identifikovanja, merenja, ublažavanja i praćenje rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno prihvatljivim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Izvršni odbor predlaže Upravnom odboru politike, metodologije i smernice za upravljanje svim identifikovanim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospele obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Kreditni rizik primarno proističe iz aktivnosti kreditiranja, ali takođe i drugih transakcija koje uključuju bilansne i vanbilansne stavke, kao što su preuzete neopozive obaveze. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogo poštovanju zakonske regulative, ispravnima vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (8%).

Odobranjem kredita Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospeću. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija.

Odluke o odobravanju kreditnih izloženosti donosi Kreditni odbor ili Izvršni odbor Banke u zavisnosti od visine plasmana. Banka je usvojila limite do kojih svaki od navedenih odbora može donositi odluke. Odluku o kreditnom izlaganju preko nivoa limita odobravanja donosi Upravni odbor Banke.

Kreditni odbor Banke ima odgovornost za primenu procedura i politika koje osiguravaju da svako izlaganje je prethodno odobreno, procenjeno i kontrolisano. Svi krediti su prethodno pojedinačno procenjeni i odobreni od stručnih službi i Odeljenja upravljanja rizicima, a krediti preko usvojenog limita se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke.

Kreditni odbor redovno izveštava Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o svojim aktivnostima.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimaoca i potencijalnih zajmoprimaoca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem limita koncentracije na pojedinačnom i portfolio nivou prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, kao i utvrđivanjem adekvatne cene koja pokriva rizik plasmana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Banka profesionalno primenjuje niz mera u cilju upravljanja kreditnim rizicima, ublažavanja i kontrole tog rizika u odnosima sa ugovornim stranama, uključujući:

- stroge kriterijume selekcije;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja kredita;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Kreditna politika

Kreditna politika Banke sadrži osnovna opredeljenja, principe i kriterijume koje Banka primenjuje u svom poslovanju u nameri da obezbedi rentabilno poslovanje uz visoku likvidnost i jačanje konkurentne pozicije na finansijskom tržištu. Plasmani Banke usmeravaju se prvenstveno onim klijentima sa kojima Banka ima trajan poslovni odnos pod uslovom da se obezbeđuje maksimalna sigurnost i rentabilnost plasmana.

Banka odobrava kratkoročne i dugoročne kredite, okvirne kreditne aranžmane i sporazume o poslovnoj saradnji i druge proizvode pravnim licima koji uključuju kredite za likvidnost, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva. Najveći segment kreditnog portfolija Banke predstavljaju kreditne izloženosti privrednim društvima. Banka odobrava obezbeđene i neobezbeđene kreditne plasmane, u zavisnosti od procene prirode poslovnih aktivnosti klijenta, finansijske situacije klijenta, načina otplate kredita, kao i usklađenosti ukupne izloženosti Banke sa usvojenim limitima.

Banka odobrava različite vrste kreditnih proizvoda stanovništvu. U cilju procene nivoa izloženosti koje Banke smatra prihvatljivim da odobri, Banka utvrđuje kreditnu sposobnost klijenta i vrednost sredstva obezbeđenja po kreditu ukoliko se radi o obezbeđenim kreditima. Banka je razvila scoring sistem za fizička lica na osnovu kojeg se procenjuje rizik kreditnog izlaganja Banke fizičkim licima.

Preuzete obaveze kreditiranja

Garancije i odobreni akreditivi su neopoziva jemstva da će Banka izvršiti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obaveze prema trećim stranama i predstavljaju jednaki kreditni rizik kao i krediti. Preuzete obaveze kreditiranja predstavljaju neiskorišćene delove odobrenih kreditnih okvira (revolving krediti i kreditne kartice), garancije ili akreditive, kao i ostale oblike jemstva. Obzirom da je kreditni rizik povezan s preuzetim neopozivim obavezama kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu jednakom ukupnim neiskorišćenim sredstvima. Međutim, očekivani iznos gubitka je manji od ukupnog iznosa neiskorišćenih odobrenih sredstava jer je većina preuzetih obaveza za kreditiranje povezana s održavanjem specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata. Banka prati period do dospeća preuzetih obaveza kreditiranja jer navedene dugoročne obaveze predstavljaju veći kreditni rizik od kratkoročnih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis promena u procenama banke o strukturi i nivou kreditnog rizika

Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preduzima niz mera za upravljanje ovim rizikom (kreditna analiza, rangiranje dužnika, obezbeđivanje plasmana, i dr.). Upravljanje i kvantifikovanje kreditnog rizika sprovodi se korišćenjem metoda zasnovanih na najsavremenijim pristupima iz teorije i prakse.

Primenom ovakvog pristupa u Banci nije došlo do porasta kreditnog rizika u odnosu na prethodni izveštajni period. Banka ne očekuje da će u narednom periodu doći do porasta kreditnog rizika po osnovu promena u makroekonomskom okruženju.

Opis postupaka za identifikovanje, merenje i procenu kreditnog rizika

Identifikovanje visine kreditnog rizika, vrši se putem utvrđivanja klase rizika, odnosno kreditnog skora potencijalnih dužnika i/ili drugog lica sa kojim će Banka potencijalno uspostaviti poslovni odnos, npr. pružaoci nematerijalne kreditne zaštite ili založni dužnici u slučaju pribavljanja materijalnih sredstava obezbeđenja, kao i procene sredstava obezbeđenja po potencijalnom izlaganju. Utvrđivanje klase rizika vrši se na osnovu kvantitativnih i kvalitativnih faktora.

Na osnovu analize zahteva i preliminarne analize podataka o podnosiocu zahteva (i/ili drugog lica sa kojim će Banka potencijalno uspostaviti poslovni odnos u napred navedenom smislu), vrši se kreditna analiza finansijske pozicije predmetnog/ih lica i izrađuje Informacija o izvršenim analizama koja sadrži i mišljenje o kreditnom bonitetu predmetnog/ih lica, nameni i opravdanosti zahteva, podatke o povezanim licima predmetnog/ih lica, ostalim relevantnim podacima za merenje i konačnu procenu kreditnog rizika.

Nakon preliminarne analize pristupa se merenju i proceni kreditnog rizika koja se vrši u nezavisnom organizacionom delu za upravljanje rizicima, u skladu sa internim metodologijama procene kreditnog rizika, a na osnovu predviđenih kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji definišu ocenu kreditnog rizika utvrđuje se klasa rizika lica sa kojima Banka potencijalno može da uspostavi poslovni odnos.

Mišljenje organizacionog dela za upravljanje rizicima predstavlja jedan od obaveznih elemenata potrebnih za odlučivanje da li da se nastave dalje aktivnosti po osnovu zahteva za odobravanje izloženosti i prilaže se uz predmetni predlog organizacionih delova za preuzimanje rizika nadležnom telu za donošenje odluke, prilikom razmatranja i donošenja odluke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis postupaka za identifikovanje, merenje i procenu kreditnog rizika (Nastavak)

Banka u proceni kreditnog rizika koristi pristup koji obuhvata sledeće osnovne komponente:

- Uvrđivanje verovatnoće neizvršenja obaveze dužnika. Ovaj pristup pretpostavlja obavezno ocenjivanje kreditnog rejtinga svakog dužnika, kao i procenu rizika svake poslovne transakcije. Pri tome, obezbeđuje se utvrđivanje rejtinga dužnika i kreditnog rizika pre donošenja odluke nadležnog odbora Banke o odobravanju kreditnih plasmana;
- Utvrđivanje izlaganja kreditnom riziku za svaki novi proizvod koji se uvodi u ponudu Banke;
- Utvrđivanje gubitaka zbog neizmirenih obaveza. Na ovaj način će se obezbediti pokazatelj stope naplate po neizmirenoj obavezi u zavisnosti od visine rizika konkretnog plasmana;
- Utvrđivanje redovnosti u servisiranju obaveza. Na ovaj način utvrđuje se jedan od bitnih elemenata koji se koristi i za procenu stvarne vrednosti plasmana (obezvređenje na pojedinačnom i kolektivnom nivou), klasifikaciju potraživanja na osnovu klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke;
- Propisivanje koncentracije izloženosti prema jednom dužniku, odnosno grupi povezanih lica, privrednoj grani i drugim relevantnim faktorima, radi obezbeđenja disperzije rizika;
- Utvrđivanje potrebnog kapitala za pokriće kreditnog rizika kojem je Banka izložena. Kapital za pokriće izloženosti kreditnom riziku se posmatra kao regulatorni i interni. Banka u procesu procene interne adekvatnosti kapitala utvrđuje da li je regulatorno obračunat kapital prema izabranom pristupu Banke dovoljan za pokriće izloženosti Banke svim aspektima kreditnog rizika.

Banka za očekivane kreditne gubitke vrši obračun i evidentiranje ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke vanbilansnih stavki, a u skladu sa Računovodstvenim politikama Banke i Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

Opis načina na koji banka upravlja kreditnim rizikom i načina na koji banka procenjuje i upravlja koncentracijama u kreditnom portfoliju

Banka upravlja kreditnim rizikom doslednom primenom Politika upravljanja kreditnim rizikom i drugih internih akata kojima su jasno definisane obaveze i odgovornosti svih organizacionih delova i lica uključenih u proces izlaganja kreditnom riziku.

Upravljanje kreditnim rizikom vrši se:

- Selekcijom kreditnih zahteva, putem korišćenja internih rejting sistema. Selekcija i ocena kreditnih zahteva vrši se na osnovu usvojene interne metodologije za procenu kreditnog rizika (rangiranje clijenata);
- Putem pribavljanja materijalnih i/ili nematerijalnih sredstava ublažavanja izloženosti kreditnom riziku. U zavisnosti od procenjenog rizika dužnika i vrste plasmana utvrđuje se potrebna vrsta i nivo obezbeđenja izloženosti;
- Primenom sistema limita, utvrđivanjem prihvatljivih iznosa izloženosti kreditnom riziku na nivou ukupnog portfolija, po segmentima i pojedinačno. Limiti se postavljaju u cilju ublažavanja izloženosti mogućim, ali nepredvidivim negativnim ekstremnim scenarijima koji dovode do tzv. stresnih gubitaka;

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis načina na koji banka upravlja kreditnim rizikom i načina na koji banka procenjuje i upravlja koncentracijama u kreditnom portfoliju (Nastavak)

- Primenom sistema ranog upozoravanja. Ukoliko jedan ili više pokazatelja sistema ranog upozorenja pokazuje negativni trend, bez indikacija da bi moglo doći do jasnih pozitivnih promena u predstojećem periodu, kategorija rizika dužnika, pokrivenosti izloženosti obezbeđenjem i limiti izloženosti se odmah revidiraju;
- Primenom sistema identifikacije i upravljanja problematičnim izloženostima. U cilju minimiziranja gubitaka Banke vrši se identifikacija i praćenje problematičnih izloženosti kroz sprovođenje predviđenih aktivnosti: informisanje na internom nivou, provera dokumentacije, komunikacija sa dužnikom i/ili pružaocem kreditne zaštite, izmena u klasifikaciji prema riziku. U cilju ostvarivanja najbolje moguće naplate po problematičnim izloženostima, usvaja se plan korektivnih mera sa utvrđenim aktivnostima i rokovima realizacije.

Operativno upravljanje kreditnim rizikom obuhvata i upravljanje kreditnim portfolijom Banke. Cilj upravljanja kreditnim portfolijom je poboljšanje odnosa prinosa i rizika celokupnog kreditnog portfolia Banke. Za potrebe minimiziranja ukupnog rizika portfolia, vrši se grupisanje plasmana u segmente po definisanim karakteristikama, npr: visina plasmana, ekonomski sektor, privredna grana, povezana lica, zatim analiza strukture i rizika plasmana i prinosa ukupnog portfolia, kao i utvrđivanje i redovno korigovanje cena koja odražavaju rizike i tržišne uslove.

Banka, u cilju ograničavanja koncentracije izloženosti kredinom riziku, usklađuje svoje kreditno izlaganje sa regulatorno propisanim limitima, ali određuje i sekundarne (interne) limite za sve dužnike sa kojima uspostavlja poslovni odnos. Svrha limita je da visina ekspanzije Banke prema konkretnoj ugovornoj strani ne ugrozi solventnost Banke i da obezbedi širu disperziju rizika. Interni limiti izloženosti za dužnike utvrđuju se u zavisnosti od vrste dužnika, prema utvrđenoj klasi rizika dužnika, finansijskoj situaciji dužnika, uzimajući u obzir i podatke o zaduženosti kod drugih finansijskih institucija.

Aktivnost Banke koja podrazumeva preuzimanje kreditnog rizika, koja predstavlja dominantnu poslovnu aktivnost Banke mora da bude izraz procesa planiranja koji primarno obuhvata planiranje izloženosti na agregatnom nivou, tj. prema nekoj od definisanih kategorija: sektor, privredna grana, vrsta izloženosti, klasa rizika i zemlja porekla klijenta, kao i realnu rizičnu poziciju Banke i njene mogućnosti.

Usvajanje agregatnih limita je u nadležnosti Upravnog ili Izvršnog odbora Banke, u zavisnosti od vrste i nivoa limita. Agregatni interni limiti se posmatraju na nivou poslovanja sa pravnim, odnosno fizičkim licima izloženim kreditnom riziku i na nižem nivou u okviru poslovanja sa pravnim licima prema klasifikaciji dužnika i privrednoj grani kojoj isti pripada.

Merenje koncentracije vrši se utvrđivanjem usklađenosti sa internim i regulatornim limitima prema pojedinačnim klijentima ili grupi povezanih lica, kao i utvrđivanjem HHI (Herfindahl-Hirschman Index), kao osnovne mere koncentracije, na individualnom i agregatnom nivou na osnovu iznosa izloženosti Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis načina na koji banka upravlja kreditnim rizikom i načina na koji banka procenjuje i upravlja koncentracijama u kreditnom portfoliju (Nastavak)

Prihvatljivi nivo koncentracije izloženosti (limit) definisan je vrednošću HHI na osnovu obračuna koncentracije na agregatnom nivou za privredna društva i fizička lica i na individualnom nivou. U slučaju prevazilaženja ovih limita, izveštavaju se nadležni odbori Banke i utvrđuju potencijalne aktivnosti za svođenje izloženosti u okvire definisane limitima, a koji mogu da podrazumevaju ograničavanje, na period do usklađivanja nivoa sa usvojenim limitom, dodatnog angažovanja ili dodatno usmeravanje sredstava ka pojedinim klasama rizika, proizvodima ili pojedinačnim dužnicima u zavisnosti od doprinosa istih nivou HHI. Odluku o odobrenju transakcije kojom se prevazilaze interni limiti rizika može da donese Izvršni odbor na osnovu predloga organizacionih delova nadležnih za preuzimanje rizika koncentracije.

Banka prati koncentraciju i na nivou instrumenata kreditne zaštite (sredstva obezbeđenja), uključujući i ročnu i valutnu nausklađenost između izloženosti i instrumenata kreditne zaštite.

Nadležnosti i odgovornosti u procesu upravljanja kreditnim rizikom su definisane primarno Politikama upravljanja kreditnim rizikom, kao i drugim internim aktima Banke i detaljno su prikazane u godišnjem izveštaju „Objavljivanje podataka i informacija ALTA banke a.d. Beograd“ koji se sastavlja u skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni glasnik 103/2016).

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja

Banka je svesna činjenice da izloženost lošoj aktivni primarno proističe iz kreditnog rizika odnosno rizika da dužnik ili ugovorna strana ne izvršava obaveze iz ugovora, koji predstavlja ključni rizik u poslovanju.

Iz tog razloga, Banka identifikuje, meri, prati i kontroliše lošu aktivnu u svim dimenzijama, što joj omogućava da kontroliše potreban iznos kapitala u odnosu na taj rizik, kao i da teži da ostvari adekvatnu kompenzaciju na ime rizika koji je nastao. Strategija Banke u upravljanju lošom aktivom odnosi se na definisana načela i najviši prihvatljivi nivo loše aktive u Banci.

Politika upravljanja lošom aktivom predstavlja integralni deo procesa planiranja i definiše planirani trend smanjenja učešća loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti koja se klasifikuje.

Osnovni cilj upravljanja lošom aktivom je što manje učešće loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti Banke koja se klasifikuje, a pored istog ističu se i dodatni ciljevi u vidu težnje ka nižim apsolutnim iznosima loše aktive, efikasnijoj i efektivnijoj naplati loše aktive, uspešnim sprovođenjem restrukturiranja potraživanja loše aktive i nižim troškovima obezvređenja kao rezultat trendova u kretanju loše aktive.

Banka lošom aktivom upravlja na nivou ukupnog i segmenata portfolia (privredna društva i stanovništvo, uključujući preduzetnike) i na nivou pojedinačnog dužnika.

Kreditne izloženosti koje pokazuju znake sadašnjeg ili bliskog značajnog povećanja rizika, potpunog ili delimičnog neizvršenja obaveza, ili moguće potrebe za naplatom iz sredstava obezbeđenja, predmet su posebnog tretmana u okviru upravljanja lošom aktivom. Banka pod lošom aktivom, pre svega, podrazumeva problematične izloženosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

Banka pod problematičnim izloženostima (loši plasmani) podrazumeva:

- situaciju kada dužnik kasni u izmirenju svojih obaveza više od 90 dana od dana dospeća predmetne obaveze po bilo kojoj materijalno značajnoj obavezi,
- postojanje problematične finansijske situacije koja može (najverovatnije će) rezultirati u nemogućnosti izmirenja obaveze prema Banci (glavnice, kamate, naknade) iako to još nije slučaj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja,
- delimični ili potpuni individualni otpisi ili otpusti potraživanja od dužnika,
- prestanak obračuna kamate,
- restrukturiranje potraživanja koje je posledica pogoršanja finansijskog stanja dužnika uz umanjenje ili prolongiranje roka vraćanja obaveza,
- otvoren proces stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restrukturiranja dužnika
- prodaja potraživanja.

U cilju prepoznavanja potencijalnog rizika što je ranije moguće, vrši se kontinuirano praćenje i sledećih pokazatelja: kašnjenje u dostavljanju informacija, povećavanje duga prema drugim bankama, opadanje vrednosti sredstava obezbeđenja ili opadanje rejtinga dužnika, promene u prometu preko računa i stanju na računima kod Banke, opadanje tržišnog učešća, porast konkurencije, česte promene načina poslovanja, promene u kadrovskoj strukturi i dr.

Ukoliko je bilo kakva negativna informacija javno ili na drugi način dostupna, treba da se potvrdi u direktnom kontaktu ili na drugi način, a po potrebi i na osnovu uvida u podatke kod Kreditnog biroa i ustanove razlozi koji su doveli do promena kao i da se o tome odmah informiše. Ukoliko se kroz periodičnu analizu, odnosno procenjivanje, utvrdi postojanje negativnih informacija, obavezno je promptno informisanje. Ukoliko jedan ili više pokazatelja ranog upozorenja pokazuje negativni trend, bez indikacija da bi moglo doći do jasnih pozitivnih promena u predstojećem periodu dužnik se može staviti na kontrolnu listu (lista dužnika pod dodatnim nadzorom), o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

U slučaju sumnje ili konstatacije da postoji problem koji se može negativno odraziti na mogućnost nadoknade potraživanja Banke, odnosno sposobnost dužnika da servisira dug, lica koja su zadužena za identifikaciju porasta rizika dužna su da o tome promptno informišu radi sagledavanje karaktera i uzroka problema, načina identifikacije problema, mogućih implikacija za banku i predloga mera koje je neophodno preduzeti.

Banka kontinuirano prati naplatu potraživanja, odnosno realizovanih naplata po aktiviranim garancijama. Praćenje naplate potraživanja vrši se od momenta realizacije (puštanja sredstava), tokom celokupnog perioda korišćenja do perioda otplate, pri čemu se analiziraju dospele obaveze po plasmanu. Nakon isteka roka dospeća obaveze, ukoliko ista nije izmirena preduzimaju se određeni koraci u definisanim vremenskim okvirima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

Po isteku perioda od 90 dana nakon dospeća potraživanja Banke dolazi do identifikacije problematične izloženosti. Problematična izloženost se identifikuje i u ranijim periodima u odnosu na datum dospeća potraživanja ukoliko se dođe do saznanja da je dužnik ušao u proces stečaja, likvidacije, ili neke vrste finansijskog restrukturiranja, u slučaju prodaje potraživanja, kao i ukoliko se evidentira postojanje problematične finansijske situacije koja može (najverovatnije će) rezultirati u nemogućnosti izmirenja obaveze prema Banci iako to još nije slučaj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja.

Potraživanja se šalju na restrukturiranje na prvi znak trajnog pogoršavanja rizika ili mogućeg neispunjavanja obaveza. Nadležni odbor Banke donosi odluku da li izloženost treba restrukturirati ili pokrenuti proces naplate kroz realizaciju sredstava obezbeđenja.

Za restrukturiranje potraživanja se Banka odlučuje, samo ukoliko utvdi da je dužnik sposoban da održi svoju poslovnu aktivnost u narednom periodu i da će u skladu sa planom restrukturiranja moći da izvršava svoje obaveze. Mere restrukturiranja ne smeju se koristiti za privremeno ili trajno prikrivanje stvarnog nivoa rizika potraživanja koja su restrukturirana.

Ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, neophodno je obezbediti i dokumentovati:

1. detaljnu analizu razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća dužnika,
2. plan konsolidacije finansijskog stanja i operativnog poslovanja dužnika, a ukoliko je predviđena promena vlasničke strukture, onda je neophodan i plan konsolidacije vlasničke strukture,
3. projekciju novčanih tokova za period od tri godine, ili kraći period ukoliko je plan restrukturiranja na kraći rok od tri godine.

Pored prethodno navedenog vrši se i procena ostvarivosti predloženog plana restrukturiranja, obrazložiti efekte i prednosti restrukturiranja i sačiniti novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja.

U cilju minimiziranja gubitaka Banke vrši se identifikacija i praćenje problematičnih izloženosti kroz sprovođenje predviđenih aktivnosti: informisanje na internom nivou, provera dokumentacije, komunikacija sa korisnikom kredita ili drugog plasmana i garantom i komunikacija sa nalogodavcem i/ili korisnikom garancije, izmena u klasifikaciji prema riziku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije o načinu na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja

Identifikovanje i merenje kreditnog rizika u slučaju izlaganja Banke privrednim društvima se sprovodi kroz standardizovane interne postupke koji se primenjuju prilikom utvrđivanja klase rizika privrednog društva kojima je Banka izložena ili Banka ima nameru da se izloži u vidu kreditnog plasmana ili neke druge vrste angažovanja koja u sebi sadrži kreditni rizik, a na osnovu procene rizika tog lica. Raspoređivanje dužnika u definisane klase rizika se obavlja na osnovu izvršene kvantitativne i kvalitativne analize. Skala koju banka primenjuje pruža osnovu za jednoobrazno klasifikovanje privrednih društava i adekvatnu procenu rizika, utvrđenu za svaku klasu na osnovu očekivane verovatnoće neizmirenja obaveza svake od klasa rizika.

Dodeljivanje klase rizika odlikava verovatnoću da će dužnik dospeti u neizmirenje obaveza (očekivanu nenaplativost plasmana privrednim društvima u datoj klasi rizika) u periodu od jedne godine.

Kvantitativna analiza obuhvata analizu finansijskih pokazatelja utvrđenih na osnovu zvaničnih (revidiranih, kod obveznika revizije) finansijskih izveštaja privrednih društava koji se pribavljaju najmanje jednom godišnje.

Nakon utvrđivanja klase rizika na osnovu kvantitativnih faktora, u obzir se uzimaju i kvalitativni faktori i indikatori ranog upozorenja relevantni za dužnike. Kvalitativna analiza obuhvata analizu dodatnih faktora koji mogu imati uticaj na sposobnost privrednog društva da ispuni preuzete obaveze otplate plasmana ili izvrši eventualno plaćanje po osnovu preuzetih vanbilansnih obaveza. Promene u kvalitativnim faktorima se kontinuirano prate i vrši se prilagođavanje kada se relevantne promene faktora evidentiraju kao pouzdane.

Prilikom klasifikacije privrednih društava, Banka koristi internu skalu koja se sastoji od osam klasa koje su prikazane u sledećoj tabeli:

Klasa rizika	Kreditni kvalitet	Opis klase rizika
1	Visok	Izuzetan kreditni položaj - minimalni rizik
2	Srednji	Odličan kreditni položaj - nizak rizik
3	Srednji	Dobar kreditni položaj - ograničen rizik
4	Srednji	Prosečan kreditni položaj - prihvatljiv niži rizik
5	Srednji	Ispodprosečan kreditni položaj - prihvatljiv viši rizik
6	Nizak	Slab kreditni položaj - povišeni rizik
7	Nizak	Veoma slab kreditni položaj - visok rizik
8	Problematičan	Neizvršenje obaveza - rizik koji se ne može kontrolisati

Banka najmanje jednom godišnje sprovodi proces validacije modela rangiranja dužnika, pri čemu se ispituje da li klasifikacije u definisane klase rizika i očekivana verovatnoća neizmirenja obaveza na nivou pojedinačne klase odgovara empirijskim rezultatima u pogledu neizmirenja obaveza u definisanom vremenskom okviru.

Banka za izlaganje prema fizičkim licima i drugim pravnim licima (izuzev privrednih društava), a u smislu rangiranja prema nivou rizika, koristi rangiranja u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019) u definisane kategorije na osnovu finansijske pozicije dužnika, odnosno pre primene efekata sredstava obezbeđenja i drugih korektivnih faktora klasifikacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije o načinu na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja (Nastavak)

U sledećoj tabeli prikazana je klasifikacija koji Banka primenjuje u odnosu na nivo rizika:

Kategorija	kreditni kvalitet	
	pravna lica	fizička lica
A	Visok	Visok
B	Srednji	Srednji
V	Srednji	Nizak
G	Nizak	Nizak
D	Problematičan	Problematičan

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja

Banka je Politikom upravljanja kolateralom definisala opredeljujuće principe i osnovne smernice u prihvatanju, vrednovanju i praćenju kolaterala koji Banka prihvata kao instrument kreditne zaštite rizičnih plasmana. Ciljevi ove politike su:

- Ostvarivanje jednoobrazne prakse u primeni kolateralnog jemstva,
- Jednoobrazno vrednovanje kolaterala,
- Kontinuirano praćenje vrednosti kolaterala i
- Veća naplativost rizičnih plasmana.

Osnovni principi kojima se Banka rukovodi pri upravljanju kolateralom su:

- Banka pribavlja adekvatan kolateral u cilju povećanja stepena naplativosti rizičnih plasmana;
- Banka određuje vrstu i visinu kolaterala prema visini evidentiranog rizika;
- Banka adekvatno utvrđuje vrednost kolaterala u skladu sa važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;
- Banka kontinuirano prati vrednost i utrživost kolaterala prema važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;
- Kolateral mora biti takve prirode i uspostavljen na takav način da u slučaju bankrotstva, stečaja i likvidacije ili propasti davaoca kolateralnog jemstva, obezbeđenje ostaje na snazi i omogućava Banci da naplati svoje potraživanje.

Politikom su definisane vrste kolaterala za koje su predviđeni ponderi vrednosti kolaterala, koji su osnova za utvrđivanje faktora umanjavanja vrednosti kolaterala. Banka za sledeće vrste kolaterala utvrđuje specifične faktore umanjavanja vrednosti kolaterala: finansijsko kolateralno jemstvo, kolateralno jemstvo u vidu hartija od vrednosti (u zavisnosti od vrste emitenta), kolateralna jemstva u vidu potraživanja, kolateralna jemstva u obliku polise životnog osiguranja, kolateralna jemstva na nepokretnostima, procenjenim po tržišnoj vrednosti (u zavisnosti od vrste nepokretnosti: poslovna, stambena), kolateralno jemstvo u obliku pokretnih stvari (roba, proizvodi i ostala pokretna imovina), kolateralno jemstvo u obliku garancija i kontragarancija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja (Nastavak)

Uslovi za materijalno vrednovanje nepokretnosti su: podobnost za upis hipoteke i osiguranje nepokretnosti (sa mogućnošću vinkulacije na Banku). Uslovi za materijalno vrednovanje pokretne stvari su: podobnost stvari za upis založnog prava, osiguranje pokretne stvari (sa mogućnošću vinkulacije u korist Banke), mogućnost prodaje založene stvari. U slučaju kolateralnog jemstva u vidu garancija i kontragarancija, Banka prihvata samo bezuslovne garancije (garancije bez prigovora i garancije na prvi poziv).

Iznos garancije mora da pokriva vrednost plasmana (glavnicu), uvećanu za naknade i redovnu kamatu, kao i sve vrste plaćanja koje je dužnik obavezan da učini. Uslovi za materijalno vrednovanje založenih hartija od vrednosti su da Banka poseduje dokument o zalozi i nepostojanje tereta u korist trećih lica na hartijama koje se zalažu. Pokrivenost plasmana kolateralom se računa kao odnos odobrenog iznosa plasmana prema iznosu založenog potraživanja uz primenu pondera vrednosti kolaterala.

Prilikom utvrđivanja očekivanih novčanih tokova od realizacije kolaterala, za potrebe procene obezvređenja na pojedinačnom nivou, Banka primenjuje faktore umanjenja vrednosti kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala, a na osnovu izvršene analize koja je u najvećoj meri bazirana na analizi tržišta, tražnji za određenom vrstom sredstva obezbeđenja, iskustvu drugih učesnika na finansijskom tržištu, volatilnosti hartija od vrednosti i na prethodnom iskustvu Banke. Revizija faktora umanjenja vrednosti vrši se u slučaju procene da je došlo do značajnih promena na tržištu ili u procesima realizacije sredstava obezbeđenja koji mogu imati značajan uticaj na visinu moguće naplate kroz realizaciju istih. Za specifične vrste kolaterala koji nisu definisani politikom upravljanja kolateralima ili drugim internim aktima Banke ili u slučaju postojanja informacija o mogućnosti realizacije kolaterala (ili procena mogućnosti) u drugačijim vrednostima od definisanih, utvrđivanje faktora umanjenja vrednosti kolaterala se vrši na osnovu dodatnih procene.

Banka nema značajan iznos sredstava stečenih naplatom potraživanja, ni po broju ni po vrednosti. Banka nema stambene nepokretnosti stečene naplatom potraživanja koje su služile kao sredstvo obezbeđenja stambenih kredita fizičkim licima, što je posledica činjenice da je Banka prevashodno orijentisana na saradnju sa pravnim licima i da nema razvijenu poslovnu mrežu.

Sva kolateralna jemstva moraju imati poznatu vrednost. Za kolateralna jemstva za koja se ne može direktno utvrditi tržišna vrednost pre zaključenja ugovora o kolateralnom jemstvu, pribaviće se mišljenje sudskog veštaka za tu oblast.

Vrednovanje kolaterala obavezno se vrši pre zaključenja ugovora o poslovnoj saradnji i u toku važenja ugovora. Ukoliko po proceni Banke, dođe do poremećaja uslova na tržištu koji značajno mogu uticati na vrednost kolaterala, vrednovanje kolaterala se može poveriti veštaku nadležnom za veštačenje kolaterala u pitanju. Kada se radi o zalozi na nepokretnostima, Banka vrši ponovnu procenu vrednosti kolaterala, najmanje jednom u tri godine.

Osnovicu za vrednovanje hartija od vrednosti je fer vrednost istih utvrđena na osnovu tržišnih cena (ukoliko se sa istima trguje na organizovanom tržištu kapitala) ili vrednost utvrđena primenom modela (ukoliko se ne radi o tržišnim hartijama od vrednosti).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja (Nastavak)

Osnovicu za vrednovanje založenog potraživanja predstavlja iznos naveden u ispravi (dokumentu) kojim se potvrđuje potraživanje. Osnovicu za vrednovanje založene polise predstavlja otkupna vrednost polise.

Otkupna vrednost polise utvrđena je od strane društva za osiguranje koje je izdalo predmetnu polis. Osnovica za obračun materijalne vrednosti nepokretnosti je tekuća tržišna vrednost (npr. cena po kojoj bi imovina mogla da se proda nezavisnom kupcu u vreme procene, pod pretpostavkom da se imovina javno ponudi). Procenu vrednosti nekretnine vrši ovlašćeni sudski procenitelj građevinske struke. Osnova za obračun materijalne vrednosti pokretnih stvari je tekuća tržišna vrednost, procenjena vrednost ili kupovna vrednost (ukoliko je nova stvar).

Informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9: Finansijski instrumenti, definisala kriterijume za razvrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet navedene klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI).

Nivo 3 odgovara problematičnim (NPL) potraživanjima, Nivo 1 i Nivo 2 predstavljaju "potklase" u okviru Performing-a, pri čemu se u Nivo 2 svrstavaju Performing potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja. Budući da različiti nivoi obezvređenja imaju za rezultat različite načine obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (12-mesečni očekivani kreditni gubici se obračunavaju za potraživanja u Nivou 1, dok se za potraživanja u Nivou 2 i Nivou 3 obračunavaju "lifetime" očekivani kreditni gubici). Banka je razvila internu metodologiju za obračun obezvređenja za privredna društva i obračunala parametre rizika (EAD, PD, LGD) u skladu sa zahtevima MSFI 9. Diskontna stopa koja se u obračunu koristi je važeća efektivna kamatna stopa pojedinačnog ugovora. U kontekstu obračuna "lifetime" očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je razvila metodologiju za utvrđivanje EAD-a (Exposure at Default) za sve periode do konačne ročnosti finansijskog instrumenta. Za proizvode koji se amortizuju i za koje su raspoloživi planovi otplate, budući EAD se utvrđuje na osnovu planova otplate. Faktori kreditne konverzije, u zavisnosti od vrste proizvoda i segmenta, mogu biti regulatorni ili interno obračunati na osnovu istorijskih podataka. Za izloženosti koje pripadaju segmentu "Low Default Portfolio" (države, i banke), za potrebe obračuna obezvređenja koriste se godišnji PD-ijevi objavljeni od strane rejting agencije Moody's, kao i LGD u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala (45%), s obzirom na to da Banka u ovom delu portfolija nema dovoljno istorijskih podataka kako bi ih sama obračunala. Banka za potrebe klasifikacije i obračuna očekivanih kreditnih gubitaka koristi aplikativno rešenje Select 9.

Objektivni dokazi umanjenja vrednosti plasmana

Ukoliko postoje objektivni dokazi da su finansijski instrumenti obezvređeni, odnosno da Banka u ugovorenim rokovima ili iznosima neće biti u mogućnosti da naplati svoja potraživanja, sadašnja vrednost budućih novčanih tokova ne odlikava realno stvarnu vrednost finansijskih instrumenata, odnosno da će isti biti manji od njihove knjigovodstvene vrednosti, vrši se obračun obezvređenja takvog plasmana radi svođenja na nadoknadivu (realnu) vrednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Objektivni dokazi umanjenja vrednosti plasmana (Nastavak)

Banka na svaki izveštajni datum ispituje da li je nakon početnog priznavanja došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika finansijskog instrumenta. Banka pri ispitivanju primenjuje promenu rizika od neispunjenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta, a ne promenu iznosa očekivanih kreditnih gubitaka. U svrhu tog ispitivanja Banka upoređuje rizik od neispunjenja obaveze povezan s finansijskim instrumentom na datum izveštavanja s rizikom od neispunjenja obaveze povezanim s finansijskim instrumentom na datum početnog priznavanja i pri tome uzima u obzir sledeće kriterijume, koji upućuju na znatno povećanje kreditnog rizika nakon početnog priznavanja:

- potraživanje je u docnji preko 30 dana,
- došlo je do promene rejtinga za 2 ili više klase, za privredna društva, odnosno 2 kategorije po klasifikaciji NBS za banke, preduzetnike, jedinice lokalne samouprave i javna administrativna tela i 2 eksterna rejtinga za države i centralnu banku,
- potraživanje nije u statusu neizvršenja obaveza, ali je restrukturirano, i na osnovu kojih se potraživanje raspoređuje u nivo 2. Ispunjenost bilo kog kriterijuma je dovoljan uslov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2.

Ukoliko nije ispunjen ni jedan od navedenih kriterijuma potraživanje ostaje u nivou 1, odnosno smatra se da ovi finansijski instrumenti imaju nizak kreditni rizik, tj. nizak rizik neispunjenja obaveza. Dužnik je sposoban da u kratkom roku (o dospeću ili sa docnjom ne dužom od 30 dana) ispuni ugovorne obaveze u pogledu novčanih tokova, čiju sposobnost izmirenja obaveza nepovoljne promene privrednih i poslovnih uslova dugoročno mogu, ali i ne moraju umanjiti.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja, utvrdi da je iznos potraživanja po kome je docnja bila duža od 30 dana što je bio osnov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2, u međuvremenu naplaćen, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja, raspoređenog u nivo 2, u međuvremenu utvrdi kategorija čiji je nivo kvaliteta bolji, isti ili za jednu kategoriju lošiji u odnosu na momenat incijalnog odobrenja, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1. Za potraživanja kod kojih se kao osnov za utvrđivanje kreditnog kvaliteta koriste finansijski izveštaji, za prelazak potraživanja iz nivoa 2 u nivo 1 osnov mogu biti samo zvanični finansijski izveštaji.

Potraživanje se raspoređuje u nivo 3 u slučaju da je potraživanje u statusu neizmirenja obaveza

Kriterijumi razvrstavanja potraživanja u grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika

Banka koristi sledeće metode grupisanja radi kolektivnog procenjivanja ispravke vrednosti /rezervisanja za kreditni gubitak:

- interne klase kreditnog rizika;
- vrsta plasmana;
- vrsta dužnika;
- urednost u izmirenju obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Parametri koje koristi za potrebe procene na grupnoj osnovi za grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika

Banka za procenu obezvređenja na grupnoj osnovi za potraživanja od privrednih društava koristi sledeće parametre:

- Stopa neizvršenja obaveza;
- Gubitak u slučaju nastupanja statusa neizvršenja obaveza;
- Vrednost izloženosti;

Stopa neizvršenja obaveza za svakog pojedinačnog klijenta izračunava se na osnovu klasifikacije pojedinačnog dužnika prema kreditnom riziku utvrđene primenom validiranog internog modela i služi za izračunavanje procenta ispravke vrednosti.

Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza izračunava se na osnovu utvrđene stope naplate po potraživanjima koja su dospela u neizvršenje obaveza na nivou ukupnih potraživanja Banke od pojedinačnih dužnika koji su dospeli u status neizvršenja obaveza. Za potrebe obračuna stope naplate izračunava se diskontovana vrednost naplaćenih potraživanja koja se stavlja u odnos sa ukupnom vrednošću potraživanja koja su dospela u status neizvršenja obaveza, na nivou pojedinačnog dužnika. Naplaćena potraživanja se diskontuju na trenutak prenosa potraživanja u status neizvršenja obaveza.

Ukupnom vrednošću potraživanja koja su dospela u neizvršenje obaveza smatra se aktuelna knjigovodstvena vrednost potraživanja u trenutku prenosa potraživanja u status neizvršenja obaveza uvećana za knjigovodstvenu vrednost potraživanja koja dospevaju na naknadne datume nakon ulaska dužnika u status neizvršenja obaveza u periodu dok se dužnik nalazi u navedenom statusu. Stopa naplate koja se koristi u obračunu obezvređenja na kolektivnom nivou, predstavlja prosečnu stopu naplate na nivou portfolia ukupnih potraživanja od dužnika, koji su dospeli u status neizvršenja obaveza u definisanom periodu u odnosu na datum obračuna.

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja

Prilikom procene obezvređenja na pojedinačnoj osnovi, iznosi koji se očekuju da će biti naplaćeni u budućnosti zavise od procene nadoknadivosti potraživanja. Mogući obim gubitka utvrđuje se na osnovu najsvježijih informacija. Procena nadoknadivosti potraživanja se vrši na osnovu faktora kao što su:

1. finansijski položaj dužnika (kreditna sposobnost) uključujući realističnu procenu, na osnovu finansijskih i poslovnih informacija, verovatnoće budućih novčanih tokova,
2. kvaliteta i realizacione fer vrednosti kolaterala, troškova u vezi sa realizacijom kolaterala,
3. urednosti u dosadašnjem servisiranju obaveza.

Na osnovu navedenih osnovnih, ali i ostalih raspoloživih informacija procenjuju se ukupni novčani tokovi od potraživanja koji određuju nadoknadivost potraživanja, a na bazi najmanje dva različita scenarija, čijim ponderisanjem se dobija nadoknativa vrednost, na način da najveće učešće u ponderu ima scenario koji je procenjen kao najrealističniji.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja (Nastavak)

Prilikom ocene stepena obezvređenja Banka uzima u obzir sledeće elemente:

- Nefinansijske faktore koji mogu uticati na poslovanje dužnika (npr. karakter i kvalitet dužnika),
- Sposobnost otplate duga koja proističe iz profitabilnosti posla i likvidnosti kompanije,
- Kvalitet kolaterala koji osigurava potraživanje, kvalitet dokumentacije pomoću koje Banka realizuje teret na kolateralu i njegov pravni status,
- Opšta situacija u industriji i ekonomskom okruženju u oblasti aktivnosti dužnika,
- Kompletnost kreditne dokumentacije u kreditnom dosijeu,
- Prethodno iskustvo u ispunjenju obaveza prema Banci od strane dužnika.

Ukoliko se raspolaže sa dokumentima o mogućoj strukturi reprograma ili restrukturiranja potraživanja (usvojeni planovi restrukturiranja, ugovori o reprogramu/restrukturiranju, protokoli o naplati i sl.) procena nadoknadivosti može da se vrši na osnovu strukture otplate definisane ovim dokumentima ukoliko se na osnovu raspoloživih informacija može konstatovati da postoji značajna izvesnost da će se isti i realizovati. Ukoliko se ne radi o usvojenim i pravosnažnim dokumentima, na osnovu dobijenih informacija se vrši procena perioda za koji bi naplata u skladu sa istima mogla početi. Ukoliko su dokumenta usvojena, ali nisu pravosnažna, primenjuje se definisan minimalan period od datuma obračuna za koji se ne očekuje početak primene restrukturiranja u skladu sa predmetnim dokumentima.

Ukoliko naplata Banke zavisi od ishoda sudskog spora, obavezno se vrši, ili pribavlja od angažovanih zastupnika Banke, procena izvesnosti povoljnog ishoda istog za Banku i vremenskog perioda za završetak istog.

Ukoliko postoji očekivanje da plasman nije nadoknativ iz očekivanih novčanih tokova od plasmana, odnosno ukoliko postoji potreba i namera da se potraživanje naplati iz sredstava obezbeđenja (kolaterala) i očekivanje da će obezbeđenje po plasmanu biti aktivirano, u tom slučaju se procena visine obezvređenja po datom plasmanu vrši na osnovu diskontovanih vrednosti očekivanih novčanih tokova od realizacije obezbeđenja po potraživanjima od klijenta. Za Banku su prihvatljive tri metode procene tržišne vrednosti sredstava obezbeđenja: tržišni pristup, prihodovni pristup i troškovni pristup, s tim da tržišni pristup ima prioritet pri proceni vrednosti sredstva obezbeđenja. Ukoliko je ovaj pristup neprimenljiv ili neadekvatan, koristiće se prihodovni pristup, dok će se troškovni pristup koristiti samo u slučaju da su prethodna dva pristupa neprimenljiva.

U cilju adekvatnog utvrđivanja obezvređenja prilikom naplate potraživanja iz kolaterala, Banka primenjuje očekivano vreme naplate iz kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala. Za specifične vrste kolaterala ili u slučaju postojanja informacija ili procene o mogućnosti realizacije kolaterala (ili procena mogućnosti) u drugačijim vremenskim periodima od definisanih minimalnih, utvrđivanje perioda realizacije kolaterala se vrši na osnovu procene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja (Nastavak)

Prilikom utvrđivanja očekivanih novčanih tokova od realizacije kolaterala, za potrebe procene obezvređenja na pojedinačnom nivou, Banka primenjuje odgovarajuće faktore umanjenja vrednosti kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala, a na osnovu izvršene analize.

Pod nadoknadivim (naplativim) iznosom potraživanja podrazumeva se sadašnja vrednost procenjenih očekivanih budućih priliva po datom plasmanu, a pod nominalnom knjigovodstvenom vrednošću plasmana (vrednosti izložene kreditnom riziku) podrazumeva se stanje potraživanja po osnovu glavnice, dospele kamate, naknade i drugih potraživanja.

Prilikom obračuna ispravke vrednosti odnosno rezervisanja, ukoliko se radi o plasmanima kod kojih se očekuju prilivi u dugom roku, obavezno se vrši diskontovanje očekivanih novčanih tokova u budućnosti. Diskontovanje se vrši diskontnom kamatnom stopom koja predstavlja najmanje efektivnu kamatnu stopu za očekivane ročnosti novčanih tokova svake kreditne izloženosti.

Ukoliko se radi o plasmanima kod kojih se očekivani novčani tokovi nalaze u okviru kratkog roka, svođenje očekivanih budućih novčanih tokova na sadašnju vrednost putem diskontovanja nije obavezno (ukoliko je efekat diskontovanja nematerijalan), već se obračun može vršiti na osnovu nominalne knjigovodstvene vrednosti.

Nemogućnost potpune naplate se meri gubitkom koji čini razliku između aktuelne knjigovodstvene vrednosti potraživanja i procenjene nadoknadive vrednosti potraživanja koja predstavlja sadašnju vrednost očekivanih budućih novčanih tokova od datog potraživanja, i evidentira se kao ispravka vrednosti potraživanja.

Informacije koji se odnose na politiku otpisa potraživanja

Ukoliko se oceni da je postupak koji Banka vodi neefikasan, odnosno da se na osnovu raspoloživih sredstava obezbeđenja ne može očekivati naplata potraživanja vrši se direktni otpis potraživanja.

Uslov za direktni otpis potraživanja, odnosno isknjižavanje iz poslovnih knjiga, je izvršena ispravka vrednosti datog potraživanja u celokupnom iznosu, kao i da je od dana dospeća potraživanja proteklo najmanje dve godine.

U skladu sa "Odlukom o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke" ("Sl.glasnik RS", br. 77/2017) Banka vrši računovodstveni otpis problematičnog kredita u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na politiku otpisa potraživanja (Nastavak)

U slučaju da se postupak naplate dospelih nenaplaćenih potraživanja i dalje vodi, a procenjuje se da je rezultat, kao i vreme naplate potraživanja neizvestan, može se, u skladu sa procenom nadležnih organizacionih delova, uputiti nadležnim odborima predlog za otpis potraživanja, a naročito u sledećim slučajevima:

- potraživanje koje nije obezbeđeno materijalnim sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u docnji preko tri godine;
- potraživanje koje nije obezbeđeno materijalnim sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u stečaju više od godinu dana;
- potraživanje koje je obezbeđeno hipotekom na nepokretnosti po osnovu kojeg je dužnik u docnji preko tri godine, ukoliko Banka u tom periodu nije otpočela postupak naplate iz sredstva obezbeđenja, niti je ostvarila naplatu od sadužnika, odnosno jemca;
- ostala potraživanja kod kojih postoje elementi koji ukazuju na otežanu naplatu (npr. potraživanja od dužnika koji je izbrisan iz registra privrednih subjekata, a nije nastavio da posluje putem statusne promene pripajanja, spajanja ili podele, potraživanja od preminulog fizičkog lica).

Informacije koji se odnose na prihode od kamate na obezvređena potraživanja i njihovo priznavanje

Banka prihode od kamata, od momenta obezvređenja finansijskog sredstva, priznaje u skladu sa zahtevima MRS/MSFI.

Prihodi od kamata po osnovu finansijskih sredstava svrstanih u Nivo kreditnog rizika 3 priznaju se u umanjenom obimu, odnosno primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu (neto) vrednost istog. Amortizovana vrednost predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmerava prilikom početnog priznavanja umanjen za isplate glavnice, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću i uz oduzimanje svakog umanjenja po osnovu umanjenja vrednosti ili nenaplativosti.

Po osnovu individualno obezvređenih finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti utvrđuje se efekat umanjenja iznosa obezvređenja istog koji se pripisuju isključivo protoku vremena od jednog do drugog izveštajnog perioda. Efekat umanjenja iznosa obezvređenja priznaje se kao prihod od kamata, a iskazuje se kao posebna pozicija u okviru istih, kao prihod po osnovu odmotavanja (unwinding). Promena iznosa obezvređenja je rezultat promena u očekivanim budućim novčanim tokovima gotovine od finansijskog sredstva bilo usled promene očekivanja u pogledu njihovog iznosa ili očekivanog trenutka naplate evidentiraće se kao prihod ili rashod od promene ispravke vrednosti i rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na prihode od kamate na obezvređena potraživanja i njihovo priznavanje (Nastavak)

Obračunata kamata na obezvređena finansijska sredstva:

- koja su utužena,
- za koja je kroz procenu obezvređenja utvrđeno potpuno obezvređenje,
- od dužnika koji se nalaze u procesu stečaja ili likvidacije,
- za koja procenjeni očekivani prilivi po uspostavljenim sredstvima obezbeđenja ne pokrivaju potraživanja po osnovu kamate (u iznosu dela kamate koji nije pokriven),
- za koja je ugovorima o restrukturiranju predviđen otpis potraživanja po osnovu kamate (u iznosu koji je predviđen za otpis), predstavlja evidencionu kamatu i prenosi se u vanbilansnu evidenciju.

Informacije koji se odnose na restrukturirana potraživanja

U zavisnosti od konkretnih okolnosti organizaciona jedinica nadležna za restrukturirana potraživanja može predložiti nadležnim organima neki od mogućih oblika korektivnih mera kao vid restrukturiranja loših plasmana:

- bilateralni sporazum o restrukturiranju,
- multilateralni sporazum o restrukturiranju,
- sporazumno finansijsko restrukturiranje,
- unapred pripremljen plan reorganizacije,
- obična reorganizacija u stečaju,
- pripremanje i zaključivanje svih vrsta sporazuma i protokola u cilju zaštite ili unapređenja pozicija Banke,
- traženje potencijalnih kupaca za predmete obezbeđenja i drugu imovinu u vlasništvu dužnika i jemaca podobne za namirenje potraživanja Banke.

Za restrukturiranje potraživanja se Banka odlučuje, samo ukoliko utvdi da je dužnik sposoban da održi svoju poslovnu aktivnost u narednom periodu i da će u skladu sa planom restrukturiranja moći da izvršava svoje obaveze. Mere restrukturiranja ne smeju se koristiti za privremeno ili trajno prikriivanje stvarnog nivoa rizika potraživanja koja su restrukturirana.

Ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, vrši se detaljna analiza razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća dužnika, plana konsolidacije finansijskog stanja i operativnog poslovanja dužnika, a ukoliko je predviđena promena vlasničke strukture, onda je i plana konsolidacije vlasničke strukture, projekcije novčanih tokova za period od tri godine, ili kraći period ukoliko je plan restrukturiranja na kraći rok od tri godine.

Pored prethodno navedenog vrši se i procena ostvarivosti predloženog plana restrukturiranja, efekata i prednosti restrukturiranja i sačinjava novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na restrukturirana potraživanja (Nastavak)

Kada su u pitanju izloženosti prema fizičkim licima, ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, vrši se, u smislu zakona kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga, ispitivanje da li je restrukturiranje ekonomski opravdano, analiza razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća dužnika, efekata i prednosti izabrane mere restrukturiranja i izrađuje novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja.

Procedurom za Praćenje naplate potraživanja, identifikacija i upravljanje problematičnim izloženostima definisano je da Odeljenje upravljanja lošim plasmanima prati plan restrukturiranja, o čemu izveštava Izvršni odbor u okviru kvartalnih izveštaja.

Ukoliko postoje objektivni dokazi obezvređenja restrukturirana potraživanja će se procenjivati na individualnom nivou.

Da bi potraživanje izašlo iz kategorije restrukturiranog potreban je period od najmanje dve godine od dana restrukturiranja, ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

- restrukturirano potraživanje nije klasifikovano u grupu problematičnih potraživanja;
- dužnik je redovnim uplatama po osnovu glavnice ili kamate otplatio materijalno značajan deo ukupnog iznosa duga tokom najmanje polovine probnog perioda;
- dužnik nije u docnji dužoj od 30 dana ni po jednoj obavezi prema banci.

Informacije koje se odnose na kvalitet aktive objavljuju se u Godišnjem izveštaju o Objavljivanje podataka i informacija banke, u skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni glasnik 103/2016), koji je dostupan na zvaničnoj internet prezentaciji Banke.

5.2. Rizik likvidnosti

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospеле obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja - krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke. Ukoliko indikatori ranog upozorenja pokazuju negativne tendencije, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan da razmotri da li su vrednosti pokazatelja takve da ukazuju na krizu i u zavisnosti od procene intenziteta i roka trajanja poremećaja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, Izvršni odbor odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti i formiranjem Kriznog tima. U toku krize likvidnosti Krizni tim za upravljanje likvidnošću ima ključnu ulogu i odgovornost u planiranju, upravljanju, koordiniranju i davanju zadataka u kriznim situacijama na nivou Banke.

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i obaveza su fundamentalne za upravljanje likvidnošću. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Kod upravljanja strukturnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju nepredviđenih potreba.

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoreni iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Izloženost Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 35.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici

Banka preuzima tržišne rizike koji predstavljaju rizike fluktuacije u novčanim tokovima finansijskih instrumenata usled promena faktora tržišnih rizika, koji obuhvataju promene deviznih kurseva, cena finansijskih instrumenata i drugo.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja kotirana od strane berze ili data provider-a. Ukoliko Banka ne može vrednost pozicija da iskaže po fer vrednosti Banka koristi alternativne metode za vrednovanje. Bankarska knjiga primarno obuhvata sredstva i obaveze iz aktivnosti komercijalnog bankarstva i poslovanja sa stanovništvom.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizilazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena.

U pogledu tržišnih rizika pozicija u knjizi trgovanja Banka primenjuje period predviđanja 10 dana i podrazumeva da kretanja na tržištu u periodu predviđanja neće odstupati od uočenih trendova na osnovu podataka o kretanjima na tržištu u prethodnom periodu od 250 radnih (trgovačkih) dana. Kvalitet VaR modela se kontinuirano ispituje kroz proces testiranja unazad uz evidenciju izuzetaka i ispitivanje razloga, kao i sprovođenje redovne interne validacije modela.

Obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primenjuje i stres testove koji kvantifikuju izloženost ekstremnijim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odlikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

a) Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kurseva stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost clijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

a) Devizni rizik (Nastavak)

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:

- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira poslovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valutu u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti poslovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:

- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kurseva u međusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i međusobnu uskladenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;
- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalnim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 37.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

b) Cenovni rizik

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolia plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija. Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku. Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjena za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanja.

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:

- Analiza scenarija (kombinacija stresnih udara koji proizvode maksimalni gubitak - najgori scenario),
- Analiza stresnih udara (analiziranje značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak)

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva reevaluaciju portfolia, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

Izloženost Banke cenovnom riziku prikazana je u Napomeni 38.

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću vrednost finansijskih instrumenata koji se vode u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope, odnosno rokova promene kamatnih stopa sredstava i obaveza na koje su ugovorene promenjive kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita. S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Banka je izložena raznim oblicima kamatnog rizika, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše da se kamatne stope utvrđuju na različitom nivou u zavisnosti od rizika plasmana, roka plasiranja, sredstava obezbeđenja uredne otplate kredita, dinarskog ili deviznog iskaza kredita i slično.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u Napomeni 36 su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu. Sagledavanje izloženosti Banke kamatnom riziku u aktivnostima koje se evidentiraju u bankarskoj knjizi, vrši se kroz analizu uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i vrednost kapitala Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:

- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

Pregled kamatnih stopa na godišnjem nivou koje je Banka ugovarala za osnovne finansijske instrumente u 2020. godini dat je u sledećoj tabeli:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	0.10%	-
Oročeni depoziti kod inostranih banaka (USD)	-	1.20% - 1.50%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (EUR)	-	0.02% - 0.15%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (RSD)	0.15% - 1.03%	-
Deponovani višak likvidnih sredstava	0.10% - 1,00%	-
Kredit plasirani komitentima do jedne godine	2.00%-21.70%	5.50%
Kredit plasirani komitentima preko jedne godine	5.50%-8.00%	-
Eskont faktura	5.00%-11.35%	6.17%-7.44%
Eskont menica	5.53%-10.03%	
Pasiva		
Transakcioni depoziti stanovništva	0,00%	0.00%
Transakcioni depoziti pravnih lica	0.4%-3.20%	0.00% - 1.30%
Oročeni depoziti banaka do jedne godine	0.05%-3.90%	2%
Oročeni depoziti stanovništva do jedne godine	1.75%-3.50%	0.01%-1.75%
Oročeni depoziti stanovništva preko jedne godine	3.75%-4.00%	1.40% - 2.30%
Oročeni depoziti pravnih lica do jedne godine	0.25% - 3.70%	0.05% - 2.00%
Oročeni depoziti pravnih lica preko jedne godine	2.8%-3.35%	2.30%

Izloženost Banke riziku od promena kamatnih stopa prikazana je u Napomeni 38.

5.5. Rizici koncentracije izloženosti banke

U 2020. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka ima definisane interne pokazatelje i limite izloženosti riziku koncentracije izloženosti i ovaj rizik procenjuje i u sklopu procena interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Odeljenje upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

5.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

Jedan od značajnih segmenata operativnog upravljanja rizikom zemlje predstavlja i utvrđivanje limita izlaganja Banke grupi zemalja i svakoj pojedinačnoj zemlji. Limit izloženosti se odnosi na sve transakcije sa kompanijama u ovoj zemlji. Limiti izloženosti se utvrđuju za sve zemlje kategorizovane prema internom sistemu kategorizacije koji je Banka razvila.

Izloženost Banke riziku zemlje prikazana je u Napomeni 41.

5.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koja se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspešnih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.8. Operativni rizik (Nastavak)

U toku 2020. godine u Bazi operativnih gubitaka evidentirana su dva događaja koja su rezultirala stvarnim gubitkom u ukupnom iznosu od 42 hiljade dinara, kao i tri događaja koji su predstavljali potencijalne gubitke koji su se mogli kvantifikovati, u ukupnom iznosu od 13,99 miliona dinara. U 2020. godini ukupno je evidentirano 11 događaja operativnog rizika.

5.9. Upravljanje kapitalom

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom koja predstavlja stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno odgovarajućem nivou, kao i jasno razumevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i internog kapitala koja može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi, kao i sve promene iznosa kapitala Banke.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Planiranje kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenljivim makroekonomskim uslovima, kao stratejski resurs, za podršku Banke u ostvarenju njenog stratejskog poslovnog plana. Planom kapitala, Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja i
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;
- Koeficijent adekvatnosti kapitala od 8%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016 i 103/2018), utvrđena je politika izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka je dužna da obračunava sledeće pokazatelje:

- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos kapitala i rizične aktive banke.

Banka je dužna da pokazatelje adekvatnosti kapitala održava na nivoima koji nisu niži od:

- 4,5%, za pokazatelj osnovnog akcijskog kapitala banke;
- 6%, za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke;
- 8%, za pokazatelj adekvatnosti kapitala banke.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/ispоруke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki.

Osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Osnovni akcijski kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za elemente odbitnih stavki:

- akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8. Odluke;
- pripadajuće emisije premije uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala, tj. iznosa uplaćenog iznad nominalne vrednosti tih instrumenata;
- dobiti banke;
- revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike;
- rezervi za opšte bankarske rizike.

Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja, uključujući goodwill, umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, u skladu sa propisima;
- Negativan iznos dobijen obračunom u skladu sa tačkom 134. Odluke za banke koje su dobile saglasnost za primenu IRB pristupa;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje, u skladu sa tačkom 19. i 20. Odluke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje, u skladu sa tačkom 19. Odluke;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke;
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250%, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke.

Kapital Banke u celosti se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala banke i odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Odlukom o adekvatnosti kapitala utvrđeni su zaštitni slojevi kapitala i to:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala;
- kontraciklični zaštitni sloj kapitala;
- zaštitni sloj kapitala za globalno sistemski značajnu banku;
- zaštitni sloj kapitala za sistemski značajnu banku i
- zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik.

Banka je na dan 31. decembra .020. godine utvrdila zaštitne slojeve za očuvanje kapitala i za strukturni sistemski rizik. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala utvrđen je u visini od 2.5% rizične aktive Banke, dok je zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik utvrđen u visini od 3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji.

Kapitalni zahtevi za pokriće kreditnog, tržišnih i operativnog rizika i obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala utvrđuju se u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke. Obračun zahteva za kapital za pokriće kreditnog rizika utvrđuje se na osnovu kreditnim rizikom ponderisane aktive.

Kreditnim rizikom ponderisana aktiva predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Za potrebe obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, na pozicije bilansne aktive i vanbilansnih stavki primenjuju se prilagođavanja vrednosti tih pozicija ili odgovarajućih pondera, a kroz tehnike ublažavanja, čija je primena definisana Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kapitalni zahtev za tržišne rizike jednak je zbiru kapitalnih zahteva za poslovne aktivnosti iz knjige trgovanja, odnosno kapitalnog zahteva za cenovni rizik i kapitalnih zahteva za devizni rizik. Kapitalni zahtev za cenovni rizik se utvrđuje za pozicije u vidu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i to po osnovu opšteg i specifičnog rizika tih pozicija knjige trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik utvrđuje se na osnovu neto otvorene devizne pozicije Banke.

Banka sprovodi formalizovan i dokumentovan proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos i raspodelu internog kapitala. Postupak procenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke je sastavni deo sistema upravljanja Bankom koji će se na kontinuiranoj osnovi sprovoditi u skladu sa Strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom Banke. Uključuje redovno utvrđivanje, merenje i praćenje svih evidentiranih rizika koji mogu imati negativan uticaj na postizanje ciljeva Banke, uključujući strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja rizicima i u skladu sa tim sklonost za preuzimanje rizika.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala prikazani su u Napomeni 44.

5.10. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.10. Pravična (fer) vrednost (Nastavak)

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja. Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumente.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5.11. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od kamata		
<i>Kreditni i depoziti</i>		
Narodna banka Srbije	10,399	24,122
Domaće banke i druge finansijske organizacije	30,932	23,248
Strane banke	308	709
Privredna društva	420,639	340,482
Javna preduzeća	15,990	52,108
Javni sektor	-	-
Stanovništvo	42,565	39,661
Ostalo	14,722	7,005
 <i>Kamata na hartije od vrednosti i ostale plasmane</i>		
Repo poslovi i blagajnički zapisi	-	475
Eskont menica	69,518	128,060
Obveznice	18,456	24,726
Factoring	195,867	209,248
Ostalo	296	186
 Ukupno	819,692	850,030
 Rashodi od kamata		
Banke i druge finansijske institucije	30,312	1,537
Privredna društva	42,817	36,580
Javna preduzeća	64,950	75,336
Stanovništvo	71,440	45,374
Javni sektor	18,098	53,509
Strana lica	258	267
Drugi komitenti	11,322	15,081
 Ukupno	239,197	227,684
 Dobitak po osnovu kamata	580,495	622,346

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od naknada i provizija		
- naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	93,827	57,896
- naknade za izdate garancije i ostala jemstva	67,879	67,906
- naknade po poslovima sa stanovništvom	18,264	16,119
- ostale naknade za bankarske usluge	4,712	4,406
 Ukupno	184,682	146,327

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa:		
- u zemlji	2,367	2,789
- u inostranstvu	3,916	9,503
Naknade za održavanje računa kod korespodentskih banaka (a)	14,374	-
Ostale naknade i provizije (b)	41,002	9,117
Ukupno	61,659	21,409
Dobitak po osnovu naknada i provizija	123,023	124,918

- a) Banka je u toku 2020. godine otpočela rad sa ovlašćenim menjačima. Za potreba obavljanja ovih poslova bilo je neophodno otvoriti nove devizne račune u više banaka za veći broj valuta što je rezultiralo značajnim iznosom rashoda za naknade za održavanje računa kod korespodentskih banaka.
- b) Ostale naknade i provizije se odnose na naknade prema domaćim bankama za usluge deviznog platnog prometa. Značajno povećanje rashoda na ovim pozicijama posledica je značajnog povećanja obima platnog prometa, a što je kompenzirano porastom prihoda od naknada za usluge platnog prometa.

8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od promene fer vrednosti - SWAP	91	-
Rashodi od promene fer vrednosti - SWAP	(3,268)	-
Ukupno	(3,177)	-

9. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od kursnih razlika	340,502	215,289
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	3,271	9,158
Rashodi od kursnih razlika	(306,933)	(182,079)
Rashodi i efekata ugovorene valutne klauzule	(3,573)	(23,801)
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	33,268	18,567

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

10. NETO PRIHODI PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

a) Knjiženja na teret rezultata

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- gotovina i sredstva kod centralne banke	219	79
- hartije od vrednosti	8,258	6,679
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	23,932	25,082
- krediti i potraživanja od komitenata	677,173	470,200
- ostala sredstva	9,650	2,313
- hov po fer kroz ostali rezultat preko rev.rezervi	1,111	-
	720,343	504,353
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 12 b)	31,040	16,878
Rashodi otpisa neneplativih potraživanja	-	1
Ukupno	751,383	521,232
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- gotovina i sredstva kod centralne banke	133	52
- hartije od vrednosti	8,650	8,017
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	26,016	25,383
- krediti i potraživanja od komitenata	615,546	430,706
- ostala sredstva	7,011	3,551
	657,356	467,709
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 12 b)	37,226	19,865
Prihodi od otpisa nenaplativih potraživanja	6,978	3,256
Ukupno	701,560	490,830
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(49,823)	(30,402)

Tokom 2020. godine Narodna banka Srbije je donela odluke o privremenim merama za banke radi ublažavanja posledica pandemije Covid-19 u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema (Službeni glasnik RS 33/103 i 103/2020) i instrukcije za njeno sprovođenje. Kako navedeni podzakonski akti dovode do izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva (pre svega dinamike ugovorenih novčanih tokova), kao i da su u pitanju kratkoročne modifikacije bez oprosta duga Banka je obračunala efekte modifikacije koja u ovom slučaju nije značajna, tj. ne vodi do prestanka priznavanja finansijskog sredstva, te Banka nije knjižile ove efekte a što je u skladu i sa uporedno zauzetoj praksi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

10. NETO PRIHODI PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 19)	Hartije od vrednosti (Napomena 20)	Kredit i Potraživanja od banaka i drugih. Fin. organizacija (Napomena 21)	Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 22)	Ostala sredstva (Napomena 26)	HOV po fer kroz ostali rezultat preko rev.rezervi (Napomena 26)	Vanbilansna aktiva (Napomena 31)	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2019. godine	31	6,827	9,870	226,510	1,944	-	21,652	266,834
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 12(a))	79	6,679	25,082	470,200	2,313	-	16,878	521,231
Kursne razlike	2	175	(14)	649	(3)	-	-	809
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 12(a))	(52)	(8,017)	(25,383)	(430,706)	(3,552)	-	(19,865)	(487,574)
Ostalo	-	-	-	1,525	-	-	2,998	4,523
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine.	60	5,664	9,555	268,178	702	-	21,663	305,822
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 12(a))	219	8,258	23,932	677,173	9,650	1,111	31,040	752,663
Kursne razlike	-	(447)	(30)	(1,731)	(1)	-	-	(2,209)
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 12(a))	(133)	(8,650)	(26,016)	(615,546)	(7,011)	-	(37,226)	(694,594)
Ostalo	-	-	-	-	-	-	1,268	-
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	146	4,825	7,441	328,074	3,340	1,111	16,745	361,682

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

11. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od zakupnina	11,204	15,841
Prihodi od dividende	43	34
Ostali prihodi	2,641	6,068
Ukupno	13,888	21,943

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Troškovi neto zarada i naknada	(210,115)	(172,750)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	(78,305)	(66,746)
Ostali lični troškovi	(25,370)	(17,087)
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	-	(442)
Neto prihodi/rashodi rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore	572	1,385
Neto prihodi/rashodi rezervisanja za penzije i dr. rezervisanja za zaposlene (Napomena	(3,434)	(531)
Ukupno	(316,652)	(256,171)

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (Napomena 22)	27,056	26,559
- imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing (Napomena 22)	6,927	4,930
- nematerijalne imovine (Napomena 22)	6,796	5,261
Ukupno	40,779	36,850

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

14. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od smanjenja obaveza	1,063	8,990
Prihodi od promene vrednosti investicionih nekretnina (Napomena 22)	2,121	-
Ostali prihodi	907	3,685
Ukupno	4,091	12,675

15. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	67,305	57,082
Proizvodne usluge	95,864	79,786
Ostali nematerijalni troškovi	77,123	60,401
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	6,213	1,524
Materijal i energija	28,514	24,501
Troškovi reprezentacije	2,907	7,604
Premije osiguranja	25,612	31,536
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 27)	1,961	-
Ostali rashodi	19,339	24,934
Ukupno	324,838	287,368

16. POREZ NA DOBITAK**a) Komponente poreza na dobitak**

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Tekući porez	-	-
Odložen poreski (prihod) / rashod	7,857	3,607
Ukupno	7,857	3,607

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

16. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Dobitak pre oporezivanja	20,020	188,993
Porez na dobit obračunat po važećoj stopi - 15%	3,003	28,349
Poreski efekti rashoda/prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	(1,017)	(3,894)
Iskorišćeni preneti poreski gubici	(1,986)	(24,455)
Efekti na odložene poreske prihode/rashode kroz bilans uspeha	7,857	3,607
Ukupan poreski rashod perioda iskazan u bilansu uspeha	7,857	3,607
Efektivna stopa poreza na dobitak	39.2%	1.9%

c) Komponente odloženih poreskih obaveza

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Odložena poreska obaveza po osnovu privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti i poreske osnove osnovnih sredstava, nematerijalnih ulaganja i investicionih nekretnin:	129,357	129,120
Odložena poreska sredstva po osnovu privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti i poreske osnove:		
- rezervisanja za otpremnine zaposlenih	(3,824)	(3,714)
- rezervisanja za sudske sporove	(294)	-
- obaveze za poreze	(627)	(181)
Odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI 9	(3,815)	(5,722)
Stanje na dan	120,797	119,503

d) Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Stanje na dan 1. januara	119,503	115,896
Efekat privremenih razlika evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	7,857	3,607
Efekat privremenih razlika evidentiran u okviru bilansa stanja	(6,563)	-
Stanje na dan 31. decembra	120,797	119,503

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

16. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

e) Nepriznata odložena poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka u ukupnom iznosu od 1,179 hiljadadinara (31. decembar 2019. godine: 541 hiljade dinara).

Banka nije priznala navedena odložena poreska sredstva zbog neizvesnosti postojanja dovoljnih iznosa budućih oporezivih dobitaka u odnosu na koje bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti.

f) Neiskorišćeni prenosivi poreski gubici

Na dan 31.12.2020. godine Banka je iskoristila prenosivi poreski gubitak, do visine oporezive dobiti. Imajući u vidu da je u pitanju peta godina korišćenja ove pogodnosti, Banka nema više mogućnost korišćenja prenosivog poreskog gubitka, u budućim poreskim bilansima.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Tekući račun	1,003,628	63,769
Blagajna:		
- u dinarima	558,057	353,546
- u stranoj valuti	1,668,746	639,917
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS	5,500,000	3,050,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	296,494	19,754
Razgraničena potraživanja za kamatu od NBS	61	35
Gotovina i sredstva kod centralne banke bruto	9,026,986	4,127,021
Minus Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	(146)	(60)
Stanje na dan 31. decembra	9,026,840	4,126,961

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014 i 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarskom mesecu na svoj tekući račun. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita i na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hov i za druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze koje su uključene u obračun dopunskog kapitala banke u skladu sa odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koje banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države, odnosno međunarodne finansijske organizacije i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno uz uslov da se pri replasiranju tih sredstava poštuju dogovoreni principi kod utvrđivanja kamatnih marži. Radi očuvanja i jačanja stabilnosti finansijskog sistema Republike Srbije, Izvršni odbor Narodne banke Srbije može da odluči da banka u određenom periodu ne obračunava obaveznu rezervu na ukupne obaveze ili na deo obaveza, i to naročito u slučaju restrukturiranja banke u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke i/ili kada se oceni da banka ima probleme s likvidnošću.

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 5% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2019. godine 5%); i
- po stopi od 0% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2019. godine 0%).

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 38% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2019. godine 38%); i
- 30% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2019. godine 30%).

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Na dan 31. decembra 2020. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je 999,728 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine 928,801 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u toku 2020. godine kretala se u visini od 0.10% do 0.75% na godišnjem nivou (2019 godine od 0.75% do 1.25% godišnje).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u toku 2020. godine.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018), Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 20% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2019. godine 20%)
- po stopi od 13% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana, a izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2019. godine 13%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir:

- 62% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2019. godine 62% i
- 70% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2019. godine 70%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije. Izuzetno od ovoga, banke kod kojih bi, zbog izdvajanja devizne obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika odstupao od onog koji je propisan Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, mogu deviznu obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima. Prosečno dnevno stanje devizne obavezne rezerve izdvojene u SAD dolarima preračunava se u evre primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, odnosno 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu koja je na dan 31. decembra 2020. godine iznosila 7,240 hiljada evra (31. decembar 2019. godine: 5,639 hiljada evra), Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene (dinarske i devizne) obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu. Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Na dan 31. decembra 2020. godine devizna obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije se u toku 2020. godine kretala od 0,10% do 1,00% na godišnjem nivou.

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
U dinarima		
Tekući i žiro računi	1,003,628	63,769
Gotovina u blagajni	558,057	353,546
	<u>1,561,685</u>	<u>417,315</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	1,227,917	1,389,438
Gotovina u blagajni	1,668,746	639,917
	<u>2,896,663</u>	<u>2,029,355</u>
Ukupna gotovina	<u>4,458,348</u>	<u>2,446,670</u>
Minus Ispravka vrednosti deviznih računa	-	(3,474)
Stanje na dan 31. decembra	<u>4,458,348</u>	<u>2,443,196</u>

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
U dinarima:		
HOV po fer vrednosti kroz BU	162	50,054
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - vlasničke hartije od vrednosti	5,339	7,528
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - dužničke hartije od vrednosti:		
- obveznice Republike Srbije	510,877	-
	<u>516,378</u>	<u>57,582</u>
U stranoj valuti:		
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
- Obveznice Republike Irak	152,172	178,081
- Državni zapisi RS	113,649	322,998
	<u>265,821</u>	<u>501,079</u>
Ukupno bruto	<u>782,199</u>	<u>558,661</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	(4,825)	(5,664)
Stanje na dan	<u>777,374</u>	<u>552,997</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Plasmani u dinarima:		
Kreditni domaćim bankama i ostalim finansijskim organizacijama	574,875	712,900
Potraživanja za obračunatu kamatu	2,018	14
Razgraničena potraživanja za kamatu	7	65
Razgraničeni prihodi od naknada	(2,223)	(727)
Namenski depozit kod domaćih banaka	6,717	5,958
Ukupno	581,394	718,210
Plasmani u stranoj valuti:		
Devizni računi kod ino banaka	1,220,692	1,385,700
Namenski devizni račun - VISA card	7,225	3,738
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,704	4,704
Ostali plasmani - strane banke	-	-
Ukupno	1,232,621	1,394,142
Plasmani, bruto	1,814,015	2,112,352
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	(7,441)	(9,555)
Stanje na dan 31. decembra	1,806,574	2,102,797

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
Javna preduzeća	567,652	2,025,244
Privredna društva	7,814,833	7,995,164
Stanovništvo	668,053	598,378
Javni sektor	94,340	93,580
Ostalo	222,697	114,909
	9,367,575	10,827,275
U stranoj valuti:		
Privredna društva	372,666	409,660
Stanovništvo	3,183	3,257
Strana lica	47,832	52,459
	423,681	465,376
Obračunata kamata u dinarima	151,120	40,362
Obračunata naknada u dinarima	1,205	405
Obračunata kamata u stranoj valuti	3,594	1,121
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	213,515	66,506
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	21,130	15,235
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	(42,462)	(51,459)
Kredit i potraživanja od komitenata, bruto	10,139,358	11,364,821
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	(328,074)	(268,178)
Stanje na dan 31. decembra	9,811,284	11,096,643

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
U hiljadama dinara						
U dinarima						
Kredit:						
- privrednim društvima	2,180,396	5,004,000	7,184,396	3,242,468	4,294,171	7,536,639
- javnim preduzećima	577,085	38,625	615,710	1,447,907	561,736	2,009,643
- drugim komitentima	21,433	235	21,668	357	96,135	96,492
- stanovništvu	189,917	695,952	885,869	8,983	602,034	611,017
- javni sektor	86,428	-	86,428	84,514	-	84,514
Dospela potraživanja	896,882	-	896,882	544,783	-	544,783
Ukupno	3,952,141	5,738,812	9,690,953	5,329,012	5,554,076	10,883,088
U stranoj valuti						
Kredit:						
- privrednim društvima	14,623	364,675	379,298	4,488	408,545	413,033
- stanovništvo	20	3,000	3,020	-	3,116	3,116
- strana lica	51,867	-	51,867	57,180	-	57,180
- javni sektor	11,768	-	11,768	2,377	-	2,377
Dospela potraživanja	2,452	-	2,452	6,027	-	6,027
Ukupno	80,730	367,675	448,405	70,072	411,661	481,733
Plasmani klijentima,						
bruto	4,032,871	6,106,487	10,139,358	5,399,084	5,965,737	11,364,821
Minus:						
Ispravka vrednosti	(150,724)	(177,350)	(328,074)	(122,565)	(145,613)	(268,178)
Stanje na dan						
31. decembra	3,882,147	5,929,137	9,811,284	5,276,519	5,820,124	11,096,643

Kratkoročni krediti pravnim licima odobravani su uz fiksnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 2.00% do 21.70% na godišnjem nivou na dinarske kredite, odnosno od 5.50% na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje investicionih projekata, nabavku osnovnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava na period do 5 godina, uz fiksne kamatne stope od 5.50% do 8.00% na godišnjem nivou.

Gotovinski krediti stanovništvu odobravaju se na period od 6 do 72 meseca a kamatna stopa se kreće u rasponu od 4.99% do 14.00%. Gotovinski krediti stanovništvu sa 100% depozitom odobravaju se po kamatnoj stopi od 3.49% na godišnjem nivou i periodom otplate do 71 meseca. Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi od 19.00% do 26.00% godišnje, odnosno veća je od redovne kamate ili zakonske zatezne kamate na nedozvoljeni minusni saldo na tekućim računima građana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

Dugoročni krediti stanovništvu odobravani su za kupovinu automobila, rešavanje stambenih potreba, nabavku trajnih potrošnih dobara. Kamatna stopa za auto kredite je bila u rasponu od 5,50% do 7,50% godišnje, a kamatna stopa za stambene kredite je bila u rasponu od 4,99% do 7,99% godišnje.

a) Ročnost dospeća plasmana komitentima

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema inicijalnom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Dospela potraživanja	908,650	547,160
Do 30 dana	547,702	1,671,281
Od 1 do 3 meseca	652,449	388,775
Od 3 do 12 meseci	1,475,666	2,830,343
Preko 1 godine	6,554,891	5,927,262
Stanje na dan 31. decembra	10,139,358	11,364,821

b) Ročnost dospelih potraživanja od komitenata

Struktura dospelih potraživanja prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Dospela potraživanja		
Do 3 meseca	726,072	490,833
Od 3 do 6 meseci	22,025	10,165
Od 6 do 12 meseci	27,719	7,773
Preko 1 godine	132,834	38,389
Stanje na dan 31. decembra	908,650	547,160

c) Koncentracija plasmana komitentima

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata Banke, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2020. i 2019. i značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
Građevinarstvo	4,232,810	4,686,437
Prerađivačka industrija	1,689,035	1,748,545
Strana pravna lica	51,867	57,180
Stanovništvo	681,084	600,415
Trgovina	1,271,439	1,692,285
Ostali	2,213,123	2,579,959
Stanje na dan 31. decembra	10,139,358	11,364,821

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

21. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
	<u>114</u>	<u>114</u>
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>114</u>	<u>114</u>

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I I NEMATERIJALNA IMOVINA

	U hiljadama dinara					
	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing	Ukupno	Nematerijalna imovina
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. januara 2019. godine	504,017	882,753	283,367	-	1,670,137	55,293
Povećanja	-	-	26,746	20,759	47,505	15,010
Usklađivanje fer vrednosti	-	-	-	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(17,836)	-	(17,836)	-
Stanje 31. decembra 2019. godine	<u>504,017</u>	<u>882,753</u>	<u>292,277</u>	<u>20,759</u>	<u>1,699,806</u>	<u>70,303</u>
Povećanja	-	93,135	37,956	11,604	142,695	3,404
Uskladjivanje fer vrednosti (Napomena 29)	15,061	(58,815)	-	-	(43,754)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(24,299)	(1,810)	(26,109)	(1,083)
Stanje 31. decembra 2020. godine	<u>519,078</u>	<u>917,073</u>	<u>305,934</u>	<u>30,553</u>	<u>1,772,638</u>	<u>72,624</u>
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
Stanje 1. januara 2019. godine	-	105,760	244,138	-	349,898	41,940
Amortizacija (Napomena 13)	-	13,103	13,556	4,930	31,589	5,261
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(17,762)	-	(17,762)	-
Stanje 31. decembra 2019. godine	<u>-</u>	<u>118,863</u>	<u>239,932</u>	<u>4,930</u>	<u>363,725</u>	<u>47,201</u>
Amortizacija (Napomena 13)	-	13,114	13,942	6,927	33,983	6,796
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(24,296)	(1,810)	(26,106)	(1,083)
Stanje 31. decembra 2020. godine	<u>-</u>	<u>131,977</u>	<u>229,578</u>	<u>10,047</u>	<u>371,602</u>	<u>52,914</u>
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2020. godine	<u>519,078</u>	<u>785,096</u>	<u>76,356</u>	<u>20,506</u>	<u>1,401,036</u>	<u>19,710</u>
- 31. decembra 2019. godine	<u>504,017</u>	<u>763,890</u>	<u>52,345</u>	<u>15,829</u>	<u>1,336,081</u>	<u>23,102</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Banka je angažovala ovlašćenu procenteljsku kuću da izvrši procenu fer vrednosti zemljišta, građevinskih objekata i investicionih nekretnina na dan 31. decembra 2020. godine i proknjižila efekte u skladu sa istom.

Da su građevinski objekti iskazani po nabavnoj vrednosti, na dan 31. decembra 2020. godine njihova neotpisana vrednost iznosila bi 461,179 hiljada dinara (nerevalorizovana nabavna vrednost iznosi 614,235 hiljade dinara).

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 31. decembra 2020. godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

Na dan 31. decembra 2020. godine nabavna vrednost osnovnih sredstava čija je sadašnja vrednost jednaka nuli iznosi 255,735 hiljada dinara. Banka i dalje koristi navedena sredstva.

Imovina sa pravom korišćenja se odnosi na zakup poslovnog prostora i na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 20,506 hiljada. Ugovori o lizingu nekretnina su zaključeni uglavnom na period od 5 godina uz mogućnost produženja za novih 5 godina. Banka ima određen broj automobila uzetih na lizing na period od 4 godine.

23. INVESTICIONE NEKRETNINE I STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI

a) Investicione nekretnine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Investiciona nekretnina (poslovni objekat)	177,899	209,395
Investiciona nekretnina (stambena nepokretnost)	36,763	36,763
Stanje na dan 31. decembra	214,662	246,157

Banka je izvršila preknjižavanje dela vrednosti poslovne zgrade po osnovu davanja u zakup na poziciju investicione nekretnine. Ukupna površina koja je data u zakup je 874.07 m² (u 2019. godini 1,217,94). Banka je 31. decembra 2020. godine uradila procenu fer vrednosti pomenute investicione nekretnine i pozitivne efekte po osnovu procene u iznosu od 2,121 hiljada dinara je evidentirala u okviru prihoda od promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalne imovine (Napomena 14).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

24. INVESTICIONE NEKRETNINE I STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI (Nastavak)

b) Stalna sredstva namenjena prodaji

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	25,051
Stanje na dan 31. decembra	-	25,051

Stalna sredstva namenjena prodaji su preknjižena na sredstva stečena naplatom potraživanja, s obzirom da Banka u razumnom roku nije ista uspela da proda. (Napomena 25).

25. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
Dati avansi u dinarima	3,868	1,639
Potraživanja za unapred plaćene poreze	123	78
Potraživanja po osnovu prodaje sredstava obezbeđenja	3,821	12,053
Zalihe	219	559
Sitan inventar u upotrebi	3,292	3,900
Sredstva stečena naplatom potraživanja	46,568	21,518
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	16,050	17,493
Ostale investicije	302	302
Ostala potraživanja u dinarima	11,653	369,901
	85,896	427,443
U stranoj valuti:		
Privredna društva	-	-
Stanovništvo	-	-
Ostala potraživanja u valuti	491,377	88,572
	491,377	88,572
Ostala sredstva, bruto	577,273	516,015
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	(3,292)	(3,900)
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	(3,340)	(702)
Ukupno	(6,632)	(4,602)
Stanje na dan 31. decembra	570,641	511,413

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U hiljadama dinara						
U dinarima						
Osiguravajuća društva	516,228	-	516,228	174,616	-	174,616
Domaće banke	-	-	-	-	-	-
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	926,366	-	926,366	99,930	-	99,930
Ukupno	1,442,594	-	1,442,594	274,546	-	274,546
U stranoj valuti						
Strane banke	45,847	-	45,847	137,751	-	137,751
Domaće banke	237,170	-	237,170	-	-	-
Ostale finansijske organizacije	11,112	-	11,112	1,898	-	1,898
Ukupno	294,129	-	294,129	139,649	-	139,649
Stanje na dan 31. decembra	1,736,723	-	1,736,723	414,195	-	414,195

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Transakcioni depoziti		
Transakcioni depoziti u dinarima	30,794	21,584
Transakcioni računi stranoj valuti	56,958	139,649
Ostali depoziti		
Ostali depoziti u dinarima	1,407,075	252,238
Ostali depoziti u stranoj valuti	235,161	-
Obaveze za obračunatu kamatu		
Kamata u dinarima	1,085	3
Kamata u stranoj valuti	-	-
Razgraničena kamata u dinarima	3,639	721
Razgraničena Kamata u stranoj valuti	<u>2,010</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>1,736,723</u></u>	<u><u>414,195</u></u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U hiljadama dinara						
U dinarima						
Javna preduzeća	3,171,770	1,934	3,173,704	5,054,155	899	5,055,055
Privredna društva	4,398,956	78,559	4,477,515	2,537,079	154,254	2,691,332
Stanovništvo	1,116,592	149,490	1,266,082	317,878	8,520	326,398
Drugi komitenti	582,275	10,000	592,275	410,992	-	410,992
Javna preduzeća	795,991	36,588	832,579	764,398	36,588	800,987
Ukupno	10,065,585	276,570	10,342,155	9,084,503	200,260	9,284,763
U stranoj valuti						
Javna preduzeća	68,245	-	68,245	80,532	-	80,532
Privredna društva	1,144,177	342,285	1,486,462	1,330,129	89,640	1,419,769
Stanovništvo	2,152,691	1,690,076	3,842,767	1,898,025	1,956,949	3,854,974
Drugi komitenti	1,091,114	18,199	1,109,313	65,181	17,937	83,117
Ukupno	4,456,227	2,050,560	6,506,787	3,373,867	2,064,526	5,438,393
Stanje na dan 31. decembra	14,521,812	2,327,130	16,848,942	12,458,370	2,264,786	14,723,156

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Na transakcione depozite u dinarima pravnih lica Banka plaća kamatu u rasponu od 0.4% do 3.20% na godišnjem nivou u zavisnosti od visine prosečnog stanja na računu. Na transakcione depozite pravnih lica u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 0%-1.30%. Na transakcione depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu po stopi od 0% godišnje, odnosno od 0% godišnje za depozite u stranoj valuti.

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu 0.25%-3.70% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Na kratkoročne depozite oročene u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 0.05% do 2.00% za USD i od 0.10% do 1.80% na EUR. Na dugoročne depozite pravnih lica u EUR Banka je plaćala kamatu od 2.30% na godišnjem nivou. U 2020. godini nije bilo oročenih dinarskih depozita sa deviznom klauzulom.

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 1.75% do 3.90% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.01% do 1.75% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Transakcioni depoziti	7,230,332	5,198,866
Štedni depoziti	4,281,192	3,542,213
Depoziti po osnovu datih kredita	291,968	109,394
Namenski depoziti	1,021,480	908
Ostali depoziti	3,965,037	5,801,335
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana	-	22,800
Obračunata kamata	1,902	3,917
Razgraničena kamata	57,031	43,723
Stanje na dan 31. decembra	16,848,942	14,723,156

28. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	16,745	21,663
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih (b)	25,496	24,762
Rezervisanja za sudske sporove (c)	1,961	-
Stanje na dan 31. decembra	44,202	46,425

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

28. REZERVISANJA (Nastavak)

- a) Prema internoj politici Banke, obračun rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu vrše se po istim kriterijumima kao i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu, odnosno na pojedinačnom i kolektivnom nivou. Za potencijalne obaveze kod kojih se evidentira obezvređenje vrši se procena na pojedinačnom nivou nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka evidentira rezervisanje obračunato na kolektivnom nivou u skladu sa internim modelima.
- b) Rezervisanja za otpremnine za penzije, jubilarne nagrade zaposlenih i neiskorišćene godišnje odmore za 2020. godinu formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 4.3%. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 2% godišnje, a kao osnovica za obračun rezervisanja se koristila prosečna zarada u Republici Srbiji.

Promene na računima rezervisanja:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Rezervisanja za rizične vanbilansne pozicije (a)		
Stanje na dan 1. januara	21,663	21,652
Rezervisanja u toku godine	31,040	22,358
Ukidanje rezervisanja	(37,226)	(22,347)
Ukidanje rezervisanja	1,268	-
Ukupno	16,745	21,663
Rezervisanja za otpremine, jubilarne nagrade i ostala rezervisanja (b)		
Stanje na dan 1. januara	24,762	24,231
Rezervisanja u toku godine	5,394	531
Ukidanje rezervisanja u toku godine	(2,699)	-
Ukupno	27,457	24,762
Stanje na dan 31. decembra	44,202	46,425

- c) Banka je u prvi put u 2020. godini proknjižila rezervisanja po osnovu gubitaka koji mogu nastati za sudske sporove na bazi procene pravne službe i advokata Banke (Napomena 31), u iznosu 1,961 hiljada dinara (Napomena 15).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

29. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	65,894	608
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	4,290	1,618
Obaveze za neto naknade zarada	-	-
Ostale obaveze prema zaposlenima	11,076	10,529
Obaveze prema dobavljačima	13,076	6,150
Obaveze po osnovu lizinga	19,253	15,870
Obaveze za dividende	2,253	2,253
Ostale obaveze u stranoj valuti	169,441	446,957
Ostale obaveze u dinarima	528,681	127,841
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	16,741	31,226
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	12,121	14,065
Stanje na dan 31. decembra	842,827	657,117

Obaveze po osnovu lizinga po osnovu zakupa nekretnina i opreme u skladu sa MSFI 16 na dan 31. decembra 2020. godine prikazane su kako sledi:

	Sadašnja vrednost 2020	Sadašnja vrednost 2019
Nekretnina	5,308	60
Opreme	13,945	15,810
Obaveze po osnovu lizinga	19,253	15,870

30. KAPITAL BANKE

Struktura kapitala Banke

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Emisiona premija	168,164	168,164
	3,080,297	3,080,297
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	705,242	742,433
Rezerve iz dobiti-statutarne	265,916	80,530
Nerealizovani gubici od promene vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(21,643)	(17,283)
Rezerve	949,515	805,680
Dobitak	12,163	185,386
Stanje na dan 31. decembra	4,041,975	4,071,363

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

30. KAPITAL BANKE (Nastavak)

Struktura kapitala Banke (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 2,912,133 hiljade dinara i u celini se sastoji od 288,330 obične akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2019. godine iznosio je 2,912,133 hiljade dinara i bio je podeljen na 288,330 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara).

Učešće domaćih pravnih i fizičkih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 31. decembra 2020. godine 89.61%, a stranih lica 10.39% (31. decembra 2019. godine taj odnos je bio 89.47%, odnosno 10.53%).

Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti po osnovu okončanog postupka sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke, sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske na koju se odnosi oznaka SFRJ u strukturi akcionara Banke na dan 31. decembra 2020. godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2020. godine je sledeća:

	2020		U hiljadama dinara 2019	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
Alta pay group doo Beograd	830,473	28.52%	830,473	28.52%
SFRJ	155,156	5.33%	155,156	5.33%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	145,592	5.00%	-	0.00%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	145,592	5.00%	-	0.00%
Đokić Pavlica Danijela	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	145,440	4.99%	145,440	4.99%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	119,968	4.12%	119,968	4.12%
CONVEST A.D. NOVI SAD -ZBIRNI RAČUN	111,282	3.82%	108,252	3.72%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	110,979	3.81%	110,979	3.81%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	104,555	3.59%	104,555	3.59%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	100,000	3.43%	100,000	3.43%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	97,364	3.34%	97,364	3.34%
BAS LOGISTICS DOO	95,203	3.27%	-	0.00%
Federalno ministarstvo finansija BIH	58,014	1.99%	58,014	1.99%
MIN. FIN. REP. SEV. MAKED.	50,601	1.74%	50,601	1.74%
Ostali (zbirno):	496,322	17.04%	885,740	30.42%
Stanje na dan 31. decembar	2,912,133	100.00%	2,912,133	100.00%

U maju 2019. godine Republika Srbija je svoje učešće u Banci od 28,51% prodala kupcu Alta pay group d.o.o. Beograd, koji je time postao pojedinačno najveći akcionar Banke.

Dobitak po akciji u 2020. godini iznosio je 42 dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

30. KAPITAL BANKE (Nastavak)

Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Emisiona premija na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 168,164 hiljade dinara (31. decembra 2019. godine 168,164 hiljade dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznose 949,515 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2019. godine iznosila su 805,680 hiljada dinara) i čine ih revalorizacione rezerve Banke u iznosu od 705,242 hiljade dinara (31. decembra 2019. godine 742,433 hiljade dinara), ostale rezerve u iznosu od 265,916 hiljada dinara (31. decembra 2019. godine 80,530 hiljada dinara) i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti u iznosu od 21,643 hiljade dinara (31. decembra 2019. godine 17,283 hiljade dinara).

Revalorizacione rezerve su smanjene za 43,754 hiljade dinara kao rezultat ukupnih negativnih efekata procene fer vrednosti zgrade Banke. Fer vrednost zemljišta je povećana za 15,061 hiljadu dinara, a fer vrednost zgrade je smanjena za 58,815 hiljada dinara (Napomena 2).

Nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti HOV koje se vrednuju po FVOCI

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti vlasničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	(3,281)	(17,283)
Ispravka vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI	1,111	-
Nerealizovani gubici po osnovu promene fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	(19,473)	-
Stanje na dan 31. decembra	(21,643)	(17,283)

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	158,083	173,229
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	4,393,765	3,365,305
Derivati (d)	2,917,490	-
Primljena jemstva za obaveze	70,445,365	60,420,211
Druge vanbilansne pozicije (c)	6,949,479	8,400,133
Stanje na dan 31. decembra	84,864,182	72,358,878

Derivati koje banka ima u vanbilansnoj evidenciji se odnose na valutni swap.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

31. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	154,523	169,472
Ostali komisioni poslovi u dinarima	3,560	3,757
Stanje na dan 31. decembra	158,083	173,229

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
<i>Plative garancije</i>		
-u dinarima	1,271,044	720,262
-u stranoj valuti	18,477	26,459
<i>Činidbene garancije i garancije po nepokrivenim akreditivima</i>		
-u dinarima	2,141,412	1,993,620
-u stranoj valuti	589,216	567,297
Preuzete neopozive obaveze po osnovu: -nepovučenih kredita i garancija	373,616	57,667
Stanje na dan 31. decembra	4,393,765	3,365,305

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po rizičnoj vanbilansnoj aktivni shodno računovodstvenoj politici obelodanjennoj u Napomeni 3.7. Najznačajniji deo rizične vanbilansne aktive odnosi se na odobrene činidbene garancije. U okviru preuzetih neopozivih obaveza, na neiskorišćene odobrene minuse po tekućim računima građana iznos od 7,488 hiljada dinara, na neiskorišćene overdraft kredite 23,227 hiljada dinara, na neiskorišćene kredite 310,264, na neiskorišćene kreditne limite po kreditnim karticama iznos od 32,637 hiljada dinara.

c) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Obveznice Republike Irak	3,548	4,150
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti	-	1,968,672
Potraživanja po osnovu evidencione kamate	1,432,950	1,435,530
Izdate garancije bez pravnog dejstva	99,218	651,969
Rizične vanbilansne stavke	2,018,917	2,838,041
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	3,394,846	1,501,771
Stanje na dan 31. decembra	6,949,479	8,400,133

Rizične vanbilansne stavke se odnose na preuzete neopozive obaveze u iznosu od 2,004,324 hiljada dinara i preuzetih opozivih obaveza u iznosu od 14,593 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

32. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos monetarnih sporova iznosi 43,744 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine iznos 37,360 hiljada dinara).

Pored prethodno navedenog, protiv Banke se vodi 8 (osam) nemonetarnih sporova, odnosno sporova za koje nije utvrđena vrednost tužbenih zahteva.

Prema proceni Sektora za pravne poslove i advokata Banke, očekuje se pozitivan ishod za većinu sporova. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 29. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od 1,961 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: bez rezervisanja). Navedeni iznos ne obuhvata zatezne kamate iz tužbenih zahteva obračunate do dana izveštavanja.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je izvršila odgovarajuću ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

- a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,219,687	1,785,157
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(11,083)	(22,413)
	<u>1,208,604</u>	<u>1,762,745</u>
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	1,968	4,493
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(29)	(77)
	<u>1,939</u>	<u>4,417</u>
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	137,283	2
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(3,221)	-
	<u>134,062</u>	<u>2</u>
Plasmani, neto	<u>1,344,606</u>	<u>1,767,163</u>
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	389,114	417,423
Depoziti rukovodstva Banke	21,326	53,491
Depoziti ostalih povezanih lica	2,675	12,302
	<u>413,115</u>	<u>483,216</u>
Izdane garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	1,180,154	1,180,586
Članovi odbora Banke	984	577
Ostala povezana lica	15,000	250
	<u>1,196,138</u>	<u>1,181,413</u>

- b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim licima u 2020. godini su iznosili 41,883 hiljada dinara (2019. godine 15,567 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 486 hiljade dinara (2019. godine iznosili 961 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- c) Zarade i ostala primanja Upravnog odbora, Odbora za reviziju, Izvršnog odbora, kao i ključnih zaposlenih u toku 2020. i 2019. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Bruto zarade i naknade zarada	35,776	35,392
Učešće u dobitku	-	7,623
Bruto naknade organa upravljanja	32,125	20,849
Stanje na dan 31. decembra	67,901	63,864

34. KREDITNI RIZIK

- a) **Maksimalna izloženost kreditnom riziku**

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele uviđa se da se na 31. decembra 2020. godine 38% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i potraživanja (2019:48%), a 24% se odnosi na činidbene garancije (2019: 26%).

	2020.		U hiljadama dinara 2019.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
Izloženost vezana za bilansne stavke				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,800,183	6,800,037	3,133,558	3,133,498
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,814,015	1,806,574	2,112,352	2,102,797
Kredit i potraživanja od komitenata	10,139,358	9,811,284	11,364,821	11,096,643
Hartije od vrednosti	776,698	770,762	501,079	495,415
Ostala bilansna aktiva	511,515	508,175	516,015	515,313
Ukupno bilansne pozicije	20,041,769	19,696,832	17,627,825	17,343,666
Izloženost vezana za vanbilansne stavke				
Plative garancije	1,289,521	1,285,674	746,721	743,531
Činidbene garancije	2,730,628	2,720,952	2,560,917	2,543,133
Nepokriveni akreditivi	-	-	-	-
Neiskorišćene preuzete obaveze	2,392,533	2,389,311	2,895,708	2,895,020
Ukupno vanbilansne stavke	6,412,682	6,395,937	6,203,347	6,181,684
Ukupno	26,454,451	26,092,769	23,831,172	23,525,350

Na dan 31. decembra 2020. godine ukupna aktiva po bilansnim potraživanjima i vanbilansnim stavkama koja se klasifikuje iznosi 19,098,444 hiljade dinara po bruto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2019. godine: 20,393,554 hiljade dinara), odnosno 18,739,417 hiljada dinara po neto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2019. godine: 20,088,152 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku (Nastavak)

Rukovodstvo je uvereno u sposobnost da se nastavi kontinuirana kontrola kreditnog izlaganja i održi prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku na osnovu sledećeg:

- 97.7% (2019: 99.4%) portfolija čine potraživanja raspoređena u Nivo 1 i Nivo 2 u skladu sa MSFI 9, a od čega 83.6% (2019: 91.6%) pripada Nivou 1;

Rizične kreditne izloženosti redovno se pokrivaju adekvatnim sredstvima obezbeđenja u skladu sa preuzetim rizikom Banke.

b) Struktura izloženosti po nivoima obezvređenja

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine prema nivoima obezvređenja. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno bruto	U hiljadama dinara	
					Ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,800,183				146	6,800,037
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,814,015	-	-	1,814,015	7,441	1,806,574
Kredit i potraživanja od komitenata						
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>						
- minusna salda	3,204	69	435	3,708	494	3,214
- kreditne kartice	19,344	1,665	1,722	22,731	2,376	20,355
- hipotekarni krediti	203,035	30	5,363	208,428	5,381	203,047
- ostali plasmani	410,783	27,690	7,744	446,217	18,270	427,947
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica</i>						
	5,843,172	3,032,351	582,751	9,458,274	301,553	9,156,721
	6,479,538	3,061,805	598,015	10,139,358	328,074	9,811,284
Hartije od vrednosti	627,807	152,172	-	779,979	5,936	774,043
Ostala bilansna aktiva	501,296	511	9,708	511,515	3,340	508,175
Vanbilansne stavke	5,900,780	501,134	10,768	6,412,682	16,745	6,395,937
Ukupno na 31.12.2020.	22,123,619	3,715,622	618,491	26,457,732	361,682	26,096,050
Ukupno na 31.12.2019.	18,392,006	1,856,585	144,964	20,393,554	(305,402)	20,088,152

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

b) Struktura izloženosti po nivoima obezvređenja (Nastavak)

Ukupna ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke sa 31. decembrom 2020. godine iznose 361,682 hiljade dinara (2019: 305,822 hiljade dinara). Od tog iznosa 112,088 hiljada dinara se odnosi na pojedinačno obezvređene kredite i plasmane u nivou 3 (2019: 34,797 hiljada dinara), a 249,594 hiljada dinara (2019: 271,025 hiljada dinara) na kolektivno obezvređene, odnosno na plasmane u nivoima 1 i 2.

c) Pregled stanja i kretanja nivoa obezvređenja po kredima i potraživanjima

Pozicija	Kreditni i potraživanja			u 000 dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	197,930	46,332	34,173	278,435
Prelazak u nivo 1	(24,348)	(6,762)	-	(31,110)
Prelazak u nivo 2	9,054	(3,198)	3	5,859
Prelazak u nivo 3	2,917	(1,561)	33,343	34,699
Nove ispravke	81090	50,768	36,565	168423
Naplata	(98,774)	(18,384)	(294)	(117,452)
Prenosu u vanbilans	-	-	-	-
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Stanje 31.12.2020.	167,870	67,194	103,971	338,855

d) Pregled stanja i kretanja nivoa obezvređenja po vrsti klijenta

Pozicija	Plasmani bankama			u 000 dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	9,555	-	-	9,555
Prelazak u nivo 1	(1,984)	-	-	(1,984)
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-
Nove ispravke	4,797	-	-	4,797
Naplata	(4,927)	-	-	(4,927)
Prenosu u vanbilans	-	-	-	-
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Stanje 31.12.2020.	7,441	-	-	7,441

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

d) Pregled stanja i kretanja nivoa obezvređenja po vrsti klijenta (Nastavak)

Pozicija	Plasmani stanovništvu			u 000 dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	13,207	10,076	419.7884	23,702
Prelazak u nivo 1	(662)	(5,056)	-	(5,718)
Prelazak u nivo 2	3,303	(146)	3	3,159
Prelazak u nivo 3	2,376	(1,561)	544	1,359
Nove ispravke	4,530	1,795	1,155	7,480
Naplata	(1,802)	(54)	(47)	(1,903)
Prenosu u vanbilans	-	-	-	-
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Stanje 31.12.2020.	21,951	5,053	2,075	28,078

Pozicija	Plasmani privredi			u 000 dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	175,168	36,256	33,753	245,177
Prelazak u nivo 1	(21,701)	(1,706)	-	(23,408)
Prelazak u nivo 2	5,752	(3,052)	-	2,700
Prelazak u nivo 3	541	-	32,799	33,340
Nove ispravke	71764	48,973	35,410	156,147
Naplata	(92,045)	(18,329)	(247)	(110,621)
Prenosu u vanbilans	-	-	-	-
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Stanje 31.12.2020.	139,479	62,142	101,716	303,336

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

e) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po sektorima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku po sektorima. Pregled je dat po bruto knjigovodstvenim vrednostima.

	Sektor finansija i osiguranja	Sektor javnih preduzeća	Sektor privrednih društava	Sektor predu- zetnika	Javni sektor	Sektor stanov- ništva	Sektor stranih lica	U hiljadama dinara Sektor drugih komite- nata	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,800,183								6,800,183
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	593,323	-	-	-	-	-	1,220,692	-	1,814,015
Kredit i potraživanja od komitenata									
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>									
- minusna salda	-	-	-	-	-	3,708	-	-	3,708
- kreditne kartice	-	-	-	-	-	22,731	-	-	22,731
- hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	208,428	-	-	208,428
- ostali plasmani	-	-	-	-	-	446,217	-	-	446,217
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>	73	619,483	8,450,125	214,401	93,847	-	51,869	28,476	9,458,274
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	627,807	-	152,172	-	779,979
Ostala potraživanja	354,636	2,029	11,717	7	3,876	549	138,690	11	511,515
Vanbilansne stavke	289,362	421,176	5,547,646	37,544	-	40,125	36,468	40,361	6,412,682
Ukupno na 31.12.2020.	8,037,577	1,042,688	14,009,488	251,952	725,530	721,758	1,599,891	68,848	26,457,732
Ukupno na 31.12.2019.	4,345,000	2,508,118	13,932,034	69,360	455,938	643,752	1,748,508	128,462	23,831,172

Banka sa 31. decembrom 2020. godine ima 73,45% (2019: 68.3%) izloženosti kreditnom riziku prema licima u sektoru privrednih društava.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

f) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po geografskim regionima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku dužnicima iz Srbije i po geografskim regionima van Srbije. Pregled je dat po knjigovodstvenim bruto vrednostima.

	U hiljadama dinara							
	<u>Srbija</u>	<u>Evropska unija</u>	<u>Ostale zemlje Evrope</u>	<u>Azija</u>	<u>Afrika</u>	<u>Amerika</u>	<u>Australija</u>	<u>Ukupno</u>
Ukupno na 31.12.2020.	<u>24,856,835</u>	<u>1,201,940</u>	<u>192,376</u>	<u>156,647</u>	<u>48,923</u>	<u>1,011</u>	<u>-</u>	<u>26,457,732</u>
Ukupno na 31.12.2019.	<u>23,025,303</u>	<u>558,380</u>	<u>5,191</u>	<u>184,445</u>	<u>57,853</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>23,831,172</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

g) Sredstva obezbeđenja po kreditima i plasmanima

Sledeća tabela prikazuje sredstva obezbeđenja po kreditima i plasmanima Banke koji se klasifikuju u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, koja su prikazana do visine potraživanja. Hipoteka kao sredstvo obezbeđenja dodatno mora da zadovolji uslove za priznavanje koji su propisani od strane Narodne banke Srbije.

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	Ukupno	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	Ukupno
Sektor privrednih društava i javnih preduzeća:						
- obezbeđeno hipotekom	9,103,897	5,968,822	15,072,719	10,533,204	5,907,339	16,440,543
- obezbeđeno depozitom	3,069,796	458,787	3,528,583	3,583,126	598,851	4,181,977
- obezbeđeno potraživanjem	202,613	356,715	559,328	88,394	409,062	497,456
- neobezbeđena potraživanja	5,831,488	5,153,320	10,984,808	6,861,684	4,899,426	11,761,110
Sektor stranih lica:	1,564,481	36,468	1,600,949	1,709,688	38,820	1,748,508
- obezbeđeno hipotekom	-	-	-	-	-	-
- obezbeđeno depozitom	-	36,468	36,468	-	38,820	38,820
- neobezbeđena potraživanja	1,564,481	-	1,564,481	1,709,688	-	1,709,688
Sektor finansija i osiguranja:	995,279	289,204	1,284,483	1,126,832	100,935	1,227,767
- obezbeđeno hipotekom	19,658	-	19,658	9,952	-	9,952
- obezbeđeno depozitom	-	-	-	-	-	-
- neobezbeđena potraživanja	975,621	289,204	1,264,825	1,116,880	100,935	1,217,815
Javni sektor:	97,723	-	97,723	105,165	29,998	135,163
neobezbeđena potraživanja	97,723	-	97,723	105,165	29,998	135,163
Sektor stanovništva i preduzetnika:	896,053	77,669	973,722	618,434	94,679	713,113
- obezbeđeno hipotekom	178,577	-	178,577	151,765	66	151,831
- obezbeđeno depozitom	62,269	547	62,816	13,543	11,481	25,024
- neobezbeđena potraživanja	655,207	77,122	732,329	453,126	83,132	536,258
Ostali:	28,487	40,361	68,848	97,502	30,958	128,460
- obezbeđeno hipotekom	-	-	-	-	-	-
- obezbeđeno depozitom	28,487	40,361	68,848	97,502	30,958	128,460
- neobezbeđena potraživanja	-	-	-	1,593	-	1,593
Ukupno	12,685,920	6,412,524	19,098,444	14,190,825	6,202,729	20,393,554

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

h) Struktura aktive koja se klasifikuje

Struktura portfolia Banke, klasifikovan u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 31. decembra 2020. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	A	B	V	G	D	Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	35,761	819,163	93,726	-	46,630	995,280
Sektor privrednih društava	1,328,375	1,810,251	4,566,321	596,551	130,437	8,431,935
Sektor stanovništva	282,235	188,069	170,807	30,856	9,680	681,647
Sektor stranih lica	960,777	170,770	227,607	204,039	1,287	1,564,480
Ostali sektori	53,570	258,565	618,078	5,375	76,989	1,012,577
Ukupno	2,660,718	3,246,818	5,676,539	836,821	265,023	12,685,919
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	1,314,168	2,808,650	1,335,294	89,227	287	5,547,626
Sektor stanovništva	21,794	8,573	5,718	2,465	1,575	40,125
Ostali sektori	121,837	356,494	307,093	30,240	9,110	824,774
Ukupno	1,457,799	3,173,717	1,648,105	121,932	10,972	6,412,525
Ukupno na 31.12.2020.	4,118,517	6,420,535	7,324,644	958,753	275,995	19,098,444

Struktura portfolia Banke na dan 31. decembra 2019. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	A	B	V	G	D	Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	367,516	708,267	3,750	302	47,387	1,127,223
Sektor privrednih društava	1,773,572	4,287,950	1,629,384	622,733	141,426	8,455,065
Sektor stanovništva	229,407	156,203	176,221	23,972	15,664	601,466
Sektor stranih lica	1,462,664	5,191	5,393	235,260	1,179	1,709,688
Ostali sektori	50,420	694,784	1,544,306	7,256	617	2,297,383
Ukupno	3,883,580	5,852,395	3,359,054	889,522	206,273	14,190,825
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	1,472,539	2,285,509	1,321,043	397,562	315	5,476,968
Sektor stanovništva	21,906	11,884	4,669	2,513	1,314	42,286
Ostali sektori	81,642	319,081	252,512	30,239	-	683,475
Ukupno	1,576,087	2,616,475	1,578,224	430,315	1,629	6,202,730
Ukupno na 31.12.2019.	5,459,668	8,468,870	4,937,278	1,319,837	207,902	20,393,554

U procesu zaštite potraživanja Banka pribavlja različite oblike kolaterala - instrumenata obezbeđenja, i to: novčane depozite, hipoteke (stambeni i poslovni objekti), zaloge na hartijama od vrednosti, zaloge pokretnih stvari, garancije trećih lica i dr.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) Raspored kolaterala i odbačnih stavki po aktivima koja se klasifikuju

Kategorija	U hiljadama dinara						
	Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	Ispravke vrednosti	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja a-bilansna aktiva	Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Rezervisanje	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja vanbilansna aktiva	Odbačne stavke za vanbilansnu aktivu
A	2,660,718	37,804	1,470,359	1,457,799	1,614	475,548	767,707
B	3,246,818	55,005	1,197,607	3,173,717	8,663	352,969	1,937,561
V	5,676,539	145,304	855,201	1,648,105	4,950	24,000	1,159,890
G	836,821	31,963	9,746	121,932	771	-	83,496
D	265,023	72,205	-	10,971	747	-	10,512
Ukupno na 31.12.2020.	12,685,919	342,282	3,532,913	6,412,525	16,745	852,517	3,959,166
Ukupno na 31.12.2019.	14,190,825	(283,740)	3,942,690	6,202,730	(21,663)	1,058,280	4,229,765

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

j) Sektorska struktura ispravki vrednosti i rezervisanja

Struktura bilansne i vanbilansne aktive koja se klasifikuje i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine prikazana je kako sledi:

	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3		U hiljadama dinara Ukupno	
	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	995,277	5,279	-	-	3	3	995,280	5,282
Sektor privrednih društava	4,928,130	97,269	2,934,203	86,775	618,535	105,018	8,480,868	289,062
Sektor stanovništva	636,723	14,756	29,450	5,660	15,473	6,322	681,646	26,738
Sektor stranih lica	1,408,273	7,714	156,207	3,518	-	-	1,564,480	11,232
Ostali sektori	928,218	9,165	9,466	617	25,961	186	963,645	9,968
Ukupno bilansna aktiva	8,896,621	134,183	3,129,326	96,570	659,972	111,529	12,685,919	342,282
	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje
Sektor privrednih društava	5,052,774	11,988	494,563	835	309	287	5,547,646	13,110
Sektor stanovništva	38,516	996	238	5	1,371	880	40,125	1,881
Ostali sektori	809,332	1,742	6,333	11	9,089	0	824,754	1,753
Ukupno vanbilansne stavke	5,900,622	14,727	501,134	851	10,769	1,167	6,412,525	16,745
Ukupno stanje na dan 31.12.2020. godine	14,797,243	148,910	3,630,460	97,421	670,741	112,696	19,098,444	359,027
Ukupno stanje na dan 31.12.2019. godine	18,392,005	218,795	1,856,585	51,809	144,964	34,798	20,393,554	305,402

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

k) Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica i preduzetnika na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pregled sektorske strukture navedenih potraživanja u bruto iznosu sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	Vrednost potraživanja	U hiljadama dinara Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza
Sektor privrednih društava	8,480,868	567,970
Sektor stanovništva	681,646	15,472
Sektor preduzetnika	214,408	-
Sektor stranih lica	1,564,480	1
Sektor finansija i osiguranja	995,280	-
Sektor drugih komitenata	28,487	25,961
Ostali sektori	720,750	-
Ukupno sa 31.12.2020.	12,685,919	609,404
Ukupno sa 31.12.2019.	14,190,825	144,089

Bilansna aktiva sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznosi 609,404 hiljade dinara na dan 31. decembra 2020. godine (2019: 144,089 hiljada dinara), dok ispravka vrednosti navedene bilansne aktive iznosi 110,921 hiljade dinara (2019: 34,417 hiljada dinara).

Vanbilansne stavke sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznose 10,769 hiljadu dinara na dan 31. decembra 2020. godine (2019: 651 hiljada dinara), dok rezervisanja za gubitke po navedenim vanbilansnim stavkama iznose 1,167 hiljada dinara (2019: 331 hiljadu dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

l) Restrukturiranje

Restrukturiranje obuhvata produžavanje ugovorenih rokova otplate, kao i modifikaciju plaćanja. Nakon restrukturiranja, klijent koji je bio u docnji se vraća u status aktivnog plasmana i vodi se zajedno sa ostalim sličnim plasmanima. Procedure Banke u vezi sa restrukturiranjem se zasnivaju na indikatorima ili kriterijumima koji, prema mišljenju rukovodstva Banke, ukazuju da će se otplata plasmana najverovatnije nastaviti. U sledećoj tabeli prikazano je stanje plasmana Banke sa 31. decembrom 2020. godine i 2019. godine koji su restrukturirani.

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Kredit i potraživanja od komitenata		
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>		
- stambeni	1,072	20,432
- ostali plasmani	2,279	3,114
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>		
- mikro, mala, srednja i velika	51,000	84,064
Ukupno	54,351	107,610

Na dan 31. decembra 2020. godine i 2019. godine u okviru bilansne aktive restrukturirani su krediti sledećim klijentima:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Auto kuća voždovac ad	-	33,866
Lemić Group doo	24,795	23,119
011 Nekretnine doo	17,776	17,776
Metalopromet doo Kula	8,429	8,739
vidibel doo	-	564
Fizička lica	3,351	23,546
Ukupno	54,351	107,610

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

35. ___-RIZIK LIKVIDNOSTI

a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu preostalog roka plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,730,349	-	-	-	296,491	9,026,840
Hartije od vrednosti	162	-	-	771,873	5,339	777,374
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,298,579	90,863	405,613	11,520	-	1,806,574
Kredit i potraživanja od komitenata	2,194,135	1,091,932	2,807,987	3,717,229	-	9,811,284
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	19,710	19,710
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,401,036	1,401,036
Investicione nekretnine	-	-	-	-	214,662	214,662
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Stalana sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	504,834	2,638	62,691	-	477	570,641
Ukupna aktiva	12,728,059	1,185,433	3,276,292	4,500,622	1,948,272	23,638,678

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

35. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu derivata	2,000	1,213	-	-	-	3,212
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	509,161	579,160	555,000	87,752	5,650	1,736,723
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,048,242	1,488,449	3,982,050	7,257,982	1,072,220	16,848,942
Rezervisanja	-	-	-	44,202	-	44,202
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	120,797	120,797
Ostale obaveze	765,484	56,235	5,247	15,861	-	842,827
Ukupna pasiva	4,324,886	2,125,057	4,542,296	7,405,797	1,198,667	19,596,703
Ročna neusklađenost						
Na dan 31. decembra 2020.	8,403,173	(939,624)	(1,266,005)	(2,905,175)	749,605	4,041,975
Na dan 31. decembra 2019.	3,591,172	1,332,614	98,976	(2,314,031)	1,362,632	4,071,363

U okviru potraživanja bez ugovorenog roka dospeća raspoređene su i hartije od vrednosti bez roka dospeća, dospela potraživanja za koja se ne može sa sigurnošću proceniti ročnost naplate i namenski depoziti za koje se ne može proceniti datum povlačenja.

Na osnovu analize kretanja plasmana u vidu odobrenih minusa po tekućim računima i kreditnih kartica utvrđena je stabilnost nivoa datih plasmana pa su isti raspoređeni u ročni okvir preko 1 godine.

Statističkom analizom kretanja transakcionih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti stabilna kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u narednih godinu dana ne može očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. Deo ovih depozita koji je sa 31. decembrom 2020. godine procenjen kao nestabilna kategorija depozita svrstan je u ročnu grupu do 7 dana, dok je preostali deo istih prebačen u ročnu grupu preko 1 godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

35. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

b) Ročnost vanbilansnih stavki

Tabela u nastavku prikazuje ročnu strukturu vanbilansnih stavki po osnovu kojih Banka potencijalno može doći u situaciju da vrši plaćanje. Ročna struktura je data prema ugovorenom datumu isteka važnosti preuzete potencijalne obaveze Banke.

	U hiljadama dinara						
	Garancije	Preuzete neopozive obaveze	Preuzete opozive obaveze	Nepokri- veni akreditivi	Ukupan bruto	Rezervi- sanje	Ukupno neto
31.12.2020.							
Do 1 godine	2,604,880	75,516	802,468	-	3,482,864	11,836	3,471,028
Preko 1 godine	1,415,269	298,100	121,629	-	1,834,999	4,899	1,830,100
	<u>4,020,149</u>	<u>373,616</u>	<u>924,097</u>	-	<u>5,317,863</u>	<u>16,735</u>	<u>5,301,128</u>
31.12.2019.							
Do 1 godine	2,635,942	38,531	1,665,809	-	4,340,282	20,099	4,320,183
Preko 1 godine	671,696	19,136	1,172,232	-	690,832	1,564	689,268
	<u>3,307,638</u>	<u>57,667</u>	<u>2,838,041</u>	-	<u>5,031,114</u>	<u>21,663</u>	<u>5,009,451</u>

c) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS

Vrednost pokazatelja likvidnosti utvrđenog prema regulativi NBS na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine i relevantne vrednosti u toku 2020. i 2019. godine date su u sledećoj tabeli:

	2020.	2019.
Pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	2.57	1.67
Prosek za godinu	1.96	1.73
Najniži iznos	1.14	1.11
Najviši iznos	2.93	2.92
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Uži pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	2.35	1.21
Prosek za godinu	1.64	1.11
Najniži iznos	0.77	0.54
Najviši iznos	2.57	1.68
	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	187.71%	132.64%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

35. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

d) Interni pokazatelji likvidnosti

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine:

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Pokazatelj promptne likvidnosti	25.95%	12.97%
Pokazatelj likvidnih sredstava	26.59%	13.86%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	9.74%	26.25%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je u sledećim tabelama:

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	U hiljadama dinara	
					Aktiva koja nije izložene riziku kamatne stope	Ukupno
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	5,499,870	-	-	-	3,526,970	9,026,840
Hartije od vrednosti	-	-	-	771,873	5,501	777,374
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	60,340	146,652	351,927	11,609	1,236,046	1,806,574
Kredit i potraživanja od komitenata	1,460,610	2,207,992	1,706,318	3,707,512	728,852	9,811,284
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	19,710	19,710
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,401,036	1,401,036
Investicione nekretnine	-	-	-	-	214,662	214,662
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Ostala sredstva	-	-	-	-	570,641	570,641
Ukupna aktiva	7,020,820	2,354,644	2,058,245	4,490,994	7,713,975	23,638,678

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza (Nastavak)

	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Obaveze koje nisu izložene riziku kamatne stope	
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	3,212	3,212
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	942,098	690,160	-	-	104,465	1,736,723
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,975,015	2,936,696	1,762,660	1,175,892	6,998,679	16,848,942
Rezervisanja	-	-	-	-	44,202	44,202
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	120,797	120,797
Ostale obaveze	575	26,400	4,055	11,681	800,116	842,827
Ukupno obaveze	4,917,688	3,653,256	1,766,715	1,187,573	8,071,471	19,596,703
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa						
- Na dan 31. decembra 2020.	2,103,132	(1,298,612)	291,530	3,303,421	(357,496)	4,041,975
- Na dan 31. decembra 2019.	(3,599,728)	1,955,510	820,059	2,669,796	2,225,726	4,071,363

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa

	U hiljadama dinara							
	+50bp				-50bp			
	RSD	EUR	USD	Ukupno	RSD	EUR	USD	Ukupno
Efekat na kamatno osetljivu aktivu	4,135	592	20	4,747	(4,135)	(592)	(20)	(4,747)
Efekat na kamatno osetljive obaveze	(2,996)	(1,040)	(183)	(4,219)	2,996	1,040	183	4,219
Neto efekat promene kamatnih stopa:								
31.decembar 2020. godine	1,139	(448)	(163)	528	(1,139)	448	163	(528)
31.decembar 2019. godine	589	(730)	(86)	(227)	(589)	730	86	227

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmane, pre svega kredite i depozite budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 31. decembra 2020. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2020. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 1,223 hiljade dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 31. decembra 2020. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2020. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 2,996 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u stranoj valuti i indeksirane kretanjem deviznog kursa na dan 31. decembra 2020. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2020. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 612 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 31. decembra 2020. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2020. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 4,135 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

Stanje na dan	U hiljadama dinara		
	Promena kamatnih stopa u procentnim poenima	Promena neto kamate u %	Promena neto kamate
31. decembar 2020. godine	+/-0.5	-/+0.08	-/+528
31. decembar 2019. godine	+/-0.5	-/+0.04	-/+227

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

c) Koeficijent osetljivosti i relativni disperitet

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi prati se i kroz odnos kamatonosne aktive i pasive na koju se plaća kamata (koeficijent osetljivosti) i kroz odnos kumulativnog disperiteta i ukupne aktive (relativni disperitet).

<u>Stanje na dan</u>	U hiljadama dinara			
	<u>Kamatonosno osetljiva aktiva</u>	<u>Kamatonosno osetljiva pasiva</u>	<u>Koeficijent osetljivosti</u>	<u>Relativni disparitet</u>
31. decembar 2020. godine	15,924,703	11,525,232	1.38	0.17
31. decembar 2019. godine	15,134,902	13,289,265	1.14	0.20

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

37. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

- a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara						
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	1,640,039	76,019	200,854	48,324	1,965,236	7,061,604	9,026,840
Hartije od vrednosti	112,252	148,745	-	-	260,997	516,377	777,374
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,024,520	142,863	288	72,863	1,240,534	566,040	1,806,574
Kredit i potraživanja od komitenata	3,386,638	55,346	-	-	3,441,984	6,369,300	9,811,284
Ostala sredstva	501,574	-	-	-	501,574	1,715,033	2,216,606
Ukupna aktiva	6,665,023	422,973	201,142	121,187	7,410,325	16,228,352	23,638,678
OBAVEZE							
Obaveze po osnovu derivata	-	2,613	-	-	2,613	599	3,212
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	293,718	411	-	-	294,129	1,442,594	1,736,723
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5,561,363	758,943	89,669	96,813	6,506,788	10,342,154	16,848,942
Rezervisanja	3,728	1,603	-	988	6,319	37,883	44,202
Ostale obaveze	110,579	55,538	62,508	25,427	254,052	709,572	963,624
Ukupno obaveze	5,969,388	819,108	152,177	123,228	7,063,901	12,532,802	19,596,703
Neto svop pozicija	(352,741)	399,313	(48,964)	-	(2,392)	-	(2,392)
Neto devizna pozicija							
- Na dan 31. decembra 2020.	342,894	3,178	1	(2,041)	344,032	3,695,551	4,039,583
- Na dan 31. decembra 2019.	(132,922)	49,285	198	6,737	(76,702)	4,148,065	4,071,363

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

37. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

		U hiljadama dinara					
		EUR	Devizna klauzula vezana za EUR	USD	Devizna klauzula vezana za USD	Ostale valute - prevedene u EUR	Ukupno devizni podbilans
Aktiva	Dinari	3,634,670	3,030,353	422,973	-	322,329	7,410,325
	EUR	30,912	25,773	3,597	-	2,741	63,023
Obaveze	Dinari	5,948,037	21,351	819,108	-	275,405	7,063,901
	EUR	50,587	182	6,966	-	2,342	60,077
Svop	Dinari	(352,741)	-	399,313	-	(48,964)	(2,392)
	EUR	(3,000)	-	3,396	-	(416)	(20)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

	U hiljadama dinara		
	Ukupno	Promena u kursu 10%	-10%
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	1,965,236	196,524	(196,524)
Hartije od vrednosti	260,997	26,100	(26,100)
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,240,534	124,053	(124,053)
Kredit i potraživanja od komitenata	3,441,984	344,199	(344,199)
Ostala sredstva	501,574	50,157	(50,157)
Ukupna aktiva	7,410,325	741,033	(741,033)
OBAVEZE			
Obaveze po osnovu derivata	2,613	(261)	261
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	294,129	(29,413)	29,413
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6,506,788	(650,679)	650,679
Rezervisanja	6,319	(632)	632
Ostale obaveze	254,052	(25,405)	25,405
Ukupne obaveze	7,063,901	(706,390)	706,390
Neto svop pozicija	(2,392)	96,341	(96,341)
Neto izloženost deviznom riziku:			
31.decembar 2020. godine		130,984	(130,984)
31.decembar 2019. godine		(7,670)	7,670

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

37. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva (Nastavak)

U slučaju da je na dan 31. decembra 2020. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast za 10% u odnosu na strane valute, dobitak za 2020. godinu bio bi manji za RSD 130,983 hiljade dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2020. godine domaća valuta (RSD) zabeležila pad za 10% u odnosu na strane valute, a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobitak za 2020. godinu bio bi veći za RSD 130,983 hiljade dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke. Simetričan uticaj na rezultat Banke, posledica je ukidanja zaštitne klauzule kod kredita sa valutnom klauzulom.

d) VaR analiza strukturnog deviznog rizika (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

2020.	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara	
				Maksimalni VaR	
Valutni VaR	10	362	4	3,950	

2019.	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara	
				Maksimalni VaR	
Valutni VaR	939	2,525	59	5,775	

e) Pokazatelj deviznog rizika

Pokazatelj deviznog rizika	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
31. decembra	8.63%	3.44%
Prosek za godinu	7.29%	5.91%
Najniži iznos	0.07%	0.36%
Najviši iznos	17.39%	14.14%

Pokazatelj deviznog rizika se u toku 2020. godine kretao u rasponu od 0.07% do 17.39%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

38. CENOVNI RIZIK

- a) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara	
				Maksimalni VaR	
2020.					
Kamatni VaR	0	0	0		0

	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	U hiljadama dinara	
				Maksimalni VaR	
2019.					
Kamatni VaR	0	0	0		0

- b) Banka je na 31.12.2020. godine u tržišnom portfoliju imala svop ugovore sa INTL FCStone LTD kao i dinarsku obveznicu Republike Srbije, zbog čega VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (jednodnevni VaR) sa podelom po vrsti aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2020. i 2019. godine prikazana u sledećoj tabeli ima sledeće vrednosti:

VaR pozicije	U hiljadama dinara	
	Svop	Obveznice
- na dan 31. decembar 2020.	3,174	1,558
- na dan 31. decembar 2019.	-	-
		15

- c) Analiza stresnih udara na bazi promene cena od ± 200 baznih poena:

	U hiljadama dinara		
	Investicione jedinice	Obveznice	Svop ugovori
Promena cene za ± 200bp			
- na dan 31. decembar 2020.	-	$\pm 10,218$	± 305
- na dan 31. decembar 2019.	$\pm 1,001$	-	± 59

Stresni udar se odnosi na uticaj promena vrednosti pozicija portfolija u slučaju promene cena instrumenata od ± 200 bp na pojedinačne pozicije u portfoliju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

38. CENOVNI RIZIK (Nastavak)

- d) Analiza promene dnevnog VaR-a primenom stresnog udara na bazi promena volatilnosti knjige trgovanja. U tabeli je dat pregled VaR vrednosti ukupnog portfolija u slučaju promene volatilnosti instrumenata za $\pm 10\%$.

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Promena volatilnosti instrumenta [%]		
-10	2,004	332
0	3,470	337
10	5,255	344

39. RIZIK ZEMLJE

Izloženost Banke prema drugim zemljama data je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Evropa-EU	1,201,921	1,414,113
Evropa-ostalo	53,886	245,693
Afrika	48,923	-
Azija	156,647	151
Ukupno	1,461,377	1,659,958

Potraživanja se najvećim delom odnose na stanja na računima kod ino banaka, 83.53% (2019: 83.48%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

40. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije fer vrednosti za one komponente aktive i pasive za koje su raspoložive objavljene ili kotirane tržišne cene i za one čija fer vrednost može da bude znatno drugačija od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Banke procenjuje sveukupnu izloženost Banke riziku, a u slučajevima za koje procenjuje da vrednost aktive prikazane u njenim poslovnim knjigama ne može da bude ostvarena, ustanovljava rezervu.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj kao cene) ili indirektno (tj izvedeni iz cene). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

40. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođene rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane menadžmenta. Kotirane cene i inputi za modele su obično dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

Tabela ispod analizira finansijske instrumente merene po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, prema nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

Finansijska imovina koja se vodi po fer vrednosti	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Hartije od vrednosti	777,374	680,052
Ukupno 31.12.2020.	777,374	680,052
Ukupno 31.12.2019.	552,996	552,996

	U hiljadama dinara			
	Nivo1	Fer vrednosti		Ukupno
		Nivo2	Nivo3	
Finansijska sredstva		680,052		680,052
Ukupno 31.12.2020.		680,052		680,052
Ukupno 31.12.2019.	-	552,996	-	552,996

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

40. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

	U hiljadama dinara 31.12.2020.	
	Knjigovodstve na vrednost	Fer vrednost
Finansijska (monetarna) aktiva		
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	9,026,840	9,026,840
Kredit i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija	1,806,574	1,803,192
Kredit i potraživanja od komitenata	9,811,284	9,750,926
Ostala aktiva	624	624
Ukupno aktiva 31.12.2020.	20,645,322	20,581,582
Ukupno aktiva 31.12.2019.	17,326,747	17,321,420
Finansijska (monetarna) pasiva		
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	1,736,723	1,734,151
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	16,848,942	16,781,278
Ostale obaveze	737,828	737,828
Ukupno obaveze 31.12.2020.	19,323,493	19,253,257
Ukupno obaveze 31.12.2019.	15,712,600	15,683,531

	Nivo1	Fer vrednost		Ukupno
		Nivo2	Nivo3	
Aktiva				
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	1,803,192	-	1,803,192
Kredit i potraživanja od komitenata	-	9,750,926	-	9,750,926
Ukupno 31.12.2019.	-	11,554,118	-	11,554,118
Ukupno 31.12.2018.	-	13,194,113	-	13,194,113
Obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	1,734,151	-	1,734,151
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	16,781,278	-	16,781,278
Ukupno 31.12.2019.	-	18,515,429	-	18,515,429
Ukupno 31.12.2018.	-	15,108,282	-	15,108,282

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

40. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske aktive i obaveza i njihovu fer vrednost za 31. decembar 2020:

U hiljadama dinara

	Vodi se po fer vrednosti	Koje se vode po amortizo- vanoj vrednosti	Vodi se po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Ostala amortizo- vana vrednost	Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	-	-	9,026,840	9,026,840	9,026,840
Hartije od vrednosti	-	-	777,374	-	777,374	680,052
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	1,806,574	-	-	1,806,574	1,803,192
Kredit i potraživanja od komitenata	-	9,811,284	-	-	9,811,284	9,750,926
Ostala aktiva	-	-	-	624	624	624
Ukupno aktiva	-	11,617,858	777,374	9,027,464	21,422,696	21,261,634
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	-	1,736,723	1,736,723	1,734,151
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	16,848,942	16,848,942	16,781,278
Ostale obaveze	-	-	-	737,828	737,828	737,828
Ukupno obaveze	-	-	-	19,323,493	19,323,493	19,253,257

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine:

Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Ostali finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove i koja se u redovnim intervalima ponovo određuje. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

40. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatnom stopom se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća.

Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja. Banka na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine nije imala finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti, u materijalno značajnom iznosu.

Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza iskazanim u priloženim finansijskim izveštajima.

41. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neka druga sistemski slabost koja negativno utiče na sistemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka je usvojila i primenila Proceduru upravljanja rizicima informacionog sistema koja definiše identifikaciju, procenu, analizu i praćenje rizika informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internom dokumentacijom.

Zaposleni u Sektoru informaciono komunikacionih tehnologija vrše procenu i merenje izloženosti Banke riziku IS. Procena rizika IS se vrši najmanje jednom godišnje i podrazumeva postupak u kome se na osnovu registra resursa IS vrši procena svih informacionih rizika. U zavisnosti od stepena izloženosti i nivoa rizika sačinjava se Plan tretmana informacionih rizika. Na osnovu Plana tretmana se preduzimaju mere za ublažavanje i smanjenje rizika IS.

U skladu sa Aktom o bezbednosti a na osnovu Zakona o informacionoj bezbednosti posebno se tretiraju rizici vezani za informacionu bezbednost. Najmnje jednom godišnje se vrši procena i preispitivanje informacione bezbednosti i Akta o bezbednosti i sačinjava se Izveštaj o proceni koji se dostavlja Izvršnom odboru Banke na razmatranje i usvajanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

42. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Regulatorni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	2,912,133	2,912,133
Stečene sopstvene akcije	-	-
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	-
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	-	-
Osnovni kapital	<u>3,080,297</u>	<u>3,080,297</u>
Gubici iz ranijih godina	-	-
Revalorizacione rezerve	682,488	725,150
Nematerijalna ulaganja	(19,711)	(23,101)
Potrebna rezerva iz dobiti	265,916	80,530
Odbitne stavke od kapitala	-	-
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	(114)	(114)
Ukupan kapital (1)	<u>4,008,876</u>	<u>3,862,762</u>
Izloženosti rizicima		
Izloženost kreditnom riziku	12,946,439	13,074,352
Izloženost riziku druge ugovorne strane	-	-
Izloženost tržišnim rizicima	348,498	333,135
Izloženost operativnom riziku	1,373,850	1,199,638
Izloženost cenovnom riziku	-	-
Ukupno (2)	<u>14,668,787</u>	<u>14,607,125</u>
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	<u>27.33%</u>	<u>26.44%</u>

Pokazatelj adekvatnosti kapitala je iznad zakonski propisanog minimuma od 8%, kao i iznad pokazatelja adekvatnosti kapitala propisanoj od strane NBS kroz proces supervizorske procene od 11.66% (ukupni supervizorski zahtev za kapitalom).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

42. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

b) Pokazatelji poslovanja

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	2020	2019
	Minimum EUR		
1.Kapital	10 miliona	34,09	32,85
2.Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	26.77%	26.44%
	Maksimum		
3.Ulaganja Banke	60% kapitala	40.51%	41.17%
4.Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	195.47%	166.81%
5.Prosečni mesečni pokazatelj likvidnosti:			
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1 Maksimum	2.48	1.55
6.Pokazatelj deviznog rizika	20% kapitala	8.63%	3.44%

43. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Osnovni format izveštavanja po segmentima je utvrđen na nivou poslovnih aktivnosti s obzirom da su rizici i stope prinosa Banke primarno pod uticajem razlike u proizvodima i uslugama koje Banka pruža.

Poslovne aktivnosti su u Banci organizovane odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje se pružaju, na takav način da svaki segment predstavlja strateški poslovni deo koji pruža različite proizvode i usluge na tržištu.

Poslovne aktivnosti Banke organizovane su u tri osnovna poslovna segmenta:

- *Poslovanje sa korporativnim klijentima:* U osnovi se odnosi na odobravanje kredita i različitih oblika garancija i jemstava klijentima, vođenje depozitnih i tekućih računa, usluge platnog prometa.
- *Poslovanje sa stanovništvom i preduzetnicima:* U osnovi obuhvata prikupljanje depozita, odobravanje kredita, kreditnih kartica, usluge platnog prometa za fizička lica, pri čemu se pod fizičkim licima podrazumeva stanovništvo, preduzetnici i poljoprivrednici.
- *Sredstva i trgovanje sa hartijama od vrednosti:* U osnovi obuhvata uzimanje pozicije za svoj račun i trgovanje hartijama od vrednosti, trgovanje devizama.
- *Ostalo:* Druge poslovne aktivnosti koje čine manje od 10% ukupnih poslovnih aktivnosti Banke, kao i centralne funkcije Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

43. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju rezultate Banke ostvarene u periodu 01. januara do 31. decembra 2020. i 2019. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o ostvarenom rezultatu pojedinih poslovnih segmenata Banke, troškovi koji terete ukupno poslovanje Banke: Troškovi amortizacije i Ostali poslovni rashodi podeljeni su prema učešću Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda pojedinih poslovnih segmenata u ukupnim datim troškovima za 2020. i 2019. godinu.

Na dan 31. decembar 2020. godine.

	U hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostali	Ukupno
Prihodi od kamata	709,490	50,107	60,095	-	819,692
Rashodi kamata	(161,648)	(71,743)	(5,806)	-	(239,197)
Dobitak po osnovu kamata	547,842	(21,636)	54,289	-	580,495
Prihodi od naknada i provizija	160,366	23,355	961	-	184,682
Rashodi od naknada i provizija	(43,739)	-	(17,920)	-	(61,659)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	116,627	23,355	(16,959)	-	123,023
Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata			(3,177)		(3,177)
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanaka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti			108		108
Neto dobitak/gubitak po osnovu zaštite od rizika			416		416
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	9,110	10,753	12,574	831	33,268
Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	(40,008)	(9,694)	(121)		(49,823)
Ostali poslovni prihodi				13,888	13,888
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(83,238)	(69,354)	(64,417)	(99,643)	(316,652)
Troškovi amortizacije	(10,720)	(8,931)	(8,296)	(12,832)	(40,779)
Ostali prihodi	-	-	-	4,091	4,091
Ostali poslovni rashodi	(85,390)	(71,146)	(66,083)	(102,219)	(324,838)
Neto dobitak	454,223	(146,653)	(91,666)	(195,884)	20,020

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

43. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2019. godine.

	U hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostali	Ukupno
Prihodi od kamata	752,755	40,582	55,979	714	850,030
Rashodi kamata	(181,107)	(45,951)	(350)	(276)	(227,684)
Dobitak po osnovu kamata	571,648	(5,369)	55,629	438	622,346
Prihodi od naknada i provizija	122,076	22,172	2,041	38	146,327
Rashodi od naknada i provizija	(19,294)	-	(2,115)	-	(21,409)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	102,782	22,172	(74)	38	124,918
Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	26	-	26
Neto dobitak/gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	(691)	-	(691)
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	(3,493)	11,412	10,272	376	18,567
Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	(19,405)	(13,808)	2,457	354	(30,402)
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	-
Ostali poslovni prihodi	1,902	1	34	20,006	21,943
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(103,884)	(45,830)	(63,177)	(43,280)	(256,171)
Troškovi amortizacije	(14,944)	(6,592)	(9,088)	(6,226)	(36,850)
Ostali prihodi	-	-	-	12,675	12,675
Ostali poslovni rashodi	(116,536)	(51,411)	(70,871)	(48,550)	(287,368)
Neto dobitak	418,070	(89,425)	(75,483)	(64,169)	188,993

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

43. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju sredstva i obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o stanju sredstava i obaveza po pojedinim poslovnim segmentima, sredstva angažovana za ukupno poslovanje Banke: Osnovna sredstva i Nematerijalna ulaganja podeljena su prema učešću troškova zarada po pojedinim poslovnim segmentima.

Na dan 31. decembar 2020. godine.

	u hiljadama dinara				Ukupno
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	9,026,840	-	9,026,840
Hartije od vrednosti	-	-	777,374	-	777,374
Kredit i potraživanja	9,518,147	863,464	1,236,247	-	11,617,858
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-
Investicije u pridružena i zavisna društva	-	-	-	114	114
Ostalo	490,454	358,446	795,741	571,851	2,216,492
Ukupna sredstva	10,008,601	1,221,910	11,836,202	571,965	23,638,678
Obeveze poo s.fin.derivata	-	-	3,212	-	3,212
Depoziti i ostale obaveze	13,280,489	5,305,176	-	-	18,585,665
Ostale obaveze	256,083	11,635	522,116	217,992	1,007,826
Ukupne obaveze	13,536,572	5,316,811	525,328	217,992	19,596,703

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

43. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2019. godine.

	u hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	4,126,961	-	4,126,961
Hartije od vrednosti	-	-	552,997	-	552,997
Kredit i potraživanja	11,208,217	593,689	1,397,534	-	13,199,440
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-
Investicije u pridružena i zavisna društva	-	-	-	114	114
Ostalo	722,413	287,871	836,579	305,384	2,152,247
Ukupna sredstva	11,930,630	881,560	6,914,071	305,498	20,031,759
Obeveze po s.fin.derivata	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze	10,741,061	4,396,290	-	-	15,137,351
Ostale obaveze	195,767	6,206	442,627	178,445	823,045
Ukupne obaveze	10,936,828	4,402,496	442,627	178,445	15,960,396

44. USAGLAŠAVANJE MEDUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa čl. 18 Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima na dan 31. oktobra 2020. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Aktiva koja je bila predmet usaglašavanja iznosila je 13,694,156 hiljada dinara, dok je pasiva iznosila 10,381,830 hiljadu dinara.

Ukupan iznos usaglašanih IOS-a se odnosi na:

- potraživanja u iznosu od 13,621,479 hiljada dinara; i
- obaveze u iznosu od 10,381,629 hiljada dinara.

Neusaglašeni IOS-i se odnose na:

- potraživanja u iznosu od 72,677 hiljada dinara, odnosno 0.531%; i
- obaveze u iznosu od 201 hiljade dinara, odnosno 0.002%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

45. EFEKTI GLOBALNE KRIZE UZROKOVANE PANDEMIJOM KOVID-19

Globalni izazov u 2020. godini bio je izbijanje epidemije korona virusa (Kovid-19), čija ekspanzija širom sveta ima negativan uticaj na svetsku ekonomiju. Zemlje širom sveta, među njima i Srbija, su preduzele mere za prevenciju širenja virusa (kao što su ograničenja putovanja, sanitarne mere, vakcinacija), kao i za ublažavanje negativnog uticaja na privredu u pogledu ponude i tražnje putem raznih fiskalnih mera i državne pomoći.

Očekivani scenario da će ekspanzija korona virusa globalno, širom EU i u Srbiji biti obuzdana i da će se postepeno usporiti (kao što je već slučaj u Kini) do kraja prve polovine 2020. godine, nije se ostvarilo. Stoga je pandemija imala značajan negativan ekonomski uticaj na celu 2020. godinu, sa tendencijom da se ovakvi efekti nastave i do kraja trećeg kvartala 2021. godine.

Tokom 2020. godine, rukovodstvo Banke je preduzelo sve neophodne mere na osnovu preporuka i uredbi Ministarstva zdravlja i Vlade Republike Srbije i kontinuirano prati sve aktivnosti i mere nadležnih državnih organa. Formiran je tim za održavanje kontinuiteta poslovanja tokom vanrednog stanja (BCP tim) sa zadatkom donošenja operativnih mera i planiranja, organizacije i koordinacije aktivnosti zaštite zdravlja zaposlenih i obezbeđenja neometanog poslovanja Banke u uslovima epidemije. . Definisan je minimum procesa rada u smislu potrebnog broja zaposlenih i radno angažovanih lica na lokacijama, s obzirom da je Banka u obavezi da obezbedi neprekidno i neometano pružanje usluga klijentima u svim segmentima poslovanja..

Dana 20. marta 2020. godine Vlada Republike Srbije usvojila je prvi set poreskih mera, odnosno Uredbu o poreskim merama za vreme vanrednog stanja radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled Kovid-19, dok je 10. aprila 2020. godine donet Program ekonomskih mera za smanjivanje negativnih efekata prouzrokovanih pandemijom virusa Kovid-19 i podršku privredi Srbije.

I pored otežanih okolnosti, kao što se može sagledati iz ostvarenih rezultata poslovanja u 2020. godini, uticaj krize prouzrokovan pandemijom Kovid-19 nije se značajno negativno odrazio na poslovanje Banke.

Rukovodstvo Banke ulaže napore da obezbedi kontinuitet poslovnih aktivnosti sa ciljem smanjenja mogućih negativnih efekata na poslovanje proisteklih po osnovu Odluke o moratorijumu I i II. U nastalim okolnostima rukovodstvo Banke posebnu pažnju posvećuje praćenju likvidnosti i obaveza Banke, na način da se zaštite interesi deponenata i akcionara Banke.

U cilju adekvatnog i blagovremenog postupanja, rukovodstvo Banke počev od 30. marta 2020. godine, sa posebno pažnjom prati sve bitne promene pozicija aktive i pasive sa uticajem prvenstveno na pokazatelje likvidnosti, pokazatelj pokriva likvidnom aktivom i GAP likvidnosti. Analizom pretpostavljenih mogućih odliva depozita i povlačenja odobrenih neiskorišćenih kreditnih linija, trenutno nema indicija da bi se u narednom periodu ugrozili regulatorno propisani pokazatelji poslovanja. U odnosu na navedeno, dodatno ukazujemo da su interni limiti Banke određeni na način da obezbeđuju identifikovanje ranih znaka upozorenja, s obzirom da su značajno iznad regulatornih.

Nakon značajnog pada pokazatelja likvidnosti nakon uviđenja prvog moratorijuma, isti su počeli da se oporavljaju u aprilu 2020. godine, i sada su nakon svega na značajno višim nivoima kako zakosnki, tako i interno propisanih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

45. EFEKTI GLOBALNE KRIZE UZROKOVANE PANDEMIJOM KOVID-19 (Nastavak)

Sa stanovišta uticaja na finansijski rezultat i profitabilnost poslovanja, rukovodstvo ne očekuje značajnije smanjenje prihoda

Sagledavanjem uticaja donetih odluka Narodne banke Srbije i Ministarstva finansija, preko ekonomskih mera pomoći privredi i građanstvu sa ciljem očuvanja sveukupne likvidnosti, procena je da će poslovanje Banke ostati na stabilnim osnovama zasnovanim na očuvanju baze klijenata u aktivi i pasivi Banke, likvidnosti i kapitala Banke.

46. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

47. DEVIZNI KURS

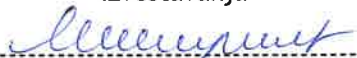
Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	2020.	U dinarima 2019.
EUR	117,5802	117,5928
USD	95,6637	103,3893
CHF	108,4388	108,4004

Beograd, 28.02.2021.

 Tatjana Savić,
 rukovodilac odeljenja finansija i
 izveštavanja

 Ana Marković,
 član Izvršnog odbora

 Vladimir Čupić,
 predsednik Izvršnog odbora

ALTA BANKA AD BEOGRAD

**Finansijski izveštaji za godinu
završenu 31. decembra 2020.**

i

**Izveštaj spoljnog revizora o izvršenoj reviziji
finansijskih izveštaja za 2020. godinu**

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 5
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Bilans uspeha	
Izveštaj o ostalom rezultatu	
Bilans stanja	
Izveštaj o promenama na kapitalu	
Izveštaj o tokovima gotovine	
Napomene uz finansijske izveštaje	1 - 116
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU ALTA BANKE AD BEOGRAD

Kvalifikovano mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja ALTA Banke a.d. Beograd (u daljem tekstu „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji, osim za efekte pitanja koja su navedena u Osnovama za kvalifikovano mišljenje, prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 33(a), maksimalna bruto izloženost kreditnom riziku po bilansnim stavkama na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 20,041,769 hiljada, dok maksimalna izloženost po vanbilansnim stavkama na isti datum iznosi RSD 6,412,682 hiljade. Tokom sprovođenja revizorske procedure nezavisne potvrde stanja na odabranom uzorku, pojavile su se značajne neusaglašenosti između stanja koja je iskazala Banka i stanja koje su iskazali klijenti Banke po osnovu otkupa budućih potraživanja kod iskazane bruto bilansne izloženosti u iznosu od RSD 991,597 hiljada (stanje u knjigama nije potvrđeno u iznosu od RSD 664,441 hiljadu) i ukupne vanbilansne izloženosti u iznosu od RSD 67,254 hiljade (stanje u knjigama nije potvrđeno u iznosu od RSD 67,254 hiljade). Nismo bili u mogućnosti da alternativnim revizorskim procedurama potvrdimo stanja prethodno navedenih bilansnih i vanbilansnih potraživanja Banke, niti da procenimo potencijalne negativne efekte korekcija na iskazane finansijske izveštaje koje bi nastale prilikom usaglašavanja sa komitentima.

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe („IESBA Kodeks“) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg kvalifikovanog mišljenja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU ALTA BANKE AD BEOGRAD (Nastavak)

Ostala pitanja

Finansijski izveštaji Banke za 2019. godinu su bili predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom Izveštaju od 13. marta 2020. godine izrazio pozitivno mišljenje na ove finansijske izveštaje.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. U tom kontekstu, za pitanje u nastavku, opisano je kako se naša revizija bavila tim pitanjem.

Ispunili smo obaveze opisane u delu „Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja“, uključujući i povezana pitanja. U skladu s tim, naša revizija uključuje sprovođenje procedura dizajniranih da odgovore na našu procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima. Rezultati naših revizorskih procedura, uključujući procedure sprovedene za ključno revizorsko pitanje opisano u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o priloženim finansijskim izveštajima.

Ključno revizijsko pitanje

Sprovedene procedure revizije

Adekvatnost obezvređenja finansijskih plasmana

Napomene 5.1. i 33. uz finansijske izveštaje

Ovo je ključno revizorsko pitanje jer određivanje iznosa obezvređenja finansijskih plasmana zahteva značajna prosuđivanja. Upotreba različitih pretpostavki i tehnika modeliranja može dovesti do značajno različitih iznosa obezvređenja finansijskih plasmana komitentima. Neto knjigovodstvena vrednost finansijskih plasmana na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 19,696,832 hiljade (ili 83% ukupne aktive), dok rizična vanbilansa izloženost iznosi RSD 6,412,682 hiljade (ili 8% ukupne vanbilansne aktive). Ova rezervisanja za gubitke predstavljaju najbolju procenu rukovodstva u pogledu očekivanih gubitaka za kreditni portfolio na datum bilansa stanja.

U cilju procene prikladnosti obračunatog obezvređenja finansijskih plasmana, mi smo procenili značajne procese kreditnog poslovanja i identifikovali i testirali sistem internih kontrola, posebno ključne kontrole uključene u odobravanje kredita.

Na uzorku kreditnih partija smo sproveli procedure da bi ocenili pravovremenost identifikacije plasmana kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i klasifikaciju instrumenata po nivoima u skladu sa zahtevima Međunarodnog standarda finansijskog izveštavanja 9: "Finansijski instrumenti". Naše procedure su uključile preispitivanje kreditne sposobnosti klijenata i pregled ulaznih parametara za njeno određivanje, kao što su finansijska sposobnost dužnika, verovatnoća neispunjenja obaveza, broj dana docnje, rani indikatori obezvređenja ili reprogrami.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
ALTA BANKE AD BEOGRAD (Nastavak)

Ključna revizorska pitanja (Nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Sprovedene procedure revizije
<p data-bbox="300 474 916 508">Adekvatnost obezvređenja finansijskih plasmana</p> <p data-bbox="300 508 836 542">Napomene 5.1. i 33. uz finansijske izveštaje</p> <p data-bbox="252 555 798 1176">Ključne oblasti procenjivanja uključuju tumačenje zahteva za obračun obezvređenja u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izveštavanja 9: Finansijski instrumenti, što se odražava na model očekivanih kreditnih gubitaka Banke, identifikaciju izloženosti kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika (za koje se očekivani kreditni gubitak računa tokom celog životnog veka finansijskog instrumenta), parametre i pretpostavke koje se koriste u modelu očekivanih kreditnih gubitka, kao što je finansijsko stanje druge ugovorne strane i očekivani budući novčani tokovi, kao što je obelodanjeno u Napomenama 5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive i 33. Kreditni rizik, kao i procene i pretpostavke očekivanih ishoda u scenarijima pri obračunu obezvređenja za individualno procenjene plasmane.</p> <p data-bbox="252 1198 798 1478">Mogući ishodi zasnivaju se na diskontovanim novčanim tokovima za individualno procenjene plasmane i uključuju procenjivanje i druge kompleksne oblasti, kao što su indikatori obezvređenja, verovatnoće relevantnih scenarija za očekivane buduće novčane tokove i prognoze samih novčanih tokova, uključujući realizaciju sredstava obezbeđenja.</p> <p data-bbox="252 1500 798 1904">Tokom 2020. godine Banka je svojim dužnicima odobravalala moratorijume, odnosno zastoje i olakšice u otplati obaveza, u skladu sa odlukama Narodne banke Srbije o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema u Republici Srbiji u uslovima pandemije izazvane COVID-19. Na dan 31. decembra 2020. godine značajan broj klijenata koji se ne smatraju problematičnim je u postupku odobravanja olakšica u otplati obaveza, kojima će im biti odobreni dodatni grejs periodi i značajno produžen rok otplate.</p> <p data-bbox="252 1926 798 2049">Za više informacija, pogledati Napomenu 5.1 - Kreditni rizik i kvalitet aktive i Napomenu 33. Kreditni rizik, uz priložene finansijske izveštaje.</p>	<p data-bbox="852 555 1398 649">Procenili smo pouzdanost statističkih modela korišćenih za obračun grupnih rezervisanja za gubitke po kreditima:</p> <ul data-bbox="852 660 1398 1041" style="list-style-type: none">- izvršili smo proveru ulaznih podataka i postavku statističkih modela korišćenih za obračun parametara za kalkulaciju rezervisanja, kao i proveru samog obračuna parametara;- procenu adekvatnosti vrednosti sredstava obezbeđenja korišćenih u obračunu rezervisanja;- takođe, na uzorku plasmana koji se procenjuju na kolektivnoj osnovi, izvršili smo preračun obezvređenja kako bismo potvrdili njegovu matematičku tačnost. <p data-bbox="852 1064 1398 1556">Za uzorak pojedinačno obezvređenih plasmana, analizirali smo najnovija dešavanja kod dužnika i osnovu merenja vrednosti obezvređenja, i razmotrili da li su ključna prosuđivanja bila adekvatna kada se uzmu u obzir okolnosti dužnika. Takođe smo ponovo izvršili obračun obezvređenja utvrđen od strane rukovodstva Banke. Pored toga, testirali smo ključne ulazne podatke za obračun obezvređenja, uključujući očekivane buduće tokove gotovine i vrednovanje kolaterala u posedu i razmotrili sa rukovodstvom Banke da li su procene vrednosti bile ažurne, konzistentne sa strategijom naplate potraživanja od određenog dužnika i adekvatne za tu svrhu.</p> <p data-bbox="852 1579 1398 1769">Za potraživanja u moratorijumu ili u postupku odobravanja moratorijuma identifikacija izloženosti kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u ovom momentu može biti otežana zbog olakšica u otplati obaveza.</p> <p data-bbox="852 1792 1398 1915">Procenili smo adekvatnost obelodanjivanja sadržanih u Napomeni 5.1 - Kreditni rizik i kvalitet aktive i Napomeni 33. Kreditni rizik uz priložene finansijske izveštaje.</p> <p data-bbox="852 1937 1398 2060">Na bazi sprovedenih procedura, nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na adekvatnost obezvređenja finansijskih plasmana na dan 31. decembra 2020. godine.</p>

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU ALTA BANKE AD BEOGRAD (Nastavak)

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (koji ne uključuje finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2020. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo gore navedene ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, finansijske informacije obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2020. godinu, koji je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i Zakona o tržištu kapitala Republike Srbije, su usklađene sa finansijskim izveštajima.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU ALTA BANKE AD BEOGRAD (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu da posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i, gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u našem izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izveštaj nezavisnog revizora je Danijela Krtinić.

Beograd, 30. mart 2021. godine

Danijela Krtinić
Danijela Krtinić
Ovlašćeni revizor

**ALTA BANKA AD
BEOGRAD**

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA 2020. GODINU**

BILANS USPEHA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

	Napomena	U hiljadama dinara	
		2020.	2019.
Prihodi od kamata		819,692	850,030
Rashodi od kamata		(239,197)	(227,684)
Neto prihod po osnovu kamata	6	580,495	622,346
Prihodi od naknada i provizija		184,682	146,327
Rashodi naknada i provizija		(61,659)	(21,409)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	7	123,023	124,918
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	8	(3,177)	-
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti		108	26
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika		416	(691)
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	9	33,268	18,567
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	10	(49,823)	(30,402)
Ostali poslovni prihodi	11	13,888	21,943
UKUPAN NETO POSLOVNI RASHOD/PRIHOD		698,198	756,707
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	12	(316,652)	(256,171)
Troškovi amortizacije	13	(40,779)	(36,850)
Ostali prihodi	14	4,091	12,675
Ostali rashodi	15	(324,838)	(287,368)
(GUBITAK)/DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		20,020	188,993
POREZ NA DOBITAK	16a		
Gubitak po osnovu odloženih poreza		(7,857)	(3,607)
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA		12,163	185,386
Zarada po akciji		42	643

Napomene na stranama od 1 do 116
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Datum: 28.02.2021. godine

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog odbora

Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
DOBITAK PERIODA	12,163	185,386
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Smanjenje revalorizovanih rezervi po osnovu nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava (Negativni) / pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(37,191)	-
	(2,190)	709
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:		
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(2,170)	-
Ukupan (negativni) / pozitívni ostali rezultat perioda	(41,551)	709
UKUPAN NEGATIVAN/POZITIVAN REZULTAT PERIODA	(29,388)	186,095

Napomene na stranama od 1 do 116
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

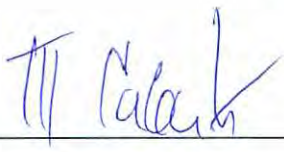

Član Izvršnog
odbora

BILANS STANJA
Na dan 31. decembar 2020. godine

	Napomena	31.12.2020.	31.12.2019.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	17	9,026,840	4,126,961
Hartije od vrednosti	18	777,374	552,997
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	19	1,806,574	2,102,797
Kredit i potraživanja od komitenata	20	9,811,284	11,096,643
Investicije u zavisna društva	21	114	114
Nematerijalna ulaganja	22	19,710	23,102
Nekretnine, postrojenja i oprema	22	1,401,036	1,336,081
Investicione nekretnine	23a	214,662	246,157
Tekuća poreska sredstva		10,443	10,443
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	23b	-	25,051
Ostala sredstva	24	570,641	511,413
UKUPNO AKTIVA		23,638,678	20,031,759
Obaveze po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika		3,212	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	25	1,736,723	414,195
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	26	16,848,942	14,723,156
Rezervisanja	27	44,202	46,425
Odložene poreske obaveze	16c	120,797	119,503
Ostale obaveze	28	842,827	657,117
UKUPNO OBAVEZE		19,596,703	15,960,396
KAPITAL			
Akcijski kapital	29	3,080,297	3,080,297
Dobitak		12,163	185,386
Rezerve		949,515	805,680
UKUPNO KAPITAL		4,041,975	4,071,363
UKUPNO PASIVA		23,638,678	20,031,759

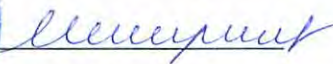
Napomene na stranama od 1 do 116
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

Član Izvršnog
odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine

	Akcijski kapital	Ostali kapital (državni i drugi kapital)	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacije rezerve potražni saldo	Revalorizacije rezerve dugovni saldo	Dobitak tekuće godine	Dobitak ranijih godina	Gubitak ranijih godina	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2019.	2,912,133	-	168,164	-	742,433	(17,993)	465,279	20,536	(396,284)	3,894,268
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	(465,279)	465,279	-	-
Raspodela dobiti-pokriće gubitka	-	-	-	-	-	-	-	(485,815)	396,284	(89,531)
Povećanje	-	-	-	80,530	-	3,193	185,386	-	-	272,716
Smanjenje	-	-	-	-	-	(2,483)	-	-	-	(2,483)
Stanje na dan 31.12.2019.	2,912,133	-	168,164	80,530	742,433	(17,283)	185,386	-	-	4,071,363
Prenos na neraspoređenu dobit ranijih godina	-	-	-	-	-	-	(185,386)	185,386	-	-
Raspodela dobiti-pokriće gubitka	-	-	-	185,386	-	-	-	(185,386)	-	-
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu vrednovanja osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	-	-	-	-	(43,754)	-	-	-	-	(43,754)
Efekat odloženih poreza	-	-	-	-	6,563	-	-	-	-	6,563
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	12,163	-	-	12,163
Negativni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	-	-	(2,190)	-	-	-	(2,190)
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	-	-	-	-	(2,170)	-	-	-	(2,170)
Stanje na dan 31.12.2020.	2,912,133	-	168,164	265,916	705,242	(21,643)	12,163	-	-	4,041,975

Napomene na stranama od 1 do 116 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog odbora

Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1.januara do 31. decembra 2020. godine

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	794,252	942,716
Prilivi od kamata	557,116	695,716
Prilivi od naknada	229,933	223,921
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	7,160	23,025
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	43	54
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	919,376	839,949
Odlivi po osnovu kamata	(218,165)	(205,103)
Odlivi po osnovu naknada	(42,410)	(15,242)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(303,937)	(255,055)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina	(84,214)	(69,755)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(270,650)	(294,794)
Neto priliv/odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	(125,124)	102,767
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	1,148,942,201	794,735,178
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	499,372,092	381,072,203
Smanjenje ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	18,401	1,848,864
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	649,551,708	411,814,111
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(1,146,758,768)	(793,286,093)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(489,659,430)	(383,099,041)
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	(976,376)	(1,944,507)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	(656,122,962)	(408,242,545)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	2,058,309	1,551,852
Plaćeni porez na dobit	-	-
Isplaćene dividende	-	(5,700)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,058,309	1,546,152
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	2,510
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	2,510
Priliv od prodaje investicionih nekretnina	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(72,347)	(26,252)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	-	-
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(72,347)	(23,742)

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1.januara do 31. decembra 2020. godine

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	-	-
Prilivi po osnovu prodaje sopstvenih akcija	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	-	-
Odlivi gotovine po osnovu otkupa sopstvenih akcija	-	-
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Svega prilivi gotovine	1,149,736,453	795,680,404
Svega odlivi gotovine	1,147,750,491	794,157,994
Neto (smanjenje)/povećanje gotovine	1,985,962	1,522,410
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	2,443,196	905,016
Pozitivne/(negativne) kursne razlike, neto	29,190	15,770
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	4,458,348	2,443,196

Napomene na stranama od 1 do 116
čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Predsednik Izvršnog
odbora

Član Izvršnog
odbora

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2020. GODINU**

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

ALTA banka a.d. Beograd osnovana je 26. juna 1979. godine kao Jugoslovenska banka za međunarodnu ekonomsku saradnju a.d. (u daljem tekstu "Banka"), u skladu sa posebnim saveznim zakonom kao specijalizovana banka za finansiranje i osiguranje izvoznih poslova kojima se podstiče i unapređuje dugoročna ekonomska i finansijska saradnja domaćih preduzeća, kada je i upisana u sudski registar Privrednog suda u Beogradu.

Banka je po posebnom zakonu poslovala do 1997. godine kada je donet Zakon o prestanku važenja Zakona o Jugoslovenskoj banci za međunarodnu ekonomsku saradnju ("Službeni list SRJ" br. 29/97). Ovim zakonom Banka je bila dužna da izvrši usaglašavanje organizacije i poslovanja sa zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje banaka i drugih finansijskih organizacija. U postupku usaglašavanja organizacije i poslovanja sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama i pratećim odlukama, osnivači Banke su 15. septembra 1997. godine zaključili Ugovor o osnivanju, a Skupština Banke je donela Statut i druga relevantna akta potrebna za rad Banke. Banka je počela da posluje u skladu sa propisima koji se primenjuju za komercijalne banke od 1. jula 1998. godine.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama, dužna je da posluje na principima likvidnosti, sigurnosti plasmana i rentabilnosti, radi ostvarivanja dobiti.

Osnovne aktivnosti Banke su obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditni poslovi, depozitni poslovi i poslovi kupoprodaje deviza. Ostale aktivnosti obuhvataju poslove izdavanja garancija, otvaranja akreditiva i ostale bankarske poslove.

U skladu sa Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005), Skupština Banke je u 2006. godini usvojila izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut, kojim je promenjen naziv banke u JUBMES banka a.d., Beograd.

U maju 2019. godine Republika Srbija je svoje učešće u Banci od 28,51% prodala kupcu Alta pay group d.o.o. Beograd, koji je time postao pojedinačno najveći akcionar Banke

Dana 30. januara 2020. godine Skupština Banke je usvojila naknadne izmene i dopune Ugovora o osnivanju i usvojila novi Statut, kojim je promenjen naziv banke tako da sada glasi ALTA banka a.d., Beograd. Za usvajanje navedenih akata i izmena Banka je dobila saglasnost od Narodne banke Srbije.

Banka je osnivač Humanitarne fondacije "Za dečje srce". Banka ne vrši konsolidaciju na osnovu člana 32 Zakona o računovodstvu jer je u pitanju jedino zavisno društvo koje je pojedinačno ili u konsolidovanom zbiru, sa stanovišta izrade konsolidovanog godišnjeg finansijskog izveštaja materijalno beznačajna.

Banka je na dan 31. decembra 2020. godine zapošljavala 133 radnika (31. decembra 2019. godine 121 zaposlenih). Sedište Banke je u ulici Bulevar Zorana Đinđića 121 u Beogradu. Poreski identifikacioni broj Banke je 100001829.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja

Priloženi finansijski izveštaji Banke za 2020. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI), izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", 73/2019), banke su obavezne da vode knjige i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa prevedenim MSFI, dok je Zakonom o bankama ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), član 50. stav 2, propisano da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene.

MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja (IFRIC).

Finansijski izveštaji za 2020. godinu su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i kroz ostali rezultat, kao i nekretnina i investicionih nekretnina koje se naknadno vrednuju po modelu revalorizovane, odnosno fer vrednosti.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom Narodne banke Srbije o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 101/2017, 38/2018 i 103/2018).

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) je zvanična izveštajna i funkcionalna valuta u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2019. godinu, izuzev dole navedenih usvojenih novih i izmenjenih MRS, MSFI i tumačenja standarda (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog odbora Banke dana 19.03.2021. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(a) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju 1. januara 2020. godine*

Veći broj novih standarda, tumačenja standarda i izmena i dopuna postojećih standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine i stoga su primenjivi na pojedinačne finansijske izveštaje Preduzeća na dan 31. decembra 2020. godine.

- Izmene upućivanja na Konceptualni okvir u MSFI. Zajedno sa revidiranim Konceptualnim okvirom objavljenim u martu 2018. godine, IASB je izdao izmene na upućivanja u Konceptualnom okviru u MSFI. Dokument sadrži izmene MSFI 2, MSFI 3, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22 i SIC-32 zbog usaglašavanja sa novim Konceptualnim okvirom.
- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" - Definicija poslovanja. Izmene u definiciji poslovanja su samo promene u Prilogu A Definicije, uputstvu za primenu i ilustrativnim primerima iz MSFI 3. Ove izmene:
 - Pojašnjavaju da, kako bi se smatrao poslovanjem, stečeni skup aktivnosti i imovine mora uključivati, kao minimum, inpute i suštinske procese koji zajedno značajno doprinose sposobnosti stvaranja proizvoda/prinosa.
 - Sužavaju definicije poslovanja i ostvarenja usmeravanjem na robu i usluge pružene klijentima i uklanjanjem upućivanja na mogućnost smanjenja troškova.
 - Dodaju smernice i primere kako bi se entitetima pomoglo da procene da li je stečen suštinski proces.
 - Uklanjaju procenu da li su učesnici na tržištu sposobni da zamene sve nedostajuće inpute i procese i nastave da proizvode krajnje proizvode.
- Dodaju opcioni test koncentracije kojim se omogućava pojednostavljena procena da li stečeni skup aktivnosti i imovine nije poslovanje. Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" i MRS 8 "Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške" - Definicija materijalnosti. Pojašnjavanje definicije "materijalno" i usklađivanje definicije koja se koristi u Konceptualnom okviru i standardima.
- Izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 - "Reforma referentnih kamatnih stopa" - Faza 1. Izmjenama se pojašnjava da entiteti mogu da nastave da primenjuju određene zahteve računovodstva hedžinga (zaštite od rizika) pod pretpostavkom da se referentna vrednost kamatne stope na kojoj se zasnivaju tokovi gotovine koji su predmet hedžinga i tokovi gotovine od instrumenta hedžinga neće promeniti kao rezultat promene referentne kamatne stope.
- Izmene MSFI 16 "Lizing" - Olakšice u vezi sa zakupom povezane sa Covid-19. Izmenom se predviđa izuzeće od procene da li je olakšica u vezi sa zakupom pod uticajem Covid-19 epidemije modifikacija lizing ugovora.

Primena navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda nije rezultirala u značajnim izmenama računovodstvenih politika Banke i nije imala uticaj na priložene pojedinačne finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja (Nastavak)

(b) *Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Banke*

IASB je objavio određeni broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2020. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banka namerava da ih primeni kada stupe na snagu.

- Izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 - "Reforma referentnih kamatnih stopa" - Faza 2 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).
- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" kojom se ažuriraju upućivanja na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" - Prihodi pre namenjene upotrebe (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina" - Štetni ugovori - Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Godišnja unapređenja MSFI "Ciklus 2018-2020" - izmene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2022. godine).
- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" - Klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).

Rukovodstvo Banke procenjuje da primena prethodno navedenih standarda, tumačenja standarda i izmena postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni od strane Banke neće imati značajan uticaj na pojedinačne finansijske izveštaje u periodu njihove početne primene.

2.2. Stalnost poslovanja

Priloženi finansijski izveštaji Banke su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Banke je razmotrilo sve informacije koje su bile raspoložive i analiziralo pitanja koja mogu biti relevantna za sposobnost Banke da posluje u skladu sa načelom stalnosti, uključujući značajne okolnosti i događaje, planove rukovodstva, kao i efekte globalne krize prouzrokovane pandemijom Kovid-19 na poslovanje Banke, a kao što je detaljnije obelodanjeno u Napomeni 44.

2.3. Uporedne informacije

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2019. godinu, sastavljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta.

Prihodi i rashodi po osnovu kamate se priznaju u bilansu uspeha korišćenjem metoda efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontuju budući novčani tokovi tokom očekivanog perioda trajanja finansijskih sredstava ili obaveza (ili, prema potrebi, tokom kraćeg perioda) na njegovu sadašnju vrednost.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve plaćene ili primljene naknade i troškove, koji su sastavni deo efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa se obračunava kako bi se koristila u procesu utvrđivanja amortizovane vrednosti i prihoda od kamata tokom trajanja finansijskog instrumenta. U primeni metoda efektivne kamate, Banka identifikuje naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, paragraf B 5.4.1-B 5.4.7.

Naknada za odobravanje kredita i plasmana, koja čini deo efektivne kamatne stope, evidentira se u okviru prihoda i rashoda od kamata. Naknade za odobravanje kredita se obračunavaju i naplaćuju jednokratno unapred, razgraničavaju se i diskontuju tokom perioda trajanja kredita u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Rashodi kamata po depozitima razgraničavaju se i priznaju u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose.

Prihodi od kamate u skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti" priznaju se različito prema statusu finansijskog sredstva u odnosu na očekivane kreditne gubitke.

U skladu sa MSFI 9, paragraf 5.4.1, u slučaju finansijskih sredstava koja nisu kupljena ili pri inicijalnom priznavanju obezvređena, i za koja nema očiglednog dokaza obezvređenja na dan izveštavanja, prihod od kamate se priznaje primenom metode efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju obezvređenih sredstava uključujući i kupljena finansijska sredstava ili finansijska sredstava koja su pri inicijalnom priznavanju sadržavala objektivne dokaze o obezvređenju, prihodi od kamate se uvek priznaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto osnovicu finansijskog sredstva). Efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik jeste stopa koja diskontuje procenjene novčane tokove tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva na amortizovanu vrednost za ova sredstva.

Banka nastavlja obračun kamate u svrhu evidencije ukupnog potraživanja po osnovu kamata, ali ovako obračunata kamata ne utiče na prihode od kamate već se samo evidentira u vanbilansnoj evidenciji Banke. Evidencionu kamata se, sve do definitivnog regulisanja spornog potraživanja, obračunava i evidentira u okviru vanbilansne evidencije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni. Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa, izdate garancije i druge bankarske usluge.

MSFI 9 u paragrafima B 5.4.2 i B 5.4.3 propisuje koje naknade nisu, a koje jesu sastavni deo efektivne kamatne stope.

Naknade i provizije nastale po osnovu izvršenih usluga platnog prometa kao i naknade nastale kao rezultat procesa servisiranja kredita, naknade za administraciju, praćenje, monitoring, održavanje računa i slično, koje Banka naplaćuje na periodičnoj osnovi, ne mogu se smatrati integralnim delom efektivne kamatne stope, i Banka ih evidentira u periodu kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena kao prihod po osnovu naknada i provizija.

U skladu sa MSFI 9 Banka definiše konkretne naknade koje čine integralni deo efektivne kamatne stope koje se evidentiraju kao prihod od kamate kao i metod razgraničenja prihoda od tih naknada.

Integralni deo efektivne kamatne stope su konkretne naknade za odobravanje finansijskog instrumenta i Banka ih prihoduje tokom perioda trajanja plasmana u skladu sa efektivnom kamatnom stopom.

Naknade koje su sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta obračunavaju se kao usklađenje s efektivnom kamatnom stopom osim ako se finansijski instrument ne meri po fer vrednosti pri čemu se promena fer vrednosti priznaje u dobiti ili gubitku. U tim slučajevima naknade se priznaju kao prihod ili rashod pri početnom priznavanju instrumenta.

3.3. Prihodi/rashodi po osnovu hartija od vrednosti

U skladu sa MSFI 9, dobiti/ gubici po osnovu dužničkih instrumenata kapitala koji se vrednuju kroz ostali rezultat se priznaju kroz ostali rezultat, tj. na računima u okviru kapitala iskazuju se efekti promene njihove fer vrednosti, osim prihoda i rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kursnih razlika, do trenutka kada prestane priznavanje finansijskog sredstva ili kada se reklasifikuje.

Kada prestane priznavanje finansijskog sredstva, kumulirani dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha. Kamata obračunata primenom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha.

Dobici/gubici po osnovu vlasničkih instrumenata kapitala ili finansijskih instrumenata čiji je poslovni model prikupljanje novčanih tokova kroz trgovanje priznaju se u bilansu uspeha. Svi realizovani ili nerealizovani dobiti po osnovu promene tržišne vrednosti ovih hartija od vrednosti se priznaju u korist prihoda odnosno na teret rashoda.

Hartije od vrednosti čiji je poslovni model prikupljanje ugovorenih novčanih tokova Banka vrednuje po amortizovanoj vrednosti, koju čini prvobitna nabavna vrednost po kojoj su stečene, uvećana za kamatu za protekli period po efektivnoj kamatnoj stopi i umanjena za eventualne otplate glavnice i kamate. Iznos gubitka, nastalog usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti i neto sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine diskontovanih po originalnoj efektivnoj stopi ulaganja, i priznaje se u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije važećem na dan bilansa stanja (Napomena 46).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Sredstva u dinarima za koje je ugovorena zaštita od rizika primenom valutne klauzule, odnosno vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR i USD na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu NBS na taj dan.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva obuhvataju kredite i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, kredite i potraživanja od komitenata, sredstva na računima kod centralne banke i drugih banaka, hartije od vrednosti i ostala potraživanja, dok se finansijske obaveze najvećim delom odnose na primljene depozite banaka i drugih finansijskih organizacija i ostale obaveze.

3.5.1. Početno priznavanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha kod kojih troškovi transakcija direktno terete bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Banka izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena. Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Banka angažovana u pogledu sredstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.2. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)

Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava

Klasifikacija finansijskih sredstava vrši se na osnovu poslovnog modela za upravljanje finansijskim sredstvima i karakteristika ugovorenih novčanih tokova. Zavisno od generisanih novčanih tokova i analize ispunjavanja SPPI kriterijuma (Solely payments of principal and interest) poslovni model može biti: držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate), držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje i držanje radi prodaje/trgovanja.

U zavisnosti od poslovnog modela vrši se klasifikacija finansijskih instrumenata:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (kapital); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti su finansijska sredstva koja su pribavljena sa namerom da se drže do fiksnog roka dospeća radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate).

Finansijska sredstva koje se vode po amortizovanoj vrednosti inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadna procenjivanja (na dan bilansiranja) vrše se po amortizovanoj vrednosti. Amortizovana vrednost je inicijalno priznata fer vrednost uvećana za obračunate prihode primenom efektivne kamatne stope i umanjena za otplaćenu glavnice i kamatu i korigovana za obračun očekivanih kreditnih gubitaka. Očekivani kreditni gubici priznaju se evidentiranjem ispravke vrednosti. Efekti promene ispravke vrednosti priznaju se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI)

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI) su finansijska sredstva koja su pribavljena radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova (glavnice i kamate) i prodaje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Finansijska sredstva koje se vode po fer vrednosti kroz ostali rezultat inicijalno se iskazuju po fer vrednosti korigovanoj za transakcione troškove. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz ostali rezultat (revalorizacione rezerve). Nakon prestanka priznavanja sredstva akumulirani efekti promene vrednosti reklasifikuju se iz ostalog rezultata u bilans uspeha. Očekivani kreditni gubici priznaju se u okviru ostalog rezultata, a efekti promene priznaju se u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL)

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL) su sredstva koje su pribavljene radi prodaje/trgovanja i sredstva koja ne zadovoljavaju SPPI kriterijume.

Finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha inicijalno se iskazuju po fer vrednosti. Naknadno procenjivanje (na dan bilansiranja) vrši se takođe, po fer vrednosti. Efekti promene fer vrednosti evidentiraju se kroz bilans uspeha.

Reklasifikacija finansijskih sredstava

Reklasifikacija je potrebna samo ako se cilj poslovnog modela menja tako da se njegova prethodna procena modela više ne može primenjivati za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL), po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVTOCI) i po amortizovanoj vrednosti. Reklasifikacija se vrši samo za dužničke instrumente, dok za vlasničke nije predviđena kao ni reklasifikacija finansijskih obaveza.

Reklasifikacija treba da se primeni prospektivno od datuma reklasifikacije koji se definiše kao prvi dan prvog perioda izveštavanja nakon promene u poslovnom modelu. Ako se finansijska sredstva reklasifikuju iz modela u kome su vrednovana po amortizovanoj vrednosti u kategoriju u kojoj će biti vrednovana po fer vrednosti kroz bilans uspeha tada se na dan reklasifikacije mora utvrditi njihova fer vrednost. Svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između amortizovane i fer vrednosti priznaje se u bilansu uspeha.

Ukoliko se reklasifikuje finansijsko sredstvo iz poslovnog modela u kome je vrednovano po fer vrednosti, u poslovni model u kome će biti vrednovano po amortizovanoj vrednosti, tada se poslednja fer vrednost smatra njegovom tekućom vrednošću.

Svaka obavljena reklasifikacija treba da bude objavljena uz navođenje: datuma reklasifikacije i vrednosti reklasifikovanih sredstava u svaku od kategorija, razloga za reklasifikaciju i kvantifikovanje uticaja reklasifikacije na iskazani finansijski i prinosni položaj.

Modifikacija ugovornih tokova gotovine

Kada se ugovorni tokovi gotovine ponovo ugovaraju ili se na drugi način modifikuju i ponovno ugovaranje ili modifikacije ne rezultiraju prestankom priznavanja finansijskog sredstva, potrebno je da se ponovo obračuna bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva i da se prizna dobitak ili gubitak po osnovu modifikacije u bilansu uspeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.3. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih sredstava (Nastavak)

Bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se ponovno obračunava kao sadašnja vrednost ponovo ugovorenih ili modifikovanih tokova gotovine koji se diskontuju upotrebom prvobitne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva (ili kreditno korigovane efektivne kamatne stope za kupljena ili izdata kreditno obezvređena finansijska sredstva) ili, kada je to primenjivo, revidirane efektivne kamatne stope.

Knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva se koriguje za sve nastale troškove ili naknade koji se amortizuju tokom preostalog perioda modifikovanog finansijskog sredstva.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, za kreditne obaveze i izdate garancije.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke. Pretpostavke i procene koje Banka koristi kao input u modelu vrednovanja očekivanih kreditnih gubitaka, kao i ocena o značajnom povećanju kreditnog rizika, obelodanjene su u Napomeni 5.1.

Gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava evidentirani su u bilansu uspeha kao rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 10).

Otpis nenaplativog potraživanja vrši se na osnovu odluka suda, Skupštine Banke ili Upravnog odbora Banke kada nema realne mogućnosti za naplatu i kada su svi instrumenti obezbeđenja naplate kredita aktivirani.

Ukoliko se u narednom periodu iznos gubitka zbog obezvređenja finansijskog sredstva smanji usled događaja koji se odigrao nakon priznavanja umanjenja vrednosti, prethodno priznat gubitak se koriguje promenama na računu ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod od umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava.

Restruktuirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije restruktuirala kredite nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Rukovodstvo kontinuirano kontrolira restruktuirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.4. Klasifikacija i naknadno odmeravanje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze se klasifikuju kao:

- finansijske obaveze merene po amortizovanoj vrednosti; i
- finansijske obaveze merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Obaveze koje se prilikom početnog priznavanja neopozivo klasifikuju kao merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha se povezuju sa kreditnim rizikom obaveze u pogledu računovodstvenog tretmana efekata promena u tom kreditnom riziku.

Iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja se može pripisati promenama u kreditnom riziku te obaveze može da se prikaže u okviru ostalog ukupnog rezultata a preostali iznos treba da se prikaže u bilansu uspeha osim ako bi se time stvorila računovodstvena neusaglašenost u bilansu uspeha.

Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvobitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.6. Derivati

Banka ne koristi računovodstvo zaštite transakcija od rizika (hedžing).

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici/gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi/rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza (Napomena 8).

3.7. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinu čine gotovina u blagajni i tekući račun kod centralne banke, a gotovinske ekvivalente čine kratkoročna visokolikvidna ulaganja koja se mogu neposredno unovčiti uz beznačajni rizik smanjenja vrednosti, depoziti kod Narodne banke Srbije i kratkoročne hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod Narodne banke Srbije.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti za potrebe izveštaja o tokovima gotovine uključuju novac u blagajni, tekući račun kod Narodne banke Srbije, tekuće račune kod drugih banaka i instrumente u postupku naplate, kao i druge depozite kod banaka i drugih institucija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.8. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojima je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, su priznate u bilansu stanja, u okviru pozicije Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 19). Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

3.9. Nekretnine, postrojenja, oprema, nematerijalna imovina i investicione nekretnine

Nematerijalna imovina se sastoji od softvera, licenci i nematerijalne imovine u pripremi.

Građevinski objekti iskazani su po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti. Efekat procene vrednosti građevinskih objekata iskazan je u okviru revalorizacionih rezervi Banke (Napomena 29).

Investicione nekretnine se u početku odmeravaju po nabavnoj vrednosti odnosno ceni koštanja. Troškovi transakcija se uključuju u početno odmeravanje. Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se odmeravaju po fer vrednosti. Dobici i gubici koji proizilaze iz promene fer vrednosti investicionih nekretnina se priznaju u bilansu uspeha za period u kome su nastali. Investicione nekretnine su iskazane po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, a efekti procene vrednosti su iskazani u bilansu uspeha (Napomena 14).

Zemljište je iskazano po procenjenoj tržišnoj vrednosti, utvrđenoj od strane nezavisnog ovlašćenog procenjivača sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine.

Oprema, investicije u toku i nematerijalna imovina na dan 31. decembra 2020. godine su iskazana po nabavnoj vrednosti, umanjenoj za ispravku vrednosti.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu ili revalorizovanu vrednost nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine, primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva otpišu do rezidualne vrednosti u toku njihovog procenjenog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	1.27-5.9%
Kompjuterska oprema	25.0%
Nameštaj	10.0 - 15.0%
Motorna vozila	15.5%
Ostala osnovna sredstva	2.0-20.00%
Nematerijalna ulaganja	20.0%

Rezidualna vrednost sredstva je procenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Banka mogla ostvariti prodajom sredstva, umanjeno za procenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog veka upotrebe. Rezidualna vrednost sredstva je nula ukoliko Banka očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog veka trajanja. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju i po potrebi koriguju na datum svakog bilansa stanja.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine počinje kada se ova sredstva stave u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.9. Nekretnine, postrojenja, oprema, nematerijalna imovina i investicione nekretnine (Nastavak)**

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih prihoda ili ostalih rashoda.

Godišnje stope amortizacije koje je Banka primenila pri obračunu amortizacije po godišnjem računu za 2020. godinu za svrhe finansijskog izveštavanja različite su od stopa amortizacije koje su propisane i koje se priznaju u poreskom bilansu Banke za svrhe utvrđivanja oporezive dobiti. Obračun amortizacije nematerijalne imovine i nekretnina postrojenja i opreme za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 142/2014, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 i 153/2020) i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019), što rezultira u odloženim porezima (Napomena 16c).

3.10. Obevređenje nefinansijske imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obevređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obevređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obevređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.11. Stalna sredstva namenjena prodaji

Banka klasifikuje stalna sredstva kao sredstva namenjena prodaji kada se njihova knjigovodstvena vrednost može nadoknadi prevashodno kroz prodaju, a ne daljim korišćenjem. Stalna sredstva namenjena prodaji moraju da budu dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaje takve vrste imovine i njihova prodaja mora biti vrlo verovatna. Stalna sredstva namenjena prodaji se prikazuju u iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Banka ne amortizuje stalna sredstva dok su ona klasifikovana kao stalna sredstva namenjena prodaji.

3.12. Sredstva stečena naplatom potraživanja

Imovina nad kojom je preuzeto vlasništvo u procesu povraćaja obevređenih kredita prikazuje se u okviru Ostalih sredstava i iskazuju se po iznosu nižem od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Banka ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.13. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida u korist prihoda. Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je prilikom ekonomskih koristi verovatan.

3.14. Naknade zaposlenima

a) *Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje*

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Republičkog fonda za penzijskog i invalidsko osiguranje.

b) *Obaveze po osnovu otpremnina*

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Banke i Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 prosečne zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje ili do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Pored toga, Banka je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade u iznosu od jedne prosečne mesečne neto zarade u Republici Srbiji na svakih navršenih deset godina staža ostvarenog u Banci.

Dugoročna rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je izvršila rezervisanje po osnovu otpremnina za odlazak u penziju po sledećim pretpostavkama:

- Diskontna stopa	4,3%
- Godišnji rast zarada	2%
- Tablice mortaliteta (RZS) za godine	2010 - 2012

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.14. Naknade zaposlenima (Nastavak)

c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Banka nema sopstvene penzione fondove, niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze na dan 31. decembra 2020. godine.

d) Učesće u dobiti

Učesće zaposlenih u dobiti obračunava se i isplaćuje u skladu sa Odlukom Skupštine Banke, a na osnovu procene rukovodstva Banke o doprinosu svakog zaposlenog ostvarenju rezultata poslovanja.

3.15. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, rezervi i neraspoređenog dobitka.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma bilansa stanja se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma bilansa stanja.

3.16. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanja, Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstava. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuju u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.17. Porez na dobitak

a) *Tekući porez na dobitak*

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon i 142/2014, 91/2015-aut.tum. 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019 i 153/2020) i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobit obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, nakon čega se može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporeziva dobit, koja se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim zakonom.

Banka tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Godišnji poreski bilans se predaje u roku od 180 dana od isteka perioda za koji se utvrđuje porez.

Gubici utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev kapitalnih dobitaka i gubitaka koji su utvrđeni u skladu sa ovim zakonom, mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

b) *Odloženi porezi*

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Za obračun iznosa odloženog poreza korišćena je stopa od 15%.

Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza na dan bilansa stanja, i iznosa iskazanih za svrhe izveštavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno, u korist kapitala (Napomena 16c).

c) *Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja*

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda (Napomena 15).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.18. Zarada po akciji**

Banka izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.19. Poslovi u ime i za račun trećih lica i vanposlovna sredstva

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja sa naknadom, uključena su u vanbilansnu evidenciju Banke (Napomena 30). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.20. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana".

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 32).

3.21. Informacije po segmentima

Poslovni segment predstavlja deo imovine i poslovnih aktivnosti koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima. Banka najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije. Koncentracija plasmana i rezultati po segmentima su prikazani u Napomeni 42.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(a) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka priznaje rezervisanja za očekivane kreditne gubitke za finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti ili za dužnička finansijska sredstva koja se evidentiraju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, za kreditne obaveze i izdate garancije.

Knjigovodstvena vrednost finansijskih instrumenata koji se mere po amortizovanoj vrednosti, umanjuje se za iznos rezervisanja za očekivane kreditne gubitke.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke kod dužničkih finansijskih sredstava koja se mere po fer vrednosti kroz ostali rezultat, priznaju se u bilansu uspeha kroz ostali rezultat, i njima se ne umanjuje vrednost u bilansu stanja.

Banka vrši obezvrđenje na bazi modela očekivanih gubitaka u skladu sa MSFI 9: Finansijski instrumenti.

Obezvrđenje se vrši po jednom od sledećih osnova:

- 12- mesečni očekivani gubici - ovo su očekivani kreditni gubici koji nastaju ukoliko nastupi status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci u odnosu na izveštajni datum
- životni (lifetime) očekivani gubici -kreditni gubici kao posledica mogućih događaja neizmirenja obaveza tokom celog očekivanog života finansijskog instrumenta, a koji nastaje kao posledica značajnog porasta kreditnog rizika (Napomena 5.1).

(b) Obezvređenje investicija

Banka investicije smatra obezvređenim kada postoji dokumentovano (tržišni podaci) ili procenjeno smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti.

(c) Koristan vek trajanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i osnovnih sredstava se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Primera radi: ukoliko bi Banka smanjila stopu amortizacije navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog smanjenja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od 4,701 hiljade dinara i obratno.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(d) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i osnovna sredstva Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

(e) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Banka je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Banka redovno procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

(f) Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske gubitke i/ili poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski gubici/krediti mogu iskoristiti.

Značajna procena od strane rukovodstva Banke je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike (Napomena 16c).

(g) Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 3.17 b uz finansijske izveštaje.

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi manja za 2,333 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi veća za iznos od 2,898 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2020. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)

(g) *Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa (Nastavak)*

Ukoliko bi korišćena diskontna stopa bila viša za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi manja za 864 hiljada dinara, a ukoliko bi se primenila diskontna stopa niža za 1% od procene rukovodstva, rezervisanja za jubilarne nagrade bila bi veća za iznos od 1,014 hiljada dinara, u odnosu na navedena rezervisanja iskazana u poslovnim knjigama Banke na dan 31. decembra 2020. godine.

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Upravljanje rizicima je povereno Upravnom odboru, Odboru za praćenje poslovanja banke, Izvršnom odboru, Kreditnom odboru i Odboru za upravljanje aktivom i pasivom čije su nadležnosti utvrđene propisima Narodne banke Srbije, Statutom i drugim aktima banke, i koji zajednički formiraju principe i metodologije procene rizika na bazi eksternih i internih odluka i praćenja kvaliteta ekonomije i kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno, preduzimanjem drugih aktivnosti u Banci za minimiziranje rizika. Procedure upravljanja rizicima Banke definisane su politikama upravljanja bankarskim rizicima usvojenim od strane Upravnog odbora Banke.

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti. Radi primene posebnog i jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i obezbeđenja funkcionalne i organizacione odvojenosti aktivnosti upravljanja rizicima od redovnih poslovnih aktivnosti Banke, Banka je formirala Odeljenje upravljanje rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima zajednički formiraju principe i metodologiju upravljanja rizicima na bazi:

- eksternih propisa i odluka koje donose zakonodavna tela, a najveći delom, Narodna banka Srbije;
- internih procedura vezanih za utvrđivanje i praćenje kreditne sposobnosti svakog zajmotražioca, odnosno za donošenje odluka; i
- preduzimanje drugih aktivnosti usmerenih ka minimiziranju rizika u poslovanju Banke.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivoe rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima. Postoje definisani postupci za postupanje u slučaju probijanja limita.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima permanentno prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih proizvoda i usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i troškova za procenjeni realni rizik.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

Upravni odbor Banke je za svaku vrstu rizika doneo politike i metodologije, a Izvršni odbor procedure kojima su utvrđeni načini i procesi identifikovanja, merenja, ublažavanja i praćenje rizika. Odeljenje upravljanja rizicima i druge stručne službe u Banci kontinuirano prate indikatore i pokazatelje pojedinih kategorija rizika, njihovu usklađenost sa propisanim, odnosno prihvatljivim nivoom, potencijalni uticaj očekivanih promena u uslovima (zakonske promene, tržišni uticaji i drugo) na visinu izloženosti Banke, o čemu redovno izveštavaju Upravni odbor, Odbor za praćenje poslovanja, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i druge nadležne organe Banke. Izvršni odbor predlaže Upravnom odboru politike, metodologije i smernice za upravljanje svim identifikovanim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive

Kreditni rizik predstavlja rizik da korisnik kredita neće moći u potpunosti ili delimično da izmiri svoje dospelje obaveze prema Banci u ugovorenim rokovima. Kreditni rizik primarno proističe iz aktivnosti kreditiranja, ali takođe i drugih transakcija koje uključuju bilansne i vanbilansne stavke, kao što su preuzete neopozive obaveze. Poslovna politika Banke zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Banke od izloženosti kreditnom riziku.

Konzervativan pristup upravljanju kreditnim rizicima ogleda se u strogom poštovanju zakonske regulative, ispravnima vrednosti i rezervisanjima koja Banka formira za gubitke usled kreditnog rizika, kao i u održavanju stope adekvatnosti kapitala značajno iznad zakonski propisanog minimuma (8%).

Odobranjem kredita Banka je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja mogućnost da korisnik kredita postane nesposoban da u potpunosti podmiri obaveze o dospeću. Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija.

Odluke o odobravanju kreditnih izloženosti donosi Kreditni odbor ili Izvršni odbor Banke u zavisnosti od visine plasmana. Banka je usvojila limite do kojih svaki od navedenih odbora može donositi odluke. Odluku o kreditnom izlaganju preko nivoa limita odobravanja donosi Upravni odbor Banke.

Kreditni odbor Banke ima odgovornost za primenu procedura i politika koje osiguravaju da svako izlaganje je prethodno odobreno, procenjeno i kontrolisano. Svi krediti su prethodno pojedinačno procenjeni i odobreni od stručnih službi i Odeljenja upravljanja rizicima, a krediti preko usvojenog limita se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke.

Kreditni odbor redovno izveštava Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o svojim aktivnostima.

Banka redovno prati rizike i proverava ih najmanje jednom kvartalno ili češće po potrebi. Banka upravlja kreditnim rizikom putem redovnih analiza sposobnosti zajmoprimaoca i potencijalnih zajmoprimaoca da ispune svoje obaveze otplate kamate i glavnice, odnosno, utvrđivanjem limita koncentracije na pojedinačnom i portfolio nivou prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

Banka takođe upravlja kreditnim rizikom i prihvatanjem adekvatnih instrumenata obezbeđenja otplate kredita, formiranjem ispravki vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama, kao i utvrđivanjem adekvatne cene koja pokriva rizik plasmana.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)**

Banka profesionalno primenjuje niz mera u cilju upravljanja kreditnim rizicima, ublažavanja i kontrole tog rizika u odnosima sa ugovornim stranama, uključujući:

- stroge kriterijume selekcije;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja kredita;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Kreditna politika

Kreditna politika Banke sadrži osnovna opredeljenja, principe i kriterijume koje Banka primenjuje u svom poslovanju u nameri da obezbedi rentabilno poslovanje uz visoku likvidnost i jačanje konkurentske pozicije na finansijskom tržištu. Plasmani Banke usmeravaju se prvenstveno onim klijentima sa kojima Banka ima trajan poslovni odnos pod uslovom da se obezbeđuje maksimalna sigurnost i rentabilnost plasmana.

Banka odobrava kratkoročne i dugoročne kredite, okvirne kreditne aranžmane i sporazume o poslovnoj saradnji i druge proizvode pravnim licima koji uključuju kredite za likvidnost, investicione kredite, kredite za obrtna sredstva. Najveći segment kreditnog portfolija Banke predstavljaju kreditne izloženosti privrednim društvima. Banka odobrava obezbeđene i neobezbeđene kreditne plasmane, u zavisnosti od procene prirode poslovnih aktivnosti klijenta, finansijske situacije klijenta, načina otplate kredita, kao i usklađenosti ukupne izloženosti Banke sa usvojenim limitima.

Banka odobrava različite vrste kreditnih proizvoda stanovništvu. U cilju procene nivoa izloženosti koje Banke smatra prihvatljivim da odobri, Banka utvrđuje kreditnu sposobnost klijenta i vrednost sredstva obezbeđenja po kreditu ukoliko se radi o obezbeđenim kreditima. Banka je razvila scoring sistem za fizička lica na osnovu kojeg se procenjuje rizik kreditnog izlaganja Banke fizičkim licima.

Preuzete obaveze kreditiranja

Garancije i odobreni akreditivi su neopoziva jemstva da će Banka izvršiti isplatu u slučaju nemogućnosti klijenta da podmiri svoje obaveze prema trećim stranama i predstavljaju jednaki kreditni rizik kao i krediti. Preuzete obaveze kreditiranja predstavljaju neiskorišćene delove odobrenih kreditnih okvira (revolving krediti i kreditne kartice), garancije ili akreditive, kao i ostale oblike jemstva. Obzirom da je kreditni rizik povezan s preuzetim neopozivim obavezama kreditiranja, Banka je potencijalno izložena gubitku u iznosu jednakom ukupnim neiskorišćenim sredstvima. Međutim, očekivani iznos gubitka je manji od ukupnog iznosa neiskorišćenih odobrenih sredstava jer je većina preuzetih obaveza za kreditiranje povezana s održavanjem specifičnih kreditnih standarda od strane klijenata. Banka prati period do dospeća preuzetih obaveza kreditiranja jer navedene dugoročne obaveze predstavljaju veći kreditni rizik od kratkoročnih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis promena u procenama banke o strukturi i nivou kreditnog rizika

Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preduzima niz mera za upravljanje ovim rizikom (kreditna analiza, rangiranje dužnika, obezbeđivanje plasmata, i dr.). Upravljanje i kvantifikovanje kreditnog rizika sprovodi se korišćenjem metoda zasnovanih na najsavremenijim pristupima iz teorije i prakse.

Primenom ovakvog pristupa u Banci nije došlo do porasta kreditnog rizika u odnosu na prethodni izveštajni period. Banka ne očekuje da će u narednom periodu doći do porasta kreditnog rizika po osnovu promena u makroekonomskom okruženju.

Opis postupaka za identifikovanje, merenje i procenu kreditnog rizika

Identifikovanje visine kreditnog rizika, vrši se putem utvrđivanja klase rizika, odnosno kreditnog skora potencijalnih dužnika i/ili drugog lica sa kojim će Banka potencijalno uspostaviti poslovni odnos, npr. pružaoci nematerijalne kreditne zaštite ili založni dužnici u slučaju pribavljanja materijalnih sredstava obezbeđenja, kao i procene sredstava obezbeđenja po potencijalnom izlaganju. Utvrđivanje klase rizika vrši se na osnovu kvantitativnih i kvalitativnih faktora.

Na osnovu analize zahteva i preliminarne analize podataka o podnosiocu zahteva (i/ili drugog lica sa kojim će Banka potencijalno uspostaviti poslovni odnos u napred navedenom smislu), vrši se kreditna analiza finansijske pozicije predmetnog/ih lica i izrađuje Informacija o izvršenim analizama koja sadrži i mišljenje o kreditnom bonitetu predmetnog/ih lica, nameni i opravdanosti zahteva, podatke o povezanim licima predmetnog/ih lica, ostalim relevantnim podacima za merenje i konačnu procenu kreditnog rizika.

Nakon preliminarne analize pristupa se merenju i proceni kreditnog rizika koja se vrši u nezavisnom organizacionom delu za upravljanje rizicima, u skladu sa internim metodologijama procene kreditnog rizika, a na osnovu predviđenih kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelja koji definišu ocenu kreditnog rizika utvrđuje se klasa rizika lica sa kojima Banka potencijalno može da uspostavi poslovni odnos.

Mišljenje organizacionog dela za upravljanje rizicima predstavlja jedan od obaveznih elemenata potrebnih za odlučivanje da li da se nastave dalje aktivnosti po osnovu zahteva za odobravanje izloženosti i prilaže se uz predmetni predlog organizacionih delova za preuzimanje rizika nadležnom telu za donošenje odluke, prilikom razmatranja i donošenja odluke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis postupaka za identifikovanje, merenje i procenu kreditnog rizika (Nastavak)

Banka u proceni kreditnog rizika koristi pristup koji obuhvata sledeće osnovne komponente:

- Uvrđivanje verovatnoće neizvršenja obaveze dužnika. Ovaj pristup pretpostavlja obavezno ocenjivanje kreditnog rejtinga svakog dužnika, kao i procenu rizika svake poslovne transakcije. Pri tome, obezbeđuje se utvrđivanje rejtinga dužnika i kreditnog rizika pre donošenja odluke nadležnog odbora Banke o odobravanju kreditnih plasmana;
- Utvrđivanje izlaganja kreditnom riziku za svaki novi proizvod koji se uvodi u ponudu Banke;
- Utvrđivanje gubitaka zbog neizmirenih obaveza. Na ovaj način će se obezbediti pokazatelj stope naplate po neizmirenoj obavezi u zavisnosti od visine rizika konkretnog plasmana;
- Utvrđivanje redovnosti u servisiranju obaveza. Na ovaj način utvrđuje se jedan od bitnih elemenata koji se koristi i za procenu stvarne vrednosti plasmana (obezvređenje na pojedinačnom i kolektivnom nivou), klasifikaciju potraživanja na osnovu klasifikacije bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke;
- Propisivanje koncentracije izloženosti prema jednom dužniku, odnosno grupi povezanih lica, privrednoj grani i drugim relevantnim faktorima, radi obezbeđenja disperzije rizika;
- Utvrđivanje potrebnog kapitala za pokriće kreditnog rizika kojem je Banka izložena. Kapital za pokriće izloženosti kreditnom riziku se posmatra kao regulatorni i interni. Banka u procesu procene interne adekvatnosti kapitala utvrđuje da li je regulatorno obračunat kapital prema izabranom pristupu Banke dovoljan za pokriće izloženosti Banke svim aspektima kreditnog rizika.

Banka za očekivane kreditne gubitke vrši obračun i evidentiranje ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke vanbilansnih stavki, a u skladu sa Računovodstvenim politikama Banke i Metodologijom za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

Opis načina na koji banka upravlja kreditnim rizikom i načina na koji banka procenjuje i upravlja koncentracijama u kreditnom portfoliju

Banka upravlja kreditnim rizikom doslednom primenom Politika upravljanja kreditnim rizikom i drugih internih akata kojima su jasno definisane obaveze i odgovornosti svih organizacionih delova i lica uključenih u proces izlaganja kreditnom riziku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis načina na koji banka upravlja kreditnim rizikom i načina na koji banka procenjuje i upravlja koncentracijama u kreditnom portfoliju (Nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom vrši se:

- Selekcijom kreditnih zahteva, putem korišćenja internih rejting sistema. Selekcija i ocena kreditnih zahteva vrši se na osnovu usvojene interne metodologije za procenu kreditnog rizika (rangiranje klijenata);
- Putem pribavljanja materijalnih i/ili nematerijalnih sredstava ublažavanja izloženosti kreditnom riziku. U zavisnosti od procenjenog rizika dužnika i vrste plasmana utvrđuje se potrebna vrsta i nivo obezbeđenja izloženosti;
- Primenom sistema limita, utvrđivanjem prihvatljivih iznosa izloženosti kreditnom riziku na nivou ukupnog portfolija, po segmentima i pojedinačno. Limiti se postavljaju u cilju ublažavanja izloženosti mogućim, ali nepredvidivim negativnim ekstremnim scenarijima koji dovode do tzv. stresnih gubitaka;
- Primenom sistema ranog upozoravanja. Ukoliko jedan ili više pokazatelja sistema ranog upozorenja pokazuje negativni trend, bez indikacija da bi moglo doći do jasnih pozitivnih promena u predstojećem periodu, kategorija rizika dužnika, pokriva izloženosti obezbeđenjem i limiti izloženosti se odmah revidiraju;
- Primenom sistema identifikacije i upravljanja problematičnim izloženostima. U cilju minimiziranja gubitaka Banke vrši se identifikacija i praćenje problematičnih izloženosti kroz sprovođenje predviđenih aktivnosti: informisanje na internom nivou, provera dokumentacije, komunikacija sa dužnikom i/ili pružaocem kreditne zaštite, izmena u klasifikaciji prema riziku. U cilju ostvarivanja najbolje moguće naplate po problematičnim izloženostima, usvaja se plan korektivnih mera sa utvrđenim aktivnostima i rokovima realizacije.

Operativno upravljanje kreditnim rizikom obuhvata i upravljanje kreditnim portfolijom Banke. Cilj upravljanja kreditnim portfolijom je poboljšanje odnosa prinosa i rizika celokupnog kreditnog portfolija Banke. Za potrebe minimiziranja ukupnog rizika portfolija, vrši se grupisanje plasmana u segmente po definisanim karakteristikama, npr: visina plasmana, ekonomski sektor, privredna grana, povezana lica, zatim analiza strukture i rizika plasmana i prinosa ukupnog portfolija, kao i utvrđivanje i redovno korigovanje cena koja odražavaju rizike i tržišne uslove.

Banka, u cilju ograničavanja koncentracije izloženosti kreditnom riziku, usklađuje svoje kreditno izlaganje sa regulatorno propisanim limitima, ali određuje i sekundarne (interne) limite za sve dužnike sa kojima uspostavlja poslovni odnos. Svrha limita je da visina eksponiranosti Banke prema konkretnoj ugovornoj strani ne ugrozi solventnost Banke i da obezbedi širu disperziju rizika. Interni limiti izloženosti za dužnike utvrđuju se u zavisnosti od vrste dužnika, prema utvrđenoj klasi rizika dužnika, finansijskoj situaciji dužnika, uzimajući u obzir i podatke o zaduženosti kod drugih finansijskih institucija.

Aktivnost Banke koja podrazumeva preuzimanje kreditnog rizika, koja predstavlja dominantnu poslovnu aktivnost Banke mora da bude izraz procesa planiranja koji primarno obuhvata planiranje izloženosti na agregatnom nivou, tj. prema nekoj od definisanih kategorija: sektor, privredna grana, vrsta izloženosti, klasa rizika i zemlja porekla klijenta, kao i realnu rizičnu poziciju Banke i njene mogućnosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis načina na koji banka upravlja kreditnim rizikom i načina na koji banka procenjuje i upravlja koncentracijama u kreditnom portfoliju (Nastavak)

Usvajanje agregatnih limita je u nadležnosti Upravnog ili Izvršnog odbora Banke, u zavisnosti od vrste i nivoa limita. Agregatni interni limiti se posmatraju na nivou poslovanja sa pravnim, odnosno fizičkim licima izloženim kreditnom riziku i na nižem nivou u okviru poslovanja sa pravnim licima prema klasifikaciji dužnika i privrednoj grani kojoj isti pripada.

Merenje koncentracije vrši se utvrđivanjem usklađenosti sa internim i regulatornim limitima prema pojedinačnim klijentima ili grupi povezanih lica, kao i utvrđivanjem HHI (Herfindahl-Hirschman Index), kao osnovne mere koncentracije, na individualnom i agregatnom nivou na osnovu iznosa izloženosti Banke.

Prihvatljivi nivo koncentracije izloženosti (limit) definisan je vrednošću HHI na osnovu obračuna koncentracije na agregatnom nivou za privredna društva i fizička lica i na individualnom nivou. U slučaju prevazilaženja ovih limita, izveštavaju se nadležni odbori Banke i utvrđuju potencijalne aktivnosti za svođenje izloženosti u okvire definisane limitima, a koji mogu da podrazumevaju ograničavanje, na period do usklađivanja nivoa sa usvojenim limitom, dodatnog angažovanja ili dodatno usmeravanje sredstava ka pojedinim klasama rizika, proizvodima ili pojedinačnim dužnicima u zavisnosti od doprinosa istih nivou HHI. Odluku o odobrenju transakcije kojom se prevazilaze interni limiti rizika može da donese Izvršni odbor na osnovu predloga organizacionih delova nadležnih za preuzimanje rizika koncentracije.

Banka prati koncentraciju i na nivou instrumenata kreditne zaštite (sredstva obezbeđenja), uključujući i ročnu i valutnu nausklađenost između izloženosti i instrumenata kreditne zaštite.

Nadležnosti i odgovornosti u procesu upravljanja kreditnim rizikom su definisane primarno Politikama upravljanja kreditnim rizikom, kao i drugim internim aktima Banke i detaljno su prikazane u godišnjem izveštaju „Objavljivanje podataka i informacija ALTA banke a.d. Beograd“ koji se sastavlja u skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni glasnik 103/2016).

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja

Banka je svesna činjenice da izloženost lošoj aktivi primarno proističe iz kreditnog rizika odnosno rizika da dužnik ili ugovorna strana ne izvršava obaveze iz ugovora, koji predstavlja ključni rizik u poslovanju.

Iz tog razloga, Banka identifikuje, meri, prati i kontroliše lošu aktivu u svim dimenzijama, što joj omogućava da kontroliše potreban iznos kapitala u odnosu na taj rizik, kao i da teži da ostvari adekvatnu kompenzaciju na ime rizika koji je nastao. Strategija Banke u upravljanju lošom aktivom odnosi se na definisana načela i najviši prihvatljivi nivo loše aktive u Banci.

Politika upravljanja lošom aktivom predstavlja integralni deo procesa planiranja i definiše planirani trend smanjenja učešća loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti koja se klasifikuje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

Osnovni cilj upravljanja lošom aktivom je što manje učešće loše aktive u ukupnoj bilansnoj i vanbilansnoj izloženosti Banke koja se klasifikuje, a pored istog ističu se i dodatni ciljevi u vidu težnje ka nižim apsolutnim iznosima loše aktive, efikasnijoj i efektivnijoj naplati loše aktive, uspešnim sprovođenjem restrukturiranja potraživanja loše aktive i nižim troškovima obezvređenja kao rezultat trendova u kretanju loše aktive.

Banka lošom aktivom upravlja na nivou ukupnog i segmenata portfolia (privredna društva i stanovništvo, uključujući preduzetnike) i na nivou pojedinačnog dužnika.

Kreditne izloženosti koje pokazuju znake sadašnjeg ili bliskog značajnog povećanja rizika, potpunog ili delimičnog neizvršenja obaveza, ili moguće potrebe za naplatom iz sredstava obezbeđenja, predmet su posebnog tretmana u okviru upravljanja lošom aktivom. Banka pod lošom aktivom, pre svega, podrazumeva problematične izloženosti.

Banka pod problematičnim izloženostima (loši plasmani) podrazumeva:

- situaciju kada dužnik kasni u izmirenju svojih obaveza više od 90 dana od dana dospeća predmetne obaveze po bilo kojoj materijalno značajnoj obavezi,
- postojanje problematične finansijske situacije koja može (najverovatnije će) rezultirati u nemogućnosti izmirenja obaveze prema Banci (glavnice, kamate, naknade) iako to još nije slučaj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja,
- delimični ili potpuni individualni otpisi ili otpusti potraživanja od dužnika,
- prestanak obračuna kamate,
- restrukturiranje potraživanja koje je posledica pogoršanja finansijskog stanja dužnika uz umanjenje ili prolongiranje roka vraćanja obaveza,
- otvoren proces stečaja, likvidacije ili neke vrste finansijskog restrukturiranja dužnika
- prodaja potraživanja.

U cilju prepoznavanja potencijalnog rizika što je ranije moguće, vrši se kontinuirano praćenje i sledećih pokazatelja: kašnjenje u dostavljanju informacija, povećavanje duga prema drugim bankama, opadanje vrednosti sredstava obezbeđenja ili opadanje rejtinga dužnika, promene u prometu preko računa i stanju na računima kod Banke, opadanje tržišnog učešća, porast konkurencije, česte promene načina poslovanja, promene u kadrovskoj strukturi i dr.

Ukoliko je bilo kakva negativna informacija javno ili na drugi način dostupna, treba da se potvrdi u direktnom kontaktu ili na drugi način, a po potrebi i na osnovu uvida u podatke kod Kreditnog biroa i ustanove razlozi koji su doveli do promena kao i da se o tome odmah informiše. Ukoliko se kroz periodičnu analizu, odnosno procenjivanje, utvrdi postojanje negativnih informacija, obavezno je promptno informisanje. Ukoliko jedan ili više pokazatelja ranog upozorenja pokazuje negativni trend, bez indikacija da bi moglo doći do jasnih pozitivnih promena u predstojećem periodu dužnik se može staviti na kontrolnu listu (lista dužnika pod dodatnim nadzorom), o čemu se izveštavaju nadležni odbori Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Opis politika za identifikovanje problematičnih potraživanja i restrukturiranih potraživanja (Nastavak)

U slučaju sumnje ili konstatacije da postoji problem koji se može negativno odraziti na mogućnost nadoknade potraživanja Banke, odnosno sposobnost dužnika da servisira dug, lica koja su zadužena za identifikaciju porasta rizika dužna su da o tome promptno informišu radi sagledavanje karaktera i uzroka problema, načina identifikacije problema, mogućih implikacija za banku i predloga mera koje je neophodno preduzeti.

Banka kontinuirano prati naplatu potraživanja, odnosno realizovanih naplata po aktiviranim garancijama. Praćenje naplate potraživanja vrši se od momenta realizacije (puštanja sredstava), tokom celokupnog perioda korišćenja do perioda otplate, pri čemu se analiziraju dospele obaveze po plasmanu. Nakon isteka roka dospeća obaveze, ukoliko ista nije izmirena preduzimaju se određeni koraci u definisanim vremenskim okvirima.

Po isteku perioda od 90 dana nakon dospeća potraživanja Banke dolazi do identifikacije problematične izloženosti. Problematična izloženost se identifikuje i u ranijim periodima u odnosu na datum dospeća potraživanja ukoliko se dođe do saznanja da je dužnik ušao u proces stečaja, likvidacije, ili neke vrste finansijskog restrukturiranja, u slučaju prodaje potraživanja, kao i ukoliko se evidentira postojanje problematične finansijske situacije koja može (najverovatnije će) rezultirati u nemogućnosti izmirenja obaveze prema Banci iako to još nije slučaj, ne uzimajući u obzir mogućnost naplate po osnovu aktiviranja sredstava obezbeđenja.

Potraživanja se šalju na restrukturiranje na prvi znak trajnog pogoršavanja rizika ili mogućeg neispunjavanja obaveza. Nadležni odbor Banke donosi odluku da li izloženost treba restrukturirati ili pokrenuti proces naplate kroz realizaciju sredstava obezbeđenja.

Za restrukturiranje potraživanja se Banka odlučuje, samo ukoliko utvdi da je dužnik sposoban da održi svoju poslovnu aktivnost u narednom periodu i da će u skladu sa planom restrukturiranja moći da izvršava svoje obaveze. Mere restrukturiranja ne smeju se koristiti za privremeno ili trajno prikrivanje stvarnog nivoa rizika potraživanja koja su restrukturirana.

Ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, neophodno je obezbediti i dokumentovati:

1. detaljnu analizu razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća dužnika,
2. plan konsolidacije finansijskog stanja i operativnog poslovanja dužnika, a ukoliko je predviđena promena vlasničke strukture, onda je neophodan i plan konsolidacije vlasničke strukture,
3. projekciju novčanih tokova za period od tri godine, ili kraći period ukoliko je plan restrukturiranja na kraći rok od tri godine.

Pored prethodno navedenog vrši se i procena ostvarivosti predloženog plana restrukturiranja, obrazložiti efekte i prednosti restrukturiranja i sačiniti novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja.

U cilju minimiziranja gubitaka Banke vrši se identifikacija i praćenje problematičnih izloženosti kroz sprovođenje predviđenih aktivnosti: informisanje na internom nivou, provera dokumentacije, komunikacija sa korisnikom kredita ili drugog plasmana i garantom i komunikacija sa nalogodavcem i/ili korisnikom garancije, izmena u klasifikaciji prema riziku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije o načinu na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja

Identifikovanje i merenje kreditnog rizika u slučaju izlaganja Banke privrednim društvima se sprovodi kroz standardizovane interne postupke koji se primenjuju prilikom utvrđivanja klase rizika privrednog društva kojima je Banka izložena ili Banka ima nameru da se izloži u vidu kreditnog plasmana ili neke druge vrste angažovanja koja u sebi sadrži kreditni rizik, a na osnovu procene rizika tog lica. Raspoređivanje dužnika u definisane klase rizika se obavlja na osnovu izvršene kvantitativne i kvalitativne analize. Skala koju banka primenjuje pruža osnovu za jednoobrazno klasifikovanje privrednih društava i adekvatnu procenu rizika, utvrđenu za svaku klasu na osnovu očekivane verovatnoće neizmirenja obaveza svake od klasa rizika.

Dodeljivanje klase rizika odslikava verovatnoću da će dužnik dospeti u neizmirenje obaveza (očekivanu nenaplativost plasmana privrednim društvima u datoj klasi rizika) u periodu od jedne godine.

Kvantitativna analiza obuhvata analizu finansijskih pokazatelja utvrđenih na osnovu zvaničnih (revidiranih, kod obveznika revizije) finansijskih izveštaja privrednih društava koji se pribavljaju najmanje jednom godišnje.

Nakon utvrđivanja klase rizika na osnovu kvantitativnih faktora, u obzir se uzimaju i kvalitativni faktori i indikatori ranog upozorenja relevantni za dužnike. Kvalitativna analiza obuhvata analizu dodatnih faktora koji mogu imati uticaj na sposobnost privrednog društva da ispuni preuzete obaveze otplate plasmana ili izvrši eventualno plaćanje po osnovu preuzetih vanbilansnih obaveza. Promene u kvalitativnim faktorima se kontinuirano prate i vrši se prilagođavanje kada se relevantne promene faktora evidentiraju kao pouzdane.

Prilikom klasifikacije privrednih društava, Banka koristi internu skalu koja se sastoji od osam klasa koje su prikazane u sledećoj tabeli:

Klasa rizika	Kreditni kvalitet	Opis klase rizika
1	Visok	Izuzetan kreditni položaj - minimalni rizik
2	Srednji	Odličan kreditni položaj - nizak rizik
3	Srednji	Dobar kreditni položaj - ograničen rizik
4	Srednji	Prosečan kreditni položaj - prihvatljiv niži rizik
5	Srednji	Ispodprosečan kreditni položaj - prihvatljiv viši rizik
6	Nizak	Slab kreditni položaj - povišeni rizik
7	Nizak	Veoma slab kreditni položaj - visok rizik
8	Problematican	Neizvršenje obaveza - rizik koji se ne može kontrolisati

Banka najmanje jednom godišnje sprovodi proces validacije modela rangiranja dužnika, pri čemu se ispituje da li klasifikacije u definisane klase rizika i očekivana verovatnoća neizmirenja obaveza na nivou pojedinačne klase odgovara empirijskim rezultatima u pogledu neizmirenja obaveza u definisanom vremenskom okviru.

Banka za izlaganje prema fizičkim licima i drugim pravnim licima (izuzev privrednih društava), a u smislu rangiranja prema nivou rizika, koristi rangiranja u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016, 91/2016, 101/2017, 114/2017, 103/2018 i 8/2019) u definisane kategorije na osnovu finansijske pozicije dužnika, odnosno pre primene efekata sredstava obezbeđenja i drugih korektivnih faktora klasifikacije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije o načinu na koji banka vrši internu klasifikaciju potraživanja (Nastavak)

U sledećoj tabeli prikazana je klasifikacija koji Banka primenjuje u odnosu na nivo rizika:

Kategorija	kreditni kvalitet	
	pravna lica	fizička lica
A	Visok	Visok
B	Srednji	Srednji
V	Srednji	Nizak
G	Nizak	Nizak
D	Problematičan	Problematičan

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja

Banka je Politikom upravljanja kolateralom definisala opredeljujuće principe i osnovne smernice u prihvatanju, vrednovanju i praćenju kolaterala koji Banka prihvata kao instrument kreditne zaštite rizičnih plasmana. Ciljevi ove politike su:

- Ostvarivanje jednoobrazne prakse u primeni kolateralnog jemstva,
- Jednoobrazno vrednovanje kolaterala,
- Kontinuirano praćenje vrednosti kolaterala i
- Veća naplativost rizičnih plasmana.

Osnovni principi kojima se Banka rukovodi pri upravljanju kolateralom su:

- Banka pribavlja adekvatan kolateral u cilju povećanja stepena naplativosti rizičnih plasmana;
- Banka određuje vrstu i visinu kolaterala prema visini evidentiranog rizika;
- Banka adekvatno utvrđuje vrednost kolaterala u skladu sa važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;
- Banka kontinuirano prati vrednost i utrživost kolaterala prema važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;
- Kolateral mora biti takve prirode i uspostavljen na takav način da u slučaju bankrotstva, stečaja i likvidacije ili propasti davaoca kolateralnog jemstva, obezbeđenje ostaje na snazi i omogućava Banci da naplati svoje potraživanje.

Politikom su definisane vrste kolaterala za koje su predviđeni ponderi vrednosti kolaterala, koji su osnova za utvrđivanje faktora umanjenja vrednosti kolaterala. Banka za sledeće vrste kolaterala utvrđuje specifične faktore umanjenja vrednosti kolaterala: finansijsko kolateralno jemstvo, kolateralno jemstvo u vidu hartija od vrednosti (u zavisnosti od vrste emitenta), kolateralna jemstva u vidu potraživanja, kolateralna jemstva u obliku polise životnog osiguranja, kolateralna jemstva na nepokretnostima, procenjenim po tržišnoj vrednosti (u zavisnosti od vrste nepokretnosti: poslovna, stambena), kolateralno jemstvo u obliku pokretnih stvari (roba, proizvodi i ostala pokretna imovina), kolateralno jemstvo u obliku garancija i kontragarancija.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja (Nastavak)

Uslovi za materijalno vrednovanje nepokretnosti su: podobnost za upis hipoteke i osiguranje nepokretnosti (sa mogućnošću vinkulacije na Banku). Uslovi za materijalno vrednovanje pokretne stvari su: podobnost stvari za upis založnog prava, osiguranje pokretne stvari (sa mogućnošću vinkulacije u korist Banke), mogućnost prodaje založene stvari. U slučaju kolateralnog jemstva u vidu garancija i kontragarancija, Banka prihvata samo bezuslovne garancije (garancije bez prigovora i garancije na prvi poziv).

Iznos garancije mora da pokriva vrednost plasmana (glavnicu), uvećanu za naknade i redovnu kamatu, kao i sve vrste plaćanja koje je dužnik obavezan da učini. Uslovi za materijalno vrednovanje založenih hartija od vrednosti su da Banka poseduje dokument o zalozi i nepostojanje tereta u korist trećih lica na hartijama koje se zalažu. Pokrivenost plasmana kolateralom se računa kao odnos odobrenog iznosa plasmana prema iznosu založenog potraživanja uz primenu pondera vrednosti kolaterala.

Prilikom utvrđivanja očekivanih novčanih tokova od realizacije kolaterala, za potrebe procene obezvređenja na pojedinačnom nivou, Banka primenjuje faktore umanjenja vrednosti kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala, a na osnovu izvršene analize koja je u najvećoj meri bazirana na analizi tržišta, tražnji za određenom vrstom sredstva obezbeđenja, iskustvu drugih učesnika na finansijskom tržištu, volatiliteti hartija od vrednosti i na prethodnom iskustvu Banke. Revizija faktora umanjenja vrednosti vrši se u slučaju procene da je došlo do značajnih promena na tržištu ili u procesima realizacije sredstava obezbeđenja koji mogu imati značajan uticaj na visinu moguće naplate kroz realizaciju istih. Za specifične vrste kolaterala koji nisu definisani politikom upravljanja kolateralima ili drugim internim aktima Banke ili u slučaju postojanja informacija o mogućnosti realizacije kolaterala (ili procena mogućnosti) u drugačijim vrednostima od definisanih, utvrđivanje faktora umanjenja vrednosti kolaterala se vrši na osnovu dodatnih procene.

Banka nema značajan iznos sredstava stečenih naplatom potraživanja, ni po broju ni po vrednosti. Banka nema stambene nepokretnosti stečene naplatom potraživanja koje su služile kao sredstvo obezbeđenja stambenih kredita fizičkim licima, što je posledica činjenice da je Banka prevashodno orijentisana na saradnju sa pravnim licima i da nema razvijenu poslovnu mrežu.

Sva kolateralna jemstva moraju imati poznatu vrednost. Za kolateralna jemstva za koja se ne može direktno utvrditi tržišna vrednost pre zaključenja ugovora o kolateralnom jemstvu, pribaviće se mišljenje sudskog veštaka za tu oblast.

Vrednovanje kolaterala obavezno se vrši pre zaključenja ugovora o poslovnoj saradnji i u toku važenja ugovora. Ukoliko po proceni Banke, dođe do poremećaja uslova na tržištu koji značajno mogu uticati na vrednost kolaterala, vrednovanje kolaterala se može poveriti veštaku nadležnom za veštačenje kolaterala u pitanju. Kada se radi o zalozi na nepokretnostima, Banka vrši ponovnu procenu vrednosti kolaterala, najmanje jednom u tri godine.

Osnovicu za vrednovanje hartija od vrednosti je fer vrednost istih utvrđena na osnovu tržišnih cena (ukoliko se sa istima trguje na organizovanom tržištu kapitala) ili vrednost utvrđena primenom modela (ukoliko se ne radi o tržišnim hartijama od vrednosti).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)*****Informacije koji se odnose na sredstva obezbeđenja i sredstva stečena naplatom potraživanja (Nastavak)***

Osnovicu za vrednovanje založenog potraživanja predstavlja iznos naveden u ispravi (dokumentu) kojim se potvrđuje potraživanje. Osnovicu za vrednovanje založene polise predstavlja otkupna vrednost polise.

Otkupna vrednost polise utvrđena je od strane društva za osiguranje koje je izdalo predmetnu polisu. Osnovica za obračun materijalne vrednosti nepokretnosti je tekuća tržišna vrednost (npr. cena po kojoj bi imovina mogla da se proda nezavisnom kupcu u vreme procene, pod pretpostavkom da se imovina javno ponudi). Procenu vrednosti nekretnine vrši ovlašćeni sudski procenitelj građevinske struke. Osnova za obračun materijalne vrednosti pokretnih stvari je tekuća tržišna vrednost, procenjena vrednost ili kupovna vrednost (ukoliko je nova stvar).

Informacije koji se odnose na postupak utvrđivanja obezvređenja potraživanja

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9: Finansijski instrumenti, definisala kriterijume za razvrstavanje finansijskih instrumenata u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika od momenta inicijalnog priznavanja. Predmet navedene klasifikacije su finansijski instrumenti koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao i finansijski instrumenti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVOCI).

Nivo 3 odgovara problematičnim (NPL) potraživanjima, Nivo 1 i Nivo 2 predstavljaju "potklase" u okviru Performing-a, pri čemu se u Nivo 2 svrstavaju Performing potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja. Budući da različiti nivoi obezvređenja imaju za rezultat različite načine obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (12-mesečni očekivani kreditni gubici se obračunavaju za potraživanja u Nivou 1, dok se za potraživanja u Nivou 2 i Nivou 3 obračunavaju "lifetime" očekivani kreditni gubici). Banka je razvila internu metodologiju za obračun obezvređenja za privredna društva i obračunala parametre rizika (EAD, PD, LGD) u skladu sa zahtevima MSFI 9. Diskontna stopa koja se u obračunu koristi je važeća efektivna kamatna stopa pojedinačnog ugovora. U kontekstu obračuna "lifetime" očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je razvila metodologiju za utvrđivanje EAD-a (Exposure at Default) za sve periode do konačne ročnosti finansijskog instrumenta. Za proizvode koji se amortizuju i za koje su raspoloživi planovi otplate, budući EAD se utvrđuje na osnovu planova otplate. Faktori kreditne konverzije, u zavisnosti od vrste proizvoda i segmenta, mogu biti regulatorni ili interno obračunati na osnovu istorijskih podataka. Za izloženosti koje pripadaju segmentu "Low Default Portfolio" (države, i banke), za potrebe obračuna obezvređenja koriste se godišnji PD-ijevi objavljeni od strane rejting agencije Moody's, kao i LGD u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala (45%), s obzirom na to da Banka u ovom delu portfolija nema dovoljno istorijskih podataka kako bi ih sama obračunala. Banka za potrebe klasifikacije i obračuna očekivanih kreditnih gubitaka koristi aplikativno rešenje Select 9.

Objektivni dokazi umanjenja vrednosti plasmana

Ukoliko postoje objektivni dokazi da su finansijski instrumenti obezvređeni, odnosno da Banka u ugovorenim rokovima ili iznosima neće biti u mogućnosti da naplati svoja potraživanja, sadašnja vrednost budućih novčanih tokova ne odlikava realno stvarnu vrednost finansijskih instrumenata, odnosno da će isti biti manji od njihove knjigovodstvene vrednosti, vrši se obračun obezvređenja takvog plasmana radi svođenja na nadoknadivu (realnu) vrednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Objektivni dokazi umanjenja vrednosti plasmana (Nastavak)

Banka na svaki izveštajni datum ispituje da li je nakon početnog priznavanja došlo do znatnog povećanja kreditnog rizika finansijskog instrumenta. Banka pri ispitivanju primenjuje promenu rizika od neispunjenja obaveza tokom očekivanog veka trajanja finansijskog instrumenta, a ne promenu iznosa očekivanih kreditnih gubitaka. U svrhu tog ispitivanja Banka upoređuje rizik od neispunjenja obaveze povezan s finansijskim instrumentom na datum izveštavanja s rizikom od neispunjenja obaveze povezanim s finansijskim instrumentom na datum početnog priznavanja i pri tome uzima u obzir sledeće kriterijume, koji upućuju na znatno povećanje kreditnog rizika nakon početnog priznavanja:

- potraživanje je u docnji preko 30 dana,
- došlo je do promene rejtinga za 2 ili više klase, za privredna društva, odnosno 2 kategorije po klasifikaciji NBS za banke, preduzetnike, jedinice lokalne samouprave i javna administrativna tela i 2 eksterna rejtinga za države i centralnu banku,
- potraživanje nije u statusu neizvršenja obaveza, ali je restrukturirano, i na osnovu kojih se potraživanje raspoređuje u nivo 2. Ispunjenost bilo kog kriterijuma je dovoljan uslov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2.

Ukoliko nije ispunjen ni jedan od navedenih kriterijuma potraživanje ostaje u nivou 1, odnosno smatra se da ovi finansijski instrumenti imaju nizak kreditni rizik, tj. nizak rizik neispunjenja obaveza. Dužnik je sposoban da u kratkom roku (o dospeću ili sa docnjom ne dužom od 30 dana) ispuni ugovorne obaveze u pogledu novčanih tokova, čiju sposobnost izmirenja obaveza nepovoljne promene privrednih i poslovnih uslova dugoročno mogu, ali i ne moraju umanjiti.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja, utvrdi da je iznos potraživanja po kome je docnja bila duža od 30 dana što je bio osnov za raspoređivanje potraživanja u nivo 2, u međuvremenu naplaćen, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1.

Ukoliko se prilikom naredne procene kvaliteta potraživanja, raspoređenog u nivo 2, u međuvremenu utvrdi kategorija čiji je nivo kvaliteta bolji, isti ili za jednu kategoriju lošiji u odnosu na momenat incijalnog odobrenja, potraživanje će biti premešteno iz nivoa 2 u nivo 1. Za potraživanja kod kojih se kao osnov za utvrđivanje kreditnog kvaliteta koriste finansijski izveštaji, za prelazak potraživanja iz nivoa 2 u nivo 1 osnov mogu biti samo zvanični finansijski izveštaji.

Potraživanje se raspoređuje u nivo 3 u slučaju da je potraživanje u statusu neizmirenja obaveza

Kriterijumi razvrstavanja potraživanja u grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika

Banka koristi sledeće metode grupisanja radi kolektivnog procenjivanja ispravke vrednosti /rezervisanja za kreditni gubitak:

- interne klase kreditnog rizika;
- vrsta plasmana;
- vrsta dužnika;
- urednost u izmirenju obaveza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Parametri koje koristi za potrebe procene na grupnoj osnovi za grupe potraživanja sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika

Banka za procenu obezvređenja na grupnoj osnovi za potraživanja od privrednih društava koristi sledeće parametre:

- Stopa neizvršenja obaveza;
- Gubitak u slučaju nastupanja statusa neizvršenja obaveza;
- Vrednost izloženosti;

Stopa neizvršenja obaveza za svakog pojedinačnog klijenta izračunava se na osnovu klasifikacije pojedinačnog dužnika prema kreditnom riziku utvrđene primenom validiranog internog modela i služi za izračunavanje procenta ispravke vrednosti.

Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza izračunava se na osnovu utvrđene stope naplate po potraživanjima koja su dospela u neizvršenje obaveza na nivou ukupnih potraživanja Banke od pojedinačnih dužnika koji su dospeli u status neizvršenja obaveza. Za potrebe obračuna stope naplate izračunava se diskontovana vrednost naplaćenih potraživanja koja se stavlja u odnos sa ukupnom vrednošću potraživanja koja su dospela u status neizvršenja obaveza, na nivou pojedinačnog dužnika. Naplaćena potraživanja se diskontuju na trenutak prenosa potraživanja u status neizvršenja obaveza.

Ukupnom vrednošću potraživanja koja su dospela u neizvršenje obaveza smatra se aktuelna knjigovodstvena vrednost potraživanja u trenutku prenosa potraživanja u status neizvršenja obaveza uvećana za knjigovodstvenu vrednost potraživanja koja doprevaju na naknadne datume nakon ulaska dužnika u status neizvršenja obaveza u periodu dok se dužnik nalazi u navedenom statusu. Stopa naplate koja se koristi u obračunu obezvređenja na kolektivnom nivou, predstavlja prosečnu stopu naplate na nivou portfolia ukupnih potraživanja od dužnika, koji su dospeli u status neizvršenja obaveza u definisanom periodu u odnosu na datum obračuna.

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja

Prilikom procene obezvređenja na pojedinačnoj osnovi, iznosi koji se očekuju da će biti naplaćeni u budućnosti zavise od procene nadoknadivosti potraživanja. Mogući obim gubitka utvrđuje se na osnovu najsvježijih informacija. Procena nadoknadivosti potraživanja se vrši na osnovu faktora kao što su:

1. finansijski položaj dužnika (kreditna sposobnost) uključujući realističnu procenu, na osnovu finansijskih i poslovnih informacija, verovatnoće budućih novčanih tokova,
2. kvaliteta i realizacione fer vrednosti kolaterala, troškova u vezi sa realizacijom kolaterala,
3. urednosti u dosadašnjem servisiranju obaveza.

Na osnovu navedenih osnovnih, ali i ostalih raspoloživih informacija procenjuju se ukupni novčani tokovi od potraživanja koji određuju nadoknadivost potraživanja, a na bazi najmanje dva različita scenarija, čijim ponderisanjem se dobija nadoknada vrednost, na način da najveće učešće u ponderu ima scenario koji je procenjen kao najrealističniji.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja (Nastavak)

Prilikom ocene stepena obezvređenja Banka uzima u obzir sledeće elemente:

- Nefinansijske faktore koji mogu uticati na poslovanje dužnika (npr. karakter i kvalitet dužnika),
- Sposobnost otplate duga koja proističe iz profitabilnosti posla i likvidnosti kompanije,
- Kvalitet kolaterala koji osigurava potraživanje, kvalitet dokumentacije pomoću koje Banka realizuje teret na kolateralu i njegov pravni status,
- Opšta situacija u industriji i ekonomskom okruženju u oblasti aktivnosti dužnika,
- Kompletnost kreditne dokumentacije u kreditnom dosijeju,
- Prethodno iskustvo u ispunjenju obaveza prema Banci od strane dužnika.

Ukoliko se raspolaže sa dokumentima o mogućoj strukturi reprograma ili restrukturiranja potraživanja (usvojeni planovi restrukturiranja, ugovori o reprogramu/restrukturiranju, protokoli o naplati i sl.) procena nadoknadivosti može da se vrši na osnovu strukture otplate definisane ovim dokumentima ukoliko se na osnovu raspoloživih informacija može konstatovati da postoji značajna izvesnost da će se isti i realizovati. Ukoliko se ne radi o usvojenim i pravosnažnim dokumentima, na osnovu dobijenih informacija se vrši procena perioda za koji bi naplata u skladu sa istima mogla početi. Ukoliko su dokumenta usvojena, ali nisu pravosnažna, primenjuje se definisan minimalan period od datuma obračuna za koji se ne očekuje početak primene restrukturiranja u skladu sa predmetnim dokumentima.

Ukoliko naplata Banke zavisi od ishoda sudskog spora, obavezno se vrši, ili pribavlja od angažovanih zastupnika Banke, procena izvesnosti povoljnog ishoda istog za Banku i vremenskog perioda za završetak istog.

Ukoliko postoji očekivanje da plasman nije nadoknativ iz očekivanih novčanih tokova od plasmana, odnosno ukoliko postoji potreba i namera da se potraživanje naplati iz sredstava obezbeđenja (kolaterala) i očekivanje da će obezbeđenje po plasmanu biti aktivirano, u tom slučaju se procena visine obezvređenja po datom plasmanu vrši na osnovu diskontovanih vrednosti očekivanih novčanih tokova od realizacije obezbeđenja po potraživanjima od klijenta. Za Banku su prihvatljive tri metode procene tržišne vrednosti sredstava obezbeđenja: tržišni pristup, prihodovni pristup i troškovni pristup, s tim da tržišni pristup ima prioritet pri proceni vrednosti sredstva obezbeđenja. Ukoliko je ovaj pristup neprimenljiv ili neadekvatan, koristiće se prihodovni pristup, dok će se troškovni pristup koristiti samo u slučaju da su prethodna dva pristupa neprimenljiva.

U cilju adekvatnog utvrđivanja obezvređenja prilikom naplate potraživanja iz kolaterala, Banka primenjuje očekivano vreme naplate iz kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala. Za specifične vrste kolaterala ili u slučaju postojanja informacija ili procene o mogućnosti realizacije kolaterala (ili procena mogućnosti) u drugačijim vremenskim periodima od definisanih minimalnih, utvrđivanje perioda realizacije kolaterala se vrši na osnovu procene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Ključni stavovi, pretpostavke i procene koje Banka primenjuje u postupku procene obezvređenja (Nastavak)

Prilikom utvrđivanja očekivanih novčanih tokova od realizacije kolaterala, za potrebe procene obezvređenja na pojedinačnom nivou, Banka primenjuje odgovarajuće faktore umanjenja vrednosti kolaterala u zavisnosti od vrste kolaterala, a na osnovu izvršene analize.

Pod nadoknadivim (naplativim) iznosom potraživanja podrazumeva se sadašnja vrednost procenjenih očekivanih budućih priliva po datom plasmanu, a pod nominalnom knjigovodstvenom vrednošću plasmana (vrednosti izložene kreditnom riziku) podrazumeva se stanje potraživanja po osnovu glavnice, dospele kamate, naknade i drugih potraživanja.

Prilikom obračuna ispravke vrednosti odnosno rezervisanja, ukoliko se radi o plasmanima kod kojih se očekuju prilivi u dugom roku, obavezno se vrši diskontovanje očekivanih novčanih tokova u budućnosti. Diskontovanje se vrši diskontnom kamatnom stopom koja predstavlja najmanje efektivnu kamatnu stopu za očekivane ročnosti novčanih tokova svake kreditne izloženosti.

Ukoliko se radi o plasmanima kod kojih se očekivani novčani tokovi nalaze u okviru kratkog roka, svođenje očekivanih budućih novčanih tokova na sadašnju vrednost putem diskontovanja nije obavezno (ukoliko je efekat diskontovanja nematerijalan), već se obračun može vršiti na osnovu nominalne knjigovodstvene vrednosti.

Nemogućnost potpune naplate se meri gubitkom koji čini razliku između aktuelne knjigovodstvene vrednosti potraživanja i procenjene nadoknadiive vrednosti potraživanja koja predstavlja sadašnju vrednost očekivanih budućih novčanih tokova od datog potraživanja, i evidentira se kao ispravka vrednosti potraživanja.

Informacije koji se odnose na politiku otpisa potraživanja

Ukoliko se oceni da je postupak koji Banka vodi neefikasan, odnosno da se na osnovu raspoloživih sredstava obezbeđenja ne može očekivati naplata potraživanja vrši se direktni otpis potraživanja.

Uslov za direktni otpis potraživanja, odnosno isknjižavanje iz poslovnih knjiga, je izvršena ispravka vrednosti datog potraživanja u celokupnom iznosu, kao i da je od dana dospeća potraživanja proteklo najmanje dve godine.

U skladu sa "Odlukom o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke" ("Sl.glasnik RS", br. 77/2017) Banka vrši računovodstveni otpis problematičnog kredita u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog kredita koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)*****Informacije koji se odnose na politiku otpisa potraživanja (Nastavak)***

U slučaju da se postupak naplate dospelih nenaplaćenih potraživanja i dalje vodi, a procenjuje se da je rezultat, kao i vreme naplate potraživanja neizvestan, može se, u skladu sa procenom nadležnih organizacionih delova, uputiti nadležnim odborima predlog za otpis potraživanja, a naročito u sledećim slučajevima:

- potraživanje koje nije obezbeđeno materijalnim sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u docnji preko tri godine;
- potraživanje koje nije obezbeđeno materijalnim sredstvima obezbeđenja, ukoliko je dužnik u stečajju više od godinu dana;
- potraživanje koje je obezbeđeno hipotekom na nepokretnosti po osnovu kojeg je dužnik u docnji preko tri godine, ukoliko Banka u tom periodu nije otpočela postupak naplate iz sredstva obezbeđenja, niti je ostvarila naplatu od sadužnika, odnosno jemca;
- ostala potraživanja kod kojih postoje elementi koji ukazuju na otežanu naplatu (npr. potraživanja od dužnika koji je izbrisan iz registra privrednih subjekata, a nije nastavio da posluje putem statusne promene pripajanja, spajanja ili podele, potraživanja od preminulog fizičkog lica).

Informacije koji se odnose na prihode od kamate na obezvređena potraživanja i njihovo priznavanje

Banka prihode od kamata, od momenta obezvređenja finansijskog sredstva, priznaje u skladu sa zahtevima MRS/MSFI.

Prihodi od kamata po osnovu finansijskih sredstava svrstanih u Nivo kreditnog rizika 3 priznaju se u umanjenom obimu, odnosno primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu (neto) vrednost istog. Amortizovana vrednost predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmerava prilikom početnog priznavanja umanjen za isplate glavnice, uz dodavanje ili oduzimanje kumulirane amortizacije primenom metoda efektivne kamate za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospeću i uz oduzimanje svakog umanjenja po osnovu umanjenja vrednosti ili nenaplativosti.

Po osnovu individualno obezvređenih finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti utvrđuje se efekat umanjenja iznosa obezvređenja istog koji se pripisuju isključivo protoku vremena od jednog do drugog izveštajnog perioda. Efekat umanjenja iznosa obezvređenja priznaje se kao prihod od kamata, a iskazuje se kao posebna pozicija u okviru istih, kao prihod po osnovu odmotavanja (unwinding). Promena iznosa obezvređenja je rezultat promena u očekivanim budućim novčanim tokovima gotovine od finansijskog sredstva bilo usled promene očekivanja u pogledu njihovog iznosa ili očekivanog trenutka naplate evidentiraće se kao prihod ili rashod od promene ispravke vrednosti i rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)

Informacije koji se odnose na prihode od kamate na obezvređena potraživanja i njihovo priznavanje (Nastavak)

Obračunata kamata na obezvređena finansijska sredstva:

- koja su utužena,
- za koja je kroz procenu obezvređenja utvrđeno potpuno obezvređenje,
- od dužnika koji se nalaze u procesu stečaja ili likvidacije,
- za koja procenjeni očekivani prilivi po uspostavljenim sredstvima obezbeđenja ne pokrivaju potraživanja po osnovu kamate (u iznosu dela kamate koji nije pokriven),
- za koja je ugovorima o restrukturiranju predviđen otpis potraživanja po osnovu kamate (u iznosu koji je predviđen za otpis), predstavlja evidencionu kamatu i prenosi se u vanbilansnu evidenciju.

Informacije koji se odnose na restrukturirana potraživanja

U zavisnosti od konkretnih okolnosti organizaciona jedinica nadležna za restrukturirana potraživanja može predložiti nadležnim organima neki od mogućih oblika korektivnih mera kao vid restrukturiranja loših plasmana:

- bilateralni sporazum o restrukturiranju,
- multilateralni sporazum o restrukturiranju,
- sporazumno finansijsko restrukturiranje,
- unapred pripremljen plan reorganizacije,
- obična reorganizacija u stečaju,
- pripremanje i zaključivanje svih vrsta sporazuma i protokola u cilju zaštite ili unapređenja pozicija Banke,
- traženje potencijalnih kupaca za predmete obezbeđenja i drugu imovinu u vlasništvu dužnika i jemaca podobne za namirenje potraživanja Banke.

Za restrukturiranje potraživanja se Banka odlučuje, samo ukoliko utvdi da je dužnik sposoban da održi svoju poslovnu aktivnost u narednom periodu i da će u skladu sa planom restrukturiranja moći da izvršava svoje obaveze. Mere restrukturiranja ne smeju se koristiti za privremeno ili trajno prikriivanje stvarnog nivoa rizika potraživanja koja su restrukturirana.

Ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, vrši se detaljna analiza razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća dužnika, plana konsolidacije finansijskog stanja i operativnog poslovanja dužnika, a ukoliko je predviđena promena vlasničke strukture, onda je i plana konsolidacije vlasničke strukture, projekcije novčanih tokova za period od tri godine, ili kraći period ukoliko je plan restrukturiranja na kraći rok od tri godine.

Pored prethodno navedenog vrši se i procena ostvarivosti predloženog plana restrukturiranja, efekata i prednosti restrukturiranja i sačinjava novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.1. Kreditni rizik i kvalitet aktive (Nastavak)***Informacije koji se odnose na restrukturirana potraživanja (Nastavak)*

Kada su u pitanju izloženosti prema fizičkim licima, ukoliko je planom korektivnih mera predviđeno restrukturiranje kao korektivna mera, vrši se, u smislu zakona kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga, ispitivanje da li je restrukturiranje ekonomski opravdano, analiza razloga koji su doveli do finansijskih poteškoća dužnika, efekata i prednosti izabrane mere restrukturiranja i izrađuje novi plan otplate koji će biti osnov daljeg praćenja sprovođenja plana restrukturiranja.

Procedurom za Praćenje naplate potraživanja, identifikacija i upravljanje problematičnim izloženostima definisano je da Odeljenje upravljanja lošim plasmanima prati plan restrukturiranja, o čemu izveštava Izvršni odbor u okviru kvartalnih izveštaja.

Ukoliko postoje objektivni dokazi obezvređenja restrukturirana potraživanja će se procenjivati na individualnom nivou.

Da bi potraživanje izašlo iz kategorije restrukturiranog potreban je period od najmanje dve godine od dana restrukturiranja, ukoliko su ispunjeni sledeći uslovi:

- restrukturirano potraživanje nije klasifikovano u grupu problematičnih potraživanja;
- dužnik je redovnim uplatama po osnovu glavnice ili kamate otplatio materijalno značajan deo ukupnog iznosa duga tokom najmanje polovine probnog perioda;
- dužnik nije u docnji dužoj od 30 dana ni po jednoj obavezi prema banci.

Informacije koje se odnose na kvalitet aktive objavljuju se u Godišnjem izveštaju o Objavljivanje podataka i informacija banke, u skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke (Službeni glasnik 103/2016), koji je dostupan na zvaničnoj internet prezentaciji Banke.

5.2. Rizik likvidnosti

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da o roku izvršava dospelu obavezu, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti priliva i odliva sredstava. Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Banke. Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je odgovoran za likvidnost i solventnost Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke obezbeđuje da Banka ima definisane sve potrebne sisteme i kontrole kako bi obezbedila neophodnu likvidnost.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolazu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja - krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke. Ukoliko indikatori ranog upozorenja pokazuju negativne tendencije, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom je nadležan da razmotri da li su vrednosti pokazatelja takve da ukazuju na krizu i u zavisnosti od procene intenziteta i roka trajanja poremećaja, utvrđuje korektivne mere kojima će se uticati na poboljšanje likvidnosti. Ukoliko se proceni da su poremećaji takvi da ukazuju na nastupajuću krizu likvidnosti, Izvršni odbor odlučuje o potrebi za proglašavanjem krize likvidnosti i formiranjem Kriznog tima. U toku krize likvidnosti Krizni tim za upravljanje likvidnošću ima ključnu ulogu i odgovornost u planiranju, upravljanju, koordiniranju i davanju zadataka u kriznim situacijama na nivou Banke.

Banka je izložena dnevnim obavezama za dostupnim novčanim sredstvima iz transakcionih depozita, tekućih računa, dospelih depozita i povlačenja kredita. Banka nema potrebu da zadržava novčana sredstva da bi izašla u susret svim ovim potrebama, procenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvideti. Usaglašena i kontrolisana neusaglašenost dospeća i obaveza su fundamentalne za upravljanje likvidnošću. Nije uobičajeno da se uvek i u potpunosti usaglase, obzirom da se poslovne transakcije često vrše na neodređeni period i da su različite vrste. Neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

Raznovrsnost depozita po broju i vrsti deponenata, kao i prethodno iskustvo Banke, pružaju dobar razlog da rukovodstvo veruje da depoziti predstavljaju dugoročan i stabilan izvor finansiranja Banke.

Kod upravljanja strukturnim rizicima Banka posebnu pažnju pridaje riziku likvidnosti i kamatnom riziku u delu bilansa koji se ne vrednuje po fer vrednosti. Upravljanje rizikom likvidnosti bazira se na održavanju potrebnih rezervi likvidnosti, poštovanju strukturnih limita i propisanim postupcima u slučaju nastupanja krize likvidnosti. Banka kontinuirano drži adekvatan nivo sredstava vezanih u plasmanima koji se mogu lako konvertovati u gotovinu u slučaju nepredviđenih potreba.

Likvidnost potrebna za plaćanje iznosa po izdatim garancijama i akreditivima na poziv je značajno manja od iznosa preuzetih obaveza jer Banka u pravilu ne očekuje da treća strana povuče iznose prema sklopljenim ugovorima. Ukupni ugovoreni iznos preuzetih obaveza kreditiranja na dan bilansa ne predstavlja nužno buduće potrebne novčane tokove, jer će mnoge od preuzetih obaveza isteći ili biti raskinute bez potrebe njihovog finansiranja.

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije. Izloženost Banke riziku likvidnosti prikazana je u Napomeni 34.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici

Banka preuzima tržišne rizike koji predstavljaju rizike fluktuacije u novčanim tokovima finansijskih instrumenata usled promena faktora tržišnih rizika, koji obuhvataju promene deviznih kurseva, cena finansijskih instrumenata i drugo.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti. Fer vrednošću se smatra cena na zatvaranju trgovanja kotirana od strane berze ili data provider-a. Ukoliko Banka ne može vrednost pozicija da iskaže po fer vrednosti Banka koristi alternativne metode za vrednovanje. Bankarska knjiga primarno obuhvata sredstva i obaveze iz aktivnosti komercijalnog bankarstva i poslovanja sa stanovništvom.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija

VaR predstavlja statistički zasnovanu procenu potencijalnog gubitka na trenutnom portfoliju koji proizilazi iz negativnih efekata promena cena na tržištu. On iskazuje maksimalni neočekivani gubitak, sa definisanim nivoom pouzdanosti u definisanom periodu vremena.

U pogledu tržišnih rizika pozicija u knjizi trgovanja Banka primenjuje period predviđanja 10 dana i podrazumeva da kretanja na tržištu u periodu predviđanja neće odstupati od uočenih trendova na osnovu podataka o kretanjima na tržištu u prethodnom periodu od 250 radnih (trgovačkih) dana. Kvalitet VaR modela se kontinuirano ispituje kroz proces testiranja unazad uz evidenciju izuzetaka i ispitivanje razloga, kao i sprovođenje redovne interne validacije modela.

Obzirom da VaR ne predstavlja maksimalni mogući gubitak, Banka primenjuje i stres testove koji kvantifikuju izloženost ekstremnijim tržišnim kretanjima u odnosu na normalne, prikazane u VaR vrednostima. Oni omogućavaju sagledavanje širokog spektra mogućih ishoda radi percepcije slabih tačaka Banke. Scenariji su okrenuti predviđanju budućih promena na makro nivou i sastoje se od različitih kombinacija potencijalnih tržišnih događaja koji odslikavaju verovatna buduća kretanja na tržištu.

a) Devizni rizik

Devizni rizik podrazumeva izloženost Banke riziku promene kurseva stranih valuta u slučaju neuravnotežene devizne pozicije kao i u slučaju neuravnotežene pozicije pojedinačnih valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost klijenata da vraćaju kredite u deviznom znaku.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.3. Tržišni rizici (Nastavak)

a) Devizni rizik (Nastavak)

U upravljanju deviznim rizikom Banka teži:

- kontinuiranom održavanju usklađenosti likvidnih sredstava u dinarima i drugim valutama, na način da Banka izvršava svoje obaveze i finansira poslovanje u normalnim uslovima, s tim da ima definisane aktivnosti za vanredne okolnosti u slučaju krize likvidnosti;
- predviđanju potreba Banke za likvidnim sredstvima u svakoj od vodećih valuta, kako bi se izbegle situacije u kojima je neophodna hitna konverzija jedne valutu u drugu, po visokoj ceni;
- praćenju ekonomskih trendova i tržišnih kretanja koja mogu imati za posledicu nepovoljna kretanja deviznog kursa i adekvatno usklađivanje stanja pojedinačnih valuta;
- konstantnoj zaštiti reputacije Banke kao pouzdane i profesionalne institucije, uz održavanje finansijskog potencijala i sposobnosti da odoli potresima na tržištu;
- usklađenosti poslovanja sa propisanim uslovima.

Merenje, praćenje i kontrola deviznog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz najznačajnijih promenljivih veličina:

- makroekonomsko okruženje;
- promene kamatnih stopa na finansijskim tržištima, za svaku valutu pojedinačno;
- promene deviznih kurseva u međusobnim odnosima vodećih valuta od značaja za Banku;
- strukturu sredstava i obaveza u svakoj valuti pojedinačno i međusobnu uskladenost u različitim valutama;
- procenu potražnje za kreditima i depozitima po svakoj valuti pojedinačno;
- tržišne mogućnosti za devizne usluge;
- komparativne trendove.

Banka, pored praćenja usklađenosti pokazatelja deviznog rizika na dnevnom nivou, takođe vrši i praćenje vrednosti pod rizikom (Value at Risk - VaR) deviznog rizika koji se nalazi u bilansima Banke radi sagledavanja neočekivanih gubitaka pod normalnim uslovima na tržištu. Banka takođe, radi sagledavanja uticaja ekstremnih kretanja na tržištu vrši ispitivanja stresnih scenarija promena na tržištu i njihov uticaj na izloženost Banke deviznom riziku.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke. Sistem limita obezbeđuje granice za nivo prihvatljivog deviznog rizika za Banku i osigurava da prelazak limita bude evidentiran i razmatran od strane nadležnih tela u Banci.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom najmanje jednom nedeljno na redovnim sednicama, a po potrebi i na vanrednim sednicama upravlja deviznim rizikom na bazi kupoprodaje deviza od strane komitenata, kao i plana plasiranja sredstava od strane kreditnog odeljenja, a za koje je planirano ugovaranje valutne klauzule kao instrumenta zaštite. Na bazi ovih informacija Odbor donosi odluke o kupovini ili prodaji deviza, kao i o arbitražama deviza radi upravljanja dugim ili kratkim pozicijama u pojedinim valutama.

Izloženost Banke riziku od promena kurseva stranih valuta prikazana je u Napomeni 36.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.3. Tržišni rizici (Nastavak)****b) Cenovni rizik**

Cenovni rizik je rizik fluktuacije tržišnih cena hartija od vrednosti, koje će uticati na fer vrednost ulaganja i ostalih izvedenih finansijskih instrumenata. Primarna izloženost Banke cenovnom riziku, proizlazi iz portfolia plasmana koji su raspoloživi za prodaju. Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti – finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom.

Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija. Banka je izložena cenovnom riziku kroz promene u cenama hartija od vrednosti u koje je plasirala sredstva radi ostvarivanja dobiti iz razlike u cenama.

Politika Banke je da ograniči maksimalni očekivani gubitak u kratkim vremenskim periodima posmatranja, a radi maksimizacije prinosa na plasmane izložene cenovnom riziku. Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjena za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanjí.

Ispitivanje stresnih udara podrazumeva dve grupe testova:

- Analiza scenarija (kombinacija stresnih udara koji proizvode maksimalni gubitak - najgori scenario),
- Analiza stresnih udara (analiziranje značajne promene jednog od faktora rizika koji utiču na VaR i potencijalni gubitak)

Primena scenarija koje je Banka predefinisala podrazumeva reevaluaciju portfolia, odnosno utvrđivanje potencijalnih dobitaka ili gubitaka, kao i mera rizika (VaR) nakon analiziranih promena vrednosti faktora.

Izloženost Banke cenovnom riziku prikazana je u Napomeni 37.

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi

Rizik od promene kamatnih stopa nastaje usled mogućnosti da će promene kamatnih stopa uticati na buduću vrednost finansijskih instrumenata koji se vode u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine, a što je rezultat neslaganja rokova dospeća sredstava i obaveza na koje su ugovorene fiksne kamatne stope, odnosno rokova promene kamatnih stopa sredstava i obaveza na koje su ugovorene promenjive kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)**5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)**

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije prati se na nivou Odbora za upravljanje aktivom i pasivom čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita. S obzirom na okruženje i okolnosti u kojima posluje, Banka primenjuje konzervativan i ekonomičan pristup u upravljanju kamatnim rizikom.

Banka je izložena raznim oblicima kamatnog rizika, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa, deluju na njen finansijski položaj i tok gotovine. Kamatne marže mogu da se povećaju kao rezultat ovih promena, ali u isto vreme mogu da se smanje i izazovu gubitak u slučaju neočekivanih kretanja.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi definiše da se kamatne stope utvrđuju na različitom nivou u zavisnosti od rizika plasmana, roka plasiranja, sredstava obezbeđenja uredne otplate kredita, dinarskog ili deviznog iskaza kredita i slično.

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje nematerijalno značajan. Sredstva i obaveze u Napomeni 35 su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu. Sagledavanje izloženosti Banke kamatnom riziku u aktivnostima koje se evidentiraju u bankarskoj knjizi, vrši se kroz analizu uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i vrednost kapitala Banke.

Ugovaranjem promenljivih kamatnih stopa, Banka u velikoj meri utiče na smanjenje rizika od promene kamatnih stopa. U praksi, izloženost Banke kamatnom riziku je ograničena, obzirom na mesečno usklađivanje kamate kod većine kredita i depozita.

Kod upravljanja kamatnim rizikom Banka određuje prihvatljivu izloženost u pogledu osetljivosti neto prihoda od kamata (perspektiva zarade) i osetljivosti ekonomske vrednosti kapitala (perspektiva ekonomske vrednosti).

Operativne mere za upravljanje kamatnim rizikom koje Banka primenjuje, obuhvataju definisanje:

- raspona između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa;
- minimalne i optimalne kamatne marže;
- reperne kamatne stope; i
- izmene strukture kamatno osetljive aktive i pasive.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.4. Rizik kamatne stope u bankarskoj knjizi (Nastavak)

Pregled kamatnih stopa na godišnjem nivou koje je Banka ugovarala za osnovne finansijske instrumente u 2020. godini dat je u sledećoj tabeli:

	<u>U dinarima</u>	<u>U stranoj valuti</u>
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne Banke	0.10%	-
Oročeni depoziti kod inostranih banaka (USD)	-	1.20% - 1.50%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (EUR)	-	0.02% - 0.15%
Oročeni depoziti kod domaćih banaka (RSD)	0.15% - 1.03%	-
Deponovani višak likvidnih sredstava	0.10% - 1,00%	-
Kredit plasirani komitentima do jedne godine	2.00%-21.70%	5.50%
Kredit plasirani komitentima preko jedne godine	5.50%-8.00%	-
Eskont faktura	5.00%-11.35%	6.17%-7.44%
Eskont menica	5.53%-10.03%	
Pasiva		
Transakcioni depoziti stanovništva	0,00%	0.00%
Transakcioni depoziti pravnih lica	0.4%-3.20%	0.00% - 1.30%
Oročeni depoziti banaka do jedne godine	0.05%-3.90%	2%
Oročeni depoziti stanovništva do jedne godine	1.75%-3.50%	0.01%-1.75%
Oročeni depoziti stanovništva preko jedne godine	3.75%-4.00%	1.40% - 2.30%
Oročeni depoziti pravnih lica do jedne godine	0.25% - 3.70%	0.05% - 2.00%
Oročeni depoziti pravnih lica preko jedne godine	2.8%-3.35%	2.30%

Izloženost Banke riziku od promena kamatnih stopa prikazana je u Napomeni 35.

5.5. Rizici koncentracije izloženosti banke

U 2020. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenih relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita i ulaganjima u finansijsku i nefinansijsku imovinu, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije.

Rizici koncentracije izloženosti Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica, kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

U skladu sa procedurama o upravljanju rizicima, utvrđuju se limiti, odnosno koncentracija plasmana po pojedinim licima ili grupi povezanih lica i licima povezanim sa Bankom, kao i agregatni limiti na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka ima definisane interne pokazatelje i limite izloženosti riziku koncentracije izloženosti i ovaj rizik procenjuje i u sklopu procena interne procene adekvatnosti kapitala Banke.

Upravni odbor navedenim merama nastoji da obezbedi usklađenost izloženosti Banke sa propisanim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja banke, obuhvataju rizike ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva. U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Odeljenje upravljanja rizicima prati ulaganja Banke i obaveštava Upravni odbor i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

5.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka vodi politiku upravljanja ovim rizikom na način da se obezbedi minimalna izloženost kroz adekvatno merenje rizika zemlje primenom usvojene kategorizacije i utvrđivanjem limita izloženosti prema zemljama na osnovu usvojenih merila rizičnosti, odnosno na osnovu utvrđenog rejtinga zemlje, kao i primenom prihvatljivih sredstava ublažavanja datog rizika.

Jedan od značajnih segmenata operativnog upravljanja rizikom zemlje predstavlja i utvrđivanje limita izlaganja Banke grupi zemalja i svakoj pojedinačnoj zemlji. Limit izloženosti se odnosi na sve transakcije sa kompanijama u ovoj zemlji. Limiti izloženosti se utvrđuju za sve zemlje kategorizovane prema internom sistemu kategorizacije koji je Banka razvila.

Izloženost Banke riziku zemlje prikazana je u Napomeni 38.

5.8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnost upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka meri izloženost operativnom riziku u skladu sa zakonskim odredbama i odlukama Narodne banke Srbije. U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koja se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka upravlja operativnim rizikom na način da minimizira uticaj negativnih i neuspešnih unutrašnjih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja na finansijski rezultat Banke. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.8. Operativni rizik (Nastavak)

U toku 2020. godine u Bazi operativnih gubitaka evidentirana su dva događaja koja su rezultirala stvarnim gubitkom u ukupnom iznosu od 42 hiljade dinara, kao i tri događaja koji su predstavljali potencijalne gubitke koji su se mogli kvantifikovati, u ukupnom iznosu od 13,99 miliona dinara. U 2020. godini ukupno je evidentirano 11 događaja operativnog rizika.

5.9. Upravljanje kapitalom

Banka je usvojila Strategiju upravljanja kapitalom koja predstavlja stalni proces utvrđivanja i održavanja visine i strukture kapitala najmanje na propisanom, odnosno odgovarajućem nivou, kao i jasno razumevanje realnih potreba Banke za kapitalom.

Strategija upravljanja kapitalom ima za primarni cilj obezbeđenje i održavanje nivoa i strukture regulatornog i internog kapitala koja može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi, kao i sve promene iznosa kapitala Banke.

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Planiranje kapitala Banke ima za cilj da se osigura adekvatan kapital pod promenjivim makroekonomskim uslovima, kao stratejski resurs, za podršku Banke u ostvarenju njenog stratejskog poslovnog plana. Planom kapitala, Banka konkretizuje i precizira sprovođenje strateških ciljeva i smernica za planiranje kapitala, te utvrđuje vremenski horizont za njihovo ostvarenje s obzirom na uticaj makroekonomskih faktora i promenu smera ekonomskog ciklusa na strateške planove, način na koji će Banka da zadovoljava kapitalne zahteve u narednom periodu, relevantna ograničenja vezana za kapital, kao i opšti plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja i
- održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Adekvatnost kapitala, kao i korišćenje kapitala Banke se prati mesečno od strane rukovodstva Banke. Narodna banka Srbije je definisala sledeće limite za kapital:

- Minimalni novčani iznos kapitala od EUR 10 miliona;
- Koeficijent adekvatnosti kapitala od 8%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 103/2016 i 103/2018), utvrđena je politika izračunavanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka je dužna da obračunava sledeće pokazatelje:

- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog akcijskog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos osnovnog kapitala i rizične aktive banke;
- Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke, koj predstavlja procentualno izražen odnos kapitala i rizične aktive banke.

Banka je dužna da pokazatelje adekvatnosti kapitala održava na nivoima koji nisu niži od:

- 4,5%, za pokazatelj osnovnog akcijskog kapitala banke;
- 6%, za pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke;
- 8%, za pokazatelj adekvatnosti kapitala banke.

Kapital Banke čini zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala definisane ovom odlukom.

Rizična aktiva predstavlja zbir ukupne aktive ponderisane kreditnim rizikom i kapitalnih zahteva za tržišne rizike i kapitalnog zahteva za operativni rizik utvrđenih na način propisan navedenom odlukom, pomnoženih recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala. Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup. Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika.

Vrednost pozicija bilansne aktive, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih pozicija umanjene za ispravke vrednosti i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke. Vrednost vanbilansnih stavki, radi obračuna aktive ponderisane kreditnim rizikom, jednaka je iznosu bruto knjigovodstvene vrednosti tih stavki umanjene za rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni i za potrebnu rezervu za procenjene gubitke, koja je pomnožena odgovarajućim faktorima konverzije.

Shodno Odluci o adekvatnosti kapitala banke, Banka je dužna da pored minimalnog iznosa kapitala od EUR 10 miliona, u svakom trenutku održava kapital i na nivou koji je potreban za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbira sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti Banke i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke i
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti Banke.

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala i odbitnih stavki.

Osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Osnovni akcijski kapital Banke čine sledeći elementi, umanjeni za elemente odbitnih stavki:

- akcija i drugih instrumenata kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8. Odluke;
- pripadajuće emisione premije uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala, tj. iznosa uplaćenog iznad nominalne vrednosti tih instrumenata;
- dobiti banke;
- revalorizacionih rezervi i ostalih nerealizovanih dobitaka;
- rezervi iz dobiti i ostalih rezervi banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike;
- rezervi za opšte bankarske rizike.

Odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala su:

- Gubitak tekuće godine i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici;
- Nematerijalna ulaganja, uključujući goodwill, umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza koje bi prestale da postoje u slučaju obezvređenja ili prestanka priznavanja nematerijalnih ulaganja u skladu sa MSFI/MRS;
- Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, u skladu sa propisima;
- Negativan iznos dobijen obračunom u skladu sa tačkom 134. Odluke za banke koje su dobile saglasnost za primenu IRB pristupa;
- Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze;
- Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje, u skladu sa tačkom 19. i 20. Odluke;
- Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje, u skladu sa tačkom 19. Odluke;
- Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke;
- Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250%, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder;
- Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka;
- Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke.

Kapital Banke u celosti se sastoji od osnovnog akcijskog kapitala banke i odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.9. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Odlukom o adekvatnosti kapitala utvrđeni su zaštitni slojevi kapitala i to:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala;
- kontraciklični zaštitni sloj kapitala;
- zaštitni sloj kapitala za globalno sistemski značajnu banku;
- zaštitni sloj kapitala za sistemski značajnu banku i
- zaštitni sloj kapitala za strukturni sistemski rizik.

Banka je na dan 31. decembra .020. godine utvrdila zaštitne slojeve za očuvanje kapitala i za strukturni sistemski rizik. Zaštitni sloj za očuvanje kapitala utvrđen je u visini od 2.5% rizične aktive Banke, dok je zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik utvrđen u visini od 3% ukupnih deviznih i devizno indeksiranih plasmana odobrenih privredi i stanovništvu u Republici Srbiji.

Kapitalni zahtevi za pokriće kreditnog, tržišnih i operativnog rizika i obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala utvrđuju se u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala banke. Obračun zahteva za kapital za pokriće kreditnog rizika utvrđuje se na osnovu kreditnim rizikom ponderisane aktive.

Kreditnim rizikom ponderisana aktiva predstavlja zbir vrednosti pozicija bilansne aktive i vanbilansnih stavki pomnoženih odgovarajućim ponderima kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke. Za potrebe obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive, na pozicije bilansne aktive i vanbilansnih stavki primenjuju se prilagođavanja vrednosti tih pozicija ili odgovarajućih pondera, a kroz tehnike ublažavanja, čija je primena definisana Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Kapitalni zahtev za tržišne rizike jednak je zbiru kapitalnih zahteva za poslovne aktivnosti iz knjige trgovanja, odnosno kapitalnog zahteva za cenovni rizik i kapitalnih zahteva za devizni rizik. Kapitalni zahtev za cenovni rizik se utvrđuje za pozicije u vidu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i to po osnovu opšteg i specifičnog rizika tih pozicija knjige trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik utvrđuje se na osnovu neto otvorene devizne pozicije Banke.

Banka sprovodi formalizovan i dokumentovan proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos i raspodelu internog kapitala. Postupak procenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke je sastavni deo sistema upravljanja Bankom koji će se na kontinuiranoj osnovi sprovoditi u skladu sa Strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i Strategijom upravljanja kapitalom Banke. Uključuje redovno utvrđivanje, merenje i praćenje svih evidentiranih rizika koji mogu imati negativan uticaj na postizanje ciljeva Banke, uključujući strategiju upravljanja rizicima, politike upravljanja rizicima i u skladu sa tim sklonost za preuzimanje rizika.

Struktura ukupnog regulatornog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala prikazani su u Napomeni 41.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.10. Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove. Shodno tome, rukovodstvo Banke smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja cenu na zatvaranju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnivaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene dilera za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze.

Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata. Fer vrednost svopa kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja. Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost.

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovornih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za slične finansijske instrumente.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

5. POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA (Nastavak)

5.11. Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

6. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od kamata		
<i>Kredit i depoziti</i>		
Narodna banka Srbije	10,399	24,122
Domaće banke i druge finansijske organizacije	30,932	23,248
Strane banke	308	709
Privredna društva	420,639	340,482
Javna preduzeća	15,990	52,108
Javni sektor	-	-
Stanovništvo	42,565	39,661
Ostalo	14,722	7,005
<i>Kamata na hartije od vrednosti i ostale plasmane</i>		
Repo poslovi i blagajnički zapisi	-	475
Eskont menica	69,518	128,060
Obveznice	18,456	24,726
Faktoring	195,867	209,248
Ostalo	296	186
Ukupno	819,692	850,030
Rashodi od kamata		
Banke i druge finansijske institucije	30,312	1,537
Privredna društva	42,817	36,580
Javna preduzeća	64,950	75,336
Stanovništvo	71,440	45,374
Javni sektor	18,098	53,509
Strana lica	258	267
Drugi komitenti	11,322	15,081
Ukupno	239,197	227,684
Dobitak po osnovu kamata	580,495	622,346

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

7. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od naknada i provizija		
- naknade za usluge platnog prometa (osim stanovništva)	93,827	57,896
- naknade za izdate garancije i ostala jemstva	67,879	67,906
- naknade po poslovima sa stanovništvom	18,264	16,119
- ostale naknade za bankarske usluge	4,712	4,406
Ukupno	184,682	146,327

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Rashodi naknada i provizija		
Naknade za usluge platnog prometa:		
- u zemlji	2,367	2,789
- u inostranstvu	3,916	9,503
Naknade za održavanje računa kod korespodentskih banaka (a)	14,374	-
Ostale naknade i provizije (b)	41,002	9,117
Ukupno	61,659	21,409
Dobitak po osnovu naknada i provizija	123,023	124,918

- a) Banka je u toku 2020. godine otpočela rad sa ovlašćenim menjačima. Za potreba obavljanja ovih poslova bilo je neophodno otvoriti nove devizne račune u više banaka za veći broj valuta što je rezultiralo značajnim iznosom rashoda za naknade za održavanje računa kod korespodentskih banaka.
- b) Ostale naknade i provizije se odnose na naknade prema domaćim bankama za usluge deviznog platnog prometa. Značajno povećanje rashoda na ovim pozicijama posledica je značajnog povećanja obima platnog prometa, a što je kompenzirano porastom prihoda od naknada za usluge platnog prometa.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

8. NETO DOBITAK/GUBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od promene fer vrednosti - SWAP	91	-
Rashodi od promene fer vrednosti - SWAP	(3,268)	-
Ukupno	(3,177)	-

9. NETO PRIHODI / (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od kursnih razlika	340,502	215,289
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	3,271	9,158
Rashodi od kursnih razlika	(306,933)	(182,079)
Rashodi i efekata ugovorene valutne klauzule	(3,573)	(23,801)
Neto (rashodi) / prihodi od kursnih razlika	33,268	18,567

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

10. NETO PRIHODI PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

a) Knjiženja na teret rezultata

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Rashodi indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- gotovina i sredstva kod centralne banke	219	79
- hartije od vrednosti	8,258	6,679
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	23,932	25,082
- krediti i potraživanja od komitenata	677,173	470,200
- ostala sredstva	9,650	2,313
- hov po fer kroz ostali rezultat preko rev.rezervi	1,111	-
	720,343	504,353
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	31,040	16,878
Rashodi otpisa neneplativih potraživanja	-	1
Ukupno	751,383	521,232
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
- gotovina i sredstva kod centralne banke	133	52
- hartije od vrednosti	8,650	8,017
- krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	26,016	25,383
- krediti i potraživanja od komitenata	615,546	430,706
- ostala sredstva	7,011	3,551
	657,356	467,709
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	37,226	19,865
Prihodi od otpisa nenaplativih potraživanja	6,978	3,256
Ukupno	701,560	490,830
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(49,823)	(30,402)

Tokom 2020. godine Narodna banka Srbije je donela odluke o privremenim merama za banke radi ublažavanja posledica pandemije Covid-19 u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema (Službeni glasnik RS 33/103 i 103/2020) i instrukcije za njeno sprovođenje. Kako navedeni podzakonski akti dovode do izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva (pre svega dinamike ugovorenih novčanih tokova), kao i da su u pitanju kratkoročne modifikacije bez oprosta duga Banka je obračunala efekte modifikacije koja u ovom slučaju nije značajna, tj. ne vodi do prestanka priznavanja finansijskog sredstva, te Banka nije knjižile ove efekte a što je u skladu i sa uporedno zauzetoj praksi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

10. NETO PRIHODI PO OSNOVU UMANJENJA OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

b) Promene na računima ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja finansijskih plasmana i rizične vanbilansne aktive

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 17)	Hartije od vrednosti (Napomena 18)	Kredit i potraživanja od banaka i drugih. fin. organizacija (Napomena 19)	Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 20)	Ostala sredstva (Napomena 24)	HOV po fer kroz ostali rezultat preko rev.rezervi (Napomena 18)	Vanbilansna aktiva (Napomena 30)	Ukupno
Stanje na dan								
1. januar 2019. godine	31	6,827	9,870	226,510	1,944	-	21,652	266,834
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 10(a))	79	6,679	25,082	470,200	2,313	-	16,878	521,231
Kursne razlike	2	175	(14)	649	(3)	-	-	809
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(52)	(8,017)	(25,383)	(430,706)	(3,552)	-	(19,865)	(487,574)
Ostalo	-	-	-	1,525	-	-	2,998	4,523
Stanje na dan								
31. decembra 2019. godine.	60	5,664	9,555	268,178	702	-	21,663	305,822
Obezvređenje i rezervisanja u toku perioda (Napomena 10(a))	219	8,258	23,932	677,173	9,650	1,111	31,040	751,383
Kursne razlike	-	(447)	(30)	(1,731)	(1)	-	-	(2,209)
Umanjenje obezvređenja i ukidanje rezervisanja (Napomena 10(a))	(133)	(8,650)	(26,016)	(615,546)	(7,011)	-	(37,226)	(694,582)
Ostalo	-	-	-	-	-	-	1,268	1,268
Stanje na dan								
31. decembra 2020. godine	146	4,825	7,441	328,074	3,340	1,111	16,745	361,682

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

11. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od zakupnina	11,204	15,841
Prihodi od dividende	43	34
Ostali prihodi	2,641	6,068
Ukupno	13,888	21,943

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Troškovi neto zarada i naknada	(210,115)	(172,750)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade	(78,305)	(66,746)
Ostali lični troškovi	(25,370)	(17,087)
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	-	(442)
Neto prihodi/rashodi rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore	572	1,385
Neto prihodi/rashodi rezervisanja za penzije i dr. rezervisanja za zaposlene (Napomena 27)	(3,434)	(531)
Ukupno	(316,652)	(256,171)

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Troškovi amortizacije:		
- osnovnih sredstava (Napomena 22)	27,056	26,559
- imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing (Napomena 22)	6,927	4,930
- nematerijalne imovine (Napomena 22)	6,796	5,261
Ukupno	40,779	36,850

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

14. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Prihodi od smanjenja obaveza	1,063	8,990
Prihodi od promene vrednosti investicionih nekretnina (Napomena 22)	2,121	-
Ostali prihodi	907	3,685
Ukupno	4,091	12,675

15. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	67,305	57,082
Proizvodne usluge	95,864	79,786
Ostali nematerijalni troškovi	77,123	60,401
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	6,213	1,524
Materijal i energija	28,514	24,501
Troškovi reprezentacije	2,907	7,604
Premije osiguranja	25,612	31,536
Rezervisanja za sudske sporove (Napomena 27)	1,961	-
Ostali rashodi	19,339	24,934
Ukupno	324,838	287,368

16. POREZ NA DOBITAK

a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Tekući porez	-	-
Odložen poreski (prihod) / rashod	7,857	3,607
Ukupno	7,857	3,607

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

16. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

b) Usaglašavanje iznosa tekućeg poreza i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Dobitak pre oporezivanja	20,020	188,993
Porez na dobit obračunat po važećoj stopi - 15%	3,003	28,349
Poreski efekti rashoda/prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	(1,017)	(3,894)
Iskorišćeni preneti poreski gubici	(1,986)	(24,455)
Efekti na odložene poreske prihode/rashode kroz bilans uspeha	7,857	3,607
Ukupan poreski rashod perioda iskazan u bilansu uspeha	7,857	3,607
<i>Efektivna stopa poreza na dobitak</i>	<i>39.2%</i>	<i>1.9%</i>

c) Komponente odloženih poreskih obaveza

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Odložena poreska obaveza po osnovu privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti i poreske osnove osnovnih sredstava, nematerijalnih ulaganja i investicionih nekretnin:	129,357	129,120
Odložena poreska sredstva po osnovu privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti i poreske osnove:		
- rezervisanja za otpremnine zaposlenih	(3,824)	(3,714)
- rezervisanja za sudske sporove	(294)	-
- obaveze za poreze	(627)	(181)
Odložena poreska sredstva po osnovu prve primene MSFI 9	(3,815)	(5,722)
Stanje na dan	120,797	119,503

d) Promene na odloženim poreskim sredstvima u toku godine

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Stanje na dan 1. januara	119,503	115,896
Efekat privremenih razlika evidentiran u korist/(na teret) bilansa uspeha	7,857	3,607
Efekat privremenih razlika evidentiran u okviru bilansa stanja	(6,563)	-
Stanje na dan 31. decembra	120,797	119,503

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

16. POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

e) Nepriznata odložena poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka nije priznala odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka u ukupnom iznosu od 1,179 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 541 hiljada dinara).

Banka nije priznala navedena odložena poreska sredstva zbog neizvesnosti postojanja dovoljnih iznosa budućih oporezivih dobitaka u odnosu na koje bi se odložena poreska sredstva mogla iskoristiti.

f) Neiskorišćeni prenosivi poreski gubici

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka je iskoristila prenosivi poreski gubitak, do visine oporezive dobiti. Imajući u vidu da je u pitanju peta godina korišćenja ove pogodnosti, Banka nema više mogućnost korišćenja prenosivog poreskog gubitka, u budućim poreskim bilansima.

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Gotovina i sredstva kod centralne banke		
Tekući račun	1,003,628	63,769
Blagajna:		
- u dinarima	558,057	353,546
- u stranoj valuti	1,668,746	639,917
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS	5,500,000	3,050,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	296,494	19,754
Razgraničena potraživanja za kamatu od NBS	61	35
Gotovina i sredstva kod centralne banke bruto	9,026,986	4,127,021
Minus Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	(146)	(60)
Stanje na dan 31. decembra	9,026,840	4,126,961

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014 i 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja obaveznu dinarsku rezervu po propisanim stopama na dinarsku osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza (osim obaveza indeksiranih valutnom klauzulom) u prethodnom kalendarском mesecu na svoj tekući račun. Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava na obaveze po dinarskim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, kao i na druge dinarske obaveze, osim dinarskih depozita primljenih po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica, a koji ne prelaze iznose plasmana koje je Banka dala iz tih depozita i na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hovi za druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Izuzetno od ovoga, Banka obaveznu rezervu ne obračunava na: iznos obaveza prema Narodnoj banci Srbije; obaveze prema bankama koje izdvajaju obaveznu rezervu kod Narodne banke Srbije; subordinirane obaveze koje su uključene u obračun dopunskog kapitala banke u skladu sa odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke; dinarske i devizne obaveze po osnovu sredstava koje banke primaju od međunarodnih finansijskih organizacija, vlada i finansijskih institucija čiji su osnivači strane države, odnosno međunarodne finansijske organizacije i to posredstvom države kao glavnog dužnika, odnosno vlasnika tih sredstava ili neposredno uz uslov da se pri replasiranju tih sredstava poštuju dogovoreni principi kod utvrđivanja kamatnih marži. Radi očuvanja i jačanja stabilnosti finansijskog sistema Republike Srbije, Izvršni odbor Narodne banke Srbije može da odluči da banka u određenom periodu ne obračunava obaveznu rezervu na ukupne obaveze ili na deo obaveza, i to naročito u slučaju restrukturiranja banke u skladu sa zakonom kojim se uređuju banke i/ili kada se oceni da banka ima probleme s likvidnošću.

Obaveznu dinarsku rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 5% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2019. godine 5%); i
- po stopi od 0% na deo dinarske osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2019. godine 0%).

Obračunatu dinarsku obaveznu rezervu čini zbir:

- obračunate obavezne rezerve u dinarima;
- 38% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2019. godine 38%); i
- 30% dinarske protivvrednosti obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2019. godine 30%).

Dinarska protivvrednost obračunate obavezne rezerve u evrima utvrđuje se primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, tj. 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve. Na dan 31. decembra 2020. godine obračunata obavezna rezerva u dinarima iznosila je 999,728 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine 928,801 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Kamatna stopa na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u toku 2020. godine kretala se u visini od 0.10% do 0.75% na godišnjem nivou (2019 godine od 0.75% do 1.25% godišnje).

Banka nije koristila navedena sredstva rezerve u svrhe održanja likvidnosti u toku 2020. godine.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015, 102/2015 i 76/2018), Banka obračunava i izdvaja obaveznu deviznu rezervu po propisanim stopama na deviznu osnovicu koju čini prosečno dnevno knjigovodstveno stanje deviznih obaveza i prosečno dnevno knjigovodstveno stanje dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom u prethodnom kalendarskom mesecu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava na obaveze po deviznim depozitima, kreditima i hartijama od vrednosti, na druge devizne obaveze, kao i na depozite, kredite i druga devizna sredstva primljena iz inostranstva po poslovima koje Banka obavlja u ime i za račun trećih lica.

Obaveznu deviznu rezervu Banka obračunava po stopi od:

- 20% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana, a, izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2019. godine 20%)
- po stopi od 13% na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana, a izuzetno po stopi od 100% na deo devizne osnovice koju čine dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2019. godine 13%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu čini zbir:

- 62% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću do 2 godine, odnosno do 730 dana (2019. godine 62% i
- 70% obračunate obavezne rezerve u evrima - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenim ročnošću preko 2 godine, odnosno preko 730 dana (2019. godine 70%).

Obračunatu deviznu obaveznu rezervu Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije. Izuzetno od ovoga, banke kod kojih bi, zbog izdvajanja devizne obavezne rezerve u evrima, pokazatelj deviznog rizika odstupao od onog koji je propisan Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizicima, mogu deviznu obaveznu rezervu izdvajati i u SAD dolarima. Prosečno dnevno stanje devizne obavezne rezerve izdvojene u SAD dolarima preračunava se u evre primenom zvaničnog srednjeg kursa RSD koji važi na dan obračuna obavezne rezerve, odnosno 17-tog u mesecu. Obaveznu rezervu Banka obračunava 17-tog u mesecu, i tako obračunata obavezna rezerva važi za obračunski period od 18-tog u mesecu do 17-tog u narednom mesecu. Obračunatu deviznu obaveznu rezervu koja je na dan 31. decembra 2020. godine iznosila 7,240 hiljada evra (31. decembar 2019. godine: 5,639 hiljada evra), Banka izdvaja u evrima na devizne račune Narodne banke Srbije.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene (dinarske i devizne) obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu. Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve Narodna banka Srbije ne plaća kamatu. Na dan 31. decembra 2020. godine devizna obavezna rezerva Banke u stranoj valuti bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

17. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Kamatna stopa na viškove likvidnih sredstava plasiranih kod Narodne banke Srbije se u toku 2020. godine kretala od 0,10% do 1,00% na godišnjem nivou.

Pregled gotovine i gotovinskih ekvivalenata koji su iskazani u izveštaju o tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
U dinarima		
Tekući i žiro računi	1,003,628	63,769
Gotovina u blagajni	558,057	353,546
	<u>1,561,685</u>	<u>417,315</u>
U stranoj valuti		
Devizni računi	1,227,917	1,389,438
Gotovina u blagajni	1,668,746	639,917
	<u>2,896,663</u>	<u>2,029,355</u>
Ukupna gotovina	<u>4,458,348</u>	<u>2,446,670</u>
Minus Ispravka vrednosti deviznih računa	-	(3,474)
Stanje na dan 31. decembra	<u>4,458,348</u>	<u>2,443,196</u>

18. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
U dinarima:		
HOV po fer vrednosti kroz BU	162	50,054
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - vlasničke hartije od vrednosti	5,339	7,528
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat - dužničke hartije od vrednosti:		
- obveznice Republike Srbije	510,877	-
	<u>516,378</u>	<u>57,582</u>
U stranoj valuti:		
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti:		
- Obveznice Republike Irak	152,172	178,081
- Državni zapisi RS	113,649	322,998
	<u>265,821</u>	<u>501,079</u>
Ukupno bruto	<u>782,199</u>	<u>558,661</u>
<i>Minus:</i> Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	(4,825)	(5,664)
Stanje na dan	<u>777,374</u>	<u>552,997</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

19. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Plasmani u dinarima:		
Kreditni domaćim bankama i ostalim finansijskim organizacijama	574,875	712,900
Potraživanja za obračunatu kamatu	2,018	14
Razgraničena potraživanja za kamatu	7	65
Razgraničeni prihodi od naknada	(2,223)	(727)
Namenski depozit kod domaćih banaka	6,717	5,958
Ukupno	581,394	718,210
Plasmani u stranoj valuti:		
Devizni računi kod ino banaka	1,220,692	1,385,700
Namenski devizni račun - VISA card	7,225	3,738
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,704	4,704
Ostali plasmani - strane banke	-	-
Ukupno	1,232,621	1,394,142
Plasmani, bruto	1,814,015	2,112,352
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	<i>(7,441)</i>	<i>(9,555)</i>
Stanje na dan 31. decembra	1,806,574	2,102,797

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
Javna preduzeća	567,652	2,025,244
Privredna društva	7,814,833	7,995,164
Stanovništvo	668,053	598,378
Javni sektor	94,340	93,580
Ostalo	222,697	114,909
	9,367,575	10,827,275
U stranoj valuti:		
Privredna društva	372,666	409,660
Stanovništvo	3,183	3,257
Strana lica	47,832	52,459
	423,681	465,376
Obračunata kamata u dinarima	151,120	40,362
Obračunata naknada u dinarima	1,205	405
Obračunata kamata u stranoj valuti	3,594	1,121
Razgraničena potraživanja za kamatu u dinarima	213,515	66,506
Razgraničena potraživanja za kamatu u stranoj valuti	21,130	15,235
Razgraničeni prihodi za naknadu u dinarima	(42,462)	(51,459)
Kredit i potraživanja od komitenata, bruto	10,139,358	11,364,821
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	(328,074)	(268,178)
Stanje na dan 31. decembra	9,811,284	11,096,643

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

	31.12.2020.			U hiljadama dinara 31.12.2019.		
	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno	Kratkoročni plasmani	Dugoročni plasmani	Ukupno
U dinarima						
Kreditni:						
- privrednim društvima	2,180,396	5,004,000	7,184,396	3,242,468	4,294,171	7,536,639
- javnim preduzećima	577,085	38,625	615,710	1,447,907	561,736	2,009,643
- drugim komitentima	21,433	235	21,668	357	96,135	96,492
- stanovništvu	189,917	695,952	885,869	8,983	602,034	611,017
- javni sektor	86,428	-	86,428	84,514	-	84,514
Dospela potraživanja	896,882	-	896,882	544,783	-	544,783
Ukupno	3,952,141	5,738,812	9,690,953	5,329,012	5,554,076	10,883,088
U stranoj valuti						
Kreditni:						
- privrednim društvima	14,623	364,675	379,298	4,488	408,545	413,033
- stanovništvo	20	3,000	3,020	-	3,116	3,116
- strana lica	51,867	-	51,867	57,180	-	57,180
- javni sektor	11,768	-	11,768	2,377	-	2,377
Dospela potraživanja	2,452	-	2,452	6,027	-	6,027
Ukupno	80,730	367,675	448,405	70,072	411,661	481,733
Plasmani klijentima, bruto	4,032,871	6,106,487	10,139,358	5,399,084	5,965,737	11,364,821
<i>Minus:</i>						
Ispravka vrednosti	(150,724)	(177,350)	(328,074)	(122,565)	(145,613)	(268,178)
Stanje na dan 31. decembra	3,882,147	5,929,137	9,811,284	5,276,519	5,820,124	11,096,643

Kratkoročni krediti pravnim licima odobravani su uz fiksnu kamatnu stopu koja se kretala u rasponu od 2.00% do 21.70% na godišnjem nivou na dinarske kredite, odnosno od 5.50% na kredite u stranoj valuti i kredite indeksirane valutnom klauzulom.

Dugoročni krediti pravnim licima odobravani su za finansiranje investicionih projekata, nabavku osnovnih sredstava i trajnih obrtnih sredstava na period do 5 godina, uz fiksne kamatne stope od 5.50% do 8.00% na godišnjem nivou.

Gotovinski krediti stanovništvu odobravaju se na period od 6 do 72 meseca a kamatna stopa se kreće u rasponu od 4.99% do 14.00%. Gotovinski krediti stanovništvu sa 100% depozitom odobravaju se po kamatnoj stopi od 3.49% na godišnjem nivou i periodom otplate do 71 meseca. Kamatna stopa na dozvoljena prekoračenja na računima građana iznosi od 19.00% do 26.00% godišnje, odnosno veća je od redovne kamate ili zakonske zatezne kamate na nedozvoljeni minusni saldo na tekućim računima građana.

Dugoročni krediti stanovništvu odobravani su za kupovinu automobila, rešavanje stambenih potreba, nabavku trajnih potrošnih dobara. Kamatna stopa za auto kredite je bila u rasponu od 5,50% do 7,50% godišnje, a kamatna stopa za stambene kredite je bila u rasponu od 4,99% do 7,99% godišnje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

a) Ročnost dospeća plasmana komitentima

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema inicijalnom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine, je sledeća:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Dospela potraživanja	908,650	547,160
Do 30 dana	547,702	1,671,281
Od 1 do 3 meseca	652,449	388,775
Od 3 do 12 meseci	1,475,666	2,830,343
Preko 1 godine	6,554,891	5,927,262
Stanje na dan 31. decembra	10,139,358	11,364,821

b) Ročnost dospelih potraživanja od komitenata

Struktura dospelih potraživanja prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Dospela potraživanja		
Do 3 meseca	726,072	490,833
Od 3 do 6 meseci	22,025	10,165
Od 6 do 12 meseci	27,719	7,773
Preko 1 godine	132,834	38,389
Stanje na dan 31. decembra	908,650	547,160

c) Koncentracija plasmana komitentima

Koncentracija kredita i potraživanja od komitenata Banke, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2020. i 2019. i značajna je kod sledećih delatnosti:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
Građevinarstvo	4,232,810	4,686,437
Prerađivačka industrija	1,689,035	1,748,545
Strana pravna lica	51,867	57,180
Stanovništvo	681,084	600,415
Trgovina	1,271,439	1,692,285
Ostali	2,213,123	2,579,959
Stanje na dan 31. decembra	10,139,358	11,364,821

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

21. INVESTICIJE U ZAVISNA DRUŠTVA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
- Fondacija Dečje srce, Beograd	114	114
	<u>114</u>	<u>114</u>
Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>114</u>	<u>114</u>

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I I NEMATERIJALNA IMOVINA

	U hiljadama dinara					
	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema i ostala osnovna sredstva	Imovina sa pravom korišćenja - nekretnine i ostala oprema uzeta u lizing	Ukupno	Nematerijalna imovina
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1. januara 2019. godine	504,017	882,753	283,367	-	1,670,137	55,293
Povećanja	-	-	26,746	20,759	47,505	15,010
Usklađivanje fer vrednosti	-	-	-	-	-	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(17,836)	-	(17,836)	-
Stanje 31. decembra 2019. godine	<u>504,017</u>	<u>882,753</u>	<u>292,277</u>	<u>20,759</u>	<u>1,699,806</u>	<u>70,303</u>
Povećanja	-	93,135	37,956	11,604	142,695	3,404
Uskladjivanje fer vrednosti (Napomena 29)	15,061	(58,815)	-	-	(43,754)	-
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(24,299)	(1,810)	(26,109)	(1,083)
Stanje 31. decembra 2020. godine	<u>519,078</u>	<u>917,073</u>	<u>305,934</u>	<u>30,553</u>	<u>1,772,638</u>	<u>72,624</u>
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
Stanje 1. januara 2019. godine	-	105,760	244,138	-	349,898	41,940
Amortizacija (Napomena 13)	-	13,103	13,556	4,930	31,589	5,261
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(17,762)	-	(17,762)	-
Stanje 31. decembra 2019. godine	<u>-</u>	<u>118,863</u>	<u>239,932</u>	<u>4,930</u>	<u>363,725</u>	<u>47,201</u>
Amortizacija (Napomena 13)	-	13,114	13,942	6,927	33,983	6,796
Otuđivanje i rashodovanje	-	-	(24,296)	(1,810)	(26,106)	(1,083)
Stanje 31. decembra 2020. godine	<u>-</u>	<u>131,977</u>	<u>229,578</u>	<u>10,047</u>	<u>371,602</u>	<u>52,914</u>
Neotpisana vrednost na dan:						
- 31. decembra 2020. godine	<u>519,078</u>	<u>785,096</u>	<u>76,356</u>	<u>20,506</u>	<u>1,401,036</u>	<u>19,710</u>
- 31. decembra 2019. godine	<u>504,017</u>	<u>763,890</u>	<u>52,345</u>	<u>15,829</u>	<u>1,336,081</u>	<u>23,102</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA (Nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka nema građevinske objekte pod hipotekom uknjižene radi obezbeđenja otplate kredita ili izmirenja drugih finansijskih obaveza.

Banka je angažovala ovlašćenu procenteljsku kuću da izvrši procenu fer vrednosti zemljišta, građevinskih objekata i investicionih nekretnina na dan 31. decembra 2020. godine i proknjižila efekte u skladu sa istom.

Da su građevinski objekti iskazani po nabavnoj vrednosti, na dan 31. decembra 2020. godine njihova neotpisana vrednost iznosila bi 461,179 hiljada dinara (nerevalorizovana nabavna vrednost iznosi 614,235 hiljade dinara).

Koristeći eksterne i interne izvore informacija u skladu sa MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine" u cilju analize da li postoje indikacije da je neko sredstvo obezvređeno, rukovodstvo Banke smatra da na dan 31. decembra 2020. godine ne postoje indikacije da je vrednost osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja obezvređena.

Na dan 31. decembra 2020. godine nabavna vrednost osnovnih sredstava čija je sadašnja vrednost jednaka nuli iznosi 255,735 hiljada dinara. Banka i dalje koristi navedena sredstva.

Imovina sa pravom korišćenja se odnosi na zakup poslovnog prostora i na dan 31. decembra 2020. godine iznosi RSD 20,506 hiljada. Ugovori o lizingu nekretnina su zaključeni uglavnom na period od 5 godina uz mogućnost produženja za novih 5 godina. Banka ima određen broj automobila uzetih na lizing na period od 4 godine.

23. INVESTICIONE NEKRETNINE I STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI

a) Investicione nekretnine

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Investiciona nekretnina (poslovni objekat)	177,899	209,395
Investiciona nekretnina (stambena nepokretnost)	<u>36,763</u>	<u>36,763</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>214,662</u>	<u>246,157</u>

Banka je izvršila preknjižavanje dela vrednosti poslovne zgrade po osnovu davanja u zakup na poziciju investicione nekretnine. Ukupna površina koja je data u zakup je 874.07 m² (u 2019. godini 1,217,94). Banka je 31. decembra 2020. godine uradila procenu fer vrednosti pomenute investicione nekretnine i pozitivne efekte po osnovu procene u iznosu od 2,121 hiljada dinara je evidentirala u okviru prihoda od promene vrednosti osnovnih sredstava, investicionih nekretnina i nematerijalne imovine (Napomena 14).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

23. INVESTICIONE NEKRETNINE I STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI (Nastavak)

b) Stalna sredstva namenjena prodaji

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	25,051
Stanje na dan 31. decembra	-	25,051

Stalna sredstva namenjena prodaji su preknjižena na sredstva stečena naplatom potraživanja, s obzirom da Banka u razumnom roku nije ista uspela da proda. (Napomena 24).

24. OSTALA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
Dati avansi u dinarima	3,868	1,639
Potraživanja za unapred plaćene poreze	123	78
Potraživanja po osnovu prodaje sredstava obezbeđenja	3,821	12,053
Zalihe	219	559
Sitan inventar u upotrebi	3,292	3,900
Sredstva stečena naplatom potraživanja	46,568	21,518
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	16,050	17,493
Ostale investicije	302	302
Ostala potraživanja u dinarima	11,653	369,901
	85,896	427,443
U stranoj valuti:		
Privredna društva	-	-
Stanovništvo	-	-
Ostala potraživanja u valuti	491,377	88,572
	491,377	88,572
Ostala sredstva, bruto	577,273	516,015
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	(3,292)	(3,900)
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	(3,340)	(702)
Ukupno	(6,632)	(4,602)
Stanje na dan 31. decembra	570,641	511,413

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U hiljadama dinara						
U dinarima						
Osiguravajuća društva	516,228	-	516,228	174,616	-	174,616
Domaće banke	-	-	-	-	-	-
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	926,366	-	926,366	99,930	-	99,930
Ukupno	1,442,594	-	1,442,594	274,546	-	274,546
U stranoj valuti						
Strane banke	45,847	-	45,847	137,751	-	137,751
Domaće banke	237,170	-	237,170	-	-	-
Ostale finansijske organizacije	11,112	-	11,112	1,898	-	1,898
Ukupno	294,129	-	294,129	139,649	-	139,649
Stanje na dan 31. decembra	1,736,723	-	1,736,723	414,195	-	414,195

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

25. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA I DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	<u>31.12.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>
Transakcioni depoziti		
Transakcioni depoziti u dinarima	30,794	21,584
Transakcioni računi stranoj valuti	56,958	139,649
Ostali depoziti		
Ostali depoziti u dinarima	1,407,075	252,238
Ostali depoziti u stranoj valuti	235,161	-
Obaveze za obračunatu kamatu		
Kamata u dinarima	1,085	3
Kamata u stranoj valuti	-	-
Razgraničena kamata u dinarima	3,639	721
Razgraničena kamata u stranoj valuti	2,011	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>1,736,723</u>	<u>414,195</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U hiljadama dinara						
U dinarima						
Javna preduzeća	3,171,770	1,934	3,173,704	5,054,155	899	5,055,055
Privredna društva	4,398,956	78,559	4,477,515	2,537,079	154,254	2,691,332
Stanovništvo	1,116,592	149,490	1,266,082	317,878	8,520	326,398
Drugi komitenti	582,275	10,000	592,275	410,992	-	410,992
Javna preduzeća	795,991	36,588	832,579	764,398	36,588	800,987
Ukupno	10,065,585	276,570	10,342,155	9,084,503	200,260	9,284,763
U stranoj valuti						
Javna preduzeća	68,245	-	68,245	80,532	-	80,532
Privredna društva	1,144,177	342,285	1,486,462	1,330,129	89,640	1,419,769
Stanovništvo	2,152,691	1,690,076	3,842,767	1,898,025	1,956,949	3,854,974
Drugi komitenti	1,091,114	18,199	1,109,313	65,181	17,937	83,117
Ukupno	4,456,227	2,050,560	6,506,787	3,373,867	2,064,526	5,438,393
Stanje na dan 31. decembra	14,521,812	2,327,130	16,848,942	12,458,370	2,264,786	14,723,156

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

26. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Na transakcione depozite u dinarima pravnih lica Banka plaća kamatu u rasponu od 0.4% do 3.20% na godišnjem nivou u zavisnosti od visine prosečnog stanja na računu. Na transakcione depozite pravnih lica u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 0%-1.30%. Na transakcione depozite stanovništva u dinarima Banka plaća kamatu po stopi od 0% godišnje, odnosno od 0% godišnje za depozite u stranoj valuti.

Na oročene depozite pravnih lica u dinarima Banka plaća kamatu u rasponu 0.25%-3.70% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja sredstava. Na kratkoročne depozite oročene u stranoj valuti Banka je plaćala kamatu od 0.05% do 2.00% za USD i od 0.10% do 1.80% na EUR. Na dugoročne depozite pravnih lica u EUR Banka je plaćala kamatu od 2.30% na godišnjem nivou. U 2020. godini nije bilo oročenih dinarskih depozita sa deviznom klauzulom.

Kamatna stopa na kratkoročne oročene depozite stanovništva u dinarima iznosila je od 1.75% do 3.90% godišnje. Kamatna stopa na kratkoročne depozite stanovništva u stranoj valuti se kretala u rasponu od 0.01% do 1.75% na godišnjem nivou, u zavisnosti od perioda oročavanja i valute.

Struktura depozita i ostalih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Transakcioni depoziti	7,230,332	5,198,866
Štedni depoziti	4,281,192	3,542,213
Depoziti po osnovu datih kredita	291,968	109,394
Namenski depoziti	1,021,480	908
Ostali depoziti	3,965,037	5,801,335
Depoziti koji dospevaju u roku od jednog dana	-	22,800
Obračunata kamata	1,902	3,917
Razgraničena kamata	57,031	43,723
Stanje na dan 31. decembra	16,848,942	14,723,156

27. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama (a)	16,745	21,663
Rezervisanja za otpremnine za penzije i jubilarne nagrade zaposlenih (b)	25,496	24,762
Rezervisanja za sudske sporove (c)	1,961	-
Stanje na dan 31. decembra	44,202	46,425

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

27. REZERVISANJA (Nastavak)

- a) Prema internoj politici Banke, obračun rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu vrše se po istim kriterijumima kao i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu, odnosno na pojedinačnom i kolektivnom nivou. Za potencijalne obaveze kod kojih se evidentira obezvređenje vrši se procena na pojedinačnom nivou nadoknadivog iznosa potraživanja ukoliko dođe do odliva sredstava i verovatnoće odliva sredstava. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Banke i kod kojih se proceni da će potraživanja biti naplativa u punom iznosu Banka evidentira rezervisanje obračunato na kolektivnom nivou u skladu sa internim modelima.
- b) Rezervisanja za otpremnine za penzije, jubilarne nagrade zaposlenih i neiskorišćene godišnje odmore za 2020. godinu formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuaru i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih priliva korišćena je diskontna stopa od 4.3%. Navedena kamatna stopa predstavlja adekvatnu stopu u skladu sa MRS 19 "Naknade zaposlenima" u odsustvu razvijenog tržišta visokokvalitetnih korporativnih obveznica. Rezervisanje je utvrđeno na osnovu Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 2% godišnje, a kao osnovica za obračun rezervisanja se koristila prosečna zarada u Republici Srbiji.

Promene na računima rezervisanja:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Rezervisanja za rizične vanbilansne pozicije (a)		
Stanje na dan 1. januara	21,663	21,652
Rezervisanja u toku godine	31,040	22,358
Ukidanje rezervisanja	(37,226)	(22,347)
Ostalo	1,268	-
Ukupno	16,745	21,663
Rezervisanja za otpremine, jubilarne nagrade i ostala rezervisanja (b)		
Stanje na dan 1. januara	24,762	24,231
Rezervisanja u toku godine	5,394	531
Ukidanje rezervisanja u toku godine	(2,699)	-
Ukupno	27,457	24,762
Stanje na dan 31. decembra	44,202	46,425

- c) Banka je u prvi put u 2020. godini proknjižila rezervisanja po osnovu gubitaka koji mogu nastati za sudske sporove na bazi procene pravne službe i advokata Banke (Napomena 31) u iznosu 1,961 hiljada dinara (Napomena 15).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

28. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Za neizvršene isplate po naplatama u stranoj valuti	65,894	608
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	4,290	1,618
Obaveze za neto naknade zarada	-	-
Ostale obaveze prema zaposlenima	11,076	10,529
Obaveze prema dobavljačima	13,076	6,150
Obaveze po osnovu lizinga	19,253	15,870
Obaveze za dividende	2,253	2,253
Ostale obaveze u stranoj valuti	169,441	446,957
Ostale obaveze u dinarima	528,681	127,841
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	16,741	31,226
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	12,121	14,065
Stanje na dan 31. decembra	842,827	657,117

Obaveze po osnovu lizinga po osnovu zakupa nekretnina i opreme u skladu sa MSFI 16 na dan 31. decembra 2020. godine prikazane su kako sledi:

	Sadašnja vrednost	
	2020	2019
Nekretnina	5,308	60
Opreme	13,945	15,810
Ukupno imovina sa pravom korišćenja	19,253	15,870
Obaveze po osnovu lizinga	19,253	15,870

29. KAPITAL BANKE

Struktura kapitala Banke

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Emisiona premija	168,164	168,164
	3,080,297	3,080,297
Revalorizacione rezerve po osnovu promene vrednosti osnovnih sredstava	705,242	742,433
Rezerve iz dobiti-statutarne	265,916	80,530
Nerealizovani gubici od promene vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(21,643)	(17,283)
Rezerve	949,515	805,680
Dobitak	12,163	185,386
Stanje na dan 31. decembra	4,041,975	4,071,363

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

29. KAPITAL BANKE (Nastavak)

Struktura kapitala Banke (Nastavak)

U skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom, kapital Banke se sastoji od:

- Akcijskog kapitala i
- Rezervi Banke.

Akcijski kapital Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 2,912,133 hiljade dinara i u celini se sastoji od 288,330 obične akcije nominalne vrednosti 10,100 dinara (na dan 31. decembra 2019. godine iznosio je 2,912,133 hiljade dinara i bio je podeljen na 288,330 akcija nominalne vrednosti 10,100 dinara).

Učešće domaćih pravnih i fizičkih lica u ukupnom akcijskom kapitalu iznosi na dan 31. decembra 2020. godine 89.61%, a stranih lica 10.39% (31. decembra 2019. godine taj odnos je bio 89.47%, odnosno 10.53%).

Postupak preknjižavanja na nosioce akcija u Centralnom registru hartija od vrednosti po osnovu okončanog postupka sukcesije kapitala bivše SFRJ u kapitalu Banke, sprovele su sve države bivše SFRJ osim Republike Hrvatske na koju se odnosi oznaka SFRJ u strukturi akcionara Banke na dan 31. decembra 2020. godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2020. godine je sledeća:

	2020		U hiljadama dinara 2019	
	Vrednost akcija	u %	Vrednost akcija	u %
Alta pay group doo Beograd	830,473	28.52%	830,473	28.52%
SFRJ	155,156	5.33%	155,156	5.33%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	145,592	5.00%	-	0.00%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	145,592	5.00%	-	0.00%
Đokić Pavlica Danijela	145,592	5.00%	145,592	5.00%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	145,440	4.99%	145,440	4.99%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	119,968	4.12%	119,968	4.12%
CONVEST A.D. NOVI SAD -ZBIRNI RAČUN	111,282	3.82%	108,252	3.72%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	110,979	3.81%	110,979	3.81%
Ministarstvo finansija i trezora - BIH	104,555	3.59%	104,555	3.59%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	100,000	3.43%	100,000	3.43%
Tesla Capital a.d. Beograd -ZBIRNI RAČUN	97,364	3.34%	97,364	3.34%
BAS LOGISTICS DOO	95,203	3.27%	-	0.00%
Federalno ministarstvo finansija BIH	58,014	1.99%	58,014	1.99%
MIN. FIN. REP. SEV. MAKED.	50,601	1.74%	50,601	1.74%
Ostali (zbirno):	496,322	17.04%	885,740	30.42%
Stanje na dan 31. decembar	2,912,133	100.00%	2,912,133	100.00%

U maju 2019. godine Republika Srbija je svoje učešće u Banci od 28,51% prodala kupcu Alta pay group d.o.o. Beograd, koji je time postao pojedinačno najveći akcionar Banke.

Dobitak po akciji u 2020. godini iznosio je 42 dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

29. KAPITAL BANKE (Nastavak)

Struktura kapitala Banke (Nastavak)

Emisiona premija na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 168,164 hiljade dinara (31. decembra 2019. godine 168,164 hiljade dinara) i predstavlja razliku između emisione vrednosti i nominalne vrednosti akcija.

Rezerve Banke na dan 31. decembra 2020. godine iznose 949,515 hiljada dinara (na dan 31. decembra 2019. godine iznosila su 805,680 hiljada dinara) i čine ih revalorizacione rezerve Banke u iznosu od 705,242 hiljade dinara (31. decembra 2019. godine 742,433 hiljade dinara), ostale rezerve u iznosu od 265,916 hiljada dinara (31. decembra 2019. godine 80,530 hiljada dinara) i nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti u iznosu od 21,643 hiljade dinara (31. decembra 2019. godine 17,283 hiljade dinara).

Revalorizacione rezerve su smanjene za 43,754 hiljade dinara kao rezultat ukupnih negativnih efekata procene fer vrednosti zgrade Banke. Fer vrednost zemljišta je povećana za 15,061 hiljadu dinara, a fer vrednost zgrade je smanjena za 58,815 hiljada dinara (Napomena 22).

Nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti HOV koje se vrednuju po FVOCI

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Nerealizovani dobiti po osnovu promene fer vrednosti vlasničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	(3,281)	(17,283)
Ispravka vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI	1,111	-
Nerealizovani gubici po osnovu promene fer vrednosti dužničkih hartija od vrednosti koje se vrednuju po FVOCI, neto	(19,473)	-
Stanje na dan 31. decembra	(21,643)	(17,283)

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Poslovi u ime i za račun trećih lica (a)	158,083	173,229
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	4,393,765	3,365,305
Derivati (d)	2,917,490	-
Primljena jemstva za obaveze	70,445,365	60,420,211
Druge vanbilansne pozicije (c)	6,949,479	8,400,133
Stanje na dan 31. decembra	84,864,182	72,358,878

Derivati koje banka ima u vanbilansnoj evidenciji se odnose na valutni swap.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA (Nastavak)

a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Plasmani po poslovima u ime i za račun preduzeća u stranoj valuti	154,523	169,472
Ostali komisioni poslovi u dinarima	3,560	3,757
Stanje na dan 31. decembra	158,083	173,229

b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
<i>Plative garancije</i>		
-u dinarima	1,271,044	720,262
-u stranoj valuti	18,477	26,459
<i>Činidbene garancije i garancije po nepokrivenim akreditivima</i>		
-u dinarima	2,141,412	1,993,620
-u stranoj valuti	589,216	567,297
Preuzete neopozive obaveze po osnovu: -nepovučениh kredita i garancija	373,616	57,667
Stanje na dan 31. decembra	4,393,765	3,365,305

Banka vrši rezervisanja za potencijalne gubitke po rizičnoj vanbilansnoj aktivni shodno računovodstvenoj politici obelodanjennoj u Napomeni 3.7. Najznačajniji deo rizične vanbilansne aktive odnosi se na odobrene činidbene garancije. U okviru preuzetih neopozivih obaveza, na neiskorišćene odobrene minuse po tekućim računima građana iznos od 7,488 hiljada dinara, na neiskorišćene overdraft kredite 23,227 hiljada dinara, na neiskorišćene kredite 310,264, na neiskorišćene kreditne limite po kreditnim karticama iznos od 32,637 hiljada dinara.

c) Druge vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Obveznice Republike Irak	3,548	4,150
Evidencija repo kupljenih hartija od vrednosti	-	1,968,672
Potraživanja po osnovu evidencione kamate	1,432,950	1,435,530
Izdane garancije bez pravnog dejstva	99,218	651,969
Rizične vanbilansne stavke	2,018,917	2,838,041
Ostala nerizična vanbilansna evidencija	3,394,846	1,501,771
Stanje na dan 31. decembra	6,949,479	8,400,133

Rizične vanbilansne stavke se odnose na preuzete neopozive obaveze u iznosu od 2,004,324 hiljada dinara i preuzetih opozivih obaveza u iznosu od 14,593 hiljada dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

31. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Ukupno procenjeni iznos monetarnih sporova iznosi 43,744 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine iznos 37,360 hiljada dinara).

Pored prethodno navedenog, protiv Banke se vodi 8 (osam) nemonetarnih sporova, odnosno sporova za koje nije utvrđena vrednost tužbenih zahteva.

Prema proceni Sektora za pravne poslove i advokata Banke, očekuje se pozitivan ishod za većinu sporova. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 31. uz finansijske izveštaje, na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od 1,961 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: bez rezervisanja). Navedeni iznos ne obuhvata zatezne kamate iz tužbenih zahteva obračunate do dana izveštavanja.

Rukovodstvo Banke procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda preostalih sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Banka vodi sudske sporove protiv trećih lica radi naplate svojih potraživanja. Za sva utužena potraživanja protiv pravnih i fizičkih lica Banka je izvršila odgovarajuću ispravku vrednosti u skladu sa Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama na teret rezultata tekuće i prethodnih godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama. Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

- a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine proistekla iz transakcija sa akcionarima i drugim povezanim licima sa Bankom prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Plasmani:		
Kreditni odobreni akcionarima, bruto	1,219,687	1,785,157
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(11,083)	(22,413)
	<u>1,208,604</u>	<u>1,762,745</u>
Kreditni odobreni rukovodstvu Banke, bruto	1,968	4,493
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(29)	(77)
	<u>1,939</u>	<u>4,417</u>
Kreditni odobreni ostalim povezanim licima Banke, bruto	137,283	2
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(3,221)	-
	<u>134,062</u>	<u>2</u>
Plasmani, neto	<u><u>1,344,606</u></u>	<u><u>1,767,163</u></u>
Depoziti i ostale obaveze:		
Depoziti akcionara	389,114	417,423
Depoziti rukovodstva Banke	21,326	53,491
Depoziti ostalih povezanih lica	2,675	12,302
	<u>413,115</u>	<u>483,216</u>
Izdate garancije i preuzete neopozive obaveze:		
Akcionari	1,180,154	1,180,586
Članovi odbora Banke	984	577
Ostala povezana lica	15,000	250
	<u>1,196,138</u>	<u>1,181,413</u>

- b) Prihodi od kamata, naknada i provizija ostvareni iz transakcija sa povezanim licima u 2020. godini su iznosili 41,883 hiljada dinara (2019. godine 15,567 hiljada dinara), dok su rashodi od kamata, naknada i provizija iznosili 486 hiljade dinara (2019. godine iznosili 961 hiljada).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- c) Zarade i ostala primanja Upravnog odbora, Odbora za reviziju, Izvršnog odbora, kao i ključnih zaposlenih u toku 2020. i 2019. godine, prikazana su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Bruto zarade i naknade zarada	35,776	35,392
Učesće u dobitku	-	7,623
Bruto naknade organa upravljanja	32,125	20,849
Stanje na dan 31. decembra	67,901	63,864

33. KREDITNI RIZIK

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja najgori scenario izloženosti kreditnom riziku na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja i zaštite od kreditnog rizika. Izloženosti kreditnom riziku iskazane su po knjigovodstvenoj vrednosti na dan izveštavanja. Na osnovu tabele uviđa se da se na 31. decembra 2020. godine 38% maksimalne izloženosti kreditnom riziku odnosi na kredite i potraživanja (2019:48%), a 24% se odnosi na činidbene garancije (2019: 26%).

	U hiljadama dinara			
	2020.		2019.	
	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost	Bruto maksimalna izloženost	Neto maksimalna izloženost
Izloženost vezana za bilansne stavke				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,800,183	6,800,037	3,133,558	3,133,498
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,814,015	1,806,574	2,112,352	2,102,797
Krediti i potraživanja od komitenata	10,139,358	9,811,284	11,364,821	11,096,643
Hartije od vrednosti	776,698	770,762	501,079	495,415
Ostala bilansna aktiva	511,515	508,175	516,015	515,313
Ukupno bilansne pozicije	20,041,769	19,696,832	17,627,825	17,343,666
Izloženost vezana za vanbilansne stavke				
Plative garancije	1,289,521	1,285,674	746,721	743,531
Činidbene garancije	2,730,628	2,720,952	2,560,917	2,543,133
Nepokriveni akreditivi	-	-	-	-
Neiskorišćene preuzete obaveze	2,392,533	2,389,311	2,895,708	2,895,020
Ukupno vanbilansne stavke	6,412,682	6,395,937	6,203,347	6,181,684
Ukupno	26,454,451	26,092,769	23,831,172	23,525,350

Na dan 31. decembra 2020. godine ukupna aktiva po bilansnim potraživanjima i vanbilansnim stavkama koja se klasifikuje iznosi 19,098,444 hiljade dinara po bruto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2019. godine: 20,393,554 hiljade dinara), odnosno 18,739,417 hiljada dinara po neto knjigovodstvenoj vrednosti (31. decembar 2019. godine: 20,088,152 hiljade dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku (Nastavak)

Rukovodstvo je uvereno u sposobnost da se nastavi kontinuirana kontrola kreditnog izlaganja i održi prihvatljiv nivo izloženosti kreditnom riziku na osnovu sledećeg:

- 97.7% (2019: 99.4%) portfolija čine potraživanja raspoređena u Nivo 1 i Nivo 2 u skladu sa MSFI 9, a od čega 83.6% (2019: 91.6%) pripada Nivou 1;

Rizične kreditne izloženosti redovno se pokrivaju adekvatnim sredstvima obezbeđenja u skladu sa preuzetim rizikom Banke.

b) Struktura izloženosti po nivoima obezvređenja

Tabela u nastavku prikazuje strukturu kredita i plasmana Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine prema nivoima obezvređenja. Tabela obuhvata bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

	U hiljadama dinara					
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti / rezervisanje	Ukupno neto
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,800,183				146	6,800,037
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,814,015	-	-	1,814,015	7,441	1,806,574
Kredit i potraživanja od komitenata						
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>						
- minusna salda	3,204	69	435	3,708	494	3,214
- kreditne kartice	19,344	1,665	1,722	22,731	2,376	20,355
- hipotekarni krediti	203,035	30	5,363	208,428	5,381	203,047
- ostali plasmani	410,783	27,690	7,744	446,217	18,270	427,947
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica</i>	5,843,172	3,032,351	582,751	9,458,274	301,553	9,156,721
	6,479,538	3,061,805	598,015	10,139,358	328,074	9,811,284
Hartije od vrednosti	627,807	152,172	-	779,979	5,936	774,043
Ostala bilansna aktiva	501,296	511	9,708	511,515	3,340	508,175
Vanbilansne stavke	5,900,780	501,134	10,768	6,412,682	16,745	6,395,937
Ukupno na 31.12.2020.	22,123,619	3,715,622	618,491	26,457,732	361,682	26,096,050
Ukupno na 31.12.2019.	18,392,006	1,856,585	144,964	20,393,554	(305,402)	20,088,152

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

b) Struktura izloženosti po nivoima obezvređenja (Nastavak)

Ukupna ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke sa 31. decembrom 2020. godine iznose 361,682 hiljade dinara (2019: 305,822 hiljade dinara). Od tog iznosa 112,088 hiljada dinara se odnosi na pojedinačno obezvređene kredite i plasmane u nivou 3 (2019: 34,797 hiljada dinara), a 249,594 hiljada dinara (2019: 271,025 hiljada dinara) na kolektivno obezvređene, odnosno na plasmane u nivoima 1 i 2.

c) Pregled stanja i kretanja nivoa obezvređenja po kredima i potraživanjima

Pozicija	Kreditni i potraživanja			u 000 dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	197,930	46,332	34,173	278,435
Prelazak u nivo 1	(24,348)	(6,762)	-	(31,110)
Prelazak u nivo 2	9,054	(3,198)	3	5,859
Prelazak u nivo 3	2,917	(1,561)	33,343	34,699
Nove ispravke	81090	50,768	36,565	168423
Naplata	(98,774)	(18,384)	(294)	(117,452)
Prenosu u vanbilans	-	-	-	-
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Stanje 31.12.2020.	167,870	67,194	103,971	338,855

d) Pregled stanja i kretanja nivoa obezvređenja po vrsti klijenta

Pozicija	Plasmani bankama			u 000 dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	9,555	-	-	9,555
Prelazak u nivo 1	(1,984)	-	-	(1,984)
Prelazak u nivo 2	-	-	-	-
Prelazak u nivo 3	-	-	-	-
Nove ispravke	4,797	-	-	4,797
Naplata	(4,927)	-	-	(4,927)
Prenosu u vanbilans	-	-	-	-
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Stanje 31.12.2020.	7,441	-	-	7,441

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

d) Pregled stanja i kretanja nivoa obezvređenja po vrsti klijenta (Nastavak)

Pozicija	Plasmani stanovništvu			u 000 dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	13,207	10,076	419.7884	23,702
Prelazak u nivo 1	(662)	(5,056)	-	(5,718)
Prelazak u nivo 2	3,303	(146)	3	3,159
Prelazak u nivo 3	2,376	(1,561)	544	1,359
Nove ispravke	4,530	1,795	1,155	7,480
Naplata	(1,802)	(54)	(47)	(1,903)
Prenosu u vanbilans	-	-	-	-
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Stanje 31.12.2020.	21,951	5,053	2,075	28,078

Pozicija	Plasmani privredi			u 000 dinara
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Početno stanje 01.01.2020.	175,168	36,256	33,753	245,177
Prelazak u nivo 1	(21,701)	(1,706)	-	(23,408)
Prelazak u nivo 2	5,752	(3,052)	-	2,700
Prelazak u nivo 3	541	-	32,799	33,340
Nove ispravke	71764	48,973	35,410	156,147
Naplata	(92,045)	(18,329)	(247)	(110,621)
Prenosu u vanbilans	-	-	-	-
Ustupanje potraživanja	-	-	-	-
Stanje 31.12.2020.	139,479	62,142	101,716	303,336

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

e) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po sektorima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku po sektorima. Pregled je dat po bruto knjigovodstvenim vrednostima.

	Sektor finansija i osiguranja	Sektor javnih preduzeća	Sektor privrednih društava	Sektor predu- zetnika	Javni sektor	Sektor stanov- ništva	Sektor stranih lica	U hiljadama dinara Sektor drugih komite- nata	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	6,800,183								6,800,183
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	593,323	-	-	-	-	-	1,220,692	-	1,814,015
Kreditni i potraživanja od komitenata									
<i>Kreditni i potraživanja od stanovništva:</i>									
- minusna salda	-	-	-	-	-	3,708	-	-	3,708
- kreditne kartice	-	-	-	-	-	22,731	-	-	22,731
- hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	208,428	-	-	208,428
- ostali plasmani	-	-	-	-	-	446,217	-	-	446,217
<i>Kreditni i potraživanja od pravnih lica:</i>	73	619,483	8,450,125	214,401	93,847	-	51,869	28,476	9,458,274
Hartije od vrednosti	-	-	-	-	627,807	-	152,172	-	779,979
Ostala potraživanja	354,636	2,029	11,717	7	3,876	549	138,690	11	511,515
Vanbilansne stavke	289,362	421,176	5,547,646	37,544	-	40,125	36,468	40,361	6,412,682
Ukupno na 31.12.2020.	8,037,577	1,042,688	14,009,488	251,952	725,530	721,758	1,599,891	68,848	26,457,732
Ukupno na 31.12.2019.	4,345,000	2,508,118	13,932,034	69,360	455,938	643,752	1,748,508	128,462	23,831,172

Banka sa 31. decembrom 2020. godine ima 73,45% (2019: 68.3%) izloženosti kreditnom riziku prema licima u sektoru privrednih društava.

f) Koncentracija izloženosti kreditnom riziku po geografskim regionima

Sledeća tabela prikazuje izloženosti Banke kreditnom riziku dužnicima iz Srbije i po geografskim regionima van Srbije. Pregled je dat po knjigovodstvenim bruto vrednostima.

	Srbija	Evropska unija	Ostale zemlje Evrope	Azija	Afrika	Amerika	Australija	Ukupno
Ukupno na 31.12.2020.	24,856,835	1,201,940	192,376	156,647	48,923	1,011	-	26,457,732
Ukupno na 31.12.2019.	23,025,303	558,380	5,191	184,445	57,853	-	-	23,831,172

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

g) Sredstva obezbeđenja po kreditima i plasmanima

Sledeća tabela prikazuje sredstava obezbeđenja po kreditima i plasmanima Banke koji se klasifikuju u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, koja su prikazana do visine potraživanja. Hipoteka kao sredstvo obezbeđenja dodatno mora da zadovolji uslove za priznavanje koji su propisani od strane Narodne banke Srbije.

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	Ukupno	Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku	Ukupno
U hiljadama dinara						
Sektor privrednih društava i javnih preduzeća:	9,103,897	5,968,822	15,072,719	10,533,204	5,907,339	16,440,543
- obezbeđeno hipotekom	3,069,796	458,787	3,528,583	3,583,126	598,851	4,181,977
- obezbeđeno depozitom	202,613	356,715	559,328	88,394	409,062	497,456
- neobezbeđena potraživanja	5,831,488	5,153,320	10,984,808	6,861,684	4,899,426	11,761,110
Sektor stranih lica:	1,564,481	36,468	1,600,949	1,709,688	38,820	1,748,508
- obezbeđeno hipotekom	-	-	-	-	-	-
- obezbeđeno depozitom	-	36,468	36,468	-	38,820	38,820
- neobezbeđena potraživanja	1,564,481	-	1,564,481	1,709,688	-	1,709,688
Sektor finansija i osiguranja:	995,279	289,204	1,284,483	1,126,832	100,935	1,227,767
- obezbeđeno hipotekom	19,658	-	19,658	9,952	-	9,952
- obezbeđeno depozitom	-	-	-	-	-	-
- neobezbeđena potraživanja	975,621	289,204	1,264,825	1,116,880	100,935	1,217,815
Javni sektor:	97,723	-	97,723	105,165	29,998	135,163
neobezbeđena potraživanja	97,723	-	97,723	105,165	29,998	135,163
Sektor stanovništva i preduzetnika:	896,053	77,669	973,722	618,434	94,679	713,113
- obezbeđeno hipotekom	178,577	-	178,577	151,765	66	151,831
- obezbeđeno depozitom	62,269	547	62,816	13,543	11,481	25,024
- neobezbeđena potraživanja	655,207	77,122	732,329	453,126	83,132	536,258
Ostali:	28,487	40,361	68,848	97,502	30,958	128,460
- obezbeđeno hipotekom	-	-	-	95,909	-	95,909
- obezbeđeno depozitom	-	-	-	-	-	-
- neobezbeđena potraživanja	28,487	40,361	68,848	1,593	30,958	32,551
Ukupno	12,685,920	6,412,524	19,098,444	14,190,825	6,202,729	20,393,554

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

h) Struktura aktive koja se klasifikuje

Struktura portfolia Banke, klasifikovan u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, na dan 31. decembra 2020. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	A	B	V	G	D	Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	35,761	819,163	93,726	-	46,630	995,280
Sektor privrednih društava	1,328,375	1,810,251	4,566,321	596,551	130,437	8,431,935
Sektor stanovništva	282,235	188,069	170,807	30,856	9,680	681,647
Sektor stranih lica	960,777	170,770	227,607	204,039	1,287	1,564,480
Ostali sektori	53,570	258,565	618,078	5,375	76,989	1,012,577
Ukupno	2,660,718	3,246,818	5,676,539	836,821	265,023	12,685,919
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	1,314,168	2,808,650	1,335,294	89,227	287	5,547,626
Sektor stanovništva	21,794	8,573	5,718	2,465	1,575	40,125
Ostali sektori	121,837	356,494	307,093	30,240	9,110	824,774
Ukupno	1,457,799	3,173,717	1,648,105	121,932	10,972	6,412,525
Ukupno na 31.12.2020.	4,118,517	6,420,535	7,324,644	958,753	275,995	19,098,444

Struktura portfolia Banke na dan 31. decembra 2019. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	A	B	V	G	D	Ukupno
Bilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor finansija i osiguranja	367,516	708,267	3,750	302	47,387	1,127,223
Sektor privrednih društava	1,773,572	4,287,950	1,629,384	622,733	141,426	8,455,065
Sektor stanovništva	229,407	156,203	176,221	23,972	15,664	601,466
Sektor stranih lica	1,462,664	5,191	5,393	235,260	1,179	1,709,688
Ostali sektori	50,420	694,784	1,544,306	7,256	617	2,297,383
Ukupno	3,883,580	5,852,395	3,359,054	889,522	206,273	14,190,825
Vanbilansna aktiva koja se klasifikuje						
Sektor privrednih društava	1,472,539	2,285,509	1,321,043	397,562	315	5,476,968
Sektor stanovništva	21,906	11,884	4,669	2,513	1,314	42,286
Ostali sektori	81,642	319,081	252,512	30,239	-	683,475
Ukupno	1,576,087	2,616,475	1,578,224	430,315	1,629	6,202,730
Ukupno na 31.12.2019.	5,459,668	8,468,870	4,937,278	1,319,837	207,902	20,393,554

U procesu zaštite potraživanja Banka pribavlja različite oblike kolaterala - instrumenata obezbeđenja, i to: novčane depozite, hipoteke (stambeni i poslovni objekti), zaloge na hartijama od vrednosti, zaloge pokretnih stvari, garancije trećih lica i dr.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
 Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

i) Raspored kolateralna i odbitnih stavki po aktivima koja se klasifikuju

Kategorija	U hiljadama dinara						
	Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	Ispravke vrednosti	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja a-bilansna aktiva	Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Rezervisanje	Prvoklasna i adekvatna sredstva obezbeđenja vanbilansna aktiva	Odbitne stavke za vanbilansnu aktivu
A	2,660,718	37,804	1,470,359	1,457,799	1,614	475,548	767,707
B	3,246,818	55,005	1,197,607	3,173,717	8,663	352,969	1,937,561
V	5,676,539	145,304	855,201	1,648,105	4,950	24,000	1,159,890
G	836,821	31,963	9,746	121,932	771	-	83,496
D	265,023	72,205	-	10,971	747	-	10,512
Ukupno na 31.12.2020.	12,685,919	342,282	3,532,913	6,412,525	16,745	852,517	3,959,166
Ukupno na 31.12.2019.	14,190,825	(283,740)	3,942,690	6,202,730	(21,663)	1,058,280	4,229,765

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

j) Sektorska struktura ispravki vrednosti i rezervisanja

Struktura bilansne i vanbilansne aktive koja se klasifikuje i ispravki vrednosti i rezervisanja, utvrđenih u skladu sa internom metodologijom Banke, na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine prikazana je kako sledi:

	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3		U hiljadama dinara Ukupno	
	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti
Sektor finansija i osiguranja	995,277	5,279	-	-	3	3	995,280	5,282
Sektor privrednih društava	4,928,130	97,269	2,934,203	86,775	618,535	105,018	8,480,868	289,062
Sektor stanovništva	636,723	14,756	29,450	5,660	15,473	6,322	681,646	26,738
Sektor stranih lica	1,408,273	7,714	156,207	3,518	-	-	1,564,480	11,232
Ostali sektori	928,218	9,165	9,466	617	25,961	186	963,645	9,968
Ukupno bilansna aktiva	8,896,621	134,183	3,129,326	96,570	659,972	111,529	12,685,919	342,282
	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje	Vanbilansna aktiva	Rezervisanje
Sektor privrednih društava	5,052,774	11,988	494,563	835	309	287	5,547,646	13,110
Sektor stanovništva	38,516	996	238	5	1,371	880	40,125	1,881
Ostali sektori	809,332	1,742	6,333	11	9,089	0	824,754	1,753
Ukupno vanbilansne stavke	5,900,622	14,727	501,134	851	10,769	1,167	6,412,525	16,745
Ukupno stanje na dan 31.12.2020. godine	14,797,243	148,910	3,630,460	97,421	670,741	112,696	19,098,444	359,027
Ukupno stanje na dan 31.12.2019. godine	18,392,005	218,795	1,856,585	51,809	144,964	34,798	20,393,554	305,402

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

k) Potraživanja sa statusom neizvršenja obaveza

Posebnu pažnju Banka poklanja nadzoru potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default), praćenjem ukupnog stanja i trenda iznosa ovih potraživanja. Potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) prate se na nivou Banke, na nivou interne klase rizika (kod pravnih lica) i po kriterijumu proizvoda (kod fizičkih lica), kao i sektorske pripadnosti.

U skladu sa propisima, potraživanja sa statusom neizmirivanja obaveza (default) kod preduzeća prate se na nivou klijenta, a kod fizičkih lica i preduzetnika na nivou pojedinačnog potraživanja.

Pregled sektorske strukture navedenih potraživanja u bruto iznosu sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine prikazan je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	Vrednost	Potraživanja
	potraživanja	sa statusom
	potraživanja	neizvršenja
	potraživanja	obaveza
Sektor privrednih društava	8,480,868	567,970
Sektor stanovništva	681,646	15,472
Sektor preduzetnika	214,408	-
Sektor stranih lica	1,564,480	1
Sektor finansija i osiguranja	995,280	-
Sektor drugih komitenata	28,487	25,961
Ostali sektori	720,750	-
Ukupno sa 31.12.2020.	12,685,919	609,404
Ukupno sa 31.12.2019.	14,190,825	144,089

Bilansna aktiva sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznosi 609,404 hiljade dinara na dan 31. decembra 2020. godine (2019: 144,089 hiljada dinara), dok ispravka vrednosti navedene bilansne aktive iznosi 110,921 hiljade dinara (2019: 34,417 hiljada dinara).

Vanbilansne stavke sa statusom neizmirivanja obaveza (default) iznose 10,769 hiljadu dinara na dan 31. decembra 2020. godine (2019: 651 hiljada dinara), dok rezervisanja za gubitke po navedenim vanbilansnim stavkama iznose 1,167 hiljada dinara (2019: 331 hiljadu dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

33. KREDITNI RIZIK (Nastavak)

I) Restrukturiranje

Restrukturiranje obuhvata produžavanje ugovorenih rokova otplate, kao i modifikaciju plaćanja. Nakon restrukturiranja, klijent koji je bio u docnji se vraća u status aktivnog plasmana i vodi se zajedno sa ostalim sličnim plasmanima. Procedure Banke u vezi sa restrukturiranjem se zasnivaju na indikatorima ili kriterijumima koji, prema mišljenju rukovodstva Banke, ukazuju da će se otplata plasmana najverovatnije nastaviti. U sledećoj tabeli prikazano je stanje plasmana Banke sa 31. decembrom 2020. godine i 2019. godine koji su restrukturirani.

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Kredit i potraživanja od komitenata		
<i>Kredit i potraživanja od stanovništva:</i>		
- stambeni	1,072	20,432
- ostali plasmani	2,279	3,114
<i>Kredit i potraživanja od pravnih lica:</i>		
- mikro, mala, srednja i velika	51,000	84,064
Ukupno	54,351	107,610

Na dan 31. decembra 2020. godine i 2019. godine u okviru bilansne aktive restrukturirani su krediti sledećim klijentima:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Auto kuća voždovac ad	-	33,866
Lemić Group doo	24,795	23,119
011 Nekretnine doo	17,776	17,776
Metalopromet doo Kula	8,429	8,739
vidibel doo	-	564
Fizička lica	3,351	23,546
Ukupno	54,351	107,610

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. RIZIK LIKVIDNOSTI

a) Ročna struktura sredstava i obaveza

Tabela u nastavku predstavlja analizu rokova dospeća sredstava i obaveza Banke na osnovu preostalog roka plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Prilivi i odlivi prikazani u tabeli nisu diskontovani.

Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je kako sledi:

	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod centralne banke	8,730,349	-	-	-	296,491	9,026,840
Hartije od vrednosti	162	-	-	771,873	5,339	777,374
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,298,579	90,863	405,613	11,520	-	1,806,574
Kredit i potraživanja od komitenata	2,194,135	1,091,932	2,807,987	3,717,229	-	9,811,284
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	19,710	19,710
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,401,036	1,401,036
Investicione nekretnine	-	-	-	-	214,662	214,662
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Stalana sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	504,834	2,638	62,691	-	477	570,641
Ukupna aktiva	<u>12,728,059</u>	<u>1,185,433</u>	<u>3,276,292</u>	<u>4,500,622</u>	<u>1,948,272</u>	<u>23,638,678</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

a) Ročna struktura sredstava i obaveza (Nastavak)

	U hiljadama dinara					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Preko 1 godine	Bez roka dospeća	Ukupno
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu derivata	2,000	1,213	-	-	-	3,212
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	509,161	579,160	555,000	87,752	5,650	1,736,723
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,048,242	1,488,449	3,982,050	7,257,982	1,072,220	16,848,942
Rezervisanja	-	-	-	44,202	-	44,202
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	120,797	120,797
Ostale obaveze	765,484	56,235	5,247	15,861	-	842,827
Ukupna pasiva	4,324,886	2,125,057	4,542,296	7,405,797	1,198,667	19,596,703
Ročna neusklađenost						
Na dan						
31. decembra 2020.	<u>8,403,173</u>	<u>(939,624)</u>	<u>(1,266,005)</u>	<u>(2,905,175)</u>	<u>749,605</u>	<u>4,041,975</u>
Na dan						
31. decembra 2019.	<u>3,591,172</u>	<u>1,332,614</u>	<u>98,976</u>	<u>(2,314,031)</u>	<u>1,362,632</u>	<u>4,071,363</u>

U okviru potraživanja bez ugovorenog roka dospeća raspoređene su i hartije od vrednosti bez roka dospeća, dospelja potraživanja za koja se ne može sa sigurnošću proceniti ročnost naplate i namenski depoziti za koje se ne može proceniti datum povlačenja.

Na osnovu analize kretanja plasmana u vidu odobrenih minusa po tekućim računima i kreditnih kartica utvrđena je stabilnost nivoa datih plasmana pa su isti raspoređeni u ročni okvir preko 1 godine.

Statističkom analizom kretanja transakcionih depozita u poslednjih godinu dana, Banka je utvrdila da su isti stabilna kategorija obaveza Banke, te da se po tom osnovu u narednih godinu dana ne može očekivati značajni odlivi po osnovu ovih depozita koji bi ugrozili likvidnost Banke. Deo ovih depozita koji je sa 31. decembrom 2020. godine procenjen kao nestabilna kategorija depozita svrstan je u ročnu grupu do 7 dana, dok je preostali deo istih prebačen u ročnu grupu preko 1 godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

b) Ročnost vanbilansnih stavki

Tabela u nastavku prikazuje ročnu strukturu vanbilansnih stavki po osnovu kojih Banka potencijalno može doći u situaciju da vrši plaćanje. Ročna struktura je data prema ugovorenom datumu isteka važnosti preuzete potencijalne obaveze Banke.

	U hiljadama dinara						
	Garancije	Preuzete neopozive obaveze	Preuzete opozive obaveze	Nepokri-veni akreditivi	Ukupan bruto	Rezervi-sanje	Ukupno neto
31.12.2020.							
Do 1 godine	2,604,880	75,516	802,468	-	3,482,864	11,836	3,471,028
Preko 1 godine	1,415,269	298,100	121,629	-	1,834,999	4,899	1,830,100
	4,020,149	373,616	924,097	-	5,317,863	16,735	5,301,128
31.12.2019.							
Do 1 godine	2,635,942	38,531	1,665,809	-	4,340,282	20,099	4,320,183
Preko 1 godine	671,696	19,136	1,172,232	-	690,832	1,564	689,268
	3,307,638	57,667	2,838,041	-	5,031,114	21,663	5,009,451

c) Pokazatelj likvidnosti prema regulativi NBS

Vrednost pokazatelja likvidnosti utvrđenog prema regulativi NBS na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine i relevantne vrednosti u toku 2020. i 2019. godine date su u sledećoj tabeli:

	2020.	2019.
Pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	2.57	1.67
Prosek za godinu	1.96	1.73
Najniži iznos	1.14	1.11
Najviši iznos	2.93	2.92
	2020.	2019.
Uži pokazatelj likvidnosti		
31. decembra	2.35	1.21
Prosek za godinu	1.64	1.11
Najniži iznos	0.77	0.54
Najviši iznos	2.57	1.68
	2020.	2019.
Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom	187.71%	132.64%

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

34. RIZIK LIKVIDNOSTI (Nastavak)

d) Interni pokazatelji likvidnosti

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine:

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

	<u>2020.</u>	<u>2019.</u>
Pokazatelj promptne likvidnosti	25.95%	12.97%
Pokazatelj likvidnih sredstava	26.59%	13.86%
Pokazatelj vanbilansnih obaveza	9.74%	26.25%

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je u sledećim tabelama:

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza

	<u>Do 1</u>	<u>Od 1 do 6</u>	<u>Od 6 do 12</u>	<u>Preko 1</u>	<u>U hiljadama dinara</u> <u>Aktiva</u> <u>koja nije</u> <u>izložene</u> <u>riziku</u> <u>kamatne</u> <u>stope</u>	<u>Ukupno</u>
	<u>meseca</u>	<u>meseci</u>	<u>meseci</u>	<u>godine</u>		
AKTIVA						
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	5,499,870	-	-	-	3,526,970	9,026,840
Hartije od vrednosti	-	-	-	771,873	5,501	777,374
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	60,340	146,652	351,927	11,609	1,236,046	1,806,574
Kredit i potraživanja od komitenata	1,460,610	2,207,992	1,706,318	3,707,512	728,852	9,811,284
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	114	114
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	19,710	19,710
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	-	1,401,036	1,401,036
Investicione nekretnine	-	-	-	-	214,662	214,662
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	10,443	10,443
Ostala sredstva	-	-	-	-	570,641	570,641
Ukupna aktiva	<u>7,020,820</u>	<u>2,354,644</u>	<u>2,058,245</u>	<u>4,490,994</u>	<u>7,713,975</u>	<u>23,638,678</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

a) Analiza dispariteta kamatno osetljive aktive i obaveza (Nastavak)

	U hiljadama dinara					Ukupno
	Do 1 meseca	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 1 godine	Obaveze koje nisu izložene riziku kamatne stope	
OBAVEZE						
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	3,212	3,212
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	942,098	690,160	-	-	104,465	1,736,723
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	3,975,015	2,936,696	1,762,660	1,175,892	6,998,679	16,848,942
Rezervisanja	-	-	-	-	44,202	44,202
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	120,797	120,797
Ostale obaveze	575	26,400	4,055	11,681	800,116	842,827
Ukupno obaveze	4,917,688	3,653,256	1,766,715	1,187,573	8,071,471	19,596,703
Neto izloženost riziku od promene kamatnih stopa						
- Na dan 31. decembra 2020.	2,103,132	(1,298,612)	291,530	3,303,421	(357,496)	4,041,975
- Na dan 31. decembra 2019.	(3,599,728)	1,955,510	820,059	2,669,796	2,225,726	4,071,363

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa

	U hiljadama dinara							
	+50bp				-50bp			
	RSD	EUR	USD	Ukupno	RSD	EUR	USD	Ukupno
Efekat na kamatno osetljivu aktivu	4,135	592	20	4,747	(4,135)	(592)	(20)	(4,747)
Efekat na kamatno osetljive obaveze	(2,996)	(1,040)	(183)	(4,219)	2,996	1,040	183	4,219
Neto efekat promene kamatnih stopa:								
31. decembar 2020. godine	1,139	(448)	(163)	528	(1,139)	448	163	(528)
31. decembar 2019. godine	589	(730)	(86)	(227)	(589)	730	86	227

Banka vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i plasmane, pre svega kredite i depozite budući da oni predstavljaju najznačajnije kamatonosne pozicije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

35. RIZIK KAMATNE STOPE U BANKARSKOJ KNJIZI (Nastavak)

b) Analiza osetljivosti prihoda od kamata Banke na promene kamatnih stopa (Nastavak)

U slučaju da je kamatna stopa na obaveze po depozitima u stranoj valuti na dan 31. decembra 2020. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2020. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 1,223 hiljade dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

Da je kamata na obaveze po depozitima u dinarima na dan 31. decembra 2020. godine bila veća za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2020. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 2,996 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda od kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u stranoj valuti i indeksirane kretanjem deviznog kursa na dan 31. decembra 2020. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2020. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 612 hiljada dinara, kao rezultat većih rashoda kamata.

U slučaju da je kamatna stopa na kredite u dinarima na dan 31. decembra 2020. godine bila manja za 0.5% na godišnjem nivou, uz ostale nepromenjene varijable, dobit za 2020. godinu nakon oporezivanja bila bi manja za 4,135 hiljada dinara, kao rezultat manjih prihoda od kamata.

Stanje na dan	Promena kamatnih stopa u procentnim poenima	U hiljadama dinara	
		Promena neto kamate u %	Promena neto kamate
31. decembar 2020. godine	+/-0.5	-/+0.08	-/+528
31. decembar 2019. godine	+/-0.5	-/+0.04	-/+227

c) Koeficijent osetljivosti i relativni disperitet

Izloženost Banke riziku kamatne stope u bankarskoj knjizi prati se i kroz odnos kamatonosne aktive i pasive na koju se plaća kamata (koeficijent osetljivosti) i kroz odnos kumulativnog disperiteta i ukupne aktive (relativni disperitet).

Stanje na dan	Kamatonosno osetljiva aktiva	Kamatonosno osetljiva pasiva	U hiljadama dinara	
			Koeficijent osetljivosti	Relativni disperitet
31. decembar 2020. godine	15,924,703	11,525,232	1.38	0.17
31. decembar 2019. godine	15,134,902	13,289,265	1.14	0.20

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA

- a) Analiza sredstava i obaveza po valutama sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara						
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno podbilans osetljiv na promenu deviznog kursa	Podbilans neosetljiv na promenu deviznog kursa	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod							
Centralne banke	1,640,039	76,019	200,854	48,324	1,965,236	7,061,604	9,026,840
Hartije od vrednosti	112,252	148,745	-	-	260,997	516,377	777,374
Kreditni i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,024,520	142,863	288	72,863	1,240,534	566,040	1,806,574
Kreditni i potraživanja od komitenata	3,386,638	55,346	-	-	3,441,984	6,369,300	9,811,284
Ostala sredstva	501,574	-	-	-	501,574	1,715,033	2,216,606
Ukupna aktiva	6,665,023	422,973	201,142	121,187	7,410,325	16,228,352	23,638,678
OBAVEZE							
Obaveze po osnovu derivata	-	2,613	-	-	2,613	599	3,212
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	293,718	411	-	-	294,129	1,442,594	1,736,723
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	5,561,363	758,943	89,669	96,813	6,506,788	10,342,154	16,848,942
Rezervisanja	3,728	1,603	-	988	6,319	37,883	44,202
Ostale obaveze	110,579	55,538	62,508	25,427	254,052	709,572	963,624
Ukupno obaveze	5,969,388	819,108	152,177	123,228	7,063,901	12,532,802	19,596,703
Neto svop pozicija	(352,741)	399,313	(48,964)	-	(2,392)	-	(2,392)
Neto devizna pozicija							
- Na dan 31. decembra 2020.	342,894	3,178	1	(2,041)	344,032	3,695,551	4,039,583
- Na dan 31. decembra 2019.	(132,922)	49,285	198	6,737	(76,702)	4,148,065	4,071,363

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

b) Devizni podbilans Banke po valutama, sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, prikazan je u sledećoj tabeli:

		U hiljadama dinara					
		EUR	Devizna klauzula vezana za EUR	USD	Devizna klauzula vezana za USD	Ostale valute - prevedene u EUR	Ukupno devizni podbilans
Aktiva	Dinari	3,634,670	3,030,353	422,973	-	322,329	7,410,325
	EUR	30,912	25,773	3,597	-	2,741	63,023
Obaveze	Dinari	5,948,037	21,351	819,108	-	275,405	7,063,901
	EUR	50,587	182	6,966	-	2,342	60,077
Svop	Dinari	(352,741)	-	399,313	-	(48,964)	(2,392)
	EUR	(3,000)	-	3,396	-	(416)	(20)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva:

	U hiljadama dinara		
	Ukupno	Promena u kursu 10%	-10%
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod Centralne banke Hartije od vrednosti	1,965,236	196,524	(196,524)
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	260,997	26,100	(26,100)
Kredit i potraživanja od komitenata	1,240,534	124,053	(124,053)
Ostala sredstva	3,441,984	344,199	(344,199)
	501,574	50,157	(50,157)
Ukupna aktiva	7,410,325	741,033	(741,033)
OBAVEZE			
Obaveze po osnovu derivata	2,613	(261)	261
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim institucijama i Centralnoj banci	294,129	(29,413)	29,413
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	6,506,788	(650,679)	650,679
Rezervisanja	6,319	(632)	632
Ostale obaveze	254,052	(25,405)	25,405
Ukupne obaveze	7,063,901	(706,390)	706,390
Neto svop pozicija	(2,392)	96,341	(96,341)
Neto izloženost deviznom riziku:			
31.decembar 2020. godine		130,984	(130,984)
31.decembar 2019. godine		(7,670)	7,670

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

36. RIZIK OD PROMENE KURSEVA STRANIH VALUTA (Nastavak)

c) Analiza osetljivosti prihoda Banke na promene deviznih kurseva (Nastavak)

U slučaju da je na dan 31. decembra 2020. godine domaća valuta (RSD) zabeležila porast za 10% u odnosu na strane valute, dobitak za 2020. godinu bio bi manji za RSD 130,983 hiljade dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke.

U slučaju da je na dan 31. decembra 2020. godine domaća valuta (RSD) zabeležila pad za 10% u odnosu na strane valute, a sve ostale varijable ostale nepromenjene, dobitak za 2020. godinu bio bi veći za RSD 130,983 hiljade dinara, najvećim delom zbog kursnih razlika nastalih po osnovu preračuna potraživanja/obaveza banke. Simetričan uticaj na rezultat Banke, posledica je ukidanja zaštitne klauzule kod kredita sa valutnom klauzulom.

d) VaR analiza strukturnog deviznog rizika (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

2020.	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
Valutni VaR	10	362	4	3,950

2019.	VaR na dan	Prosečan VaR	U hiljadama dinara	
			Minimalni VaR	Maksimalni VaR
Valutni VaR	939	2,525	59	5,775

e) Pokazatelj deviznog rizika

Pokazatelj deviznog rizika	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
31. decembra	8.63%	3.44%
Prosek za godinu	7.29%	5.91%
Najniži iznos	0.07%	0.36%
Najviši iznos	17.39%	14.14%

Pokazatelj deviznog rizika se u toku 2020. godine kretao u rasponu od 0.07% do 17.39%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

37. CENOVNI RIZIK

- a) VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (desetodnevni VaR) sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine prikazana je u sledećoj tabeli:

	<u>VaR na dan</u>	<u>Prosečan VaR</u>	<u>Minimalni VaR</u>	<u>U hiljadama dinara</u> <u>Maksimalni VaR</u>
2020.				
Kamatni VaR	0	0	0	0

	<u>VaR na dan</u>	<u>Prosečan VaR</u>	<u>Minimalni VaR</u>	<u>U hiljadama dinara</u> <u>Maksimalni VaR</u>
2019.				
Kamatni VaR	0	0	0	0

- b) Banka je na 31.12.2020. godine u tržišnom portfoliju imala svop ugovore sa INTL FCStone LTD kao i dinarsku obveznicu Republike Srbije, zbog čega VaR analiza portfolija plasmana izloženih cenovnom riziku (jednodnevni VaR) sa podelom po vrsti aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2020. i 2019. godine prikazana u sledećoj tabeli ima sledeće vrednosti:

	<u>Svop</u>	<u>Obveznice</u>	<u>U hiljadama dinara</u> <u>Investicione</u> <u>jedinice</u>
VaR pozicije			
- na dan 31. decembar 2020.	3,174	1,558	-
- na dan 31. decembar 2019.	-	-	15

- c) Analiza stresnih udara na bazi promene cena od ± 200 baznih poena:

	<u>Investicione</u> <u>jedinice</u>	<u>Obveznice</u>	<u>U hiljadama dinara</u> <u>Svop ugovori</u>
Promena cene za ± 200bp			
- na dan 31. decembar 2020.	-	$\pm 10,218$	± 305
- na dan 31. decembar 2019.	$\pm 1,001$	-	± 59

Stresni udar se odnosi na uticaj promena vrednosti pozicija portfolija u slučaju promene cena instrumenata od ± 200 bp na pojedinačne pozicije u portfoliju.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

37. CENOVNI RIZIK (Nastavak)

- d) Analiza promene dnevnog VaR-a primenom stresnog udara na bazi promena volatilnosti knjige trgovanja. U tabeli je dat pregled VaR vrednosti ukupnog portfolija u slučaju promene volatilnosti instrumenata za $\pm 10\%$.

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Promena volatilnosti instrumenta [%]		
-10	2,004	332
0	3,470	337
10	5,255	344

38. RIZIK ZEMLJE

Izloženost Banke prema drugim zemljama data je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Evropa-EU	1,201,921	1,414,113
Evropa-ostalo	53,886	245,693
Afrika	48,923	-
Azija	156,647	151
Ukupno	1,461,377	1,659,958

Potraživanja se najvećim delom odnose na stanja na računima kod ino banaka, 83.53% (2019: 83.48%).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije fer vrednosti za one komponente aktive i pasive za koje su raspoložive objavljene ili kotirane tržišne cene i za one čija fer vrednost može da bude znatno drugačija od njihove knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Banka ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Banke procenjuje sveukupnu izloženost Banke riziku, a u slučajevima za koje procenjuje da vrednost aktive prikazane u njenim poslovnim knjigama ne može da bude ostvarena, ustanovljava rezervu.

Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

Fer vrednost neopozivih kreditnih obaveza i potencijalnih obaveza su iste kao i njihove knjigovodstvene vrednosti.

Procena finansijskih instrumenata

Banka meri fer vrednost pomoću sledeće hijerarhije fer vrednosti koja odražava značaj inputa koji se koriste u izradi merenja:

- **Nivo 1:** kotirane tržišne cene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičan instrument.
- **Nivo 2:** Tehnike procene koje se temelje na uočljivim inputima koji ne predstavljaju kotirane cene iz nivoa 1, bilo direktno (tj kao cene) ili indirektno (tj izvedeni iz cena). Ova kategorija uključuje instrumente koji su vrednovani korišćenjem: kotirane tržišne cene na aktivnim tržištima za slične instrumente; navedene cene za iste ili slične instrumente na tržištu koja se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike procene u kojima su svi značajni inputi direktno ili indirektno uočljivi iz tržišnih podataka.
- **Nivo 3:** Tehnike procene koje koriste značajne neuočljive inpute. Ova kategorija uključuje sve instrumente, gde tehnika vrednovanja uključuje inpute nebazirane na uočljivim podacima i neuočljivi inputi imaju značajan uticaj na vrednovanje instrumenta. Ova kategorija uključuje instrumente koji se vrednuju na bazi kotiranih cena sličnih instrumenata gde su značajna neuočljiva podešavanja ili pretpostavke potrebne da bi se odražavala razlika između instrumenata.

Fer vrednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cenama ili cenama kotiranim od strane dilera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednosti pomoću tehnika procene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tehnike procene uključuju neto sadašnju vrednost i modele diskontovanog gotovinskog toka, upoređujući sa sličnim instrumentima za koje postoji uočljiva tržišna cena i drugi modeli procene. Pretpostavke i inputi korišćeni u tehnikama procene uključuju oslobođene rizika i benčmark kamatne stope, kreditne marže i druge premije koje se koriste u proceni diskontne stope, cene obveznica i vlasničkih hartija, devizne kurseve, kapital i kapitalom indeksirane cene i očekivane oscilacije cena i korelacije. Cilj tehnika procene je odrediti fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila definisana od strane učesnika na tržištu u slobodnim i nezavisnim transakcijama.

Banka koristi široko prihvaćene modele procene za određivanje fer vrednosti uobičajenih i jednostavnijih finansijskih instrumenata, kao kamatne stope i valutne svopove koji koriste samo uočljive tržišne podatke i zahtevaju malo prosuđivanja i procene od strane menadžmenta. Kotirane cene i inputi za modele su obično dostupni na tržištu za kotirane dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, derivate kojima se trguje i jednostavne derivate kao kamatni svopovi.

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i inputa modela smanjuje potrebu za procenama rukovodstva te smanjuje nesigurnost povezanu s određivanjem fer vrednosti. Raspoloživost uočljivih tržišnih cena i inputa varira zavisno od proizvoda i tržišta i sklona je promenama usled specifičnih dešavanja i opštih uslova budućih tržišta.

Tabela ispod analizira finansijske instrumente merene po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, prema nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

Finansijska imovina koja se vodi po fer vrednosti	U hiljadama dinara	
	31. 12. 2020.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Hartije od vrednosti	777,374	680,052
Ukupno 31. 12. 2020.	777,374	680,052
Ukupno 31. 12. 2019.	552,996	552,996

	U hiljadama dinara			
	Nivo1	Fer vrednosti		Ukupno
		Nivo2	Nivo3	
Finansijska sredstva		680,052		680,052
Ukupno 31. 12. 2020.		680,052		680,052
Ukupno 31. 12. 2019.	-	552,996	-	552,996

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu mereni po fer vrednosti i i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrednosti u okviru kog je merenje fer vrednosti smešteno:

	U hiljadama dinara 31.12.2020.	
	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost
Finansijska (monetarna) aktiva		
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	9,026,840	9,026,840
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,806,574	1,803,192
Kredit i potraživanja od komitenata	9,811,284	9,750,926
Ostala aktiva	624	624
Ukupno aktiva 31.12.2020.	20,645,322	20,581,582
Ukupno aktiva 31.12.2019.	17,326,747	17,321,420
Finansijska (monetarna) pasiva		
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	1,736,723	1,734,151
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	16,848,942	16,781,278
Ostale obaveze	737,828	737,828
Ukupno obaveze 31.12.2020.	19,323,493	19,253,257
Ukupno obaveze 31.12.2019.	15,712,600	15,683,531

	Nivo1	U hiljadama dinara Fer vrednost		Ukupno
		Nivo2	Nivo3	
Aktiva				
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	1,803,192	-	1,803,192
Kredit i potraživanja od komitenata	-	9,750,926	-	9,750,926
Ukupno 31.12.2019.	-	11,554,118	-	11,554,118
Ukupno 31.12.2018.	-	13,194,113	-	13,194,113
Obaveze				
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	1,734,151	-	1,734,151
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	16,781,278	-	16,781,278
Ukupno 31.12.2019.	-	18,515,429	-	18,515,429
Ukupno 31.12.2018.	-	15,108,282	-	15,108,282

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Tabela ispod prikazuje klasifikaciju Banke za svaku klasu finansijske aktive i obaveza i njihovu fer vrednost za 31. decembar 2020:

U hiljadama dinara

	Vodi se po fer vrednosti	Koje se vode po amortizo- vanoj vrednosti	Vodi se po fer vrednosti kroz ostali rezultat	Ostala amortizo- vana vrednost	Ukupna sadašnja vrednost	Fer vrednost
Gotovina i sredstva kod Centralne banke	-	-	-	9,026,840	9,026,840	9,026,840
Hartije od vrednosti	-	-	777,374	-	777,374	680,052
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	-	1,806,574	-	-	1,806,574	1,803,192
Kredit i potraživanja od komitenata	-	9,811,284	-	-	9,811,284	9,750,926
Ostala aktiva	-	-	-	624	624	624
Ukupno aktiva	-	11,617,858	777,374	9,027,464	21,422,696	21,261,634
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	-	-	-	1,736,723	1,736,723	1,734,151
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	-	-	16,848,942	16,848,942	16,781,278
Ostale obaveze	-	-	-	737,828	737,828	737,828
Ukupno obaveze	-	-	-	19,323,493	19,323,493	19,253,257

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Banke na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine:

Finansijski instrumenti čija je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 3 meseca) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Fer vrednost gotovine i gotovinskih ekvivalenata, kratkoročnih depozita, ostalih plasmana i ostalih sredstava, transakcionih depozita, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Fer vrednost kredita i plasmana komitentima jednaka je njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti, umanjenoj za ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja.

Ostali finansijski instrumenti Banke iskazani po amortizovanoj vrednosti uglavnom imaju kratkoročna dospeća i nose varijabilnu kamatnu stopu koja odražava tekuće tržišne uslove i koja se u redovnim intervalima ponovo određuje. Shodno tome, Banka smatra da vrednost po kojoj su navedeni finansijski instrumenti iskazani odgovara njihovoj tržišnoj vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

39. FER VREDNOST FINANSIJSKIH SREDSTAVA I OBAVEZA (Nastavak)

Depoziti banaka i komitenata su uglavnom po viđenju ili kratkoročni sa ugovorenim varijabilnim kamatnim stopama i stoga rukovodstvo Banke smatra da vrednosti po kojima su isti iskazani u bilansu stanja odgovaraju njihovoj tržišnoj vrednosti.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente.

Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatnom stopom se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća.

Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

Finansijski instrumenti vrednovani po fer vrednosti

Finansijski instrumenti se vrednuju po fer vrednosti korišćenjem kotirane tržišne cene na dan izveštavanja. Banka na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine nije imala finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti, u materijalno značajnom iznosu.

Stoga Banka nije značajnije izložena riziku od promene fer vrednosti, a fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke odgovara knjigovodstvenim iznosima finansijskih sredstava i obaveza iskazanim u priloženim finansijskim izveštajima.

40. RIZIK INFORMACIONIH SISTEMA

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, postizanje poslovnih rezultata, poslovanje u skladu sa regulativama i reputacije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili neka druga systemska slabost koja negativno utiče na systemsku funkcionalnost ili bezbednost i/ili ugrožava kontinuitet poslovanja.

Banka je usvojila i primenila Proceduru upravljanja rizicima informacionog sistema koja definiše identifikaciju, procenu, analizu i praćenje rizika informacionog sistema, kao i mere za njihovo ublažavanje, prevenciju i kontrolu u skladu sa pravnim regulativama i internom dokumentacijom.

Zaposleni u Sektoru informaciono komunikacionih tehnologija vrše procenu i merenje izloženosti Banke riziku IS. Procena rizika IS se vrši najmanje jednom godišnje i podrazumeva postupak u kome se na osnovu registra resursa IS vrši procena svih informacionih rizika. U zavisnosti od stepena izloženosti i nivoa rizika sačinjava se Plan tretmana informacionih rizika. Na osnovu Plana tretmana se preduzimaju mere za ublažavanje i smanjenje rizika IS.

U skladu sa Aktom o bezbednosti a na osnovu Zakona o informacionoj bezbednosti posebno se tretiraju rizici vezani za informacionu bezbednost. Najmnje jednom godišnje se vrši procena i preispitivanje informacione bezbednosti i Akta o bezbednosti i sačinjava se Izveštaj o proceni koji se dostavlja Izvršnom odboru Banke na razmatranje i usvajanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

41. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka je imala usaglašene sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

a) Adekvatnost kapitala Banke

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Banke na dan 31. decembra 2020. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	U hiljadama dinara	
	2020.	2019.
Regulatorni kapital		
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	2,912,133	2,912,133
Stečene sopstvene akcije	-	-
Neraspoređena dobit iz ranijih godina	-	-
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	-	-
Osnovni kapital	3,080,297	3,080,297
Gubici iz ranijih godina	-	-
Revalorizacione rezerve	682,488	725,150
Nematerijalna ulaganja	(19,711)	(23,101)
Potrebna rezerva iz dobiti	265,916	80,530
Odbitne stavke od kapitala	-	-
Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu u finansijskom sektoru	(114)	(114)
Ukupan kapital (1)	4,008,876	3,862,762
Izloženosti rizicima		
Izloženost kreditnom riziku	12,946,439	13,074,352
Izloženost riziku druge ugovorne strane	-	-
Izloženost tržišnim rizicima	348,498	333,135
Izloženost operativnom riziku	1,373,850	1,199,638
Izloženost cenovnom riziku	-	-
Ukupno (2)	14,668,787	14,607,125
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (1/2 x 100)	27.33%	26.44%

Pokazatelj adekvatnosti kapitala je iznad zakonski propisanog minimuma od 8%, kao i iznad pokazatelja adekvatnosti kapitala propisanoj od strane NBS kroz proces supervizorske procene od 11.66% (ukupni supervizorski zahtev za kapitalom).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

41. UPRAVLJANJE KAPITALOM (Nastavak)

b) Pokazatelji poslovanja

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	2020	2019
	Minimum EUR		
1. Kapital	10 miliona	34,09	32,85
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	27.33%	26.44%
	Maksimum		
3. Ulaganja Banke	60% kapitala	40.51%	41.17%
4. Zbir svih velikih izloženosti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	188.37%	166.81%
5. Prosečni mesečni pokazatelji likvidnosti:			
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1	2.48	1.55
	Maksimum		
6. Pokazatelj deviznog rizika	20% kapitala	8.63%	3.44%

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Osnovni format izveštavanja po segmentima je utvrđen na nivou poslovnih aktivnosti s obzirom da su rizici i stope prinosa Banke primarno pod uticajem razlike u proizvodima i uslugama koje Banka pruža.

Poslovne aktivnosti su u Banci organizovane odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje se pružaju, na takav način da svaki segment predstavlja strateški poslovni deo koji pruža različite proizvode i usluge na tržištu.

Poslovne aktivnosti Banke organizovane su u tri osnovna poslovna segmenta:

- *Poslovanje sa korporativnim klijentima:* U osnovi se odnosi na odobravanje kredita i različitih oblika garancija i jemstava klijentima, vođenje depozitnih i tekućih računa, usluge platnog prometa.
- *Poslovanje sa stanovništvom i preduzetnicima:* U osnovi obuhvata prikupljanje depozita, odobravanje kredita, kreditnih kartica, usluge platnog prometa za fizička lica, pri čemu se pod fizičkim licima podrazumeva stanovništvo, preduzetnici i poljoprivrednici.
- *Sredstva i trgovanje sa hartijama od vrednosti:* U osnovi obuhvata uzimanje pozicije za svoj račun i trgovanje hartijama od vrednosti, trgovanje devizama.
- *Ostalo:* Druge poslovne aktivnosti koje čine manje od 10% ukupnih poslovnih aktivnosti Banke, kao i centralne funkcije Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju rezultate Banke ostvarene u periodu 01. januara do 31. decembra 2020. i 2019. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o ostvarenom rezultatu pojedinih poslovnih segmenata Banke, troškovi koji terete ukupno poslovanje Banke: Troškovi amortizacije i Ostali poslovni rashodi podeljeni su prema učešću Troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda pojedinih poslovnih segmenata u ukupnim datim troškovima za 2020. i 2019. godinu.

Na dan 31. decembar 2020. godine.

	U hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostali	Ukupno
Prihodi od kamata	709,490	50,107	60,095	-	819,692
Rashodi kamata	(161,648)	(71,743)	(5,806)	-	(239,197)
Dobitak po osnovu kamata	547,842	(21,636)	54,289	-	580,495
Prihodi od naknada i provizija	160,366	23,355	961	-	184,682
Rashodi od naknada i provizija	(43,739)	-	(17,920)	-	(61,659)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	116,627	23,355	(16,959)	-	123,023
Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata			(3,177)		(3,177)
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti			108		108
Neto dobitak/gubitak po osnovu zaštite od rizika			416		416
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	9,110	10,753	12,574	831	33,268
Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	(40,008)	(9,694)	(121)		(49,823)
Ostali poslovni prihodi				13,888	13,888
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(83,238)	(69,354)	(64,417)	(99,643)	(316,652)
Troškovi amortizacije	(10,720)	(8,931)	(8,296)	(12,832)	(40,779)
Ostali prihodi	-	-	-	4,091	4,091
Ostali poslovni rashodi	(85,390)	(71,146)	(66,083)	(102,219)	(324,838)
Neto dobitak	454,223	(146,653)	(91,666)	(195,884)	20,020

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

a) Bilans uspeha po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2019. godine.

	U hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostali	Ukupno
Prihodi od kamata	752,755	40,582	55,979	714	850,030
Rashodi kamata	(181,107)	(45,951)	(350)	(276)	(227,684)
Dobitak po osnovu kamata	571,648	(5,369)	55,629	438	622,346
Prihodi od naknada i provizija	122,076	22,172	2,041	38	146,327
Rashodi od naknada i provizija	(19,294)	-	(2,115)	-	(21,409)
Dobitak /gubitak po osnovu naknada i provizija	102,782	22,172	(74)	38	124,918
Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	26	-	26
Neto dobitak/gubitak po osnovu zaštite od rizika	-	-	(691)	-	(691)
Neto prihod/rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne kaluzule	(3,493)	11,412	10,272	376	18,567
Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz BU	(19,405)	(13,808)	2,457	354	(30,402)
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja investicija u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	-	-
Ostali poslovni prihodi	1,902	1	34	20,006	21,943
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(103,884)	(45,830)	(63,177)	(43,280)	(256,171)
Troškovi amortizacije	(14,944)	(6,592)	(9,088)	(6,226)	(36,850)
Ostali prihodi	-	-	-	12,675	12,675
Ostali poslovni rashodi	(116,536)	(51,411)	(70,871)	(48,550)	(287,368)
Neto dobitak	418,070	(89,425)	(75,483)	(64,169)	188,993

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima

Sledeće tabele prikazuju sredstva i obaveze Banke sa stanjem na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine prikazane po poslovnim segmentima.

Za potrebe izveštavanja o stanju sredstava i obaveza po pojedinim poslovnim segmentima, sredstva angažovana za ukupno poslovanje Banke: Osnovna sredstva i Nematerijalna ulaganja podeljena su prema učešću troškova zarada po pojedinim poslovnim segmentima.

Na dan 31. decembar 2020. godine.

	u hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	9,026,840	-	9,026,840
Hartije od vrednosti	-	-	777,374	-	777,374
Kredit i potraživanja	9,518,147	863,464	1,236,247	-	11,617,858
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-
Investicije u pridružena i zavisna društva	-	-	-	114	114
Ostalo	490,454	358,446	795,741	571,851	2,216,492
Ukupna sredstva	10,008,601	1,221,910	11,836,202	571,965	23,638,678
Obeveze po s.fin.derivata	-	-	3,212	-	3,212
Depoziti i ostale obaveze	13,280,489	5,305,176	-	-	18,585,665
Ostale obaveze	256,083	11,635	522,116	217,992	1,007,826
Ukupne obaveze	13,536,572	5,316,811	525,328	217,992	19,596,703

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

42. IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (Nastavak)

b) Bilans stanja po poslovnim segmentima (Nastavak)

Na dan 31. decembar 2019. godine.

	u hiljadama dinara				
	Korporativni klijenti	Stanovništvo i preduzetnici	Sredstva i trgovanje hartijama od vrednosti	Ostalo	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	-	-	4,126,961	-	4,126,961
Hartije od vrednosti	-	-	552,997	-	552,997
Kredit i potraživanja	11,208,217	593,689	1,397,534	-	13,199,440
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-
Investicije u pridružena i zavisna društva	-	-	-	114	114
Ostalo	722,413	287,871	836,579	305,384	2,152,247
Ukupna sredstva	11,930,630	881,560	6,914,071	305,498	20,031,759
Obeveze poo s.fin.derivata	-	-	-	-	-
Depoziti i ostale obaveze	10,741,061	4,396,290	-	-	15,137,351
Ostale obaveze	195,767	6,206	442,627	178,445	823,045
Ukupne obaveze	10,936,828	4,402,496	442,627	178,445	15,960,396

43. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa čl. 18 Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima na dan 31. oktobra 2020. godine i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Aktiva koja je bila predmet usaglašavanja iznosila je 13,694,156 hiljada dinara, dok je pasiva iznosila 10,381,830 hiljadu dinara.

Ukupan iznos usaglašanih IOS-a se odnosi na:

- potraživanja u iznosu od 13,621,479 hiljada dinara; i
- obaveze u iznosu od 10,381,629 hiljada dinara.

Neusaglašeni IOS-i se odnose na:

- potraživanja u iznosu od 72,677 hiljada dinara, odnosno 0.531%; i
- obaveze u iznosu od 201 hiljade dinara, odnosno 0.002%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

44. EFEKTI GLOBALNE KRIZE UZROKOVANE PANDEMIJOM KOVID-19

Globalni izazov u 2020. godini bio je izbijanje epidemije korona virusa (Kovid-19), čija ekspanzija širom sveta ima negativan uticaj na svetsku ekonomiju. Zemlje širom sveta, među njima i Srbija, su preduzele mere za prevenciju širenja virusa (kao što su ograničenja putovanja, sanitarne mere, vakcinacija), kao i za ublažavanje negativnog uticaja na privredu u pogledu ponude i tražnje putem raznih fiskalnih mera i državne pomoći.

Očekivani scenario da će ekspanzija korona virusa globalno, širom EU i u Srbiji biti obuzdana i da će se postepeno usporiti (kao što je već slučaj u Kini) do kraja prve polovine 2020. godine, nije se ostvarilo. Stoga je pandemija imala značajan negativan ekonomski uticaj na celu 2020. godinu, sa tendencijom da se ovakvi efekti nastave i do kraja trećeg kvartala 2021. godine.

Tokom 2020. godine, rukovodstvo Banke je preduzelo sve neophodne mere na osnovu preporuka i uredbi Ministarstva zdravlja i Vlade Republike Srbije i kontinuirano prati sve aktivnosti i mere nadležnih državnih organa. Formiran je tim za održavanje kontinuiteta poslovanja tokom vanrednog stanja (BCP tim) sa zadatkom donošenja operativnih mera i planiranja, organizacije i koordinacije aktivnosti zaštite zdravlja zaposlenih i obezbeđenja neometanog poslovanja Banke u uslovima epidemije. . Definisan je minimum procesa rada u smislu potrebnog broja zaposlenih i radno angažovanih lica na lokacijama, s obzirom da je Banka u obavezi da obezbedi neprekidno i neometano pružanje usluga klijentima u svim segmentima poslovanja..

Dana 20. marta 2020. godine Vlada Republike Srbije usvojila je prvi set poreskih mera, odnosno Uredbu o poreskim merama za vreme vanrednog stanja radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled Kovid-19, dok je 10. aprila 2020. godine donet Program ekonomskih mera za smanjivanje negativnih efekata prouzrokovanih pandemijom virusa Kovid-19 i podršku privredi Srbije.

I pored otežanih okolnosti, kao što se može sagledati iz ostvarenih rezultata poslovanja u 2020. godini, uticaj krize prouzrokovan pandemijom Kovid-19 nije se značajno negativno odrazio na poslovanje Banke.

Rukovodstvo Banke ulaže napore da obezbedi kontinuitet poslovnih aktivnosti sa ciljem smanjenja mogućih negativnih efekata na poslovanje proisteklih po osnovu Odluke o moratorijumu I i II. U nastalim okolnostima rukovodstvo Banke posebnu pažnju posvećuje praćenju likvidnosti i obaveza Banke, na način da se zaštite interesi deponenata i akcionara Banke.

U cilju adekvatnog i blagovremenog postupanja, rukovodstvo Banke počev od 30. marta 2020. godine, sa posebno pažnjom prati sve bitne promene pozicija aktive i pasive sa uticajem prvenstveno na pokazatelje likvidnosti, pokazatelj pokrića likvidnom aktivom i GAP likvidnosti. Analizom pretpostavljenih mogućih odliva depozita i povlačenja odobrenih neiskorišćenih kreditnih linija, trenutno nema indicija da bi se u narednom periodu ugrozili regulatorno propisani pokazatelji poslovanja. U odnosu na navedeno, dodatno ukazujemo da su interni limiti Banke određeni na način da obezbeđuju identifikovanje ranih znaka upozorenja, s obzirom da su značajno iznad regulatornih.

Nakon značajnog pada pokazatelja likvidnosti nakon uviđenja prvog moratorijuma, isti su počeli da se oporavljaju u aprilu 2020. godine, i sada su nakon svega na značajno višim nivoima kako zakonskih, tako i interno propisanih.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2020. godine

44. EFEKTI GLOBALNE KRIZE UZROKOVANE PANDEMIJOM KOVID-19 (Nastavak)

Sa stanovišta uticaja na finansijski rezultat i profitabilnost poslovanja, rukovodstvo ne očekuje značajnije smanjenje prihoda

Sagledavanjem uticaja donetih odluka Narodne banke Srbije i Ministarstva finansija, preko ekonomskih mera pomoći privredi i građanstvu sa ciljem očuvanja sveukupne likvidnosti, procena je da će poslovanje Banke ostati na stabilnim osnovama zasnovanim na očuvanju baze klijenata u aktivi i pasivi Banke, likvidnosti i kapitala Banke.

45. DOGAĐAJI NASTALI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansiranja koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

46. DEVIZNI KURS

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. i 2019. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	<u>2020.</u>	<u>U dinarima</u> <u>2019.</u>
EUR	117.5802	117.5928
USD	95.6637	103.3893
CHF	108.4388	108.4004

Beograd, 28.02.2021.

 Tatjana Savić,
 rukovodilac odeljenja finansija i
 izveštavanja

 Ana Marković,
 član Izvršnog odbora

 Vladimir Čupić,
 predsednik Izvršnog odbora

Sektor finansija, izveštavanja i plana i analize

Odeljenje plana i analize

Broj: 2352/2021

Datum: 17.03.2021. godine

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU BANKE

ZA 2020. GODINU

Sadržaj:

1. Uvodne napomene.....	4
2. Makroekonomsko okruženje.....	4
2.1. Osnovne napomene	4
2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja	4
2.1.2. Zaposlenost i zarade	4
2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija	5
2.1.4. Devizni kurs.....	5
2.1.5. Monetarni tokovi	6
2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu.....	7
2.3. Regulatorna u izveštajnom periodu	7
3. Poslovne aktivnosti Banke	7
3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke	7
3.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu.....	9
3.3. Informacije o kadrovskim pitanjima	10
4. Poslovanje Banke u 2020. godini.....	11
5. Bilans uspeha Banke	14
5.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu.....	14
5.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	16
5.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu.....	17
5.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	18
5.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	18
5.6. Ostali rashodi.....	18
6. Bilans stanja Banke.....	18
6.1. Osnovne napomene	18
6.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke.....	20
6.3. Hartije od vrednosti	21
6.4. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22
6.5. Krediti i potraživanja od komitenata	23
6.5.1. Krediti stanovništvu.....	24
6.6. Investicije u zavisna društva	24
6.7. Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine	24
6.8. Ostala sredstva	25
6.9. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	26
6.10. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	27
6.11. Ukupni depoziti Banke	28
6.12. Rezervisanja.....	30

6.13.	Ostale obaveze.....	30
6.14.	Kapital Banke.....	30
6.14.1.	Struktura kapitala Banke.....	30
6.14.2.	Akcijski kapital.....	31
6.14.3.	Sticanje sopstvenih akcija.....	32
7.	Vanbilansna evidencija Banke.....	33
8.	Likvidnost Banke.....	35
8.1.	Dinarska i devizna likvidnost Banke.....	35
9.	Izloženost Banke rizicima.....	36
9.1.	Rizici kojima je Banka izložena.....	36
9.2.	Adekvatnost kapitala.....	41
9.3.	Analiza izloženosti glavnim rizicima.....	42
9.3.1.	Kreditni rizik.....	42
9.3.2.	Kreditno-devizni rizik.....	46
9.3.3.	Rizik likvidnosti.....	47
9.3.4.	Rizici koncentracije.....	49
9.3.5.	Rizici ulaganja.....	49
9.3.6.	Devizni rizik.....	50
9.3.7.	Cenovni rizik.....	51
9.3.8.	Kamatni rizik.....	52
9.3.9.	Rizik zemlje.....	53
10.	Ostale aktivnosti Banke.....	54
10.1.	Usklađenost poslovanja.....	54
10.2.	Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja.....	54
10.3.	Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma.....	54
10.4.	Informaciono-komunikaciona tehnologija.....	55
10.5.	Upravljanje lošim plasmanima.....	56
10.6.	Finansijska saradnja sa inostranstvom.....	57
10.7.	Aktivnosti istraživanja i razvoja.....	57
10.8.	Korporativna odgovornost prema društvu.....	57
10.9.	Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine.....	57
10.10.	Ogranci banke.....	58
11.	Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	58
12.	Razvoj Banke u narednom periodu.....	59
12.1.	Strateški ciljevi Banke.....	59
12.2.	Realizacija strateških ciljeva Banke.....	59
13.	Događaji nakon protoka poslovne godine.....	60

1. Uvodne napomene

Izveštaj o poslovanju ALTA banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 31. decembra 2020. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

2. Makroekonomsko okruženje

2.1. Osnovne napomene

2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja

Prema poslednjim dostupnim podacima Republičkog zavoda za statistiku realni međugodišnji pad bruto domaćeg proizvoda u četvrtom kvartalu 2020. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 1.1%.

Prema procenama RZS, BDP Srbije je u 2020. godini, zabeležio pad od oko 1.1%, uz mogućnost da bude i oko 1.0%, na šta ukazuje fleš ocena za četvrti kvartal 2020. godine.

Posmatrano po delatnostima, u četvrtom kvartalu 2020. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, značajan realni pad bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru građevinarstva (9.1%), i trgovine na veliko i malo i popravke motornih vozila, saobraćaja i skladištenja i usluga smeštaja i ishrane (3.6%). Značajan realni rast bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru industrije i snabdevanja vodom i upravljanja otpadnim vodama (1.5%), sektoru informisanja i komunikacija (5.5%) i sektoru državne uprave i obaveznog socijalnog osiguranja, obrazovanja i zdravstvene i socijalne zaštite (3.9%).

2.1.2. Zaposlenost i zarade

Prema poslednjem objavljenom izveštaju Republičkog zavoda za statistiku stopa nezaposlenosti, koja predstavlja učešće nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika (zaposleni i nezaposleni), u Republici Srbiji iznosila je u IV kvartalu 2020. godine 9.9%.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina i u IV kvartalu 2020. godine iznosila je 49.7%.

Shodno prethodnom, stopa nezaposlenosti je u IV kvartalu 2020. godine zabeležila rast od 0.2 procentnih poena u odnosu na IV kvartal 2019. godine, dok je stopa zaposlenosti ostala nepromenjena u odnosu na IV kvartal 2019. godine.

Na međukvartalnom nivou, stopa zaposlenosti je smanjena za 0.2 procentna poena (III kvartal 2020. – 49.9%). Istovremeno, stopa nezaposlenosti porasla je za 0.9 procentnih poena u odnosu na III kvartal 2020. godine (9.0%)

Poslednja zvanično objavljena prosečna bruto zarada obračunata za novembar 2020. godine iznosila je 84,201 dinar, dok je prosečna neto zarada iznosila 60,926 dinara, odnosno, 518 evra.

U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za novembar 2020. godine nominalno je veća za 8.1%, a realno za 6.3%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 8.2%, odnosno, za 6.4% realno.

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija

Radi definisanja okvira za odlučivanje o monetarnoj politici na srednji rok i usidranja i stabilizacije inflacionih očekivanja, Narodna banke Srbije je odredila ciljanu stopu ukupne inflacije (sa dozvoljenim odstupanjem), merene godišnjom procentualnom promenom indeksa potrošačkih cena, za period od januara 2019. do decembra 2021. godine, u visini 3.00%, sa dozvoljenim odstupanjem ± 1.5 p. p.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, inflacija je tokom 2020. godine iznosila 1.60%. Dinamika kretanja inflacije tokom 2020. godine bila je vođena cenama voća i povrća, kao i naftnih derivata. Prosečna bazna inflacija (indeks potrošačkih cena po isključenju hrane, energije, alkohola i cigareta) je u 2020. godini iznosila 1.60%, a godinu je završila na nivou od 2.1%. Njen rast u drugoj polovini godine je rezultat bržeg oporavka domaće tražnje, kao i rasta tražnje za proizvodima koji omogućavaju rad od kuće.

Imajući u vidu negativne efekte virusa korona Covid-19 na privrednu aktivnost i istovremeno održavanje inflacije u granicama cilja u srednjem roku, tokom izveštanog perioda, NBS je četiri puta umanjila referentnu kamatnu stopu, tako da je ona na dan 31.12.2020. godine iznosila 1.00%.

Odluka o ublažavanju monetarne politike doneta je usled negativnog efekta virusa po globalni privredni rast, što se odrazilo i na kretanja na međunarodnom robnom i finansijskom tržištu, kao i na odluke centralnih banaka i vlada zemalja širom sveta.

U narednoj tabeli prikazane su prosečne vrednosti referentne kamatne stope Narodne banke Srbije tokom 2020. i 2019. godine.

Tabela 1. Prosečna referentna kamatna stopa u 2020. i 2019. godini

Period	2020	2019
Januar	2.25%	3.00%
Februar	2.25%	3.00%
Mart	1.91%	3.00%
April	1.57%	3.00%
Maj	1.50%	3.00%
Jun	1.33%	3.00%
Jul	1.25%	2.83%
Avgust	1.25%	2.56%
Septembar	1.25%	2.50%
Oktobar	1.25%	2.50%
Novembar	1.25%	2.30%
Decembar	1.07%	2.25%
Prosek	1.51%	2.74%

Prosečna referentna kamatna stopa, tokom 2020. godine, iznosila je 1.51% i bila je za 1.23 p.p niža od prosečne referente kamatne stope tokom 2019. godine (prosek 2019: 2.74%).

2.1.4. Devizni kurs

Tokom 2020. godine preovladavao je stabilan kurs dinara ka evru. Stablnosti na deviznom tržištu najviše su doprinele učestale intervencije NBS na domaćem međubankarskom tržištu usled prisutnih potencijalno izraženijih deprecijacijskih pritisaka.

Narodna banka Srbije je u cilju sprečavanja prekomernih kratkoročnih oscilacija dinara do kraja novembra 2020. godine na međubankarskom deviznom tržištu neto prodala 1.7 milijardi evra. Tokom 2020. godine, u međubankarskoj trgovini (MTD) realizovano je ukupno 6.6 milijardi evra.

Na dan 31.12.2020. godine kurs dinara prema evru iznosio je 117.5802, dok je na dan 31.12.2019. godine iznosio 117.5928. Tokom 2020. godine, najviša vrednost evra prema dinaru iznosila je 117.6739 (dana 13.03.2020.), a najniža 117.4966 (dana 30.03.2020.). Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1.0691 do 1.2295, i sa 31.12.2020. godine iznosio je 1.2214.

2.1.5. Monetarni tokovi

Tokom 2020. godine, beleži se rast kreditne zaduženosti svih korisnika. Ukupni plasmani bankarskog sektora zabeležili su, na kraju 2020. godine, rast od 12.0% u odnosu na stanje sa kraja 2019. godine. U narednoj tabeli prikazano je stanje duga po bankarskim kreditima.

Tabela 2. Stanje duga po bankarskim kreditima na dan 31. decembar 2020. godine

Korisnik kredita	u mil. dinara				
	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.	31.12.2019.
Pravna lica	1,605,519	1,600,951	1,540,609	1,493,196	1,454,072
Preduzetnici	63,545	61,515	57,584	52,987	52,779
Stanovništvo	1,200,415	1,177,981	1,119,379	1,073,696	1,054,438
UKUPNO:	2,869,479	2,840,447	2,717,572	2,619,879	2,561,289

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Na kraju 2020. godine, došlo je do ukupnog pada učešća docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita svih korisnika. Na dan 31. decembra 2020. godine, pravna lica imala su docnju u otplati kredita od 4.20%, što u odnosu stanje sa kraja 2019. godine predstavlja pad od 1.3 p.p., dok je docnja kod stanovništva na kraju istog perioda na nivou od 2.40% (31.12.2019: 3.00%) - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 3. Učešće docnje u dugu po osnovu kredita, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

Korisnik kredita	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.	31.12.2019.
Pravna lica	4.20%	4.30%	4.50%	4.90%	5.50%
Preduzetnici	4.30%	4.50%	5.00%	5.70%	5.60%
Stanovništvo	2.40%	2.50%	2.20%	3.00%	3.00%
UKUPNO:	3.50%	3.60%	3.60%	4.10%	4.50%

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Napomena. Docnja kod pravnih lica i preduzetnika predstavlja dospele nenaplaćene obaveze preko 15 dana, a kod fizičkih lica preko 60 dana.

2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Na kraju 2020. godine indeks BELEX 15 iznosio je 748.61 indeksnih poena, i umanjen je za 6.6% u odnosu na stanje sa kraja 2019. godine. Takođe, opšti indeks akcija, BELEX line, zabeležio je pad od 9.3% i na kraju 2020. godine iznosio je 1,566.03 indeksnih poena.

Tabela 4. Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

Opis	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.	31.12.2019.	Index
BELEX 15	748.61	692.93	665.85	636.53	801.69	93.4
BELEX line	1,566.03	1,503.29	1,497.57	1,436.13	1,726.82	90.7

Izvor: Belex

2.3. Regulativa u izveštajnom periodu

Tokom 2020. godine Narodna banka Srbije donela je čitav set mera s ciljem podrške građanima i ekonomiji u uslovima pandemije korona virusa.

Najznačajnija među njima je **Odluka o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema**. Ovom odlukom uređuju se mere i aktivnosti koje je banka dužna da primeni u uslovima pandemije izazvane Covid-19, radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema u Republici Srbiji zbog mogućnosti suočavanja sa teškoćama u otplati obaveza dužnika. Banka je dužna da dužnicima ponudi zastoj u otplati obaveza (moratorijum). Zastoj u plaćanju mogu koristiti privredna društva, preduzetnici i građani, po osnovu svojih kreditnih obaveza. Klijenti koji prihvate zastoj (prvi moratorijum) u otplati neće imati obavezu plaćanja svojih kreditnih obaveza, ni po osnovu kamate ni po osnovu glavnice, u roku od 90 dana. U drugoj polovini 2020.godine, Banke su bile dužne još jednom da ponude zastoj u otplati obaveza, u trajanju od 60 dana (drugi moratorijum II). Krajem 2020. godine, započeo je proces trećeg moratorijuma.

Kasnijom dopunom ove Odluke propisano je da banka može fizičkom licu odobriti stambeni kredit koji je obezbeđen hipotekom na nepokretnosti pod uslovom da je obezbedila da iznos tog kredita nije veći od 90% vrednosti te nepokretnosti, ako se taj kredit odobrava fizičkom licu za kupovinu prve stambene nepokretnosti, odnosno, da se krediti za ove namene mogu odobravati sa 10% učešća.

3. Poslovne aktivnosti Banke

3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

ALTA banka a.d. Beograd, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:

- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja oročenih depozita;
- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:

- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

/3/ poslova pružanja usluga, i to:

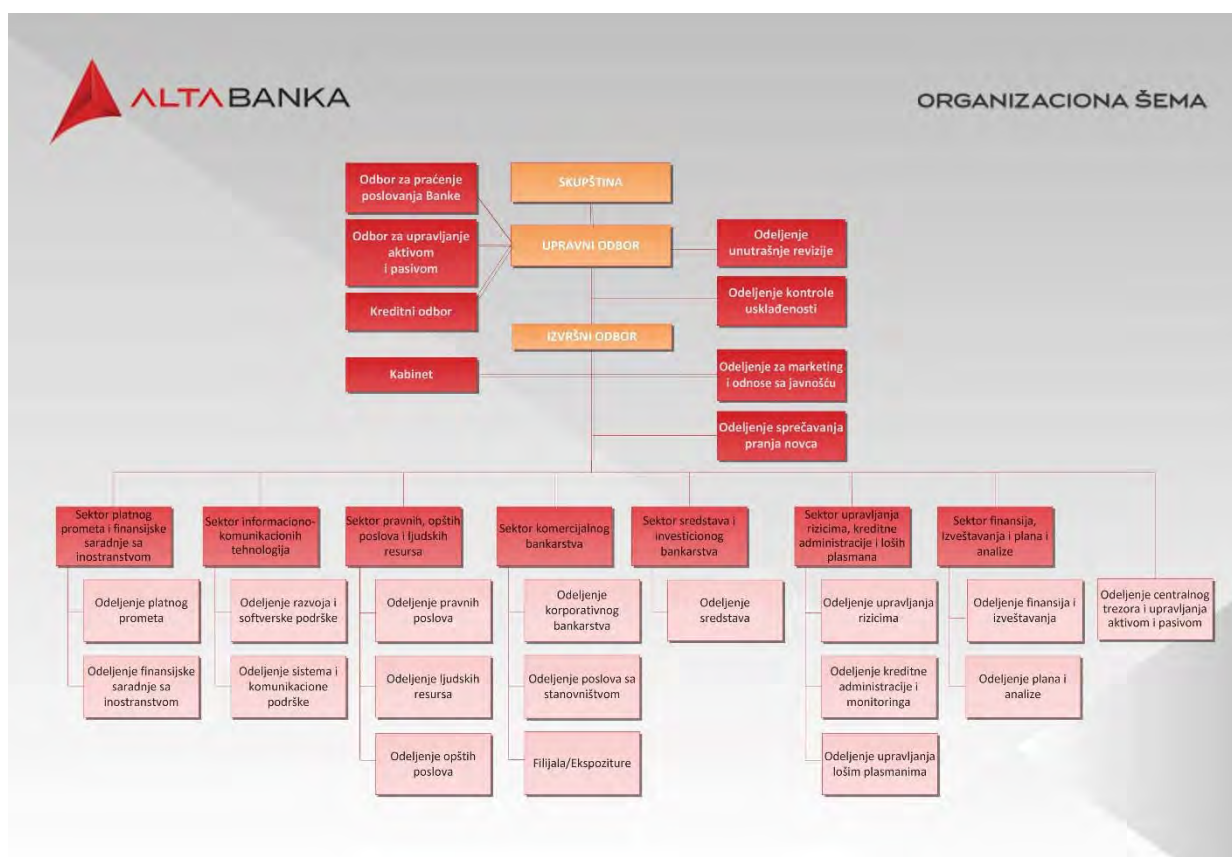
- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;
- izdavanja platnih kartica;
- usluge izdavanja sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica, kao i
- pružanja usluga finansijskog konsaltinga;

Kako ostvarenje planiranih ciljeva pretpostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

- efikasno upravljanje rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika;
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenosti, neusaglašenosti ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura.

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

Graf 1. Organizaciona struktura ALTA banke a.d. Beograd

3.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu

Nadležnosti Upravnog odbora ALTA banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, **Upravni odbor je tokom 2020. godine ukupno održao 19 sednica.**

Tabela 5. Upravni odbor ALTA banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2020. godine

<u>Ime i prezime</u>	<u>Akcionar koga predstavlja</u>	<u>Funkcija</u>
Davor Macura	Alta Pay Group doo	Predsednik
Nela Arsić	Alta Pay Group doo	Član
Nebojša Stojanović	nezavisni član	Član
prof.dr Aleksandar Živković	nezavisni član	Član
Vladimir Miladinović	nezavisni član	Član

Upravni odbor je u svim poslovnim aktivnostima podržavao razvojnu politiku Banke, zasnovanu na osnovnim načelima bankarskog poslovanja, i to:

- održavanju likvidnosti i sigurnosti u poslovanju;
- zaštiti Banke od rizika u poslovanju;
- povećanju kapitala Banke;
- unapređenju organizacije Banke i kvaliteta pružanja bankarskih usluga;
- jačanju tržišne pozicije Banke.

Nadležnosti Izvršnog odbora Banke su utvrđene Statutom Banke. **U skladu sa nadležnostima, Izvršni odbor je tokom 2020. godine ukupno održao 130 sednica.** Poslovne aktivnosti Izvršnog odbora Banke tokom posmatranog perioda bile su usmerene na održavanje likvidnosti i profitabilnosti poslovanja, jačanje ekonomskog položaja i rast tržišnog učešća Banke.

Tabela 6. Izvršni odbor ALTA banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2020. godine

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Vladimir Čupić	Predsednik
Ana Marković	Član
Nikola Krdžić	Član

3.3. Informacije o kadrovskim pitanjima

Sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine u Banci je radno angažovano 133 zaposlenih. Shodno prirodi delatnosti, u Banci je dominantno zaposlena visoko obrazovana i stručna radna snaga. Prosečna starost zaposlenih iznosi oko 46 godina.

Banka će i tokom narednog perioda nastaviti trend jačanja kadrovske osnove, koji je naročito intenziviran tokom prethodnih godina, prijemom u radni odnos novih visokoobrazovanih radnika, koji će biti radno angažovani na obavljanju specijalizovanih bankarskih poslova i poslova vezanih za izradu i plasman novih bankarskih proizvoda. S tim u vezi, zapošljavanje novih radnika biće usklađeno, pre svega, sa prirodnom fluktuacijom zaposlenih i ostvarenim rastom obima poslovne aktivnosti.

U skladu sa programom stručnog usavršavanja zaposlenih, radnici Banke se redovno upućuju na specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti od značaja za rad i razvoj Banke.

Organizaciono, pitanja u vezi sa zaposlenima u Banci regulišu se u okviru organizacionog dela Odeljenja ljudskih resursa.

4. Poslovanje Banke u 2020. godini

U sledećoj tabeli nalazi se uporedni pregled ostvarenog rezultata i Plana poslovanja za 31.12.2020. godine.

Tabela 7. Uporedni pregled ostvarenog rezultata i Plana poslovanja za 31.12.2020. godine

Pozicija	u hiljadama dinara		
	u periodu od 01. januara do 31. decembra		
	31.12.2020.	Plan	Realizacija
Prihodi od kamata	819,692	1,038,780	78.91%
Rashodi od kamata	(239,197)	(309,692)	77.24%
Neto prihod po osnovu kamata	580,495	729,088	79.62%
Prihodi od naknada i provizija	184,682	194,412	95.00%
Rashodi naknada i provizija	(61,659)	(40,192)	153.41%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	123,023	154,220	79.77%
Neto rezultat po osnovu prestanka promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(3,177)	-	
Neto rezultat po osnovu zaštite od rizika	416		
Neto rezultat po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	108	-	
Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	33,268	25,500	130.46%
Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(49,823)	(91,180)	54.64%
Ostali poslovni prihodi	13,888	19,784	70.20%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(316,652)	(299,913)	105.58%
Troškovi amortizacije	(40,779)	(80,026)	50.96%
Ostali prihodi	4,091	600	681.83%
Ostali rashodi	(324,838)	(370,824)	87.60%
Dobitak pre oporezivanja	20,020	87,249	22.95%

Banka je u 2020. godine iskazala dobitak pre oporezivanja u iznosu od 20,020 hiljada dinara, što čini 22.95% planiranog rezultata za 2020. godinu (Plan 2020.: dobitak 87,249 hiljada dinara).

Najveći uticaj na niži iznos ostvarenog rezultata čine niže iskazani neto prihodi po osnovu kamata i naknada, kao i naknada i provizija.

Prihodi i rashodi od kamata: Banka je u 2020. godini iskazala prihod od kamata u iznosu od 819,692 hiljade dinara i tako podbacila predviđeni Plan za 21.09% (Plan 2020.: 1,038,780 hiljada dinara). Ova pozicija umanjena je u odnosu na Plan najviše usled niže iskazanih prihoda od kamata po osnovu datih kredita privredi za 30.3% u odnosu na planirane, kao i zbog niže iskazanih prihoda od kamata po osnovu eskonta menica za 40.9%. Rashodi od kamata ostvarni su u iznosu od 239,197 hiljada dinara i niži su od planiranih, za 20.1%.

Prihodi i rashodi od naknada: U izveštajnom periodu, prihodi od naknada iznose 184,682 hiljade dinara i niži su za 5.0% u odnosu na Planom predviđen iznos ove pozicije (Plan 2020.: 194,412 hiljada dinara). Rashodi naknada, u istom periodu, iznose 61,659 hiljada dinara i viši su od Planom predviđenog iznosa, najviše usled višeg iznosa iskazanih rashoda naknada i provizija bankama, pre svega zbog više naknade Narodnoj banci Srbije za RTGS sistem (Plan 2020.: 40,192 hiljada dinara).

Neto rezultat po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata: U 2020. godini Banka je iskazala neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata u iznosu 3,177 hiljada dinara po osnovu realizovanih svop ugovora koji nisu bili predviđeni Planom.

Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule: Banka je u 2020. godini iskazala dobitak od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u iznosu od 33,268 hiljada dinara što je za 30.46% iznad planiranog rezultata (Plan 2020.: 25,500 hiljada dinara).

Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha: U 2020. godini, neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha iznosi 49,823 hiljade dinara, što predstavlja bolji rezultat u odnosu na Plan za 41,357 hiljada dinara, odnosno za 45.36% (Plan 2020.: neto rashod od 91,180 hiljada dinara), najviše usled nižeg ostvarenog nivoa plasmana komitentima.

Ostali poslovni prihodi: Ostali poslovni prihodi u izveštajnom periodu iznose 13,888 hiljada dinara i niži su od iznosa prihoda predviđenih Planom za 29.8%, usled niže ostvarenih prihoda od izdavanja u odnosu na planirane.

Troškovi zarada, amortizacije i ostali rashodi: Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u 2020. godini iznose 316,652 hiljade dinara i viši su od onih predviđenim Planom (Plan 2020.: 299,913 hiljada dinara) za 5.58%. Troškovi amortizacije u iznosu od 40,779 hiljada dinara niži su od planiranog nivoa za 49.04% u odnosu na Plan usled još uvek nerealizovanih ukupnih ulaganja u osnovna sredstva, dok se ostali rashodi u iznosu od 324,838 niži za 22.4% u odnosu na planirani iznos, najviše usled niže iskazanih troškova reklame i propagande, kao i troškova intelektualnih usluga.

U narednoj tabeli prikazan je uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 31.12.2020. godine.

Tabela 8. Uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 31.12.2020. god.

u hiljadama dinara

	31.12.2020.			Plan			Index
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto	
Aktiva							
Gotovina i sredst. kod central.banke	9,026,986	146	9,026,840	2,970,690	48	2,970,642	303.9
Potraživanja po osnovu derivata	0	0	0	0	0	0	0.0
Hartije od vrednosti	782,199	4,825	777,374	352,738	6,460	346,279	224.5
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,814,015	7,441	1,806,574	2,551,149	8,978	2,542,171	71.1
Kredit i potraživanja od komitenata	10,139,358	328,074	9,811,284	15,749,924	349,252	15,400,672	63.7
Investicije u zavisna društva	114	0	114	114	0	114	100.0
Nematerijalna imovina	72,624	52,914	19,710	92,017	41,941	50,076	39.4
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,772,638	371,602	1,401,036	1,793,967	337,745	1,456,222	96.2
Investicione nekretnine	214,662	0	214,662	268,473	0	268,473	80.0
Tekuća poreska sredstva	10,443	0	10,443	10,443	0	10,443	100.0
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	0	0	25,051	0	25,051	0.0
Ostala sredstva	577,273	6,632	570,641	144,171	5,861	138,310	412.6
Ukupno aktiva	24,410,312	771,634	23,638,678	23,958,737	750,283	23,208,455	101.9
Pasiva							
Obaveze po osnovu derivata	3,212	-	3,212	0	-	0	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finans. organizacijama i centralnoj banci	1,736,723	-	1,736,723	414,195	-	414,195	419.3
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	16,848,942	-	16,848,942	18,164,976	-	18,164,976	92.8
Rezervisanja	44,202	-	44,202	51,150	-	51,150	86.4
Odložene poreske obaveze	120,797	-	120,797	115,896	-	115,896	104.2
Ostale obaveze	842,827	-	842,827	292,596	-	292,596	288.1
Ukupno obaveze	19,596,703	-	19,596,703	19,038,813	-	19,038,813	102.9
Kapital	4,041,975	-	4,041,975	4,169,642	-	4,169,642	96.9
Ukupno pasiva	23,638,678	-	23,638,678	23,208,455	-	23,208,455	101.9

Ukupna neto bilansna aktiva Banke na kraju 2020. godine iznosi 23,638.7 mil. dinara, što u odnosu na Poslovni plan Banke za 2020. godinu predstavlja viši nivo za 1.9% (Plan 2020.: 23,208.5 mil. dinara).

U odnosu na Plan, viši nivo beleži se u bilansnoj poziciji aktive, Gotovina i sredstva kod centralne banke, koja na kraju 2020. godine iznosi neto 9,026.8 mil. dinara i viša je od planirane pozicije za 6,056.2 mil. dinara, odnosno, za 203.9%, prevashodno usled značajno višeg iznosa depozita viškova likvidnosti kod NBS.

S druge strane, niži nivo beleži se u bilansnoj poziciji aktive, Krediti i potraživanja od komitenata, koja na kraju izveštajnog perioda iznosi neto 9,811.2 mil. dinara i niža je od planirane pozicije za 5,589.4 mil. dinara, odnosno, za 36.3%. Umanjen iznos ove pozicije od Plana je u najvećoj meri posledica nižeg iznosa datih plasmana privredi, kako kredita, tako i eskonta menica i otkupa potraživanja (faktoring).

U pasivi, višestruko viši nivo beleži se na poziciji Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci, a najviše, usled višeg nivoa prikupljenih oročenih dinarskih depozita (2020.: 1,736.7 mil. dinara; Plan 2020: 414.2 mil. dinara)

S druge strane, niži nivo beleži se na poziciji Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima, obzirom da ova pozicija na kraju 2020. godine iznosi 16,848.9 mil. dinara i niža je od planirane pozicije za 1,316 mil. dinara, odnosno, za 7.2% (Plan 2020.: 18,165 mil. dinara). Niži iznos ove pozicije od Plana se prevashodno javlja usled nižeg nivoa oročenih i transakcionih dinarskih depozita.

Od ostalih pozicija, viši nivo beleži se na pozicijama Ostala sredstva i Ostale obaveze usled obavljenih transakcija na međubankarskom deviznom tržištu sa datumom valute većim od izveštajnog datuma.

5. Bilans uspeha Banke

5.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Banka je u 2020. godini ostvarila dobitak nakon oporezivanja u iznosu od 12,163 hiljade dinara, odnosno, 170 hiljada evra (2019: dobitak nakon oporezivanja 185,386 hiljada dinara).

Ostvareni rezultat značajno je niži u odnosu na onaj ostvaren u prethodnoj godini, a najviše usled iskazanog neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 49,832 hiljade dinara, kao i više iskazanih troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, ali i ostalih rashoda.

Ostvarena dobit od kamata i naknada iznosi 703,518 hiljada dinara, što predstavlja 79.6% ostvarene dobiti po ovom osnovu u odnosu na projektovanu dobit (Plan 01.01-31.12.2019: 883,308 hiljada dinara). S druge strane, ista je za 43,746 hiljada dinara, odnosno, za 5.9% niža od one ostvarene tokom 2019. godine (01.01-31.12.2019: 747,264 hiljade dinara). Ovakav rezultat je posledica pre svega nižih ostvarenih prihoda od kamata usled nižeg nivoa plasmana, viših ostvarenih rashoda kamata usled višeg nivoa depozita, ali i viših ostvarenih rashoda od naknada usled rasta naknade NBS za RTGS, usled povećanog broja transakcija.

Stopa operativne efikasnosti Banke - "cost to income ratio" u 2020. godini iznosila je 93.5% i na višem je nivou u odnosu na nivo ove stope u 2019. godini (01.01-31.12.2019: 79.1%). Glavni razlog povećanje ove stope jesu više iskazani troškovi zarada, usled povećanog broja zaposlenih, i ostali rashodi.

Tabela 9. Rezultat Banke ostvaren u periodu januar - decembar 2020. godine

Pozicija	u hiljadama dinara		
	2020	2019	Index
Prihodi od kamata	819,692	850,030	96.4
Rashodi od kamata	(239,197)	(227,684)	105.1
Dobitak po osnovu kamata	580,495	622,346	93.3
Prihodi od naknada i provizija	184,682	146,327	126.2
Rashodi naknada i provizija	(61,659)	(21,409)	288.0
Dobitak po osnovu naknada i provizija	123,023	124,918	98.5
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(3,177)	0	-
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	416	26	1,600.0
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu zaštite od rizika	108	(691)	(15.6)
Neto prihod / (rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	33,268	18,567	179.2
Neto prihod / (rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(49,823)	(30,402)	163.9
Ostali poslovni prihodi	13,888	21,943	63.3
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(316,652)	(256,171)	123.6
Troškovi amortizacije	(40,779)	(36,850)	110.7
Ostali prihodi	4,091	12,675	32.3
Ostali rashodi	(324,838)	(287,368)	113.0
Dobitak / (gubitak) pre oporezivanja	20,020	188,993	10.6
Dobitak / (gubitak) po osnovu odloženih poreza	(7,875)	(3,607)	218.3
Dobitak / (gubitak) nakon oporezivanja	12,163	185,386	6.6

Strukturno posmatrano, Banka je u 2020. godini ostvarila prihod od kamata i naknada u ukupnom iznosu od 1,004,374 hiljade dinara i neto dobitak po istom osnovu u iznosu od 703,518 hiljada dinara, iz čega dalje proizilazi da realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada iznosi relativno visokih 70.0% i beleži pad u odnosu na isti period prethodne godine (01.01-31.12.2019: 75.0%). Niža realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada u 2020. godini, u odnosu na isti period 2019. godine, u najvećoj meri je posledica više iskazanih rashoda po naknadama i provizijama.

5.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Prihodi Banke po osnovu kamata i naknada su u 2020. godini obračunati u ukupnom iznosu od 1,004,374 hiljade dinara (ili, u proseku, 83,698 hiljade dinara mesečno), od čega su prihodi od kamata iznosili, u proseku, 68,308 hiljade dinara (ili 81.6%), a prihodi od naknada 15,390 hiljada dinara (ili 18.4%) mesečno. U odnosu na prošlu godinu, prosečni mesečni prihodi od kamata beleže pad od 2,528 hiljada dinara, odnosno, 3.6% (01.01-31.12.2019: 70,836 hiljada dinara), dok prosečni mesečni prihodi od naknada beleže rast od 3,196 hiljada dinara, odnosno, 26.2% (01.01-31.12.2019: 12,194 hiljade dinara).

Kao što je već napomenuto, neto dobit od kamata i naknada iznosila je u 2020. godini 703,518 hiljada dinara, a od ovog iznosa, neto dobit od kamata iznosila je 580,495 hiljada dinara (pad u odnosu na 2019. godinu od 6.7%), dok je neto dobit od naknada Banke iznosila 123,023 hiljade dinara (pad u odnosu na 2019. godinu od 1.5%).

Prihodi od kamata su u 2020. godini iznosili 819,692 hiljade dinara, i u odnosu na prethodnu godinu umanjani su za 3.6% (01.01-31.12.2019: 850,030 hiljada dinara), a primarno kao posledica značajnog smanjenja plasmana u eskont menica i faktoring. U prihodima od kamata, najveće učešće imaju prihodi po kreditima odobrenim segmentu Privrede sa 52.22%, a za njima slede prihodi po osnovu eskonta faktura Javnog sektora čije učešće iznosi 14.82% i prihodi po osnovu eskonta faktura Segmentu Privrede, koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 9.08% - videti sledeću tabelu.

Tabela 10. Struktura prihoda od kamata Banke u periodu januar - decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara				
	za period od 1. januara do 31. decembra				
	2020	Učešće	2019	Učešće	% rasta / pada
Kredit i depoziti					
Ukupno segment Privreda	568,200	69.32%	554,758	65.26%	2.42%
Kredit	428,030	52.22%	346,839	40.80%	23.41%
Eskont faktura	74,408	9.08%	85,829	10.10%	-13.31%
Eskont menica	65,762	8.02%	122,090	14.36%	-46.14%
Ukupno Javni sektor	141,290	17.24%	181,409	21.34%	-22.12%
Kredit	16,076	1.96%	52,108	6.13%	-69.15%
Eskont faktura	121,459	14.82%	123,331	14.51%	-1.52%
Eskont menica	3,755	0.46%	5,970	0.70%	-37.10%
Ukupno Stanovništvo	50,107	6.11%	40,583	4.77%	23.47%
Preduzetnici	7,333	0.89%	736	0.09%	895.94%
Fizička lica	42,774	5.22%	39,847	4.69%	7.35%
Finansijske institucije i osiguranja	60,095	7.33%	73,280	8.62%	-17.99%
Ukupno:	819,692	100.00%	850,030	100.00%	-3.57%

Ukupno obračunati prihodi od naknada u 2020. godini iznose 184,682 hiljade dinara i u odnosu na prethodnu godinu uvećani su za 26.2% (01.01-31.12.2019: 146,327 hiljada dinara). U strukturi prihoda od naknada, pojedinačno posmatrano, najveće učešće imaju prihodi od naknada za usluge platnog prometa (bez stanovništva) – 46.6%. Rast naknada je posledica povećanja usluga platnog prometa usled saradnje sa Alta Pay doo.

Tabela 11. Struktura prihoda od naknada Banke u periodu januar - decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara u periodu od 1. januara do 31. decembra				
	2020	Učešće	2019	Učešće	% rasta / pada
Usluge platnog prometa (bez stanovništva)	93,827	50.80%	56,160	39.57%	62.06%
Izdane garancije i ostala jemstva	67,879	36.75%	68,005	46.41%	-0.04%
Poslovi sa stanovništvom	18,264	9.89%	16,119	11.02%	13.31%
Ostale naknade - bankarske usluge	4,712	2.55%	1,633	3.01%	6.95%
Ukupno	184,682	100.00%	146,327	100.00%	26.21%

5.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi Banke po osnovu obračunatih troškova kamata iznosili su u 2020. godini 239,197 hiljada dinara (odnosno, u proseku, mesečno 19,933 hiljada dinara, što predstavlja iznos koji je tokom izveštajnog perioda bio, u proseku, na mesečnom nivou od 29.2% vrednosti obračunatih prihoda od kamata).

Obračunati troškovi naknada u toku istog perioda iznosili su 61,659 hiljada dinara, odnosno, u proseku, 5,138 hiljada dinara mesečno (i bili su na nivou od 33.4% obračunatih prosečnih mesečnih prihoda od naknada).

U odnosu na prethodnu godinu, obračunati rashodi od kamata uvećani su za 5.1% (01.01-31.12.2019: 227,684 hiljade dinara), najviše usled više iskazanih rashoda od kamata po osnovu oročenih i štednih dinarskih depozita. Iznos obračunatih troškova kamata pojedinačno je najveći po osnovu oročenih dinarskih depozita (127,495 hiljada dinara), kao i po osnovu položene devizne štednje građana (46,149 hiljada dinara).

Tabela 12. Analitički pregled rashoda od kamata realizovanih u periodu januar - decembra 2020. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra				
	2020	Učešće	2019	Učešće	% rasta / pada
Kredit i depoziti					
Ukupno segment Privreda	53,835	22.51%	51,351	22.59%	4.84%
Ukupno Javni sektor i javna preduzeća	83,048	34.72%	128,845	56.67%	-35.54%
Ukupno Stanovništvo	71,743	29.99%	45,684	20.09%	57.04%
Preduzetnici	303	0.13%	311	0.14%	-2.42%
Fizička lica	71,440	29.87%	45,374	19.96%	57.45%
Finansijske institucije i osiguranja	30,571	12.78%	1,468	0.65%	1983.08%
Ukupno:	239,197	100.00%	227,348	100.00%	5.21%

Ukupno obračunati troškovi naknada Banke, u 2020. godini, iznosili su 61,659 hiljada dinara (01.01-31.12.2019: 21,409 hiljade dinara). U strukturi obračunatih troškova naknada, troškovi naknada i provizija bankama učestvuju sa 82.7% i iznose 51,009 hiljada dinara.

5.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Banka je u izveštajnom periodu iskazala neto rashode po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 49,823 hiljade dinara (01.01-31.12.2019: 30,402 hiljada dinara).

5.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su u 2020. godini iznosili 316,652 hiljade dinara i viši su za 60,481 hiljadu dinara, odnosno, za 23.6% u odnosu na 2019. godine (01.01-31.12.2019: 256,171 hiljada dinara).

5.6. Ostali rashodi

Ostali rashodi Banke su u 2020. godini iznosili 324,838 hiljada dinara i viši su za 13.0% u odnosu na isti period prethodne godine (01.01-31.12.2019: 287,368 hiljada dinara), najviše usled viših troškova donacija – 5,461 hiljada dinara (924 hiljade dinara u 2019. godini), zatim, rasta troškova reklame i propagande – 18,295 hiljada dinara (10,991 hiljadu dinara u 2019. godini), kao i troškova održavanja platnih kartica – 19,517 hiljada dinara (14,372 hiljade dinara u 2019. godini), ali i troškova advokata – 10,479 hiljada dinara (4,071 hiljada dinara u 2019. godini).

Tabela 13. Ostali rashodi Banke u periodu januar - decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara u periodu od 1. januara do 31. decembra				
	2020	Učešće	2019	Učešće	% rasta / pada
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	67,305	20.7%	57,082	19.9%	17.9%
Usluge	95,864	29.5%	79,786	27.8%	20.2%
Ostali nematerijalni troškovi	77,123	23.7%	60,401	21.0%	27.7%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	6,213	1.9%	1,524	0.5%	307.7%
Materijal i energija	28,514	8.8%	24,501	8.5%	16.4%
Troškovi reprezentacije	2,907	0.9%	7,604	2.6%	-61.8%
Premije osiguranja	25,612	7.9%	31,536	11.0%	-18.8%
Ostali rashodi	21,300	6.6%	24,934	8.7%	-14.6%
Ukupno	324,838	100.0%	287,368	100.0%	13.0%

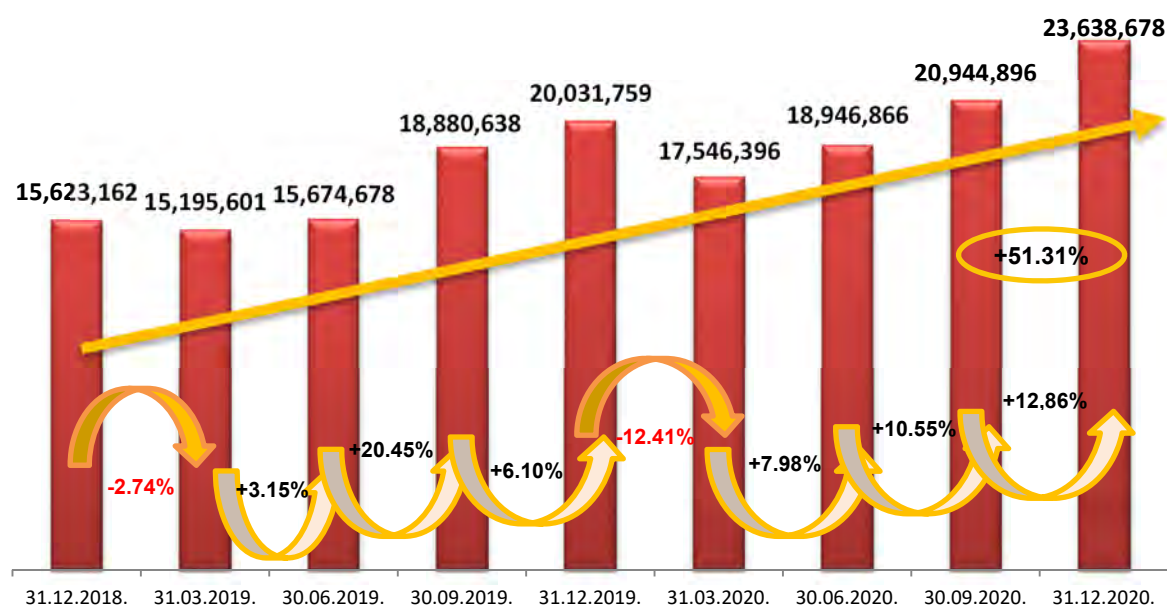
6. Bilans stanja Banke

6.1. Osnovne napomene

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 31. decembar 2020. godine iznosi 23,638,678 hiljada dinara i viša je u odnosu na stanje iste sa kraja 2019. godine za 3,606,919 hiljada dinara, odnosno, za 18.01% (31.12.2019. godine: 20,031,759 hiljada dinara). Rast neto bilansne sume sa 31. decembrom 2020. godine najviše je rezultat rasta na poziciji Gotovine i sredstva kod centralne banke.

Tabela 14. Neto bilans stanja Banke, na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara				
	31.12.2020.	Učešće	31.12.2019.	Učešće	% rasta / pada
Aktiva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9,026,840	38.19%	4,126,961	20.60%	118.73%
Potraživanja po osnovu derivata	0	0.00%	0	0.00%	-
Hartije od vrednosti	777,374	3.29%	552,997	2.76%	40.57%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,806,574	7.64%	2,102,797	10.50%	-14.09%
Kredit i potraživanja od komitenata	9,811,284	41.51%	11,096,643	55.40%	-11.58%
Investicije u zavisna društva	114	0.00%	114	0.00%	0.00%
Nematerijalna ulaganja	19,710	0.08%	23,102	0.12%	-14.68%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,401,036	5.93%	1,336,081	6.67%	4.86%
Investicione nekretnine	214,662	0.91%	246,157	1.23%	-12.79%
Tekuća poreska sredstva	10,443	0.04%	10,443	0.05%	0.00%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	0.00%	25,051	0.13%	-100.00%
Ostala sredstva	570,641	2.41%	511,413	2.55%	11.58%
Ukupno aktiva	23,638,678	100.00%	20,031,759	100.00%	18.01%
Pasiva					
Obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	3,212	0.01%	0	0.00%	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,736,723	7.35%	414,195	2.07%	319.30%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	16,848,942	71.28%	14,723,156	73.50%	14.44%
Rezervisanja	44,202	0.19%	46,425	0.23%	-4.79%
Odložene poreske obaveze	120,797	0.51%	119,503	0.60%	1.08%
Ostale obaveze	842,827	3.57%	657,117	3.28%	28.26%
Ukupno obaveze	19,596,703	82.90%	15,960,396	79.68%	22.78%
Kapital					
Akcijski kapital	3,080,297	13.03%	3,080,297	15.38%	0.00%
Dobitak	12,163	0.05%	185,386	0.93%	-93.44%
Rezerve	949,515	4.02%	805,680	4.02%	17.85%
Ukupno kapital	4,041,975	17.10%	4,071,363	20.32%	-0.72%
Ukupno pasiva	23,638,678	100.00%	20,031,759	100.00%	18.01%

Graf 2. Kretanje ukupne aktive (neto)

6.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Stanje gotovine i sredstava kod centralne banke na dan 31. decembar 2020. godine iznosi 9,026,840 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 4,126,961 hiljadu dinara) i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 38.19% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 15. Gotovina i gotovinski ekvivalenti sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Tekući račun	1,003,628	63,769
Blagajna:		
- u dinarima	558,057	353,546
- u stranoj valuti	1,668,746	639,917
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	5,500,000	3,050,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	296,494	19,754
Prolazni računi	-	-
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu od NBS	61	35
Gotovina i sredstva kod centralne banke, bruto	9,026,986	4,127,021
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(146)	(60)
Stanje na dan	9,026,840	4,126,961

6.3. Hartije od vrednosti

Hartije od vrednosti, na kraju decembra 2020. godine, iznose 777,374 hiljade dinara i sastoje se od akcija privrednih društava i banaka, obveznica Republike Irak, kao i od dugoročnih deviznih zapisa Republike Srbije.

Od deviznih zapisa, Banka poseduje dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u evrima u iznosu od 1 mil. evra, sa dospećem 2026. godine i stopom kupona od 3.50%.

Tokom 2020. godine, Banka je kupila dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u dinarima u iznosu od 500,000 hiljada dinara, sa dospećem 2025. godine i stopom kupona od 3.00%.

Tokom 2020. godine, dospele su dugoročne dolarske kuponske obveznice Republike Srbije u iznosu od 2 mil. dolara.

Takođe, tokom 2020. godine, Banka je izvršila prodaju investicionih jedinica otvorenog investicionog fonda Ilirika Cash Dinar.

Tabela 16. Hartije od vrednosti sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Hartije od vrednosti		
<i>Dinari</i>		
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	431	270
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(269)	(270)
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	539,675	39,675
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(23,459)	(32,147)
HoV - investicione jedinice	-	50,001
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV - investicione jedinice	-	53
<i>Strana valuta</i>		
Obveznice Republike Irak	151,786	177,569
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Republike Irak	386	512
Dugoročni državni zapisi RS	117,581	327,430
Odstupanje od nominalne vrednosti dugoročnih državnih zapisa RS	(3,932)	(4,432)
Hartije od vrednosti, bruto	782,199	558,661
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(4,825)	(5,664)
Stanje na dan	777,374	552,997

6.4. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Stanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na kraju 2020. godine iznosi 1,806,574 hiljada dinara, i ono čini 7.64% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, iznos ove bilansne pozicije niži je za 296,223 hiljade dinara, odnosno, niži ja za 14.1%.

Tabela 17. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finans.organizacija na dan 31.12.2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
kratkoročni plasmani u dinarima		
Kreditima domaćim bankama i drugim finans.organizacijama	544,187	599,333
Otkup potraživanja	-	113,567
Potraživanja za kamatu	2,018	14
Namenski depozit - VISA card	4,717	3,958
Namenski depozit - Societe Generale	2,000	2,000
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	7	65
Razgraničeni prihodi od naknada	(2,223)	(727)
Ukupno	550,706	718,210
dugoročni plasmani u dinarima		
Kreditima domaćim bankama i drugim finans.organizacijama	30,688	0
Ukupno	30,688	0
kratkoročni plasmani u stranoj valuti		
Devizni računi kod ino banaka	1,220,692	1,385,700
Namenski devizni račun - VISA card	7,225	3,738
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,704	4,704
Ukupno	1,232,621	1,394,142
Plasmani, bruto	1,814,015	2,112,352
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(7,441)	(9,555)
Stanje na dan	1,806,574	2,102,797

6.5. Krediti i potraživanja od komitenata

Kredit i potraživanja od komitenata Banke, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, iznose, neto, 9,811,284 hiljade dinara (31. decembar 2019. godine: 11,096,643 hiljade dinara) i čine 41.51% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, iznos ove bilansne pozicije umanjen je za, neto, 1,285,359 hiljada dinara, odnosno, za 11.6%, najviše usled pada iznosa eskonta menica i otkupa potraživanja. U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, najveće bruto uvećanje, u iznosu od 990,200 hiljada dinara (17.0%), beleži se kod kredita privrednim društvima, dok se najveće bruto smanjenje beleži kod kredita javnim preduzećima, u iznosu od 1,194,293 hiljade dinara (96.8%).

U skladu sa Odlukom o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema usled pandemije izazvane Covid-19, donete od strane Izvršnog odbora NBS, i potpisanog sporazuma između NBS, Ministarstva finansija Republike Srbije i komercijalnih banaka koje posluju na teritoriji republike Srbije, Banka je svim klijentima iz kategorije fizičkih lica, poljoprivrednika, preduzetnika i pravnih lica dana 21. marta tekuće godine uputila ponudu zastoja u otplati obaveza (moratorijum). Dana 29.06.2020. godine došlo je do prestanka zastoja u otplati obaveza tako da je od dana 30.06.2020. godine ponovo počelo plaćanje obaveza. Dana 01.08.2020. godine na snagu je stupio drugi moratorijum, sa trajanjem od dva meseca.

Ukupno 747 klijenata (69%) čije je stanje ukupnih potraživanja iznosilo bruto 9,313,244 hiljade dinara (bilansna potraživanja u iznosu od 6,656,164 hiljade dinara i vanbilansna potraživanja u iznosu od 2,657,080 hiljada dinara) prihvatilo je moratorijum. S druge strane, 342 klijenata (31%) čije je stanje ukupnih potraživanja iznosilo bruto 6,886,022 hiljade dinara (bilansna potraživanja u iznosu od 4,122,872 hiljada dinara i vanbilansna potraživanja u iznosu od 2,763,150 hiljada dinara) odbilo je moratorijum ili nisu imali pravo na njega.

Tabela 18. Krediti i potraživanja od komitenata na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Dati krediti:		
- javnim preduzećima	39,603	1,233,896
- privrednim društvima	6,808,045	5,817,845
- preduzetnicima	213,478	16,651
- stanovništvu	671,236	601,635
- drugim komitentima	9,220	97,551
	7,741,582	7,767,578
Eskont menica	402,132	1,478,364
Otkup potraživanja	1,638,350	2,037,514
Dospeli plasmani po aktiviranim avalima i garancijama	9,192	9,193
Potraživanja za kamatu	155,919	41,483
Potraživanja za naknadu	0	405
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	234,645	81,741
Razgraničeni prihodi od nakn.po amort.vred.prim.ef.kam.stope	(42,462)	(51,459)
Plasmani, bruto	10,139,358	11,364,820
Minus: Ispravka vrednosti	(328,074)	(268,178)
Stanje na dan	9,811,284	11,096,643

6.5.1. Krediti stanovništvu

U odnosu na kraj 2019. godine, krediti stanovništvu su se uvećali za 11.6%. Najznačajnije povećanje zabeleženo je kod gotovinskih kredita.

U sledećem tabelarnom pregledu data je bruto struktura kredita stanovništvu po osnovim grupama proizvoda sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine.

Tabela 19. Struktura kredita stanovništvu (bruto) po vrstama proizvoda na dan 31. decembar 2020. godine

	31.12.2020.	u hiljadama dinara 31.12.2019.
Stambeni krediti	419,095	415,527
Kreditni po kreditnim karticama	19,403	21,940
Gotovinski krediti	210,311	131,710
Potrošački krediti	10,337	10,965
Minusni saldo na tekućim računima	3,866	6,713
Ostali krediti fizičkim licima	8,224	14,780
Stanje na dan	671,236	601,635

6.6. Investicije u zavisna društva

Ukupne investicije u zavisna društva krajem 2020. godine iznose, neto, 114 hiljada dinara (31.12.2019. godine: 114 hiljada dinara) - tabela u prilogu.

Tabela 20. Investicije u zavisna društva sa stanjem na dan 31.12.2020. godine

	31.12.2020.	u hiljadama dinara 31.12.2019.
Fondacija "Za dečje srce", Beograd	114	114
Minus: Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan	114	114

Banka je u saradnji sa "Institutom za majku i dete", Novi Beograd 1992. godine osnovala humanitarnu fondaciju "Za dečje srce" u cilju prikupljanja humanitarne pomoći i opremanja Odeljenja za dečiju kardiohirurgiju.

6.7. Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine

U strukturi neto vrednosti imovine Banke, na dan 31. decembar 2020. godine, vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od 1,635,408 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 1,605,340 hiljada dinara), učestvuje sa 6.92%.

Vrednost pozicije nekretnina, postrojenja i opreme uvećana je na kraju 2020. godine za 64,955 hiljada dinara u poređenju sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine.

U 2020. godini urađena je nova procena vrednosti poslovne zgrade banke sa zemljištem i pratećim objektima. Kao rezultat nove procene došlo je do povećanja vrednosti zemljišta (15,061 hiljadu dinara), ali i smanjenja vrednosti zgrade (58,815 hiljade dinara).

Tabela 21. Pregled bilansnih pozicija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina, sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara						
	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Osnovna sredstva u pripremi, ulaganje u tuđa i ostala osnovna sredstva	UKUPNO: Nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Investicione nekretnine
31.12.2019.							
Nabavna vrednost	504,017	882,753	278,409	34,627	1,699,806	70,303	246,157
Ispravka vrednosti	-	(118,863)	(231,630)	(13,232)	(363,725)	(47,201)	-
Sadašnja vrednost	504,017	763,890	46,779	21,395	1,336,081	23,102	246,157
31.12.2020.							
Nabavna vrednost	519,078	917,073	283,298	53,189	1,772,638	72,624	214,662
Ispravka vrednosti	-	(131,977)	(220,896)	(18,729)	(371,602)	(52,914)	-
Sadašnja vrednost	519,078	785,096	62,402	34,460	1,401,036	19,710	214,662

6.8. Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 31. decembar 2020. godine iznosila 570,641 hiljadu dinara i u odnosu na stanje sa kraja 2019. godine uvećana su za 59,228 hiljada dinara, odnosno, za 11.6% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 22. Ostala sredstva Banke na dan 31. decembar 2020. godine

	U hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
U dinarima:		
Dati avansi u dinarima	3,868	1,639
Potraživanja za unapred plaćene poreze	123	78
Potraživanja po osnovu prodaje sredstava obezbeđenja	3,821	12,053
Zalihe	219	559
Sitan inventar u upotrebi	3,292	3,900
Sredstva stečena naplatom potraživanja	46,568	21,518
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	16,050	17,493
Ostale investicije	302	302
Ostala potraživanja u dinarima	11,653	369,901
	85,896	427,443
U stranoj valuti:		
Privredna društva	-	-
Stanovništvo	-	-
Ostala potraživanja u valuti	491,377	88,572
	491,377	88,572
Ostala sredstva, bruto	577,273	516,015
<i>Minus: Ispravka vrednosti zaliha</i>	-3,292	-3,900
<i>Minus: Ispravka vrednosti (Napomena 10b)</i>	-3,340	-702
	-6,632	-4,602
Ukupno		
	570,641	511,413
Stanje na dan 31. decembra		

6.9. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci

Ukupni depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci iznose na dan 31. decembar 2020. godine 1,736,723 hiljade dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, iznos ove bilansne pozicije višestruko je uvećan (za 319.3%), najviše usled višeg iznosa oročenih dinarskih depozita ostalih finansijskih organizacija.

Tabela 23. *Depoziti i ostale finansijske obaveze prema banaka i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine*

u hiljadama dinara

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Domaće banke	-	-	-	-	-	-
Strane banke	-	-	-	-	-	-
Osiguravajuća društva	516,228	-	516,228	174,616	-	174,616
Ostale finans.organizacije	926,367	-	926,367	99,930	-	99,930
Ukupno	1,442,595	-	1,442,595	274,546	-	274,546
u stranoj valuti						
Domaće banke	237,170	-	237,170	-	-	-
Strane banke	45,847	-	45,847	137,751	-	137,751
Osiguravajuća društva	-	-	-	-	-	-
Ostale finans.organizacije	11,111	-	11,111	1,898	-	1,898
Ukupno	294,128	-	294,128	139,649	-	139,649
Stanje na dan	1,736,723	-	1,736,723	414,195	-	414,195

Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 24. *Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine*

u hiljadama dinara

	31.12.2020	31.12.2019.
Transakcioni depoziti	87,752	161,233
Oročeni depoziti	1,267,160	238,000
Ostali depoziti	375,077	14,238
Ostale obaveze	6,734	724
Stanje na dan	1,736,723	414,195

6.10. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima Banke iznose na dan 31. decembar 2020. godine 16,848,942 hiljade dinara (31.12.2019. godine: 14,723,156 hiljada dinara) - videti sledeću tabelu. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima uvećani su za 2,125,786 hiljada dinara, odnosno, za 14.4%, najviše usled višeg iznosa transakcionih dinarskih depozita preduzeća i štednih depozita stanovništva.

Tabela 25. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31.12.2020. godine

u hiljadama dinara

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Javna preduzeća	3,171,770	1,934	3,173,704	5,054,155	899	5,055,055
Preduzeća	4,398,956	78,559	4,477,515	2,537,079	154,254	2,691,332
Stanovništvo	1,116,592	149,490	1,266,082	317,878	8,520	326,398
Drugi komitenti	582,275	10,000	592,275	410,992	-	410,992
Javni sektor	795,991	36,588	832,579	764,398	36,588	800,987
Ukupno	9,269,593	239,983	9,509,576	9,084,502	200,261	9,284,763
u stranoj valuti						
Javna preduzeća	68,245	-	68,245	80,532	-	80,532
Preduzeća	1,144,177	342,285	1,486,462	1,330,129	89,640	1,419,769
Stanovništvo	2,152,691	1,690,076	3,842,767	1,898,025	1,956,949	3,854,974
Drugi komitenti	1,091,114	18,199	1,109,313	65,181	17,937	83,117
Ukupno	4,456,227	2,050,560	6,506,787	3,373,867	2,064,526	5,438,393
Stanje na dan	14,521,812	2,327,130	16,848,942	12,458,370	2,264,786	14,723,156

Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli.

Tabela 26. Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

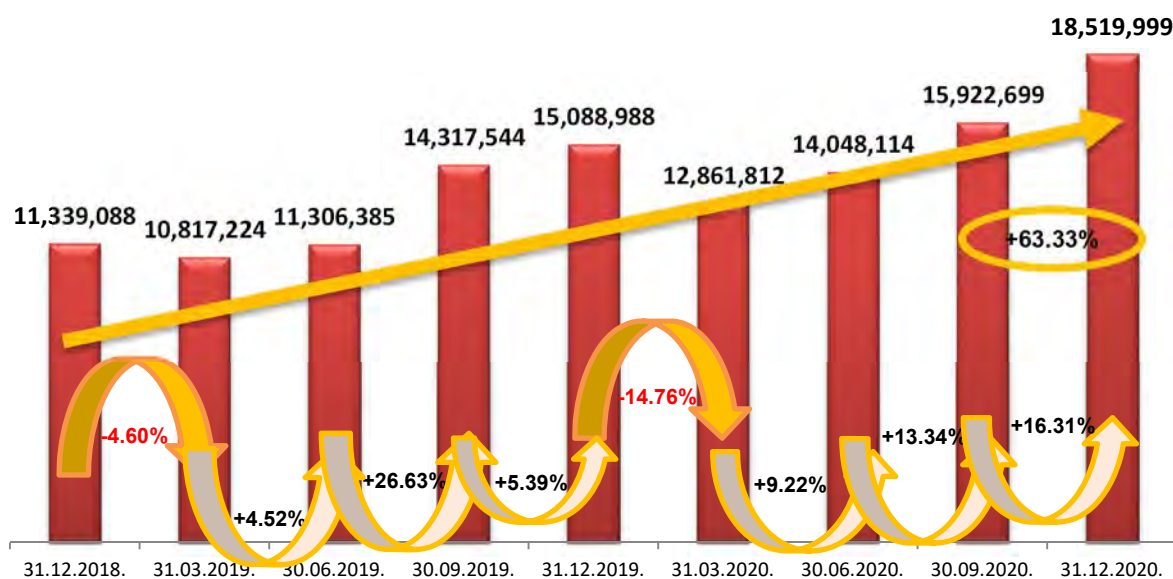
u hiljadama dinara

	31.12.2020.	31.12.2019.
Transakcioni depoziti	7,230,332	5,198,866
Štedni depoziti	4,281,192	3,542,213
Depoziti po osnovu datih kredita	291,968	109,394
Namenski depoziti	1,021,480	908
Oročeni depoziti	3,965,037	5,801,335
Ostali depoziti	-	22,800
Ostale obaveze	58,933	47,640
Stanje na dan	16,848,942	14,723,156

6.11. Ukupni depoziti Banke

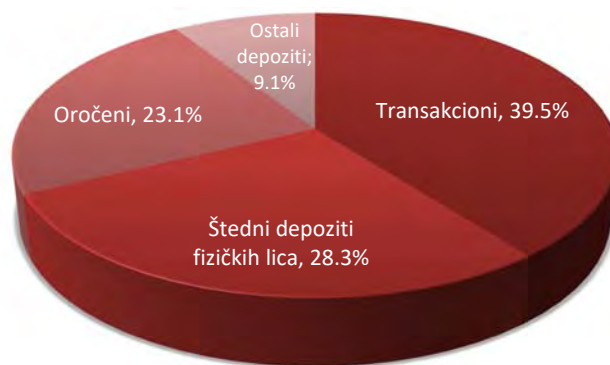
Ukupni depozitni potencijal Banke, na dan 31. decembra 2020. godine, iznosi 18,519,999 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 15,088,988 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, ukupni depoziti Banke su na kraju 2020. godine uvećani za 3,431,011 hiljada dinara, odnosno, za 22.7%.

Graf 3. Dinamika kretanja dinarskih i deviznih depozita Banke, vrednosti u hiljadama dinara

U strukturi ukupnih depozita Banke, oročeni i štedni depoziti učestvuju sa po 28.3% i 23.1%, respektivno, dok transakcioni depoziti čine 39.5% ukupnog depozitnog potencijala.

Graf 4. Struktura depozitnog potencijala Banke na dan 31. decembar 2020. godine

Valutnom strukturom depozita prevladavaju dinarski depoziti obzirom da imaju učešće od 63.6% u ukupnim depozitima Banke (31. decembar 2019. godine: 63.2%), dok kratkoročna oročenja predstavljaju preovlađujući vid deponovanja sredstava kod Banke tokom 2020. godine.

6.12. Rezervisanja

Rezervisanja Banke su na kraju 2020. godine iznosila 44,202 hiljade dinara i u odnosu na kraj 2019. godine smanjenja su za 4.8%, i to pre svega usled nižih rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama.

Tabela 27. Struktura rezervisanja sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	31.12.2020	31.12.2019.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama	16,745	21,663
Rezervisanja za otpremnine za penzije	16,535	17,108
Rezervisanja za jubilarne nagrade i bonuse	8,961	7,654
Rezervisanja za sudske sporove	1,961	0
Stanje na dan	44,202	46,425

6.13. Ostale obaveze

Ostale obaveze Banke su na dan 31. decembar 2020. godine, iznosile 842,827 hiljada dinara (31.12.2019. godine: 657,117 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine ostale obaveze Banke više su za 185,710 hiljada dinara, odnosno, za 28.3%. Struktura ostalih obaveza prikazana je u narednoj tabeli.

Tabela 28. Struktura ostalih obaveza sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	4,290	1,618
Ostale obaveze prema zaposlenima	11,076	10,529
Obaveze prema dobavljačima	13,076	6,150
Obaveze za dividende	2,253	2,253
Ostale obaveze u dinarima	547,934	143,711
Ostale obaveze u stranoj valuti	235,336	447,565
Razgraničeni prihodi od obračunatih kamata	16,741	31,226
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	12,121	14,065
Stanje na dan	842,827	657,117

6.14. Kapital Banke**6.14.1. Struktura kapitala Banke**

Sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine, vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 4,041,975 hiljada dinara (ili 34,376 hiljada evra). U odnosu na vrednost kapitala sa kraja 2019. godine, kada je iznosio 4,071,363 hiljade dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke umanjena je za 29,388 hiljada dinara, ili za 0.53%, prvenstveno kao posledica smanjenja revalorizacije rezerve po osnovu procene nepokretnosti Banke

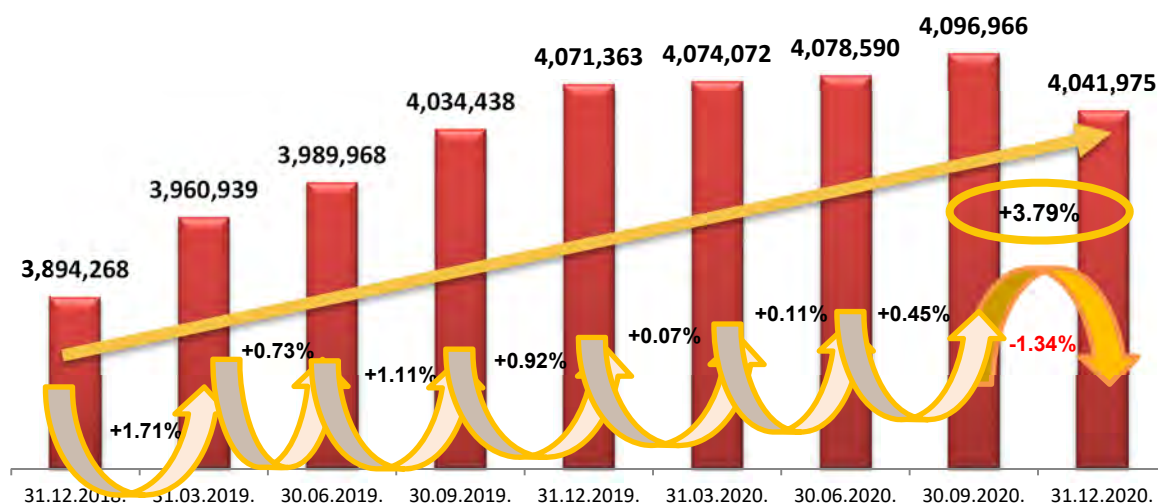
Odlukom akcionara, na redovnoj Skupštini Banke, neraspoređena dobit za 2019. godinu u iznosu od 185,386 hiljada dinara, u celosti se raspoređila u rezerve Banke, za pokriće gubitaka.

Smanjenje pozicije revalorizacionih rezervi u 2020. godini rezultat je knjiženja efekata nove procene poslovne zgrade Banke, zemljišta i pratećih objekata.

Tabela 29. Kapital Banke, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	265,916	80,530
Revalorizacione rezerve	705,242	742,433
Nerealizovani gubici po osnovu promene vrednosti HoV	(21,643)	(17,283)
Dobitak / Gubitak	12,163	185,386
Stanje na dan	4,041,975	4,071,363

Graf 5. Dinamika vrednosti kapitala Banke u analiziranom periodu

6.14.2. Akcijski kapital

Na dan 31. decembra 2020. godine, osnovni kapital Banke iskazan je kroz 288,330 običnih akcija, nominalne vrednosti od 10,100 dinara po akciji (ukupne nominalne vrednosti u iznosu od 2,912,133 hiljade dinara). Akcijama Banke, na kraju 2020. godine, raspolaže ukupno 596 akcionara, od čega fizička lica imaju u vlasništvu oko 8.64% ukupnog kapitala Banke na 31.12.2020.

Tabela 30. Vlasnička struktura akcija Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	Broj akcija	% od ukupnih akcija
Alta Pay Group d.o.o. Beograd	82,225	28.52%
SFRJ	15,362	5.33%
Danijela Đokić-Pavlica	14,415	5.00%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	14,415	5.00%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	14,415	5.00%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	14,400	4.99%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	11,878	4.12%
Convest a.d. Novi Sad - zbirni račun	11,018	3.82%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	10,988	3.81%
Ministarstvo finansija i trezora - BiH	10,352	3.59%
JP Jugoimport SDPR, Beograd	9,901	3.43%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	9,640	3.34%
Bas Logistics d.o.o. Beograd	9,426	3.27%
Federalno ministarstvo finansija BiH	5,744	1.99%
Ministarstvo finansija Republike Severna Makedonija	5,010	1.74%
Ostali (zbirno):	49,141	17.04%
Ukupno	288,330	100.00%

Tabela 31. Akcije Banke, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

	31.12.2020.		31.12.2019.	
	RSD	EUR	RSD	EUR
Ukupan broj akcija	288,330		288,330	
Ukupan kapital	4,041,975,000	34,376,324	4,071,363,000	34,622,553
Knjigovodstvena vrednost	14,046	119	14,120	120
Tržišna vrednost	5,002	43	7,000	60
P/B racio	0.36		0.50	

6.14.3. Sticanje sopstvenih akcija

Banka do kraja izveštajnog perioda nije sticala sopstvene akcije. Na dan 31. decembar 2020. godine Banka nije imala sopstvene otkupljene akcije.

7. Vanbilansna evidencija Banke

Ukupna vanbilansna aktiva Banke na dan 31. decembar 2020. godine iznosi, bruto, 84,864,182 hiljade dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, ukupna vanbilansna aktiva uvećana je za 17.3%.

Po pitanju izloženosti kreditnom riziku, najveći deo vanbilansnih stavki odnosi se na nerizične pozicije. Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje, na dan 31. decembra 2020. godine, iznosi 6,412,525 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 6,202,730 hiljada dinara).

Tabela 32. Vanbilansna aktiva, bruto stanje na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Primljena sredstva obezbeđenja	70,445,365	60,420,211
Poslovi u ime i za račun drugih pravnih lica	158,083	173,229
Garancije u dinarima	3,412,456	2,713,882
Garancije u stranoj valuti	607,693	593,756
Izdate garancije bez pravnog dejstva	99,218	651,969
Preuzete opozive obaveze	2,018,917	2,838,041
Preuzete neopozive obaveze	373,616	57,667
Derivati namenjeni zaštiti od rizika u din. - svop	0	-
Derivati namenjeni zaštiti od rizika u str.val. - svop kontra stav	0	-
Potraživanja po osnovu derivata u str.val - svop	399,313	-
Potraživanja po osnovu derivata u str.val - svop kontra stav	401,705	-
Potraživanja za evidencionu kamatu	1,432,950	1,435,530
Druga vanbilansna aktiva - loro garancije	42,330	38,266
Potraživanja u stranoj valuti od stranih banaka niske izvesnosti naplate	21	21
Otpisana finansijska sredstva	1,964,162	1,968,672
Druga vanbilansna aktiva - obveznice Republike Irak - treća lica	3,548	4,150
Druga vanbilansna aktiva	3,504,805	1,463,484
Stanje na dan	84,864,182	72,358,878

Obim garancijskog poslovanja Banke na kraju 2020. godine iznosi, bruto, 4,020,149 hiljada dinara i u strukturi vanbilansne aktive učestvuje sa 4.7% (31. decembar 2019. godine: 3,307,638 hiljada dinara).

Obim dinarskog garancijskog poslovanja na dan 31.12.2020. godine iznosi 3,412,456 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 2,713,882 hiljade dinara), i čini 84.9% garancijskog poslovanja, dok obim deviznog garancijskog poslovanja iznosi 607,694 hiljade dinara (31. decembar 2019. godine: 593,756 hiljada dinara).

U strukturi vrednosti ukupnih garancijskih poslova, najveće učešće imaju izdate činidbene garancije u dinarima (53.27%), zatim slede izdate plative garancije u dinarima (31.62%) i izdate činidbene garancije u stranoj valuti (14.66%) - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 33. Struktura garancijskih poslova sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
u dinarima		
Plative garancije		
Izdate plative garancije - za dobavljače	472,645	432,666
Izdate plative garancije - carinske	662,074	144,906
Izdate plative garancije - poreske		-
Izdate plative garancije za eksproprijaciju zemljišta	21,056	6,000
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. - kreditne	15,834	34,896
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. stranim pravnim licima		2,352
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. javnim preduzećima	70,435	70,442
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. drugim komitentima	0	-
Izdate plative garancije za dobro izvršenje posla	0	-
Izdate plative garancije preduzetnicima	29,000	29,000
	1,271,044	720,262
Činidbene garancije		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	565,470	264,071
Izdate garancije za dobro izvršenje posla	1,204,183	870,818
Izdate licitacione garancije	115,668	34,271
Izdate garancije za dobro izvršenje posla u dinarima sa val.klauz.	254,905	554,688
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa u dinarima sa val.klauz.	1,186	129,043
Izdate licitacione garancije u dinarima sa val.klauz.	-	140,729
	2,141,412	1,993,620
Ukupno	3,412,456	2,713,882
u stranoj valuti		
Plative garancije		
Izdate plative garancije	18,477	26,459
Činidbene garancije		
Izdate licitacione garancije	-	94
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	-	-
Izdate činidbene garancije	589,216	567,204
	589,216	567,297
Ukupno	607,693	593,756
Stanje na dan	4,020,149	3,307,638

8. Likvidnost Banke

8.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom mesečno je utvrđivao visinu i strukturu primarne i sekundarne rezerve likvidnosti uzimajući u obzir zadovoljenje principa likvidnosti i principa rentabilnosti.

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS i sa 31. decembrom 2020. godine iznose ukupno 9.8 mlrd. dinara (31. decembar 2019. godine: 5.52 mlrd. dinara).

Tabela 34. Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

Opis	u hiljadama dinara				
	31.12.2020.	Učešće	31.12.2019.	Učešće	% rasta / pada
Primarne rezerve:					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3,230,346	42.39%	2,446,671	40.63%	32.03%
Depoziti kod banaka	-	-	-	0.00%	
Obavezna rezerva	296,494	3.89%	19,754	0.33%	1400.93%
Viškovi likvidnih sredstava	5,500,000	72.18%	3,050,000	50.65%	80.33%
	9,026,840	118.46%	5,516,425	91.61%	63.64%
Sekundarne rezerve:					
REPO plasmani	-	-	-	0.00%	-
Državni zapisi RS	623,129	8.18%	327,430	5.44%	90.31%
Obveznice Republike Irak	148,745	1.95%	177,569	2.95%	-16.23%
	779,978	10.13%	504,999	8.39%	52.85%
Stanje na dan	9,806,903	128.59%	6,021,424	100.00%	62.73%

Prosečno stanje sredstava na žiro-računu tokom 2020. godine iznosilo je 839,9 mil. dinara.

Sa 31.12.2020. godine, dinarska obavezna rezerva iznosila je 999.7 mil. dinara. U odnosu na stanje iste sa kraja prethodne godine, dinarska obavezna rezerva uvećana je za 8.1%, najviše usled višeg iznosa dinarskih transakcionih depozita (31. decembar 2019. godine: 928.8 mil. dinara).

Sa 31.12.2020. godine, devizna obavezna rezerva iznosila je 2.5 mil. evra i za 55.7% je niža u odnosu na stanje iste sa kraja 2019. godine (31. decembar 2019. godine: 5.64 mil. evra).

Banka je po osnovu deponovanja viškova likvidnosti kod NBS u izveštajnom periodu iskazala ukupan prihod od kamata u iznosu od 7,482 hiljade dinara.

Tokom 2020. godine, kao i tokom prethodne godine, Banka nije imala plasmane u repo poslove sa Narodnom bankom Srbije.

U narednoj tabeli prikazan je prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom 2020. godine.

Tabela 35. Prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom 2020. godine

u hiljadama dinara

	Iznos	Učešće
Žiro-račun	839,923	24.17%
Gotovina	523,841	15.08%
Višak likvidnih sredstava	2,110,596	60.75%
Kreditni bankama	67	0.00%
Hartije od vrednosti NBS	-	-
Ukupno	3,474,427	100.00%
Prosečno obračunata obavezna rezerva u periodu	865,758	
Prosek transakcionih depozita u periodu	2,622,023	

9. Izloženost Banke rizicima

9.1. Rizici kojima je Banka izložena

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivo rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima.

Banka je u svom poslovanju izložena sledećim rizicima:

- kreditni rizik;
- kreditno-devizni rizik;
- rizik likvidnosti;
- rezidualni rizik;
- tržišni rizici;
- operativni rizik;
- rizik koncentracije;
- rizik ulaganja;
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- rizik zemlje;
- rizik izmirenja/isporuke;
- rizik druge ugovorne strane;
- strateški rizik;
- reputacioni rizik;
- rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preduzima niz mera za upravljanje ovim rizikom koje obuhvataju:

- stroge kriterijume selekcije dužnika;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja plasmana;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje plasmana;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija, a prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se redovno izveštava.

Kreditno - devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kursa dinara na finansijskom tržištu koja može imati uticaj na kreditnu sposobnost dužnika.

Banka kontinuirano prati i procenjuje izloženost kreditno - deviznom riziku. Povišen nivo deviznog rizika konstatuje se da postoji kod dužnika kod kojih se utvrdi da bi promena vrednosti domaće valute (apresijacija / depresijacija) dovela dužnika u situaciju značajnog opadanja kreditne sposobnosti, ili ukoliko Banka nije bila u mogućnosti da izvrši adekvatnu procenu izloženosti dužnika ovom riziku. Evidentirani kreditno - devizni rizik predstavlja jedan od osnovnih elemenata klasifikacije potraživanja Banke.

Tržišni rizici su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

U okviru tržišnih rizika definisani su devizni rizik, cenovni rizici i robni rizik.

Devizni rizik je verovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene deviznih kurseva, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar na finansijski rezultat Banke.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke.

Cenovni rizici podrazumevaju sledeće vrste rizika:

- Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
- Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti javlja se usled promena kamatnih stopa.

Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti predstavlja rizik promene cena ovih hartija.

Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti - finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjene za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanjí.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali ne uključuje reputacioni i strateški rizik.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospеле obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolazu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

Rezidualni rizik je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje neadekvatno utiče na umanjenje svih rizika kojima je banka izložena.

Rizik smanjenja vrednosti potraživanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

Rizik se može javiti kao posledica sledećih okolnosti:

- povraćaj robe ili proizvoda u osnovi komercijalnog ugovora prethodnog poverioca i dužnika;
- kvalitet robe ili proizvoda,
- obaveze prethodnog poverioca prema dužniku;
- odobreni rabati za plaćanja dužnika u kraćim vremenskim periodima i sl.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumentima kreditne zaštite tih izloženosti.

Banka utvrđuje interne limite rizika koncentracije po pojedinim licima ili grupi povezanih lica, kao i agregatne limite na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka usklađuje svoje izloženosti sa propisanim regulatornim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

Rizici ulaganja podrazumevaju rizike trajnih ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka obezbeđuje da ulaganje u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.

Kamatni rizik obuhvata:

- izloženost iz jednakih promena kamatnih stopa po različitim rokovima dospeća,
- izloženost iz nekorelisanih promena između različitih indeksa kamatnih stopa,
- izloženost iz nejednakih pomeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospeća,
- izloženost iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena.

Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije se redovno prati čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu.

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

Rizik zemlje se, prema tome, izražava verovatnoćom da zemlja dužnik ili dužnik iz neke zemlje ne može biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze prema Banci, ili Banka neće biti u mogućnosti da naplati investicije u druga pravna lica ili hartije od vrednosti, zbog postojanja razloga koji nisu uključeni u okviru uobičajenog kreditnog rizika.

Rizik izmirenja / isporuke jeste rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke (due delivery date);

Rizik druge ugovorne strane je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnania novčanih tokova transakcije.

Rizik usklađenosti poslovanja banke je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka adekvatnih reakcija banke na te promene.

Ovaj rizik je stoga funkcija:

- strateških ciljeva Banke
- razvijene i usvojene poslovne strategije Banke za postizanje ciljeva,
- resursa angažovanih u postizanju ovih ciljeva i kvaliteta implementacije i
- materijalnih i nematerijalnih resursa potrebnih za izvršenje poslovnih strategija.

Pravni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjanja ugovornih i zakonskih obaveza.

Rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog uticaja poslovnog i makroekonomskog okruženja.

9.2. Adekvatnost kapitala

Pokazatelj adekvatnosti kapitala iznosio je krajem 2020. godine 27.33% (31.12.2019: 26.44%). Kapital sa 31.12.2020. godine iznosi 4,008,876 hiljada dinara i uvećan je za 146,114 hiljada dinara, odnosno, za 3.8% u odnosu na stanje sa kraja 2019. godine usled, pre svega, raspoređivanja celokupne neraspoređene dobiti za 2019. godinu u iznosu od 185,387 hiljada dinara u rezerve Banke, za pokriće gubitaka.

Tabela 36. Adekvatnost kapitala

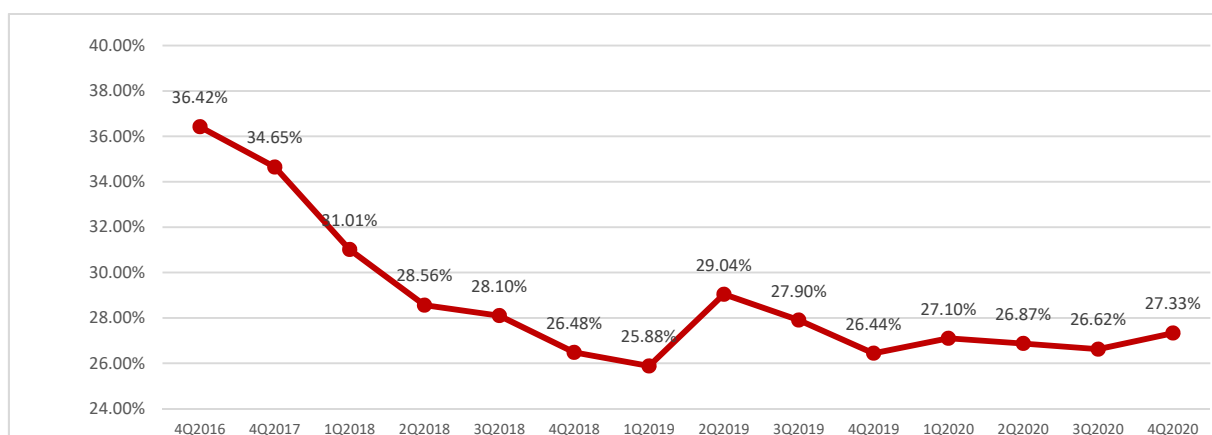
Pokazatelji	u hiljadama dinara					
	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.	31.12.2019.	31.12.2018.
Kapital	4,008,876	4,050,541	4,051,383	3,864,031	3,862,762	3,394,987
Ukupna rizična aktiva	14,668,787	15,217,542	15,078,982	14,260,531	14,607,124	12,822,121
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	27.33%	26.62%	26.87%	27.10%	26.44%	26.48%

Tabela 37. Struktura kapitala Banke na dan 31. decembar 2020. godine

Struktura kapitala Banke	u hiljadama dinara
	31.12.2020.
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	2,912,133
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	168,164
Rezerve iz dobiti	265,916
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	707,145
Nerealizovani gubici	(24,657)
Nematerijalna ulaganja	(19,711)
Učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru preko 10% kapitala tih lica	(114)
Osnovni kapital	4,008,876
Dopunski kapital	-
Ukupan kapital	4,008,876

Tabela 38. Aktiva izložena uticaju rizika i kapitalni zahtevni na dan 31.12.2020. godine

Pozicija	u hiljadama dinara	
	Iznos	Kapitalni zahtev
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	12,946,439	1,035,715
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu dužničkih HoV	2,425	194
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu vlasničkih HoV	-	-
Aktiva izložena uticaju deviznog rizika	346,073	27,686
Aktiva izložena uticaju operativnog rizika	1,373,850	109,908
Ukupna izloženost	14,977,118	1,173,503
Ukupan kapital	4,008,876	
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	27.33%	

Graf 6. Dinamika pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u analiziranom periodu

9.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima

9.3.1. Kreditni rizik

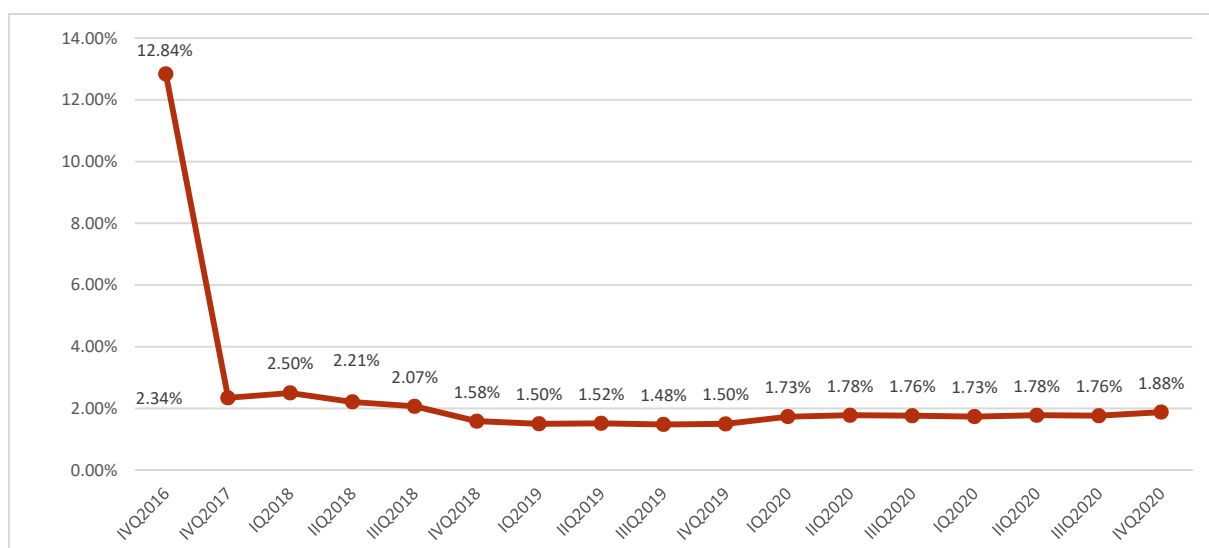
Prema stanju na dan 31.12.2020. godine ukupna aktiva koja se klasifikuje (u bruto iskazu) iznosi 19,098,444 hiljadu dinara, što predstavlja umanjeno od 4.38% u odnosu na 30.09.2020. godine, kao posledica umanjena bilansne aktive u ukupnom iznosu 873,831 hiljadu dinara uz istovremeno uvećanje vanbilansne aktive za 64,744 hiljadu dinara.

Tabela 39. Klasifikacija aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

u hiljadama dinara

Oznaka klasifikacije	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Vanbilansna aktiva	Rezervisanja za gubitke	Ukupna aktiva	%	Prvoklasna sredstva obezbeđenja	Adekvatna sredstva obezbeđenja
A	2,660,718	37,804	1,457,799	1,614	4,118,517	21.56%	658,612	1,287,294
B	3,246,818	55,005	3,173,717	8,662	6,379,982	33.62%	-	1,550,576
V	5,676,539	145,304	1,648,105	4,950	6,981,110	38.35%	-	879,201
G	836,821	31,963	121,932	770	1,342,842	5.02%	-	9,746
D	265,023	72,205	10,971	747	275,994	1.45%	-	-
Ukupno	12,685,919	342,282	6,412,525	16,745	19,098,444	100.0%	658,612	3,726,818

Ukupna izdvajanja za pokriće kreditnog rizika (ispravke vrednosti i rezervisanja) su na nivou od 1.88% vrednosti aktive koja se klasifikuje na dan 31.12.2020. godine - grafikon u prilogu.

Graf 7. Učešće izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u aktivi koja se klasifikuje

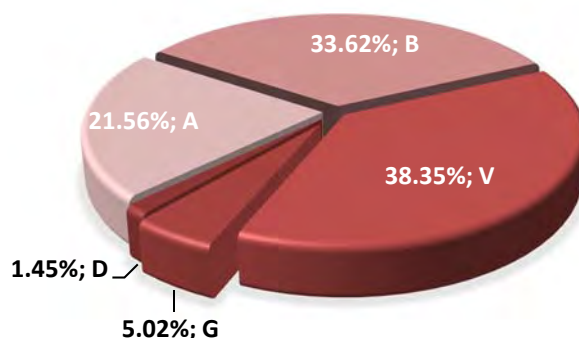
Analiza kvaliteta aktive na nivou Banke obuhvaćena je sledećim tabelarnim pregledom.

Tabela 40. Kvalitet aktive na nivou Banke

u hiljadama dinara

Period	Bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Osnovica za obračun posebne rezerve				
		Ukupno	A+B		V+G+D	
			Iznos	%	Iznos	%
31.12.2020.	19,098,444	15,139,278	7,833,785	51.74%	7,305,493	48.26%
30.09.2020.	19,972,275	16,755,630	9,187,025	54.83%	7,568,604	45.17%
30.06.2020.	19,843,624	16,048,914	8,758,697	54.58%	7,290,217	45.42%
31.12.2019.	20,393,554	16,163,790	11,118,342	68.79%	5,045,448	31.21%
30.09.2019.	20,092,040	15,617,138	9,786,016	62.66%	5,831,123	37.34%
30.06.2019.	16,948,239	14,091,673	7,831,568	55.58%	6,260,105	44.42%
31.03.2019.	17,461,386	14,340,115	8,517,642	59.40%	5,822,473	40.60%
31.12.2018.	16,786,523	13,972,007	8,158,470	58.39%	5,813,537	41.61%

U strukturi bilansne i vanbilanse aktive koja se klasifikuje (u bruto iznosu) plasmani sa niskim rizikom (A i B kategorija) učestvuju sa 55.18%, dok učešće plasmana srednjeg rizika (V kategorija) iznosi 38.35%, i plasmana povišenog rizika (G i D kategorija) u ukupnoj klasifikovanoj aktivi iznosi 6.47%. Na dan 31.12.2020. godine umanjeno je učešće potraživanja u A, B i G kategoriji, a uvećano učešće u V, i neznatno u D kategorijama u odnosu na 31.12.2019. godine. Depoziti kod stranih banaka na dan 31.12.2020. godine iznose 938,11 miliona dinara što predstavlja 22.78% segmenta portfolija klasifikovanog u A kategoriju potraživanja.

Graf 8. Struktura kreditnog portfolija po kategorizaciji NBS sa stanjem na dan 31.12.2020. godine

Najznačajniji deo bilansne aktive koja se klasifikuje čine dugoročni krediti sa 48.38% učešća, kratkoročni krediti sa 14.55%, a zatim slede depoziti kod banaka sa 9.77%, otkup potraživanja u dinarima sa 9.37% i HoV koje se drže do dospeća (menice) sa 3.11%. Dospela potraživanja čine 5.93% učešća u ukupnim bilansnim aktivnostima Banke.

U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke izloženih uticaju kreditnog rizika, najznačajniji deo aktivnosti Banke odnosio se na činidbene garancije (42.58%). Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja, odnosno preuzete opozive obaveze čine 31.44% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 31.12.2020. godine. Platve garancije predstavljaju 20.11% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 31.12.2020. godine.

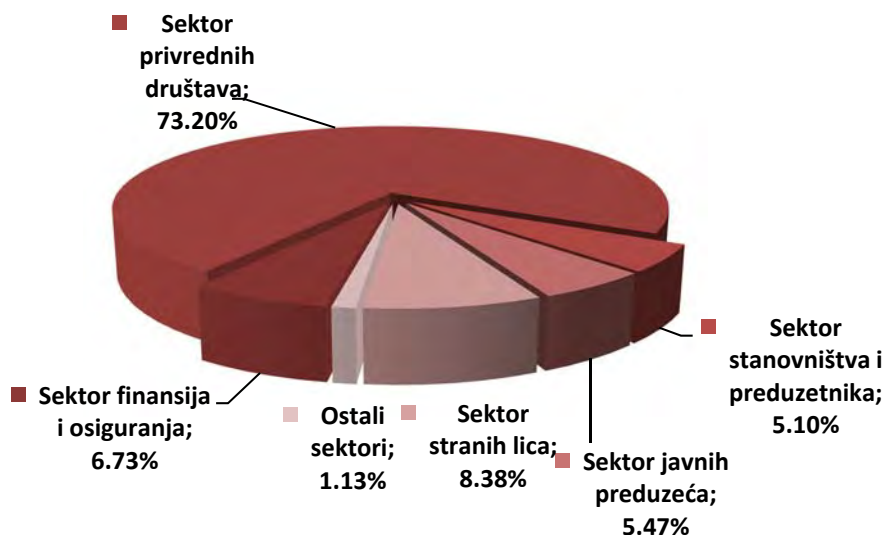
Struktura bilansnih i vanbilansnih plasmana Banke koji se klasifikuju prikazana je u narednoj tabeli.

Tabela 41. Struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju

Opis	u hiljadama dinara			
	31.12.2020.	% ukupne aktive	31.12.2019.	% ukupne aktive
Kratkoročni krediti	1,845,656	9.66%	1,969,636	9.66%
Dugoročni krediti	6,137,175	32.13%	6,106,673	29.94%
Dospela potraživanja	752,339	3.94%	505,037	2.48%
Depoziti kod banaka	1,239,338	6.49%	1,400,099	6.87%
Kamate i naknade	346,112	1.81%	65,886	0.32%
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	5,339	0.03%	7,528	0.04%
Dugoročne HoV koje se vrednuju po amort.vrednosti	152,172	0.80%	178,081	0.87%
Investicije u kapital drugih pravnih lica	480	0.00%	480	0.00%
Sredstva stečena naplatom potraživanja	46,568	0.24%	46,568	0.23%
Eskont menica	394,220	2.06%	1,469,264	7.20%
Otkup potraživanja - dinari	1,188,518	6.22%	1,902,247	9.33%
Otkup potraživanja - strane valute	47,832	0.25%	52,459	0.26%
Ostala bilansna aktiva	530,170	2.78%	486,866	2.39%
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	12,685,919	66.42%	14,190,825	69.58%
Platve garancije	1,289,521	6.75%	746,720	3.66%
Činidbene garancije	2,730,628	14.30%	2,560,917	12.56%
Avali i akcepti menica	-	-	-	0.00%
Nepokriveni akreditivi	-	-	-	0.00%
Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	2,015,873	10.56%	2,834,734	13.90%
Neiskorišćene preuzete obaveze	376,503	1.97%	60,358	0.30%
Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	6,412,525	33.58%	6,202,730	30.42%
Ukupno	19,098,444	100.00%	20,393,554	100.00%

Sektorska struktura ukazuje na značajnu koncentraciju plasmana Banke Sektoru privrednih društava u kojem je vezano 73.20% ukupnog portfolija Banke. Značajno učešće uočava se i kod plasmana u Sektor stranih lica koji iznose 8.38%. Pored ovih sektora, nešto značajnije učešće imaju još i Sektor finansija i osiguranja sa 6.73%, Sektor javnih preduzeća sa 5.47% i Sektor stanovništva i preduzetnika sa 5.10%. Ostali sektori su sa zanemarljivo malim učešćem u aktivnostima Banke.

Graf 9: Sektorska struktura aktive koja se klasifikuje

Prosečna stopa ispravke vrednosti po bilansnoj aktivi na dan 31.12.2020. godine iznosi 2.70% (2.00% na dan 31.12.2019. godine), dok je po vanbilansnim stavkama prosečna stopa rezervisanja 0.26% (0.35% na dan 31.12.2019. godine).

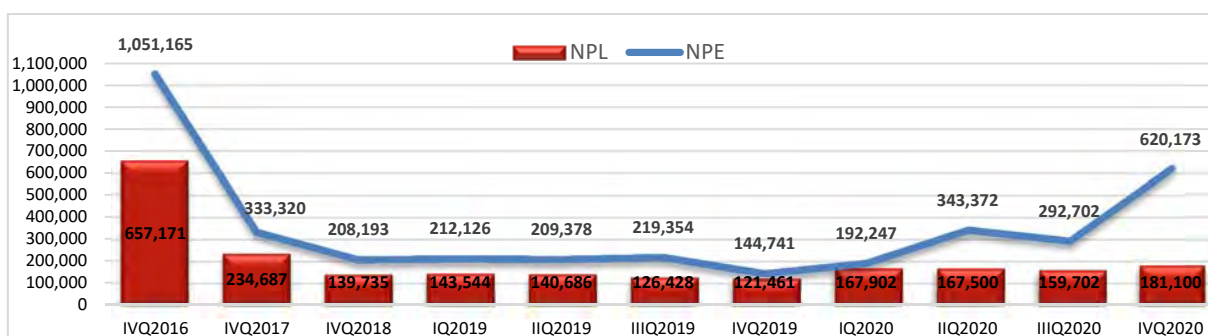
Tabela 42. Pregled aktive Banke koja se klasifikuje

Elementi	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	12,685,919	14,190,825
Bilansna aktiva sa statusom neizvršenja obaveza	609,404	144,089
Ukupna ispravka vrednosti po bilansnoj aktivi	342,282	283,740
Ispravka vrednosti plasmana sa statusom neizvršenja obaveza	110,921	34,417
Prosečna stopa ispravke vrednosti	2.70%	2.00%
Vanbilansne stavke koje se klasifikuju	6,412,525	6,202,730
Vanbilansne stavke sa statusom neizvršenja obaveza	10,769	652
Ukupan iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama	16,745	21,663
Iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama sa statusom neizvršenja obaveza	1,167	331
Prosečna stopa rezervisanja po vanbilansnim stavkama	0.26%	0.35%

NPL ratio učešća u kreditima (odnos problematičnih kredita i ukupnih potraživanja po osnovu kredita) sa 31.12.2020. godine iznosi 2.13% (31.12.2019.: 1.45%). Rast NPL racija je rezultat rasta bilansne aktive sa statusom neizvršenja obaveza, kao posledica povećanja broja privrednih društava u ovom statusu tokom 2020. godine.

Na dan 31.12.2020. godine ukupni bruto problematični krediti bili su pokriveni 152.7% ispravkama vrednosti ukupnih kredita, odnosno 41.4% ispravkama vrednosti problematičnih kredita.

Graf 10. Kretanje NPL i NPE

NPE na dan 31.12.2020. godine iznosi 620,17 miliona dinara ili 3.25% ukupne aktive koja se klasifikuje (na dan 31.12.2019. godine 144,74 miliona dinara ili 0.71% ukupne aktive koja se klasifikuje), što je značajno ispod 7% usvojenog maksimalno prihvatljivog nivoa učešća loše aktive u ukupnoj aktivni koja se klasifikuje.

9.3.2. Kreditno-devizni rizik

U narednoj tabeli dat je prikaz ukupnih plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika.

Tabela 43. Plasmani Banke klijentima izloženim povišenom nivou deviznog rizika

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Privredna društva - krediti	1,661,448	1,527,770
Privredna društva - eskontni poslovi	1,011,995	1,320,653
Strana lica - faktoring	47,832	52,459
Vanbilansne pozicije	353,269	935,112
Ukupno	3,074,544	3,835,995

U odnosu na stanje na dan 31.12.2019. godine došlo je do uvećanja plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika za 29.01%.

9.3.3. Rizik likvidnosti

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije.

U skladu sa regulatornim zahtevima Banka je pokazatelje likvidnosti održavala na nivou iznad 1.00 tj. iznad 0.70¹. U cilju zaštite od rizika likvidnosti, Banka je utvrdila interne limite pokazatelja likvidnosti i užeg pokazatelja likvidnosti, kada su obračunati kao proseci pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, kao i dnevne interne limite za regulatorne pokazatelje likvidnosti.

Pokazatelj dnevne likvidnosti Banke se tokom 2020. godine kretao u rasponu od 1.14 do 2.93, dok se uži pokazatelj likvidnosti kretao u rasponu od 0.77 do 2.57. Na dan 31.12.2020. godine vrednost pokazatelja likvidnosti je bila 2.57, a užeg pokazatelja likvidnosti 2.35.

Narodna banka Srbije je propisala izračunavanje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, koji se izračunava za poslednji radni dan u mesecu i koji predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke² i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa³.

Banka je dužna da ovaj pokazatelj održava zbirno u svim valutama na nivou koji nije niži od 100%, dok su ograničenja vezana za strukturu zaštitnog sloja likvidnosti propisana na način da najmanje 60% zaštitnog sloja likvidnosti čini likvidna aktiva prvog reda, odnosno 30% likvidna aktiva prvog reda bez pokrivenih obveznica i najviše 15% likvidna aktiva drugog B reda. U cilju zaštite od rizika likvidnosti Banka je definisala i interni limit pokazatelja pokrića likvidnom aktivom na nivou od najmanje 115%. Na dan 31.12.2020. godine vrednost ovog pokazatelja iznosila je zbirno po svim valutama 187.71%, što je iznad regulatorno definisanog nivoa. Takođe su ispunjeni i uslovi vezani za zaštitni sloj likvidnosti koji na dan 31.12.2020. godine čini isključivo likvidna aktiva prvog reda.

¹ Prema Odluci o upravljanju rizikom likvidnosti Narodne banke Srbije Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da

1. Pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 1 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.9 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.8 kada je obračunat za jedan radni dan.
2. Uži pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 0.7 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.6 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.5 kada je obračunat za jedan radni dan.

² Zaštitni sloj likvidnosti - iznos likvidne aktive koju banka u skladu sa Odlukom o upravljanju rizikom likvidnosti može da uključi u obračun pokazatelja pokrića likvidnom aktivom.

³ Stres je iznenadno i ozbiljno pogoršanje likvidnosti i / ili solventnosti banke usled promena tržišnih uslova i / ili faktora koji su specifični za određenu banku, a koji mogu da dovedu do značajnog rizika da banka neće moći da ispuni svoje obaveze koje dospevaju u narednih 30 dana

Tabela 44: Ročna struktura aktive i obaveza sa 31.12.2020. godine

u 000 dinara

Pozicija	dospeli	do 7 d	8 - 15 d	16 - 30 d	31- 90 d	91 - 180 d	181 - 365 d	1 - 2 g	2 - 5 g	5 - 10g	10 - 15 g	15 - 20 g	Bez roka	Ukupno
AKTIVA														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	8,730,349	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	296,491	9,026,840
Hartije od vrednosti	162	-	-	-	-	-	-	-	510,877	260,996	-	-	5,339	777,374
Kreditni i potraživanja od banaka i dr. fin. organizacija	2,002	1,236,247	10,339	49,992	90,863	55,030	350,583	8,346	3,174	-	-	-	-	1,806,574
Kreditni i potraživanja od komitenata	806,166	711,972	64,951	611,046	1,091,932	1,080,694	1,727,293	1,725,029	1,433,322	405,699	96,689	56,490	-	9,811,284
Ostala aktiva	5,600	498,223	352	660	2,638	3,957	58,734	-	-	-	-	-	1,646,443	2,216,606
UKUPNA AKTIVA	813,930	11,176,791	75,641	661,698	1,185,433	1,139,681	2,136,610	1,733,374	1,947,373	666,696	96,689	56,490	1,948,272	23,638,679
% Ukupna aktiva	3.44%	47.28%	0.32%	2.80%	5.01%	4.82%	9.04%	7.33%	8.24%	2.82%	0.41%	0.24%	8.24%	
OBAVEZE														
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr. fin. Inst. i CB	1,085	375,075	60,000	73,000	579,160	555,000	-	87,752	-	-	-	-	5,650	1,736,723
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	18,870	1,971,929	402,289	655,153	1,488,449	1,839,022	2,143,027	6,852,926	353,776	51,280	-	-	1,072,220	16,848,942
Ostale obaveze i rezervisanja	27,314	668,296	51,809	20,064	57,448	1,192	4,055	54,448	5,615	-	-	-	112,940	1,003,181
UKUPNE OBAVEZE	47,270	3,015,300	514,099	748,217	2,125,057	2,395,214	2,147,083	6,995,126	359,391	51,280	-	-	1,190,810	19,588,846
% Ukupne obaveze	0.24%	15.39%	2.62%	3.82%	10.85%	12.23%	10.96%	35.71%	1.83%	0.26%	0.00%	0.00%	6.08%	
Disparitet	766,660	8,161,491	(438,458)	(86,520)	(939,624)	(1,255,532)	(10,472)	(5,261,752)	1,587,982	615,416	96,689	56,490	757,463	
Kumulativni disparitet	-	8,161,491	7,723,033	7,636,514	6,696,889	5,441,357	5,430,885	169,133	1,757,115	2,372,531	2,469,220	2,525,710	-	
Disparitet/ Ukupna aktiva	3.24%	34.53%	-1.85%	-0.37%	-3.97%	-5.31%	-0.04%	-22.26%	6.72%	2.60%	0.41%	0.24%	3.20%	
Disparitet/ Ukupne obaveze	3.91%	41.66%	-2.24%	-0.44%	-4.80%	-6.41%	-0.05%	-26.86%	8.11%	3.14%	0.49%	0.29%	3.87%	
Koeficijent osetljivosti	-	3.71	0.15	0.88	0.56	0.48	1.00	0.25	5.42	13.00	-	-	1.64	
Relativni disparitet	-	0.35	0.33	0.32	0.28	0.23	0.23	0.01	0.07	0.10	0.10	0.11	-	

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

Tabela 45. Interni indikatori likvidnosti na dan 31. decembar 2020. godine

<u>Pokazatelji</u>	<u>Vrednost na dan</u>
Promptna likvidnost (0-7)	25.95%
Likvidna sredstva (0-90)	26.59%
Vanbilansne obaveze	9.74%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

9.3.4. Rizici koncentracije

Ukupan iznos velikih izloženosti Banke ima vrednost 7,552,208 hiljada dinara, što predstavlja 188.37% kapitala Banke sa 31.12.2020. godine.

Banka na dan 31.12.2020. godine nije imala izloženosti preko regulatornog limita dozvoljene izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica od 25% kapitala Banke.

Tabela 46. Kretanje pokazatelja izloženosti

<u>Naziv pokazatelja</u>	<u>31.12.2020.</u>	<u>30.09.2020.</u>	<u>30.06.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>	<u>30.09.2019.</u>	<u>Propisani okviri</u>
Učešće velikih izloženosti u kapitalu	188.37%	190.40%	221.41%	166.83%	161.51%	Max 400%

9.3.5. Rizici ulaganja

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, redovno se prate ulaganja Banke u cilju da se obezbedi da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, kao i da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Ukupna trajna ulaganja Banke (ulaganja u osnovna sredstva i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) na dan 31.12.2020. godine iznose 1,623,741 hiljadu dinara i predstavljaju 40.50% kapitala Banke.

Tabela 47. Kretanja pokazatelja učešća trajnih ulaganja u kapitalu

<u>Naziv pokazatelja</u>	<u>31.12.2020.</u>	<u>30.09.2020.</u>	<u>30.06.2020.</u>	<u>31.03.2020.</u>	<u>31.12.2019.</u>	<u>Propisani okviri</u>
Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	40.50%	41.09%	40.61%	42.08%	41.17%	Max 60%
Ulaganje u lica van finansijskog sektora	0.20%	0.20%	0.20%	0.20%	0.20%	Max 10%

9.3.6. Devizni rizik

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital. Ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke na dan 31.12.2020. godine iznosi 346,073 hiljada dinara, dok pokazatelj deviznog rizika iznosi 8.63%.

Tabela 48. Pokazatelj deviznog rizika Banke

u hiljadama dinara

Datum	Otvorena pozicija										Otvorena pozicija	Pokazatelj deviznog rizika u %	
	EUR		USD		CHF		Ostale valute		Ukupno				
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka			
31.12.2020.	342,894	-	3,178	-	1	-	-	2,041	-	346,073	2,041	346,073	8.63
30.09.2020.	667,323	-	9,628	-	-	365	244	-	677,195	365	677,195	16.72	
30.06.2020.	302,887	-	13,127	-	84	-	-	222	316,097	222	316,097	7.8	
31.03.2020.	3,675	-	3,641	-	-	279	436	-	7,752	279	7,752	0.2	
31.12.2019.	-	132,922	49,285	-	199	-	6,736	-	56,220	132,922	132,922	3.44	
30.09.2019.	141,954	-	3,450	-	-	6,088	-	2,422	145,404	8,510	145,404	3.76	
30.06.2019.	104,846	-	202,358	-	-	6,078	-	2,226	307,204	8,304	307,204	7.95	
31.03.2019.	123,529	-	193,031	-	-	5,609	-	2,558	316,560	8,167	316,560	9.36	
31.12.2018.	30,630	-	195,987	-	-	5,387	-	2,760	226,617	8,147	226,617	6.68	

Pokazatelj deviznog rizika se tokom izveštajnog perioda kretao u rasponu od 0.07% do 17.39%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke, dok je interni limit iznosio 18% u odnosu na kapital banke.

U 2020. godini ostvaren je neto prihod po osnovu kursnih razlika u ukupnom iznosu od 33,268 hiljada dinara

Tabela 49. VaR neto otvorene devizne pozicije

u hiljadama dinara

Valutni VaR	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
31.12.2020.	10	362	4	3,950
30.09.2020.	331	421	4	3,950
30.06.2020.	235	742	4	4,287
31.03.2020.	18	1,523	18	4,568
31.12.2019.	939	2,525	59	5,775
30.09.2019.	363	3,903	190	7,078
30.06.2019.	4,877	6,145	3,190	12,347
31.03.2019.	4,549	7,363	112	13,798
31.12.2018.	5,647	6,554	112	13,798

Prema podacima na dan 31.12.2020. godine, a imajući u vidu kretanje deviznih pariteta valuta na domaćem tržištu u prethodnih 12 meseci odnosno, promene vrednosti korpe valuta i njihovih korelacija, Banka je izložena riziku desetodnevno gubitka vrednosti u iznosu od 10 hiljada dinara.

9.3.7. Cenovni rizik

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Na dan 31.12.2020. godine u tržišnom portfoliju Banka je imala svop ugovore sa INTL FCStone LTD kao i dinarsku obveznicu Republike Srbije.

Tabela 50. Struktura knjige trgovanja Banke

Pozicija	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	u hiljadama dinara 31.03.2020.
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	Vrednost
Investicione jedinice	-	-	-	-
Obveznice	510,877	-	-	-
FWD / Swap	-2,613	2,885	-4,596	-1,141
Ukupno	508,264	2,885	-4,596	-1,141

9.3.8. Kamatni rizik

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje materijalno neznačajan. Bruto kamatno osetljiva sredstva i obaveze su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Tabela 51. GAP analiza bruto kamatno osetljive aktive i obaveza na dan 30.09.2020. godine

Pozicija	u hiljadama dinara							Ukupno
	do 1 m	1-3 m	3-6 m	6-12 m	1-5 g	5-10 g	preko 10 g	
RSD								
Aktiva	6,865,525	979,990	526,107	1,690,349	2,390,773	19,078	-	12,471,822
Obaveze	4,426,542	861,049	1,632,694	370,212	146,363	-	-	7,436,860
Disparitet	2,438,983	118,940	(1,106,586)	1,320,138	2,244,410	19,078	-	5,034,962
Kumulativni disparitet	2,438,983	2,557,923	1,451,337	2,771,474	5,015,884	5,034,962	5,034,962	
Koeficijent osetljivosti	1.55	1.14	0.32	4.57	16.33	-	-	
Relativni disparitet	0.20	0.21	0.12	0.22	0.40	0.40	0.40	
EUR								
Aktiva	129,972	271,368	622,736	415,690	1,374,466	511,108	156,367	3,481,707
Obaveze	155,331	721,717	430,415	1,222,527	954,997	882	-	3,485,868
Disparitet	(25,358)	(450,349)	192,322	(806,837)	419,469	510,226	156,367	(4,161)
Kumulativni disparitet	(25,358)	(475,707)	(283,386)	(1,090,222)	(670,753)	(160,527)	(4,161)	
Koeficijent osetljivosti	0.84	0.38	1.45	0.34	1.44	579.59	-	
Relativni disparitet	-0.01	-0.14	-0.08	-0.31	-0.19	-0.05	0.00	
USD								
Aktiva	47,832	-	-	-	-	152,172	-	200,004
Obaveze	263,263	2,172	5,209	173,977	85,331	-	-	529,953
Disparitet	(215,432)	(2,172)	(5,209)	(173,977)	(85,331)	152,172	-	(329,948)
Kumulativni disparitet	(215,432)	(217,604)	(222,813)	(396,790)	(482,121)	(329,948)	(329,948)	
Koeficijent osetljivosti	0.18	0.00	0.00	0.00	0.00	-	-	
Relativni disparitet	-1.08	-1.09	-1.11	-1.98	-2.41	-1.65	-1.65	
UKUPNO								
Aktiva	7,043,329	1,251,357	1,148,844	2,106,039	3,765,239	682,359	156,367	16,153,533
Obaveze	4,845,136	1,584,938	2,068,318	1,766,715	1,186,691	882	0	11,452,680
Disparitet	2,198,193	(333,581)	(919,474)	339,324	2,578,548	681,477	156,367	4,700,853
Kumulativni disparitet	2,198,193	1,864,612	945,138	1,284,462	3,863,010	4,544,486	4,700,853	
Koeficijent osetljivosti	1.45	0.79	0.56	1.19	3.17	773.78	-	
Relativni disparitet	0.14	0.12	0.06	0.08	0.24	0.28	0.29	

Iz podataka u tabeli evidentiraju se pozitivni dispariteti kamatno osetljive aktive u odnosu na kamatno osetljivu pasivu u dinarima u svim ročnim okvirima osim ročnog okvira od 3 do 6 meseci, kao i pozitivni kumulativni dispariteti u svim ročnim grupama.

Kod poslovanja u evrima, evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osetljive aktive i obaveza u ročnim okvirima do 3 meseca i do 6 do 12 meseci, što za rezultat ima i negativne kumulativne disparitete u svim ročnim grupama u ovoj valuti.

Kod poslovanja u dolarima, evidentiraju se negativni dispariteti u ročnim okvirima do 5 godina, što za rezultat ima i negativne kumulativne disparitete u svim ročnim grupama u ovoj valuti.

9.3.9. Rizik zemlje

Banka je u svojim plasmanima sa 31.12.2020. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Italija, Austrija, Nemačka, Irak, Rusija, Tunis. Svi plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige.

U ukupnim rizičnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 1,461,377 hiljada dinara u bruto iznosu, od čega se 37.43% odnosi na Italiju, 26.73% na Austriju, 18.07% na Irak.

Tabela 52. Izloženost Banke po zemljama

u hiljadama dinara

Zemlja	Bruto izloženost na dan 31.12.2020.	Učešće	Procenat od kapitala	Bruto izloženost na dan 31.12.2019.
Austrija	390,666	26.73%	9.75%	815,269
Belgija	178	0.01%	0.00%	178
Irak	156,207	10.69%	3.90%	182,801
Italija	547,002	37.43%	13.64%	558,202
Severna Makedonija	151	0.01%	0.00%	151
Nemačka	264,075	18.07%	6.59%	38,820
Rusija	53,735	3.68%	1.34%	5,040
Singapur	440	0.03%	0.01%	1,644
Tunis	48,923	3.35%	1.22%	57,853
Ukupno	1,461,377	100.00%	36.45%	1,659,958

10. Ostale aktivnosti Banke

10.1. Usklađenost poslovanja

Tokom izveštajnog perioda najznačajnija aktivnost organizacionog dela Banke nadležnog za usklađenost poslovanja bila je realizacija poslova u vezi usklađivanja internih akata sa izmenama i dopunama regulatornog okvira za poslovanje Banke.

Tokom izveštajnog perioda:

- po objavljivanju u Službenom glasniku RS, dostavljali su se izveštaji i informacije o novim propisima;
- usklađivana su unutrašnja opšta akta u skladu sa novim propisima.

10.2. Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja, prema postojećoj metodologiji Banke, identifikuje se, meri i kontroliše krajem svake godine, na osnovu samoprocene mogućnosti nastupanja, izvršene od strane rukovodilaca organizacionih delova Banke.

Na osnovu poslednje sprovedene procene verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja može se konstatovati da se preko 88% ocena mogućnosti nastupanja rizika od finansijskog gubitka kretao u rasponu od "veoma nizak" do "srednjeg", za rizik od reputacionog rizika ocene u navedenom rasponu su 95%, a za rizik od sankcija regulatornog tela 91%. Izloženost rizicima usklađenosti poslovanja je predmet redovnog izveštavanja u Banci.

Banka redovno vrši evidentiranje nastalih rizika usklađenosti poslovanja. Pored redovnog izveštavanja, u slučaju kada se proceni da nedostaci koji su utvrđeni prilikom vršenja kontrole mogu da imaju za posledicu nastupanje rizika, o istima se vanredno i promptno izveštavaju organi upravljanja Banke. Tokom izveštajnog perioda nije bilo potrebe da se organi upravljanja Banke vanredno i promptno izveštavaju o pojavi prethodno navedenih rizika.

Tokom izveštajnog perioda, a nakon izmene organizacione strukture, poslovi informacione bezbednosti kao i poslovi lica za zaštitu podataka o ličnosti se obavljaju u okviru organizacionog dela nadležnog za usklađenost poslovanja.

10.3. Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma

Tokom prvog kvartala tekuće godine najznačajnija aktivnost organizacionog dela Banke nadležnog za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma bila je saradnja sa Upravom za sprečavanje pranja novca.

Svakodnevno se prate transakcije koje se obavljaju u Banci. Tokom izveštajnog perioda:

- prijavljivane su Ministarstvu finansija - Upravi za sprečavanje pranja novca (USPN) transakcije preko 15,000 evra u gotovom novcu;
- odgovorano je na upite USPN kojima su traženi podaci o poslovnom odnosu za fizička lica i pravna lica.

10.4. Informaciono-komunikaciona tehnologija

Informacioni sistem Banke predstavlja značajan element funkcionisanja Banke. Banka se u značajnoj meri oslanja na informacione tehnologije u sprovođenju korporativnih odluka i dostizanju strateških ciljeva, a uz kontinuirano održavanje svakodnevnih aktivnosti na visokom nivou.

Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja joj omogućava da na adekvatan način upravlja informacionim sistemom. Sektor informaciono komunikacionih tehnologija (SIKT) je organizacioni deo Banke čiji je zadatak da upravlja informacionim sistemom Banke, da upravlja rizicima u oblasti informacione bezbednosti, da kroz obavljanje poslova i odgovornosti zaposlenih vrši zaštitu informacionih dobara, odnosno sredstava i imovine za nadzor nad poslovnim procesima od značaja za informacionu bezbednost.

U okviru SIKT-a organizacioni deo nadležan za sistem i komunikacionu podršku odgovoran je za upravljanje informaciono komunikacionim sistemom Banke i vodi računa o njegovoj sigurnosti i zaštiti. Obezbeđuje funkcionisanje Internet sistema i komunikacije elektronske pošte i antivirus zaštitu informacionog sistema. Pored toga projektuje i implementira izmene, poboljšanja i zamenu hardverskih i komunikacionih resursa.

U okviru SIKT-a organizacioni deo nadležan za razvoj i softversku podršku nadležan je za obezbeđenje funkcionisanja informacionog sistema Banke u pogledu razvoja, unapređenja, nabavke i održavanja bankarskog i drugih aplikativnih softvera i podrške zaposlenima. U okviru istog se obavljaju i funkcije održavanja tako da funkcije razvoja i održavanja nisu potpuno razdvojene.

Prema strukturi izvršenih aplikativnih zahteva i intervencija tokom izveštajnog perioda može se konstatovati da su rešavanja aplikativnih zahteva, kao i izrada eksternih i internih izveštaja prioritetan posao nadležnog organizacionog dela za razvoj i softversku podršku. Takođe, većina aktivnosti je bila usmerena na sistemskom i aplikativnom povezivanju menjačnica, odnosno, platne institucije AltaPay sa Core sistemom Banke. Značajan deo aktivnosti se odnosio i na pripremu celokupne infrastrukture koja je omogućila zaposlenima da poslovne aktivnosti obavljaju od kuće, usled epidemije izazvane virusom Covid-19.

Elektronsko bankarstvo i kartičarstvo

Banka koristi sisteme elektronskog bankarstva i usluge servisnog centra kompanija Asseco SEE i Halcom kako bi svojim klijentima omogućila bolju uslugu i dostupnost na svakom mestu. Obzirom da Banka nema raširenu mrežu ekspozitura i bankomata ovo je jedini način da se Banka približi svojim klijentima i omogući im da koriste usluge Banke i raspolažu svojim depozitima. Broj klijenata, naročito pravnih lica koji koriste usluge elektronskog bankarstva je vrlo visok tako da je u izveštajnom periodu dostigao procenat od 88.72%.

Integrirani sistem menadžmenta

Zbog potrebe za kontinuiranom kontrolom primene zahteva standarda u procesima, odnosno, organizacionim delovima, prati se ispunjenje zahteva standarda koji se odnose na pravilnu primenu usvojenih procedura i uputstava, otklanjanje uočenih neusaglašenosti u internim aktima Banke, sprovođenje preventivnih i korektivnih mera, unapređenja, obuke i edukaciju zaposlenih, kao i postupanje u vezi sa usvojenim aktima koji se odnose na bezbednost informacija i zaštitu životne sredine. Imajući u vidu neophodnost praćenja, usaglašavanja i primene zakonske regulative i odluka nadležnih organa potvrđena je puna posvećenost najvišeg rukovodstva u sprovođenju zahteva standarda donošenjem odgovarajućih odluka.

10.5. Upravljanje lošim plasmanima

Sa stanjem na dan 31.12.2020.g. u ingerenciji Odeljenja upravljanja lošim plasmanima (OULP)⁴ bilo je ukupno 73 dužnika ALTA banke a.d. Beograd (Banka), od čega 23 dužnika pravnih lica i 50 dužnika fizičkih lica, koji su Banci poslednjeg dana izveštajnog perioda dugovali ukupno RSD 609,271,109.02.

Od navedenih ukupnih potraživanja Banke u ingerenciji OULP, po stanju na dan 31.12.2020.g., Banka potražuje od:

- pravnih lica u iznosu od RSD 592,638,926.13,
- fizičkih lica u iznosu od RSD 16,632,182.89;

Pored navedenog portfolija, u nadležnosti OULP-a je i izveštavanje o statusu postupaka naplate od 33 klijenata pravnih lica i od 29 klijenata fizičkih lica za koje su organi Banke u prethodnom periodu odobrili prenos bilansnih potraživanja Banke u vanbilansnu evidenciju.

Takođe, OULP vodi postupke naplate protiv 30 fizičkih lica koja su jemci ili založni dužnici za plasmane odobrene pravnim licima, a koja su u nadležnosti OULP.

Tabela 53. Naplaćena potraživanja od pravnih i fizičkih lica

		u hiljadama dinara	
Osnov plaćanja	Iznos	Broj klijenata	
Pravna lica			
Naplata od strane suda	275	1	
Prodaja potraživanja Banke	3,526	1	
Uplata iz stečaja	16,770	4	
Uplata iz UPPR-a	2,678	3	
Prodaja nepokretnosti	8,229	1	
Izdavanje u zakup nepokretnosti	353	1	
Uplata lica povezanih sa dužnikom	1,480	3	
Naplata od strane izvršitelja	0	1	
Ukupno pravna lica	33,312	15	
Fizička lica			
Naplata od strane izvršitelja	297	9	
Uplata dužnika	1,276	12	
Uplata lica povezanih sa dužnikom	224	3	
Ukupno fizička lica	1,798	24	
Ukupno	35,109	39	

⁴ Liste problematičnih izloženosti pravnih i fizičkih lica, prema UPU-086 i PRO-008, OULP na mesečnom nivou dostavlja Izvršnom odboru Banke;

Tokom izveštajnog perioda ukupan iznos naplaćenih potraživanja od pravnih i fizičkih lica iznosi 35.1 mil. dinara.

10.6. Finansijska saradnja sa inostranstvom

Tokom izveštajnog perioda, Banka je nastavila da u skladu sa svojim mandatima dobijenim od nominalnih poverilaca proaktivno deluje u cilju obezbeđenja preduslova za započinjenje procesa identifikacije i usaglašavanja potraživanja srpskih kreditnih komercijalnih poverilaca od kubanskih dužnika / garanta. Takođe, nastavljeno je angažovanje na poslovima administriranja komercijalnih potraživanja civilnog sektora poverilaca Iraka.

10.7. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. S tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što pretpostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- istraživanje pozicioniranosti Banke;
- istraživanje konkurencije;
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema;
- istraživanja u domenu stanovništva;
- istraživanja u vezi proizvoda i usluga na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odeljenja i ekspozitura.

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje periodičnih i drugih izveštaja ostalih banaka, kao i finansijskih institucija regiona i ocenu njihove profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja, sagledavanje proizvoda i usluga koje nude, kao i tržišnih cena istih.

10.8. Korporativna odgovornost prema društvu

Tokom izveštajnog perioda, pored redovnih aktivnosti u radu nacionalne mreže Globalnog dogovora Srbija, uključujući i angažovanje u radnim grupama za borbu protiv korupcije i za korporativnu društvenu odgovornost (KDO) u bankarstvu i finansijama, pripremljen je i novi jedanaesti izveštaj o napretku Banke. U izveštaju se detaljno elaboriraju aktivnosti Banke u okviru zrele faze primene principa korporativne društvene odgovornosti na eksternom i internom nivou.

Novim izveštajem o napretku predstavljen je dalji napredak u izgradnji profila Banke kao odgovornog poslovnog subjekta koji na unutrašnjem i eksternom planu doprinosi održivom razvoju, ali i napredak koji se odvija kroz normativno unapređenje materije koja je povezana sa društveno odgovornim poslovanjem i konkretne aktivnosti kojima se implementiraju principi Globalnog dogovora i novi ciljevi održivog razvoja.

Krajem marta 2020. godine Banka je donirala 3 mil. dinara za nabavku respiratora, neophodnih u lečenju od koronavirusa - Covid 19. Ovom donacijom, Banka je potvrdila svoju posvećenost društveno odgovornom poslovanju.

10.9. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila za ciljeve brigu o uticajima na životnu sredinu, štednju resursa i energije, upravljanje svim vrstama otpada, kao i vršenje merenja i praćenja uticaja na životnu sredinu.

10.10. Ogranci banke

Na dan 31.12.2020. godine, Banka u svom sastavu ima dva ogranka, ekspozituru "Lučani" i ekspozituru "Altina".

Tokom 2020. godine, u oktobru mesecu, Banka je zatvorila istureni šalter "Singidunum".

11. Pregled pravila korporativnog upravljanja

U razvoju principa korporativnog upravljanja koje primenjuje u svom radu, Banka se oslanja na važeće zakonske okvire, pravila i propise, svoj međunarodni razvoj, kao i na interne korporativne vrednosti.

Pravila korporativnog upravljanja Banke su sumirana u Kodeksu korporativnog upravljanja koji je objavljen na internet prezentaciji Banke.

Osnovna pravila korporativnog upravljanja Banke odnose se na:

- punu zaštitu prava akcionara Banke;
- jasno definisane nadležnosti i dužnosti članova Upravnog odbora i Skupštine akcionara Banke;
- profesionalne i lične kvalitete članova IO Banke;
- sprovođenju poslova nadzora i kontrole, kao procesa koji zajednički, u okviru svojih nadležnosti, sprovode Upravni odbor i nadzorni organ društva;
- nezavisnu eksternu reviziju poslovanja, u skladu sa Odlukom o izboru nezavisnog revizora društva koju donosi Skupština na predlog Upravnog odbora Banke;
- usvojenim opštim aktima Banke kojima se implementira takvo interno regulatorno okruženje koje omogućuje da Banka svoju organizaciju i poslovanje uređuje u skladu sa sopstvenim potrebama i specifičnostima delatnosti koje obavlja, te standardima najbolje prakse;
- jasnu, pisanu i javno dostupnu politiku izveštavanja Banke, koja definiše principe, pravila i procedure izveštavanja akcionara, nadležnih organa i javnosti;
- javnu dostupnost svih materijalnih informacija u okviru finansijskih i poslovnih izveštaja, kao i blagovremeno izveštavanje javnosti o svim materijalnim informacijama po pitanju bitnih događaja.

Osnovni definisani strateški ciljevi Banke za period od 2019. do 2023. godine su:

- očuvanje statusa stabilne i ugledne finansijske institucije univerzalne orijentacije;
- očuvanje poverenja svih svojih klijenata i obezbeđenje sigurnosti i profitabilnosti njihovih ulaganja;
- pružanje pomoći klijentima u njihovom poslovanju, razvoju i poslovnim projektima na način da se uspostavi dugoročna saradnja sa što većim brojem kvalitetnih i perspektivnih klijenata, kako korporativnih, tako i malih i srednjih preduzeća, pogotovu onih izvozne orijentacije;
- ostvarivanje sinergije poslovanja i rasta, maksimiziranjem saradnje sa svojim klijentima;
- podsticanje efikasnosti rada i tržišne specijalizacije;
- stabilno, likvidno, rentabilno i ekonomično poslovanje;
- jačanje kapitalne osnove kroz kontinuirano ostvarenje dobiti;
- dalji rast obima bilansne aktive i iznosa depozita;
- rast tržišnog učešća i jačanje tržišne pozicije Banke u bankarskom sektoru Srbije;
- proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod potencijalnih klijenata putem proaktivnih marketing aktivnosti;
- aktivan menadžment kreditnog portfolija Banke, uz proširenje baze klijenata i dalju diversifikaciju plasmana;
- aktivno upravljanje lošim plasmanima;
- održavanje stabilnosti izvora finansiranja Banke.

U funkciji realizacije prethodno navedenih strateških ciljeva Banka će razvijati moderan sistem praćenja i unapređenja poslovanja sa aspekta procene izloženosti rizicima, uz pravovremeno i adekvatno reagovanje uvođenjem korektivnih mera, a što podrazumeva i permanentnu edukaciju zaposlenih u cilju potpunog razumevanja procesa upravljanja rizicima, primenu dobrog korporativnog upravljanja, kao i redovne komunikacije sa rukovodstvom Banke.

Kako su gore pomenuti strateški ciljevi zasnovani na informacijama koje potiču iz okruženja, njihova realizacija zavisiće, između ostalog, i od namera drugih privrednih subjekata iz okruženja, kao i ekonomskih, tehnoloških i drugih činilaca koji determinišu svaku plansku odluku, što pretpostavlja rizik i neizvesnost ispunjenja. Shodno prethodnom, ovako definisana strategija biće predmet kontinuirane analize, a u slučajevima značajnih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane uslove poslovanja, ista će se i korigovati na godišnjem nivou.

12. Razvoj Banke u narednom periodu

12.1. Strateški ciljevi Banke

Definisane strateške ciljeve Banka će realizovati kroz sledeće aktivnosti:

- razvijanjem stabilnih, dugoročnih i sveobuhvatnih partnerskih odnosa sa klijentima;
- daljom izgradnjom sistema poslovnosti, odgovornosti i visoke profesionalnosti u odnosima sa klijentima;
- korišćenjem svih svojih raspoloživih resursa u cilju unapređenja postojećih poslova i uvođenja i razvoja novih usluga, kao i specijalizacije usluga koje će biti fokusirane na potrebe individualnih klijenata;
- implementacijom efikasnog poslovanja;
- jačanjem finansijske podrške malim i srednjim preduzećima i izvozniciima;
- kontinuiranim upravljanjem rizicima, uz održavanje visoke likvidnosti i finansijske stabilnosti Banke;
- menadžmentom kreditnog portfolija, kroz povećanje broja i diversifikaciju plasmana klijentima Banke uz prateće povećanje obima platnog prometa i ostvarenog prihoda od naknada i provizija;
- intenzivnim monitoringom i naplatom kredita u cilju održavanja kvaliteta kreditnog portfolija;
- daljim aktivnim upravljanjem lošim plasmanima i naplatom dospelih potraživanja iz prethodnih godina koja se nalaze u statusu neizmirenja;
- rastom plasmana u instrumente finansijskog tržišta, kroz ulaganje u nove proizvode;
- daljom diversifikacijom depozita kroz poboljšanje ročnosti i stabilizaciju cena izvora sredstava uz istovremeno očuvanje nivoa postojećih depozita;
- racionalizacijom poslovanja, u delu upravljanja operativnim rashodima poslovanja, uz kontinuirano praćenje i analizu troškova;
- razvojem i implementacijom odgovarajuće marketing strategije;
- kontinuiranim održavanjem i unapređenjem informacionog sistema Banke;
- povlačenjem potencijalnih kreditnih linija, namenjenih, prvenstveno, razvoju malih i srednjih preduzeća i podsticanju izvoza;
- unapređenjem ljudskih resursa, kroz stalan razvoj i stručno osposobljavanje svih zaposlenih.

12.2. Realizacija strateških ciljeva Banke

Ostvarenje strateških ciljeva Banke definisani Poslovnom strategijom Banke za period od 2019. do 2023. godine biće realizovano uz puno uvažavanje i poštovanje sledećih načela i principa poslovanja Banke:

- puna primena zakonskih propisa, pravila bankarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike;
- rukovođenje interesima svojih akcionara i klijenata, uz poštovanje i uvažavanje interesa drugih, u cilju ostvarivanja ravnopravnih međusobnih odnosa;
- održavanje stabilnosti i sigurnosti poslovanja, kroz kontinuirano jačanje osnovnog kapitala i rezervi Banke;
- implementacija novih trendova u bankarskoj delatnosti, sa najvećim stepenom efikasnosti, koji će omogućiti pravovremeno, dosledno i sigurno ostvarivanje definisanih strateških ciljeva;
- savremenost, težnja ka uvođenju i prihvatanju međunarodnih standarda u poslovanju;
- poštovanje najviših standarda stručnosti i odgovorno i blagovremeno obavljanje svih poslova iz bankarske delatnosti radi sveobuhvatne zaštite preuzetih obaveza, obezbeđenja likvidnosti i blagovremene isplate preuzetih obaveza.

13. Događaji nakon protoka poslovne godine

Nije bilo bitnih događaja nakon isteka poslovne godine koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

izveštaj pripremio:

rukovodilac Odeljenja

Dejan Funduk

Predsednik IO

.....
Vladimir Čupić

član IO

.....
Ana Marković

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

Sektor finansija, izveštavanja i plana i analize

Odeljenje plana i analize

Broj: 2352/2021

Datum: 17.03.2021. godine

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU BANKE

ZA 2020. GODINU

Sadržaj:

1. Uvodne napomene	4
2. Makroekonomsko okruženje	4
2.1. Osnovne napomene	4
2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja	4
2.1.2. Zaposlenost i zarade	4
2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija	5
2.1.4. Devizni kurs	5
2.1.5. Monetarni tokovi	6
2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu	6
2.3. Regulativa u izveštajnom periodu	7
3. Poslovne aktivnosti Banke	7
3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke	7
3.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu	8
3.3. Informacije o kadrovskim pitanjima	9
4. Poslovanje Banke u 2020. godine	10
5. Bilans uspeha Banke	13
5.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu	13
5.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu	14
5.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu	16
5.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	17
5.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	17
5.6. Ostali rashodi	17
6. Bilans stanja Banke	18
6.1. Osnovne napomene	18
6.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke	20
6.3. Hartije od vrednosti	21
6.4. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22
6.5. Krediti i potraživanja od komitenata	23
6.5.1. Krediti stanovništvu	24
6.6. Investicije u zavisna društva	24
6.7. Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine	24
6.8. Ostala sredstva	25
6.9. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	26
6.10. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	27
6.11. Ukupni depoziti Banke	28
6.12. Rezervisanja	29
6.13. Ostale obaveze	29
6.14. Kapital Banke	30
6.14.1. Struktura kapitala Banke	30

6.14.2.	<i>Akcijski kapital</i>	31
6.14.3.	<i>Sticanje sopstvenih akcija</i>	32
7.	<i>Vanbilansna evidencija Banke</i>	32
8.	<i>Likvidnost Banke</i>	35
8.1.	<i>Dinarska i devizna likvidnost Banke</i>	35
9.	<i>Izloženost Banke rizicima</i>	36
9.1.	<i>Rizici kojima je Banka izložena</i>	36
9.2.	<i>Adekvatnost kapitala</i>	40
9.3.	<i>Analiza izloženosti glavnim rizicima</i>	42
9.3.1.	<i>Kreditni rizik</i>	42
9.3.2.	<i>Kreditno-devizni rizik</i>	46
9.3.3.	<i>Rizik likvidnosti</i>	46
9.3.4.	<i>Rizici koncentracije</i>	49
9.3.5.	<i>Rizici ulaganja</i>	49
9.3.6.	<i>Devizni rizik</i>	50
9.3.7.	<i>Cenovni rizik</i>	51
9.3.8.	<i>Kamatni rizik</i>	51
9.3.9.	<i>Rizik zemlje</i>	53
10.	<i>Ostale aktivnosti Banke</i>	53
10.1.	<i>Usklađenost poslovanja</i>	53
10.2.	<i>Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma</i>	54
10.3.	<i>Informaciono-komunikaciona tehnologija</i>	54
10.4.	<i>Upravljanje lošim plasmanima</i>	55
10.5.	<i>Finansijska saradnja sa inostranstvom</i>	56
10.6.	<i>Aktivnosti istraživanja i razvoja</i>	56
10.7.	<i>Korporativna odgovornost prema društvu</i>	57
10.8.	<i>Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine</i>	57
10.9.	<i>Ogranci banke</i>	57
11.	<i>Pregled pravila korporativnog upravljanja</i>	57
12.	<i>Razvoj Banke u narednom periodu</i>	58
12.1.	<i>Strateški ciljevi Banke</i>	58
12.2.	<i>Realizacija strateških ciljeva Banke</i>	59
13.	<i>Događaji nakon protoka poslovne godine</i>	59

1. Uvodne napomene

Izveštaj o poslovanju ALTA banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) obuhvata period poslovanja Banke od 01. januara do 31. decembra 2020. godine (u daljem tekstu: izveštajni period) i ima za cilj analizu i ocenu profitabilnosti i produktivnosti poslovanja Banke, kao i analizu stanja i dinamike vrednosti njene poslovne imovine i izvora finansiranja tokom izveštajnog perioda.

2. Makroekonomsko okruženje

2.1. Osnovne napomene

2.1.1. BDP i industrijska proizvodnja

Prema poslednjim dostupnim podacima Republičkog zavoda za statistiku realni međugodišnji pad bruto domaćeg proizvoda u četvrtom kvartalu 2020. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 1.1%.

Prema procenama RZS, BDP Srbije je u 2020. godini, zabeležio pad od oko 1.1%, uz mogućnost da bude i oko 1.0%, na šta ukazuje fleš ocena za četvrti kvartal 2020. godine.

Posmatrano po delatnostima, u četvrtom kvartalu 2020. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, značajan realni pad bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru građevinarstva (9.1%), i trgovine na veliko i malo i popravke motornih vozila, saobraćaja i skladištenja i usluga smeštaja i ishrane (3.6%). Značajan realni rast bruto dodate vrednosti zabeležen je u sektoru industrije i snabdevanja vodom i upravljanja otpadnim vodama (1.5%), sektoru informisanja i komunikacija (5.5%) i sektoru državne uprave i obaveznog socijalnog osiguranja, obrazovanja i zdravstvene i socijalne zaštite (3.9%).

2.1.2. Zaposlenost i zarade

Prema poslednjem objavljenom izveštaju Republičkog zavoda za statistiku stopa nezaposlenosti, koja predstavlja učešće nezaposlenih u ukupnom broju aktivnih stanovnika (zaposleni i nezaposleni), u Republici Srbiji iznosila je u IV kvartalu 2020. godine 9.9%.

Stopa zaposlenosti predstavlja procenat zaposlenih u ukupnom stanovništvu starom 15 i više godina i u IV kvartalu 2020. godine iznosila je 49.7%.

Shodno prethodnom, stopa nezaposlenosti je u IV kvartalu 2020. godine zabeležila rast od 0.2 procentnih poena u odnosu na IV kvartal 2019. godine, dok je stopa zaposlenosti ostala nepromenjena u odnosu na IV kvartal 2019. godine.

Na međukvartalnom nivou, stopa zaposlenosti je smanjena za 0.2 procentna poena (III kvartal 2020. – 49.9%). Istovremeno, stopa nezaposlenosti porasla je za 0.9 procentnih poena u odnosu na III kvartal 2020. godine (9.0%)

Poslednja zvanično objavljena prosečna bruto zarada obračunata za novembar 2020. godine iznosila je 84,201 dinar, dok je prosečna neto zarada iznosila 60,926 dinara, odnosno, 518 evra.

U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruto zarada za novembar 2020. godine nominalno je veća za 8.1%, a realno za 6.3%, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 8.2%, odnosno, za 6.4% realno.

2.1.3. Monetarna politika, potrošačke cene i inflacija

Radi definisanja okvira za odlučivanje o monetarnoj politici na srednji rok i usidranja i stabilizacije inflacionih očekivanja, Narodna banka Srbije je odredila ciljanu stopu ukupne inflacije (sa dozvoljenim odstupanjem), merene godišnjom procentualnom promenom indeksa potrošačkih cena, za period od januara 2019. do decembra 2021. godine, u visini 3.00%, sa dozvoljenim odstupanjem ± 1.5 p. p.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, inflacija je tokom 2020. godine iznosila 1.60%. Dinamika kretanja inflacije tokom 2020. godine bila je vođena cenama voća i povrća, kao i naftnih derivata. Prosečna bazna inflacija (indeks potrošačkih cena po isključenju hrane, energije, alkohola i cigareta) je u 2020. godini iznosila 1.60%, a godinu je završila na nivou od 2.1%. Njen rast u drugoj polovini godine je rezultat bržeg oporavka domaće tražnje, kao i rasta tražnje za proizvodima koji omogućavaju rad od kuće.

Imajući u vidu negativne efekte virusa korona Covid-19 na privrednu aktivnost i istovremeno održavanje inflacije u granicama cilja u srednjem roku, tokom izveštanog perioda, NBS je četiri puta umanjila referentnu kamatnu stopu, tako da je ona na dan 31.12.2020. godine iznosila 1.00%.

Odluka o ublažavanju monetarne politike doneta je usled negativnog efekta virusa po globalni privredni rast, što se odrazilo i na kretanja na međunarodnom robnom i finansijskom tržištu, kao i na odluke centralnih banaka i vlada zemalja širom sveta.

U narednoj tabeli prikazane su prosečne vrednosti referentne kamatne stope Narodne banke Srbije tokom 2020. i 2019. godine.

Tabela 1. Prosečna referentna kamatna stopa u 2020. i 2019. godini

Period	2020	2019
Januar	2.25%	3.00%
Februar	2.25%	3.00%
Mart	1.91%	3.00%
April	1.57%	3.00%
Maj	1.50%	3.00%
Jun	1.33%	3.00%
Jul	1.25%	2.83%
Avgust	1.25%	2.56%
Septembar	1.25%	2.50%
Oktobar	1.25%	2.50%
Novembar	1.25%	2.30%
Decembar	1.07%	2.25%
Prosek	1.51%	2.74%

Prosečna referentna kamatna stopa, tokom 2020. godine, iznosila je 1.51% i bila je za 1.23 p.p niža od prosečne referente kamatne stope tokom 2019. godine (prosek 2019: 2.74%).

2.1.4. Devizni kurs

Tokom 2020. godine preovladavao je stabilan kurs dinara ka evru. Stabilnosti na deviznom tržištu najviše su doprinele učestale intervencije NBS na domaćem međubankarskom tržištu usled prisutnih potencijalno izraženijih deprecijacijskih pritisaka.

Narodna banka Srbije je u cilju sprečavanja prekomernih kratkoročnih oscilacija dinara do kraja novembra 2020. godine na međubankarskom deviznom tržištu neto prodala 1.7 milijardi evra. Tokom 2020. godine, u međubankarskoj trgovini (MTD) realizovano je ukupno 6.6 milijardi evra.

Na dan 31.12.2020. godine kurs dinara prema evru iznosio je 117.5802, dok je na dan 31.12.2019. godine iznosio 117.5928. Tokom 2020. godine, najviša vrednost evra prema dinaru iznosila je 117.6739 (dana 13.03.2020.), a najniža 117.4966 (dana 30.03.2020.). Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1.0691 do 1.2295, i sa 31.12.2020. godine iznosio je 1.2214.

2.1.5. Monetarni tokovi

Tokom 2020. godine, beleži se rast kreditne zaduženosti svih korisnika. Ukupni plasmani bankarskog sektora zabeležili su, na kraju 2020. godine, rast od 12.0% u odnosu na stanje sa kraja 2019. godine. U narednoj tabeli prikazano je stanje duga po bankarskim kreditima.

Tabela 2. Stanje duga po bankarskim kreditima na dan 31. decembar 2020. godine

Korisnik kredita	u mil. dinara				
	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.	31.12.2019.
Pravna lica	1,605,519	1,600,951	1,540,609	1,493,196	1,454,072
Preduzetnici	63,545	61,515	57,584	52,987	52,779
Stanovništvo	1,200,415	1,177,981	1,119,379	1,073,696	1,054,438
UKUPNO:	2,869,479	2,840,447	2,717,572	2,619,879	2,561,289

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Na kraju 2020. godine, došlo je do ukupnog pada učešća docnje u dugu po osnovu bankarskih kredita svih korisnika. Na dan 31. decembra 2020. godine, pravna lica imala su docnju u otplati kredita od 4.20%, što u odnosu stanje sa kraja 2019. godine predstavlja pad od 1.3 p.p., dok je docnja kod stanovništva na kraju istog perioda na nivou od 2.40% (31.12.2019: 3.00%) - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 3. Učešće docnje u dugu po osnovu kredita, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

Korisnik kredita	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.	31.12.2019.
Pravna lica	4.20%	4.30%	4.50%	4.90%	5.50%
Preduzetnici	4.30%	4.50%	5.00%	5.70%	5.60%
Stanovništvo	2.40%	2.50%	2.20%	3.00%	3.00%
UKUPNO:	3.50%	3.60%	3.60%	4.10%	4.50%

Izvor: Udruženje banaka Srbije, Kredit biro

Napomena. Docnja kod pravnih lica i preduzetnika predstavlja dospеле nenaplaćene obaveze preko 15 dana, a kod fizičkih lica preko 60 dana.

2.2. Poslovanje na Beogradskoj berzi u izveštajnom periodu

Na kraju 2020. godine indeks BELEX 15 iznosio je 748.61 indeksnih poena, i umanjen je za 6.6% u odnosu na stanje sa kraja 2019. godine. Takođe, opšti indeks akcija, BELEX line, zabeležio je pad od 9.3% i na kraju 2020. godine iznosio je 1,566.03 indeksnih poena.

Tabela 4. Vrednost indeksa Beogradske berze, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

Opis	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.	31.12.2019.	Index
------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------

BELEX 15	748.61	692.93	665.85	636.53	801.69	93.4
BELEX line	1,566.03	1,503.29	1,497.57	1,436.13	1,726.82	90.7

Izvor: Belex

2.3. Regulativa u izveštajnom periodu

Tokom 2020. godine Narodna banka Srbije donela je čitav set mera s ciljem podrške građanima i ekonomiji u uslovima pandemije korona virusa.

Najznačajnija među njima je **Odluka o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema**. Ovom odlukom uređuju se mere i aktivnosti koje je banka dužna da primeni u uslovima pandemije izazvane Covid-19, radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema u Republici Srbiji zbog mogućnosti suočavanja sa teškoćama u otplati obaveza dužnika. Banka je dužna da dužnicima ponudi zastoj u otplati obaveza (moratorijum). Zastoj u plaćanju mogu koristiti privredna društva, preduzetnici i građani, po osnovu svojih kreditnih obaveza. Klijenti koji prihvate zastoj (prvi moratorijum) u otplati neće imati obavezu plaćanja svojih kreditnih obaveza, ni po osnovu kamate ni po osnovu glavnice, u roku od 90 dana. U drugoj polovini 2020.godine, Banke su bile dužne još jednom da ponude zastoj u otplati obaveza, u trajanju od 60 dana (drugi moratorijum II). Krajem 2020. godine, započet je proces trećeg moratorijuma.

Kasnijom dopunom ove Odluke propisano je da banka može fizičkom licu odobriti stambeni kredit koji je obezbeđen hipotekom na nepokretnosti pod uslovom da je obezbedila da iznos tog kredita nije veći od 90% vrednosti te nepokretnosti, ako se taj kredit odobrava fizičkom licu za kupovinu prve stambene nepokretnosti, odnosno, da se krediti za ove namene mogu odobravati sa 10% učešća.

3. Poslovne aktivnosti Banke

3.1. Poslovne aktivnosti i organizaciona struktura Banke

ALTA banka a.d. Beograd, u skladu sa registrovanom delatnošću, obavlja poslove ostalog monetarnog posredovanja (šifra delatnosti 6419). Shodno tome, u okviru registrovane delatnosti Banka obavlja sledeće osnovne grupe poslova:

/1/ poslove pribavljanja svih vrsta novčanih sredstava od klijenata putem:

- prikupljanja transakcionih depozita;
- prikupljanja oročenih depozita;
- prikupljanja namenskih depozita;
- primanja na štednju dinarskih i deviznih depozita;
- emitovanja hartija od vrednosti;
- komisionih poslova i
- drugih načina, u skladu sa zakonskim propisima.

/2/ poslove angažovanja sredstava u skladu sa ročnom i namenskom strukturom izvora sredstava, i to:

- kratkoročnog i dugoročnog kreditiranja pravnih i fizičkih lica;
- eskonta menica;
- faktoringa potraživanja;
- plasmana u kratkoročne i dugoročne hartije od vrednosti;
- poslove izdavanja dinarskih i deviznih garancija;

/3/ poslova pružanja usluga, i to:

- usluga dinarskog i deviznog platnog prometa;

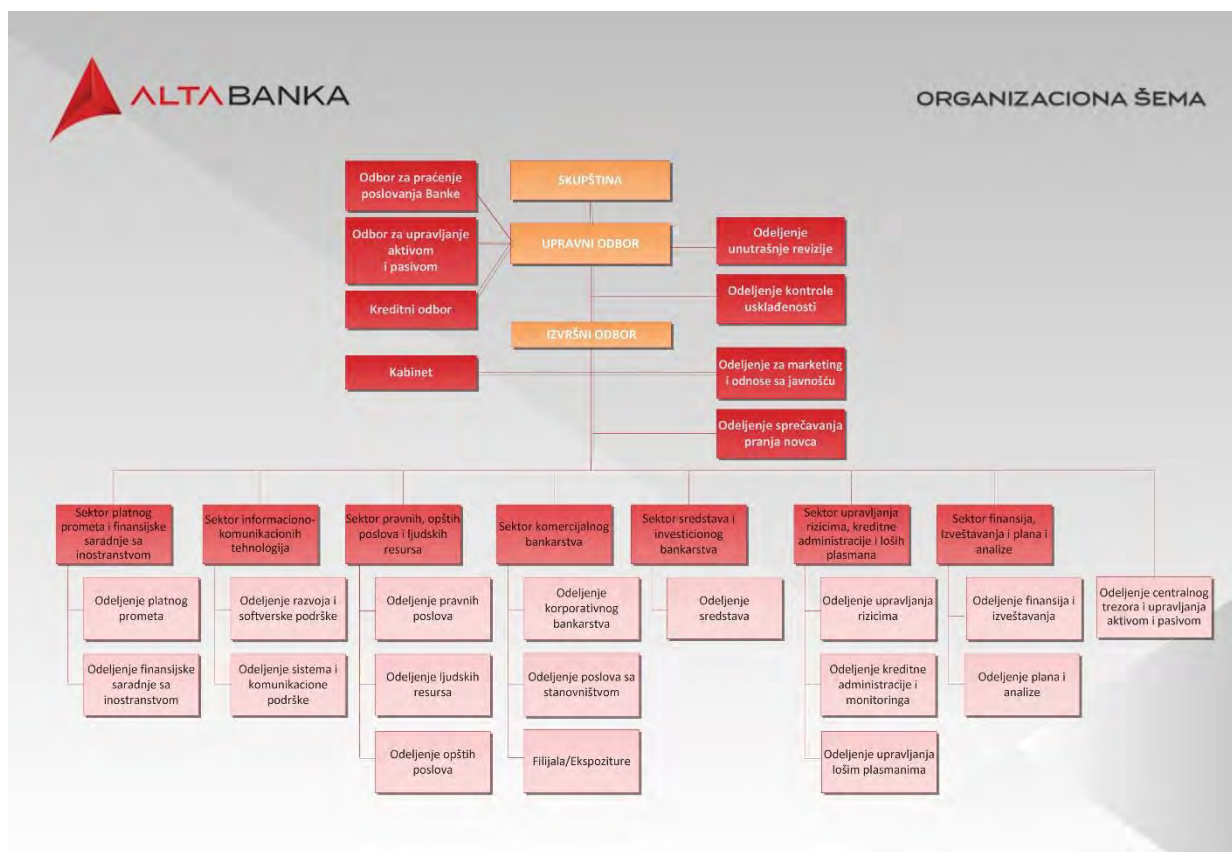
- izdavanja platnih kartica;
- usluge izdavanja sefova;
- obavljanja poslova u ime i za račun trećih lica, kao i
- pružanja usluga finansijskog konsaltinga;

Kako ostvarenje planiranih ciljeva pretpostavlja fleksibilnu i efikasnu organizacionu strukturu, kao i njeno kontinuirano prilagođavanje tržišnim uslovima, definisana organizaciona struktura Banke ima za cilj:

- efikasno upravljanja rizicima, u skladu sa Bazel standardima, po pitanju odvojenosti funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i kontrole rizika;
- uspostavljanje preduslova za efikasno funkcionisanje nosioca upravljačkih, nadzornih i poslovnih aktivnosti društva, u smislu jasnog utvrđivanja poslova koje obavljaju zaposleni, prava i obaveza i odgovornosti koje po tom osnovu imaju, kao i pravila i procedura kojih su u obavljanju poslova obavezni da se pridržavaju;
- eliminisanje, odnosno minimiziranje mogućnosti propuštanja obavljanja aktivnosti od značaja za poslovanje Banke, ili pak delovanje suprotno interesima Banke, a iz razloga nedorečenosti, neusaglašenosti ili nepostojanja adekvatnih pravila i procedura.

Pregled organizacione strukture Banke dat je u sledećem grafičkom prikazu.

Graf 1. Organizaciona struktura ALTA banke a.d. Beograd

3.2. Aktivnost Upravnog i Izvršnog odbora Banke u izveštajnom periodu

Nadležnosti Upravnog odobora ALTA banke a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) su utvrđene Statutom Banke. U skladu sa nadležnostima, **Upravni odbor je tokom 2020. godine ukupno održao 18 sednica.**

Tabela 5. Upravni odbor ALTA banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2020. godine

<u>Ime i prezime</u>	<u>Akcionar koga predstavlja</u>	<u>Funkcija</u>
Davor Macura	Alta Pay Group doo	Predsednik
Nela Arsić	Alta Pay Group doo	Član
Nebojša Stojanović	nezavisni član	Član
prof.dr Aleksandar Živković	nezavisni član	Član
Vladimir Miladinović	nezavisni član	Član

Upravni odbor je u svim poslovnim aktivnostima podržavao razvojnu politiku Banke, zasnovanu na osnovnim načelima bankarskog poslovanja, i to:

- održavanju likvidnosti i sigurnosti u poslovanju;
- zaštiti Banke od rizika u poslovanju;
- povećanju kapitala Banke;
- unapređenju organizacije Banke i kvaliteta pružanja bankarskih usluga;
- jačanju tržišne pozicije Banke.

Nadležnosti Izvršnog odbora Banke su utvrđene Statutom Banke. **U skladu sa nadležnostima, Izvršni odbor je tokom 2020. godine ukupno održao 130 sednica.** Poslovne aktivnosti Izvršnog odbora Banke tokom posmatranog perioda bile su usmerene na održavanje likvidnosti i profitabilnosti poslovanja, jačanje ekonomskog položaja i rast tržišnog učešća Banke.

Tabela 6. Izvršni odbor ALTA banke a.d. Beograd na dan 31. decembar 2020. godine

<u>Ime i prezime</u>	<u>Funkcija</u>
Vladimir Čupić	Predsednik
Ana Marković	Član
Nikola Krdžić	Član

3.3. Informacije o kadrovskim pitanjima

Sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine u Banci je radno angažovano 133 zaposlenih. Shodno prirodi delatnosti, u Banci je dominantno zaposlena visoko obrazovana i stručna radna snaga. Prosečna starost zaposlenih iznosi oko 46 godina.

Banka će i tokom narednog perioda nastaviti trend jačanja kadrovske osnove, koji je naročito intenziviran tokom prethodnih godina, prijemom u radni odnos novih visokoobrazovanih radnika, koji će biti radno angažovani na obavljanju specijalizovanih bankarskih poslova i poslova vezanih za izradu i plasman novih bankarskih proizvoda. S tim u vezi, zapošljavanje novih radnika biće usklađeno, pre svega, sa prirodnom fluktuacijom zaposlenih i ostvarenim rastom obima poslovne aktivnosti.

U skladu sa programom stručnog usavršavanja zaposlenih, radnici Banke se redovno upućuju na specijalističke kurseve, savetovanja i seminare iz oblasti od značaja za rad i razvoj Banke.

Organizaciono, pitanja u vezi sa zaposlenima u Banci regulišu se u okviru organizacionog dela Odeljenja ljudskih resursa.

4. Poslovanje Banke u 2020. godine

U sledećoj tabeli nalazi se uporedni pregled ostvarenog rezultata i Plana poslovanja za 31.12.2020. godine.

Tabela 7. Uporedni pregled ostvarenog rezultata i Plana poslovanja za 31.12.2020. godine

Pozicija	u hiljadama dinara		
	u periodu od 01. januara do 30. septembar		
	31.12.2020.	Plan	Realizacija
Prihodi od kamata	819,692	1,038,780	78.91%
Rashodi od kamata	(239,197)	(309,692)	77.24%
Neto prihod po osnovu kamata	580,495	729,088	79.62%
Prihodi od naknada i provizija	184,682	194,412	95.00%
Rashodi naknada i provizija	(61,659)	(40,192)	153.41%
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	123,023	154,220	79.77%
Neto rezultat po osnovu prestanka promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(3,177)	-	
Neto rezultat po osnovu zaštite od rizika	416		
Neto rezultat po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	108	-	
Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	33,268	25,500	130.46%
Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(49,823)	(91,180)	54.64%
Ostali poslovni prihodi	13,888	19,784	70.20%
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(316,652)	(299,913)	105.58%
Troškovi amortizacije	(40,779)	(80,026)	50.96%
Ostali prihodi	4,091	600	681.83%
Ostali rashodi	(324,838)	(370,824)	87.60%
Dobitak pre oporezivanja	20,020	87,249	22.95%

Banka je u 2020. godine iskazala dobitak pre oporezivanja u iznosu od 20,020 hiljada dinara, što čini 22.95% planiranog rezultata za 2020. godinu (Plan 2020.: dobitak 87,249 hiljada dinara).

Najveći uticaj na niži iznos ostvarenog rezultata čine niže iskazani neto prihodi po osnovu kamata i naknada, kao i naknada i provizija.

Prihodi i rashodi od kamata: Banka je u 2020. godini iskazala prihod od kamata u iznosu od 819,692 hiljade dinara i tako podbacila predviđeni Plan za 21.09% (Plan 2020.: 1,038,780 hiljada dinara). Ova pozicija umanjena je u odnosu na Plan najviše usled niže iskazanih prihoda od kamata po osnovu datih kredita privredi za 30.3% u odnosu na planirane, kao i zbog niže iskazanih prihoda od kamata po

osnovu eskonta menica za 40.9%. Rashodi od kamata ostvarni su u iznosu od 239,197 hiljada dinara i niži su od planiranih, za 20.1%.

Prihodi i rashodi od naknada: U izveštajnom periodu, prihodi od naknada iznose 184,682 hiljade dinara i niži su za 5.0% u odnosu na Planom predviđen iznos ove pozicije (Plan 2020.: 194,412 hiljada dinara). Rashodi naknada, u istom periodu, iznose 61,659 hiljada dinara i viši su od Planom predviđenog iznosa, najviše usled višeg iznosa iskazanih rashoda naknada i provizija bankama, pre svega zbog više naknade Narodnoj banci Srbije za RTGS sistem (Plan 2020.: 40,192 hiljada dinara).

Neto rezultat po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata: U 2020. godini Banka je iskazala neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata u iznosu 3,177 hiljada dinara po osnovu realizovanih svop ugovora koji nisu bili predviđeni Planom.

Neto rezultat od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule: Banka je u 2020. godini iskazala dobitak od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule u iznosu od 33,268 hiljada dinara što je za 30.46% iznad planiranog rezultata (Plan 2020.: 25,500 hiljada dinara).

Neto rezultat po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha: U 2020. godini, neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha iznosi 49,823 hiljade dinara, što predstavlja bolji rezultat u odnosu na Plan za 41,357 hiljada dinara, odnosno za 45.36% (Plan 2020.: neto rashod od 91,180 hiljada dinara), najviše usled nižeg ostvarenog nivoa plasmana komitentima.

Ostali poslovni prihodi: Ostali poslovni prihodi u izveštajnom periodu iznose 13,888 hiljada dinara i niži su od iznosa troškova predviđenih Planom za 29.8%, usled niže ostvarenih prihoda od izdavanja u odnosu na planirane.

Troškovi zarada, amortizacije i ostali rashodi: Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u 2020. godini iznose 316,652 hiljade dinara i viši su od onih predviđenim Planom (Plan 2020.: 299,913 hiljada dinara) za 5.58%. Troškovi amortizacije u iznosu od 40,779 hiljada dinara niži su od planiranog nivoa za 49.04% u odnosu na Plan usled još uvek nerealizovanih ukupnih ulaganja u osnovna sredstva, dok se ostali rashodi u iznosu od 324,838 niži za 22.4% u odnosu na planirani iznos, najviše usled niže iskazanih troškova reklame i propagande, kao i troškova intelektualnih usluga.

U narednoj tabeli prikazan je uporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 31.12.2020. godine.

Tabela 8. Upporedni pregled Bilansa stanja i projekcije bilansa stanja Banke na dan 31.12.2020. god.

u hiljadama dinara

	31.12.2020.			Plan			Index
	Bruto	Ispravka	Neto	Bruto	Ispravka	Neto	
Aktiva							
Gotovina i sredst. kod central.banke	9,026,986	146	9,026,840	2,970,690	48	2,970,642	303.9
Potraživanja po osnovu derivata	0	0	0	0	0	0	0.0
Hartije od vrednosti	782,199	4,825	777,374	352,738	6,460	346,279	224.5
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,814,015	7,441	1,806,574	2,551,149	8,978	2,542,171	71.1
Kredit i potraživanja od komitenata	10,139,358	328,074	9,811,284	15,749,924	349,252	15,400,672	63.7
Investicije u zavisna društva	114	0	114	114	0	114	100.0
Nematerijalna imovina	72,624	52,914	19,710	92,017	41,941	50,076	39.4
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,772,638	371,602	1,401,036	1,793,967	337,745	1,456,222	96.2
Investicione nekretnine	214,662	0	214,662	268,473	0	268,473	80.0
Tekuća poreska sredstva	10,443	0	10,443	10,443	0	10,443	100.0
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	0	0	25,051	0	25,051	0.0
Ostala sredstva	577,273	6,632	570,641	144,171	5,861	138,310	412.6
Ukupno aktiva	24,410,312	771,634	23,638,678	23,958,737	750,283	23,208,455	101.9
Pasiva							
Obaveze po osnovu derivata	3,212	-	3,212	0	-	0	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finans. organizacijama i centralnoj banci	1,736,723	-	1,736,723	414,195	-	414,195	419.3
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	16,848,942	-	16,848,942	18,164,976	-	18,164,976	92.8
Rezervisanja	44,202	-	44,202	51,150	-	51,150	86.4
Odložene poreske obaveze	120,797	-	120,797	115,896	-	115,896	104.2
Ostale obaveze	842,827	-	842,827	292,596	-	292,596	288.1
Ukupno obaveze	19,596,703	-	19,596,703	19,038,813	-	19,038,813	102.9
Kapital	4,041,975	-	4,041,975	4,169,642	-	4,169,642	96.9
Ukupno pasiva	23,638,678	-	23,638,678	23,208,455	-	23,208,455	101.9

Ukupna neto bilansna aktiva Banke na kraju 2020. godine iznosi 23,638.7 mil. dinara, što u odnosu na Poslovni plan Banke za 2020. godinu predstavlja viši nivo za 1.9% (Plan 2020.: 23,208.5 mil. dinara).

U odnosu na Plan, viši nivo beleži se u bilansnoj poziciji aktive, Gotovina i sredstva kod centralne banke, koja na kraju 2020. godine iznosi neto 9,026.8 mil. dinara i viša je od planirane pozicije za 6,056.2 mil. dinara, odnosno, za 203.9%, prevashodno usled značajno višeg iznosa depozita viškova likvidnosti kod NBS.

S druge strane, niži nivo beleži se u bilansnoj poziciji aktive, Kredit i potraživanja od komitenata, koja na kraju izveštajnog perioda iznosi neto 9,811.2 mil. dinara i niža je od planirane pozicije za 5,589.4

mil. dinara, odnosno, za 36.3%. Umanjen iznos ove pozicije od Plana je u najvećoj meri posledica nižeg iznosa datih plasmana privredi, kako kredita, tako i eskonta menica i otkupa potraživanja (faktoring).

U pasivi, višestruko viši nivo beleži se na poziciji Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci, a najviše, usled višeg nivoa prikupljenih oročenih dinarskih depozita (2020.: 1,736.7 mil. dinara; Plan 2020: 414.2 mil. dinara)

S druge strane, niži nivo beleži se na poziciji Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima, obzirom da ova pozicija na kraju 2020. godine iznosi 16,848.9 mil. dinara i niža je od planirane pozicije za 1,316 mil. dinara, odnosno, za 7.2% (Plan 2020.: 18,165 mil. dinara). Niži iznos ove pozicije od Plana se prevashodno javlja usled nižeg nivoa oročenih i transakcionih dinarskih depozita.

Od ostalih pozicija, viši nivo beleži se na pozicijama Ostala sredstva i Ostale obaveze usled obavljenih transakcija na međubankarskom deviznom tržištu sa datumom valute većim od izveštajnog datuma.

5. Bilans uspeha Banke

5.1. Rezultat Banke u izveštajnom periodu

Banka je u 2020. godini ostvarila dobitak nakon oporezivanja u iznosu od 12,163 hiljade dinara, odnosno, 170 hiljada evra (2019: dobitak nakon oporezivanja 185,386 hiljada dinara).

Ostvareni rezultat značajno je niži u odnosu na onaj ostvaren u prethodnoj godini, a najviše usled iskazanog neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 49,832 hiljade dinara, kao i više iskazanih troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, ali i ostalih rashoda.

Ostvarena dobit od kamata i naknada iznosi 703,518 hiljada dinara, što predstavlja 79.6% ostvarene dobiti po ovom osnovu u odnosu na projektovanu dobit (Plan 01.01-31.12.2019: 883,308 hiljada dinara). S druge strane, ista je za 43,746 hiljada dinara, odnosno, za 5.9% niža od one ostvarene tokom 2019. godine (01.01-31.12.2019: 747,264 hiljade dinara). Ovakav rezultat je posledica pre svega nižih ostvarenih prihoda od kamata usled nižeg nivoa plasmana, viših ostvarenih rashoda kamata usled višeg nivoa depozita, ali i viših ostvarenih rashoda od naknada usled rasta naknade NBS za RTGS, usled povećanog broja transakcija.

Stopa operativne efikasnosti Banke - "cost to income ratio" u 2020. godini iznosila je 93.5% i na višem je nivou u odnosu na nivo ove stope u 2019. godini (01.01-31.12.2019: 79.1%). Glavni razlog povećanje ove stope jesu više iskazani troškovi zarada, usled povećanog broja zaposlenih, i ostali rashodi.

Tabela 9. Rezultat Banke ostvaren u periodu januar - decembar 2020. godine

Pozicija	u hiljadama dinara		
	u periodu od 1. januara do 31. decembra		
	2020	2019	Index
Prihodi od kamata	819,692	850,030	96.4
Rashodi od kamata	(239,197)	(227,684)	105.1
Dobitak po osnovu kamata	580,495	622,346	93.3
Prihodi od naknada i provizija	184,682	146,327	126.2
Rashodi naknada i provizija	(61,659)	(21,409)	288.0
Dobitak po osnovu naknada i provizija	123,023	124,918	98.5
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	(3,177)	0	-
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	416	26	1,600.0
Neto dobitak / (gubitak) po osnovu zaštite od rizika	108	(691)	(15.6)
Neto prihod / (rashod) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	33,268	18,567	179.2
Neto prihod / (rashod) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(49,823)	(30,402)	163.9
Ostali poslovni prihodi	13,888	21,943	63.3
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(316,652)	(256,171)	123.6
Troškovi amortizacije	(40,779)	(36,850)	110.7
Ostali prihodi	4,091	12,675	32.3
Ostali rashodi	(324,838)	(287,368)	113.0
Dobitak / (gubitak) pre oporezivanja	20,020	188,993	10.6
Dobitak / (gubitak) po osnovu odloženih poreza	(7,875)	(3,607)	0.0
Dobitak / (gubitak) nakon oporezivanja	12,163	185,386	10.8

Strukturno posmatrano, Banka je u 2020. godini ostvarila prihod od kamata i naknada u ukupnom iznosu od 1,004,374 hiljade dinara i neto dobitak po istom osnovu u iznosu od 703,518 hiljada dinara, iz čega dalje proizilazi da realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada iznosi relativno visokih 70.0% i beleži pad u odnosu na isti period prethodne godine (01.01-31.12.2019: 75.0%). Niža realizovana stopa neto dobiti po osnovu kamata i naknada u 2020. godini, u odnosu na isti period 2019. godine, u najvećoj meri je posledica više iskazanih rashoda po naknadama i provizijama.

5.2. Prihodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Prihodi Banke po osnovu kamata i naknada su u 2020. godini obračunati u ukupnom iznosu od 1,004,374 hiljade dinara (ili, u proseku, 83,698 hiljade dinara mesečno), od čega su prihodi od kamata iznosili, u proseku, 68,308 hiljade dinara (ili 81.6%), a prihodi od naknada 15,390 hiljada dinara (ili 18.4%) mesečno. U odnosu na prošlu godinu, prosečni mesečni prihodi od kamata beleže pad od 2,528 hiljada dinara, odnosno, 3.6% (01.01-31.12.2019: 70,836 hiljada dinara), dok prosečni mesečni prihodi od naknada beleže rast od 3,196 hiljada dinara, odnosno, 26.2% (01.01-31.12.2019: 12,194 hiljade dinara).

Kao što je već napomenuto, neto dobit od kamata i naknada iznosila je u 2020. godini 703,518 hiljada dinara, a od ovog iznosa, neto dobit od kamata iznosila je 580,495 hiljada dinara (pad u odnosu na 2019. godinu od 6.7%), dok je neto dobit od naknada Banke iznosila 123,023 hiljade dinara (pad u odnosu na 2019. godinu od 1.5%).

Prihodi od kamata su u 2020. godini iznosili 819,692 hiljade dinara, i u odnosu na prethodnu godinu umanjani su za 3.6% (01.01-31.12.2019: 850,030 hiljada dinara), a primarno kao posledica značajnog smanjenja plasmana u eskont menica i faktoring. U prihodima od kamata, najveće učešće imaju prihodi po kreditima odobrenim segmentu Privrede sa 52.22%, a za njima slede prihodi po osnovu eskonta faktura Javnog sektora čije učešće iznosi 14.82% i prihodi po osnovu eskonta faktura Segmentu Privrede, koji u ukupnim prihodima od kamata učestvuju sa 9.08% - videti sledeću tabelu.

Tabela 10. Struktura prihoda od kamata Banke u periodu januar - decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara				
	za period od 1. januara do 31. decembra				
	2020	Učešće	2019	Učešće	% rasta / pada
Kredit i depoziti					
Ukupno segment Privreda	568,200	69.32%	554,758	65.26%	2.42%
Kredit	428,030	52.22%	346,839	40.80%	23.41%
Eskont faktura	74,408	9.08%	85,829	10.10%	-13.31%
Eskont menica	65,763	8.02%	122,090	14.36%	-46.14%
Ukupno Javni sektor	141,290	17.24%	181,409	21.34%	-22.12%
Kredit	16,075	1.96%	52,108	6.13%	-69.15%
Eskont faktura	121,459	14.82%	123,331	14.51%	-1.52%
Eskont menica	3,755	0.46%	5,970	0.70%	-37.10%
Ukupno Stanovništvo	50,107	6.11%	40,583	4.77%	23.47%
Preduzetnici	7,333	0.89%	736	0.09%	895.94%
Fizička lica	42,775	5.22%	39,846	4.69%	7.35%
Finansijske institucije i osiguranja	60,095	7.33%	73,280	8.62%	-17.99%
Ukupno:	819,692	100.00%	850,030	100.00%	-3.57%

Ukupno obračunati prihodi od naknada u 2020. godini iznose 184,682 hiljade dinara i u odnosu na prethodnu godinu uvećani su za 26.2% (01.01-31.12.2019: 146,327 hiljada dinara). U strukturi prihoda od naknada, pojedinačno posmatrano, najveće učešće imaju prihodi od naknada za usluge platnog prometa (bez stanovništva) – 46.6%. Rast naknada je posledica povećanja usluga platnog prometa usled saradnje sa Alta Pay doo.

Tabela 11. Struktura prihoda od naknada Banke u periodu januar - decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara u periodu od 1. januara do 31. decembra				
	2020	Učešće	2019	Učešće	% rasta / pada
Usluge platnog prometa (bez stanovništva)	86,036	46.59%	56,160	38.38%	53.20%
Izdate garancije i ostala jemstva	67,719	36.67%	68,005	46.47%	-0.42%
Naknade od stranih pravnih lica	6,792	3.68%	2,745	1.88%	147.43%
Poslovi sa stanovništvom	18,264	9.89%	16,119	11.02%	13.31%
Naknade od stranih banaka	3,370	1.82%	1,666	1.14%	102.35%
Ostale naknade - bankarske usluge	2,500	1.35%	1,633	1.12%	53.17%
Ukupno	184,682	100.00%	146,327	100.00%	26.21%

5.3. Rashodi od kamata i naknada Banke u izveštajnom periodu

Ukupni rashodi Banke po osnovu obračunatih troškova kamata iznosili su u 2020. godini 239,197 hiljada dinara (odnosno, u proseku, mesečno 19,933 hiljada dinara, što predstavlja iznos koji je tokom izveštajnog perioda bio, u proseku, na mesečnom nivou od 29.2% vrednosti obračunatih prihoda od kamata).

Obračunati troškovi naknada u toku istog perioda iznosili su 61,659 hiljada dinara, odnosno, u proseku, 5,138 hiljada dinara mesečno (i bili su na nivou od 33.4% obračunatih prosečnih mesečnih prihoda od naknada).

U odnosu na prethodnu godinu, obračunati rashodi od kamata uvećani su za 5,1% (01.01-31.12.2019: 227,684 hiljada dinara), najviše usled više iskazanih rashoda od kamata po osnovu oročenih i štednih dinarskih depozita. Iznos obračunatih troškova kamata pojedinačno je najveći po osnovu oročenih dinarskih depozita (127,495 hiljada dinara), kao i po osnovu položene devizne štednje građana (46,149 hiljada dinara).

Tabela 12. Analički pregled rashoda od kamata realizovanih u periodu januar - decembra 2020. godine

	u hiljadama dinara za period od 1. januara do 31. decembra				
	2020	Učešće	2019	Učešće	% rasta / pada
Kredit i depoziti					
Ukupno segment Privreda	53,835	22.51%	51,351	22.59%	4.84%
Ukupno Javni sektor	83,048	34.72%	128,845	56.67%	-35.54%
Ukupno Stanovništvo	71,743	29.99%	45,684	20.09%	57.04%
Preduzetnici	303	0.13%	311	0.14%	-2.42%
Fizička lica	71,440	29.87%	45,374	19.96%	57.45%
Finansijske institucije i osiguranja	30,571	12.78%	1,468	0.65%	1983.08%
Ukupno:	239,197	100.00%	227,348	100.00%	5.21%

Ukupno obračunati troškovi naknada Banke, u 2020. godini, iznosili su 61,659 hiljada dinara (01.01-31.12.2019: 21,409 hiljade dinara). U strukturi obračunatih troškova naknada, troškovi naknada i provizija bankama učestvuju sa 82.7% i iznose 51,009 hiljada dinara.

5.4. Neto prihodi / (rashodi) po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Banka je u izveštajnom periodu iskazala neto rashode po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u iznosu od 49,823 hiljade dinara (01.01-31.12.2019: 30,402 hiljada dinara).

5.5. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Banke su u 2020. godini iznosili 316,652 hiljade dinara i viši su za 60,481 hiljadu dinara, odnosno, za 23.6% u odnosu na 2019. godine (01.01-31.12.2019: 256,171 hiljada dinara).

5.6. Ostali rashodi

Ostali rashodi Banke su u 2020. godini iznosili 324,838 hiljada dinara i viši su za 13.0% u odnosu na isti period prethodne godine (01.01-31.12.2019: 287,368 hiljada dinara), najviše usled viših troškova donacija – 5,461 hiljada dinara (924 hiljade dinara u 2019. godini), zatim, rasta troškova reklame i propagande – 18,295 hiljada dinara (10,991 hiljadu dinara u 2019. godini), kao i troškova održavanja platnih kartica – 19,517 hiljada dinara (14,372 hiljade dinara u 2019. godini), ali i troškova advokata – 10,479 hiljada dinara (4,071 hiljada dinara u 2019. godini).

Tabela 13. Ostali rashodi Banke u periodu januar - decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara				
	u periodu od 1. januara do 31. decembra				
	2020	Učešće	2019	Učešće	% rasta / pada
Troškovi indirektnih poreza i doprinosa	65,307	22.0%	57,082	19.9%	14.4%
Usluge	109,134	31.5%	79,786	27.8%	36.8%
Ostali nematerijalni troškovi	65,852	20.3%	60,401	21.0%	9.0%
Sponzorstvo, humanitarna pomoć i donacije	6,213	2.5%	1,524	0.5%	307.7%
Materijal i energija	28,514	8.9%	24,501	8.5%	16.4%
Troškovi reprezentacije	2,907	0.9%	7,604	2.6%	-61.8%
Premije osiguranja	25,612	8.1%	31,536	11.0%	-18.8%
Ostali rashodi	21,299	5.8%	24,935	8.7%	-14.6%
Ukupno	324,838	100.0%	287,368	100.0%	13.0%

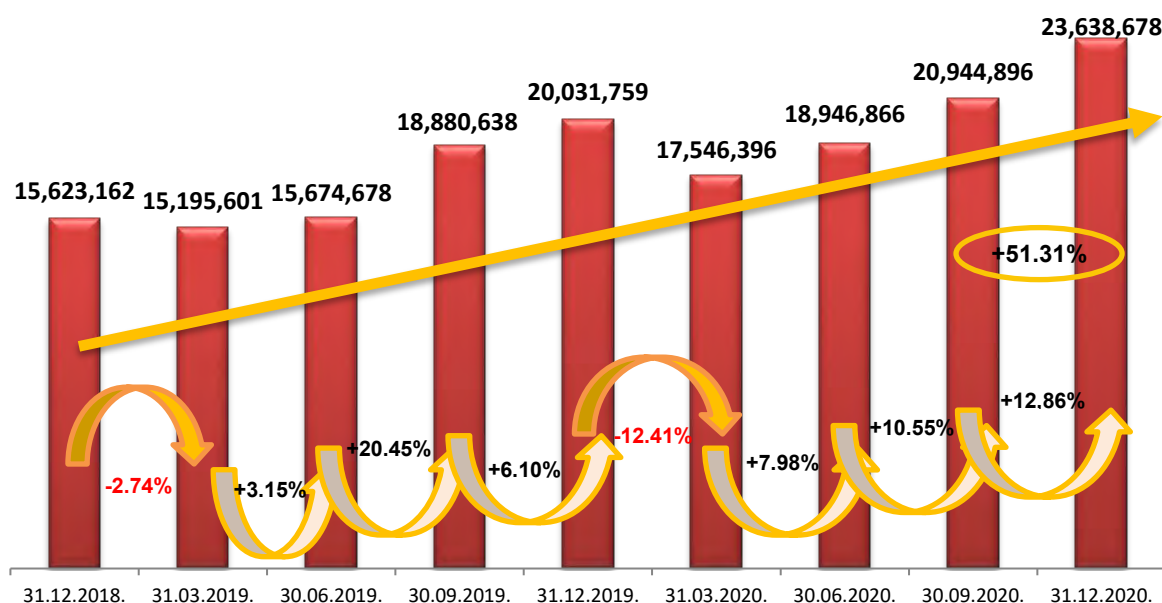
6. Bilans stanja Banke

6.1. Osnovne napomene

Ukupna neto bilansna suma Banke na dan 31. decembar 2020. godine iznosi 23,638,678 hiljada dinara i viša je u odnosu na stanje iste sa kraja 2019. godine za 3,606,919 hiljada dinara, odnosno, za 18.01% (31.12.2019. godine: 20,031,759 hiljada dinara). Rast neto bilansne sume sa 31. decembrom 2020. godine najviše je rezultat rasta na poziciji Gotovine i sredstva kod centralne banke.

Tabela 14. Neto bilans stanja Banke, na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara				
	31.12.2020.	Učešće	31.12.2019.	Učešće	% rasta / pada
Aktiva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	9,026,840	38.19%	4,126,961	20.60%	118.73%
Potraživanja po osnovu derivata	0	0.00%	0	0.00%	-
Hartije od vrednosti	777,374	3.29%	552,997	2.76%	40.57%
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	1,806,574	7.64%	2,102,797	10.50%	-14.09%
Kredit i potraživanja od komitenata	9,811,284	41.51%	11,096,643	55.40%	-11.58%
Investicije u zavisna društva	114	0.00%	114	0.00%	0.00%
Nematerijalna ulaganja	19,710	0.08%	23,102	0.12%	-14.68%
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,401,036	5.93%	1,336,081	6.67%	4.86%
Investicione nekretnine	214,662	0.91%	246,157	1.23%	-12.79%
Tekuća poreska sredstva	10,443	0.04%	10,443	0.05%	0.00%
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	0.00%	25,051	0.13%	-100.00%
Ostala sredstva	570,641	2.41%	511,413	2.55%	11.58%
Ukupno aktiva	23,638,678	100.00%	20,031,759	100.00%	18.01%
Pasiva					
Obaveze					
Obaveze po osnovu derivata	3,212	0.01%	0	0.00%	-
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	1,736,723	7.35%	414,195	2.07%	319.30%
Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	16,848,942	71.28%	14,723,156	73.50%	14.44%
Rezervisanja	44,202	0.19%	46,425	0.23%	-4.79%
Odložene poreske obaveze	112,940	0.48%	119,503	0.60%	-5.49%
Ostale obaveze	842,827	3.57%	657,117	3.28%	28.26%
Ukupno obaveze	19,588,846	82.87%	15,960,396	79.68%	22.73%
Kapital					
Akcijski kapital	3,080,297	13.03%	3,080,297	15.38%	0.00%
Dobitak	20,020	0.08%	185,386	0.93%	-89.20%
Rezerve	949,515	4.02%	805,680	4.02%	17.85%
Ukupno kapital	4,049,832	17.13%	4,071,363	20.32%	-0.53%
Ukupno pasiva	23,638,678	100.00%	20,031,759	100.00%	18.01%

Graf 2. Kretanje ukupne aktive (neto)

6.2. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Stanje gotovine i sredstava kod centralne banke na dan 31. decembar 2020. godine iznosi 9,026,840 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 4,126,961 hiljadu dinara) i u strukturi ukupne neto poslovne imovine Banke je učestvovalo sa 38.19% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 15. Gotovina i gotovinski ekvivalenti sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

u hiljadama dinara

	31.12.2020.	31.12.2019.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti		
Tekući račun	1,003,628	63,769
Blagajna:		
- u dinarima	558,057	353,546
- u stranoj valuti	1,585,828	639,917
Depoziti viškova likvidnih sredstava kod NBS u dinarima	5,500,000	3,050,000
Obavezna rezerva u stranoj valuti	296,494	19,754
Prolazni računi	82,917	-
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu od NBS	61	35
Gotovina i sredstva kod centralne banke, bruto	9,026,986	4,127,021
Minus: Ispravka vrednosti	(146)	(60)
Stanje na dan	9,026,840	4,126,961

6.3. Hartije od vrednosti

Hartije od vrednosti, na kraju decembra 2020. godine, iznose 777,374 hiljade dinara i sastoje se od akcija privrednih društava i banaka, obveznica Republike Irak, kao i od dugoročnih deviznih zapisa Republike Srbije.

Od deviznih zapisa, Banka poseduje dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u evrima u iznosu od 1 mil. evra, sa dospećem 2026. godine i stopom kupona od 3.50%.

Tokom 2020. Godine, Banka je kupila dugoročne kuponske obveznice Republike Srbije u dinarima u iznosu od 500,000 hiljada dinara, sa dospećem 2025. godine i stopom kupona od 3.00%.

Tokom 2020. godine, dospele su dugoročne dolarske kuponske obveznice Republike Srbije u iznosu od 2 mil. dolara.

Takođe, tokom 2020. godine, Banka je izvršila prodaju investicionih jedinica otvorenog investicionog fonda Ilirika Cash Dinar.

Tabela 16. Hartije od vrednosti sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Hartije od vrednosti		
Dinari		
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	431	270
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-269	-270
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	539,675	39,675
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-23,459	-32,147
HoV - investicione jedinice	0	50,001
Odstupanje od nominalne vrednosti HoV - investicione jedinice	0	53
Strana valuta		
Obveznice Republike Irak	151,786	177,569
Odstupanje od nominalne vrednosti obveznica Republike Irak	386	512
Dugoročni državni zapisi RS	117,580	327,430
Odstupanje od nominalne vrednosti dugoročnih državnih zapisa RS	-3,932	-4,432
Hartije od vrednosti, bruto	782,199	558,661
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-4,825	-5,664
Stanje na dan	777,374	552,997

6.4. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Stanje kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija na kraju 2020. godine iznosi 1,806,574 hiljada dinara, i ono čini 7.64% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, iznos ove bilansne pozicije niži je za 296,223 hiljade dinara, odnosno, niži ja za 14.1%.

Tabela 17. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finans.organizacija na dan 31.12.2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
kratkoročni plasmani u dinarima		
Kreditima domaćim bankama i drugim finans.organizacijama	544,187	599,333
Otkup potraživanja	0	113,567
Potraživanja za kamatu	2,018	14
Namenski depozit - VISA card	4,717	3,958
Namenski depozit - Societe Generale	2,000	2,000
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	7	65
Razgraničeni prihodi od naknada	(2,223)	(727)
Ukupno	550,705	718,210
dugoročni plasmani u dinarima		
Kreditima domaćim bankama i drugim finans.organizacijama	30,688	0
Ukupno	30,688	0
kratkoročni plasmani u stranoj valuti		
Devizni računi kod ino banaka	1,220,692	1,385,700
Namenski devizni račun - VISA card	7,226	3,738
Namenski obavezni depozit - CRHoV	4,703	4,704
Ukupno	1,232,621	1,394,142
Plasmani, bruto	1,814,015	2,112,352
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(7,441)	(9,555)
Stanje na dan	1,806,574	2,102,797

6.5. Krediti i potraživanja od komitenata

Kredit i potraživanja od komitenata Banke, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, iznose, neto, 9,811,284 hiljade dinara (31. decembar 2019. godine: 11,096,643 hiljade dinara) i čine 41.51% ukupne neto poslovne imovine Banke. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, iznos ove bilansne pozicije umanjen je za, neto, 1,285,359 hiljada dinara, odnosno, za 11.6%, najviše usled pada iznosa eskonta menica i otkupa potraživanja. U odnosu na stanje sa kraja prethodne godine, najveće bruto uvećanje, u iznosu od 990,200 hiljada dinara (17.0%), beleži se kod kredita privrednim društvima, dok se najveće bruto smanjenje beleži kod kredita javnim preduzećima, u iznosu od 1,194,293 hiljade dinara (96.8%).

U skladu sa Odlukom o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema usled pandemije izazvane Covid-19, donete od strane Izvršnog odbora NBS, i potpisanog sporazuma između NBS, Ministarstva finansija Republike Srbije i komercijalnih banaka koje posluju na teritoriji republike Srbije, Banka je svim klijentima iz kategorije fizičkih lica, poljoprivrednika, preduzetnika i pravnih lica dana 21. marta tekuće godine uputila ponudu zastoja u otplati obaveza (moratorijum). Dana 29.06.2020. godine došlo je do prestanka zastoja u otplati obaveza tako da je od dana 30.06.2020. godine ponovo počelo plaćanje obaveza. Dana 01.08.2020. godine na snagu je stupio drugi moratorijum, sa trajanjem od dva meseca.

Ukupno 747 klijenata (69%) čije je stanje ukupnih potraživanja iznosilo bruto 9,313,244 hiljade dinara (bilansna potraživanja u iznosu od 6,656,164 hiljade dinara i vanbilansna potraživanja u iznosu od 2,657,080 hiljada dinara) prihvatilo je moratorijum. S druge strane, 342 klijenata (31%) čije je stanje ukupnih potraživanja iznosilo bruto 6,886,022 hiljade dinara (bilansna potraživanja u iznosu od 4,122,872 hiljada dinara i vanbilansna potraživanja u iznosu od 2,763,150 hiljada dinara) odbilo je moratorijum ili nisu imali pravo na njega.

Tabela 18. Krediti i potraživanja od komitenata na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Dati krediti:		
- javnim preduzećima	39,603	1,233,896
- privrednim društvima	6,808,045	5,817,845
- preduzetnicima	213,478	16,651
- stanovništvu	671,239	601,635
- drugim komitentima	9,219	97,551
	7,741,584	7,767,578
Eskont menica	402,132	1,478,364
Otkup potraživanja	1,638,350	2,037,514
Dospeli plasmani po aktiviranim avalima i garancijama	9,192	9,193
Potraživanja za kamatu	155,919	41,483
Potraživanja za naknadu	0	405
Razgraničena potraživanja za nedospelu kamatu	234,643	81,741
Razgraničeni prihodi od nakn.po amort.vred.prim.ef.kam.stope	(42,462)	(51,459)
Plasmani, bruto	10,139,358	11,364,820
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(328,074)	(268,178)

Stanje na dan	9,811,284	11,096,643
---------------	------------------	-------------------

6.5.1. Krediti stanovništvu

U odnosu na kraj 2019. godine, krediti stanovništvu su se uvećali za 11.6%. Najznačajnije povećanje zabeleženo je kod gotovinskih kredita.

U sledećem tabelarnom pregledu data je bruto struktura kredita stanovništvu po osnovim grupama proizvoda sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine.

Tabela 19. Struktura kredita stanovništvu (bruto) po vrstama proizvoda na dan 31. decembar 2020. godine

	31.12.2020.	u hiljadama dinara 31.12.2019.
Stambeni krediti	419,096	415,527
Kreditni po kreditnim karticama	19,403	21,940
Gotovinski krediti	210,312	131,710
Potrošački krediti	10,338	10,965
Minusni saldo na tekućim računima	3,867	6,713
Ostali krediti fizičkim licima	8,224	14,780
Stanje na dan	671,239	601,635

6.6. Investicije u zavisna društva

Ukupne investicije u zavisna društva krajem 2020. godine iznose, neto, 114 hiljada dinara (31.12.2019. godine: 114 hiljada dinara) - tabela u prilogu.

Tabela 20. Investicije u zavisna društva sa stanjem na dan 31.12.2020. godine

	31.12.2020.	u hiljadama dinara 31.12.2019.
Fondacija "Za dečje srce", Beograd	114	114
Minus: Ispravka vrednosti	-	-
Stanje na dan	114	114

Banka je u saradnji sa "Institutom za majku i dete", Novi Beograd 1992. godine osnovala humanitarnu fondaciju "Za dečje srce" u cilju prikupljanja humanitarne pomoći i opremanja Odeljenja za dečiju kardiohirurgiju.

6.7. Osnovna sredstva, nematerijalna imovina i investicione nekretnine

U strukturi neto vrednosti imovine Banke, na dan 31. decembar 2020. godine, vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina, u ukupnom iznosu od 1,635,408 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 1,605,340 hiljada dinara), učestvuje sa 6.92%.

Vrednost pozicije nekretnina, postrojenja i opreme uvećana je na kraju 2020. godine za 64,955 hiljada dinara u poređenju sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine.

U 2020. godini urađena je nova procena vrednosti poslovne zgrade banke sa zemljištem i pratećim objektima. Kao rezultat nove procene došlo je do povećanja vrednosti zemljišta (15,061 hiljadu dinara), ali i smanjenja vrednosti zgrade (58,822 hiljade dinara).

Tabela 21. Pregled bilansnih pozicija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i investicionih nekretnina, sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara						
	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Osnovna sredstva u pripremi, ulaganje u tuda i ostala osnovna sredstva	UKUPNO: Nekretnine, postrojenja i oprema	Nematerijalna imovina	Investicione nekretnine
31.12.2019.							
Nabavna vrednost	504,017	882,753	278,409	34,627	1,699,806	70,303	246,157
Ispravka vrednosti	-	(118,863)	(231,630)	(13,232)	(363,725)	(47,201)	-
Sadašnja vrednost	504,017	763,890	46,779	21,395	1,336,081	23,102	246,157
31.12.2020.							
Nabavna vrednost	519,078	917,073	283,298	53,189	1,772,638	72,624	214,662
Ispravka vrednosti	-	(131,977)	(220,896)	(18,729)	(371,602)	(52,914)	-
Sadašnja vrednost	519,078	785,096	62,402	34,460	1,401,036	19,710	214,662

6.8. Ostala sredstva

Ostala sredstva su na dan 31. decembar 2020. godine iznosila 570,641 hiljadu dinara i u odnosu na stanje sa kraja 2019. godine uvećana su za 59,228 hiljada dinara, odnosno, za 11.6% - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 22. Ostala sredstva Banke na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
u dinarima:		
Potraživanja za naknadu	661	390
Potraživanja po osnovu prodaje sredstava obezbeđenja	3,868	12,053
Potraživanja po osnovu otkupa potraživanja	0	12,935
Ostala potraživanja	510,603	444,745
Prolazni računi	(4,468)	1,943
Ostale investicije - učešća u kapitalu	480	480
Razgraničeni unapred plaćeni troškovi	16,050	17,493
Zalihe materijala i inventar u upotrebi	3,511	4,458
Sredstva stečena naplatom potraživanja	46,568	21,518
Ukupno	577,273	516,015
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(6,632)	(4,602)
Stanje na dan	570,641	511,413

6.9. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci

Ukupni depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci iznose na dan 31. decembar 2020. godine 1,736,723 hiljade dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, iznos ove bilansne pozicije višestruko je uvećan (319.3%), najviše usled višeg iznosa oročenih dinarskih depozita ostalih finansijskih organizacija.

Tabela 23. *Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine*

u hiljadama dinara

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Domaće banke	-	-	-	-	-	-
Strane banke	-	-	-	-	-	-
Osiguravajuća društva	516,228	-	516,228	174,616	-	174,616
Ostale finans.organizacije	926,367	-	926,367	99,930	-	99,930
Ukupno	1,442,595	-	1,442,595	274,546	-	274,546
u stranoj valuti						
Domaće banke	237,170	-	237,170	-	-	-
Strane banke	45,847	-	45,847	139,751	-	139,751
Osiguravajuća društva	-	-	-	-	-	-
Ostale finans.organizacije	11,111	-	11,111	1,898	-	1,898
Ukupno	294,128	-	294,128	139,649	-	139,649
Stanje na dan	1,736,723	-	1,736,723	414,195	-	414,195

Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci prikazana je u sledećoj tabeli:

Tabela 24. *Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine*

u hiljadama dinara

	31.12.2020	31.12.2019.
Transakcioni depoziti	87,752	161,233
Oročeni depoziti	1,267,160	238,000
Ostali depoziti	375,076	14,238
Ostale obaveze	6,734	724
Stanje na dan	1,736,723	414,195

6.10. Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima

Ukupni depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima Banke iznose na dan 31. decembar 2020. godine 16,848,942 hiljade dinara (31.12.2019. godine: 14,723,156 hiljada dinara) - videti sledeću tabelu. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima uvećani su za 2,125,786 hiljada dinara, odnosno, za 14.4%, najviše usled višeg iznosa transakcionih dinarskih depozita preduzeća i štednih depozita stanovništva.

Tabela 25. *Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31.12.2020. godine*

u hiljadama dinara

	31.12.2020.			31.12.2019.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
u dinarima						
Javna preduzeća	3,754,045	11,934	3,765,979	5,054,155	899	5,055,054
Preduzeća	4,410,485	115,027	4,525,513	2,537,079	154,254	2,691,333
Stanovništvo	1,119,848	149,584	1,269,432	318,444	8,520	326,964
Drugi komitenti	781,111	120	781,231	1,174,824	36,588	1,211,412
Ukupno	10,065,489	276,665	10,342,155	9,084,502	200,261	9,284,763
u stranoj valuti						
Javna preduzeća	68,245	-	68,245	80,532	-	80,532
Preduzeća	2,118,397	342,285	2,460,682	1,330,129	89,640	1,419,769
Stanovništvo	2,261,234	1,708,275	3,969,509	1,920,277	1,974,886	3,895,163
Drugi komitenti	8,351	-	8,351	42,929	-	42,929
Ukupno	4,456,227	2,050,560	6,506,787	3,373,867	2,064,526	5,438,393
Stanje na dan	14,521,717	2,327,225	16,848,942	12,458,369	2,264,787	14,723,156

Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima prikazana je u sledećoj tabeli.

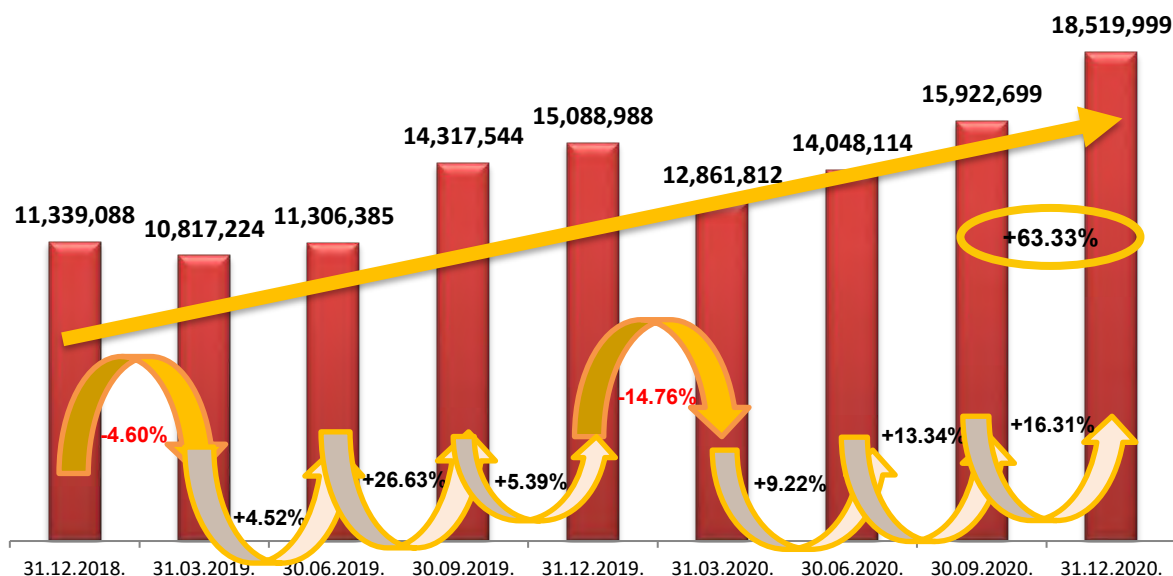
Tabela 26. Struktura depozita i ostalih finansijskih obaveza prema drugim komitentima sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Transakcioni depoziti	7,230,332	5,198,866
Štedni depoziti	4,281,192	3,542,213
Depoziti po osnovu datih kredita	291,968	109,395
Namenski depoziti	1,021,480	908
Oročeni depoziti	3,965,037	5,308,091
Ostali depoziti	0	516,044
Ostale obaveze	58,932	47,639
Stanje na dan	16,848,942	14,723,156

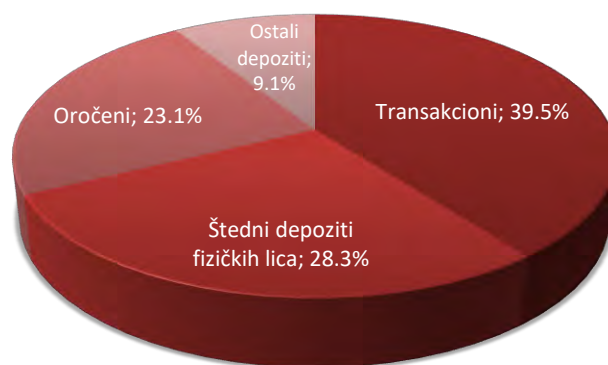
6.11. Ukupni depoziti Banke

Ukupni depozitni potencijal Banke, na dan 31. decembra 2020. godine, iznosi 18,519,999 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 15,088,988 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, ukupni depoziti Banke su na kraju 2020. godine uvećani za 3,431,011 hiljada dinara, odnosno, za 22.7%.

Graf 3. Dinamika kretanja dinarskih i deviznih depozita Banke, vrednosti u hiljadama dinara

U strukturi ukupnih depozita Banke, oročeni i štedni depoziti učestvuju sa po 28.3% i 23.1%, respektivno, dok transakcioni depoziti čine 39.5% ukupnog depozitnog potencijala.

Graf 4. Struktura depozitnog potencijala Banke na dan 31. decembar 2020. godine

Valutnom strukturom depozita preovladavaju dinarski depoziti obzirom da imaju učešće od 63.6% u ukupnim depozitima Banke (31. decembar 2019. godine: 63.2%), dok kratkoročna oročenja predstavljaju preovlađujući vid deponovanja sredstava kod Banke tokom 2020. godine.

6.12. Rezervisanja

Rezervisanja Banke su na kraju 2020. godine iznosila 44,202 hiljade dinara i u odnosu na kraj 2019. godine smanjenja su za 4.8%, i to pre svega usled nižih rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama.

Tabela 27. Struktura rezervisanja sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	31.12.2020	31.12.2019.
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim pozicijama	16,745	21,663
Rezervisanja za otpremnine za penzije	16,535	17,108
Rezervisanja za jubilarne nagrade i bonuse	8,961	7,654
Rezervisanja za sudske sporove	1,961	0
Stanje na dan	44,202	46,425

6.13. Ostale obaveze

Ostale obaveze Banke su na dan 31. decembar 2020. godine, iznosile 842,827 hiljada dinara (31.12.2019. godine: 657,117 hiljada dinara). U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine ostale obaveze Banke više su za 185,710 hiljada dinara, odnosno, za 28.3%. Struktura ostalih obaveza prikazana je u narednoj tabeli.

Tabela 28. Struktura ostalih obaveza sa stanjem na dan 31. decembar 2020. Godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	4,207	1,618
Ostale obaveze prema zaposlenima	11,076	10,529
Obaveze prema dobavljačima	13,076	6,150
Obaveze za dividende	2,253	2,253
Ostale obaveze u dinarima	576,445	143,713
Ostale obaveze u stranoj valuti	206,908	447,565
Razgraničeni prihodi od obračunatih kamata	16,741	31,226
Razgraničeni prihodi od obračunatih naknada	12,121	14,063
Stanje na dan	842,827	657,117

6.14. Kapital Banke**6.14.1. Struktura kapitala Banke**

Sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine, vrednost ukupnog kapitala Banke iznosi 4,049,832 hiljade dinara (ili 34,443 hiljade evra). U odnosu na vrednost kapitala sa kraja 2019. godine, kada je iznosio 4,071,363 hiljade dinara, vrednost ukupnog kapitala Banke umanjena je za 21,531 hiljadu dinara, ili za 0.53%, prvenstveno kao posledica smanjenja revalorizacione rezerve po osnovu procene nepokretnosti Banke

Odlukom akcionara, na redovnoj Skupštini Banke, neraspoređena dobit za 2019. godinu u iznosu od 185,387 hiljada dinara, u celosti se rasporedila u rezerve Banke, za pokriće gubitaka.

Smanjenje pozicije revalorizacionih rezervi u 2020. godini rezultat je knjiženja efekata nove procene poslovne zgrade Banke, zemljišta i pratećih objekata.

Tabela 29. Kapital Banke, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

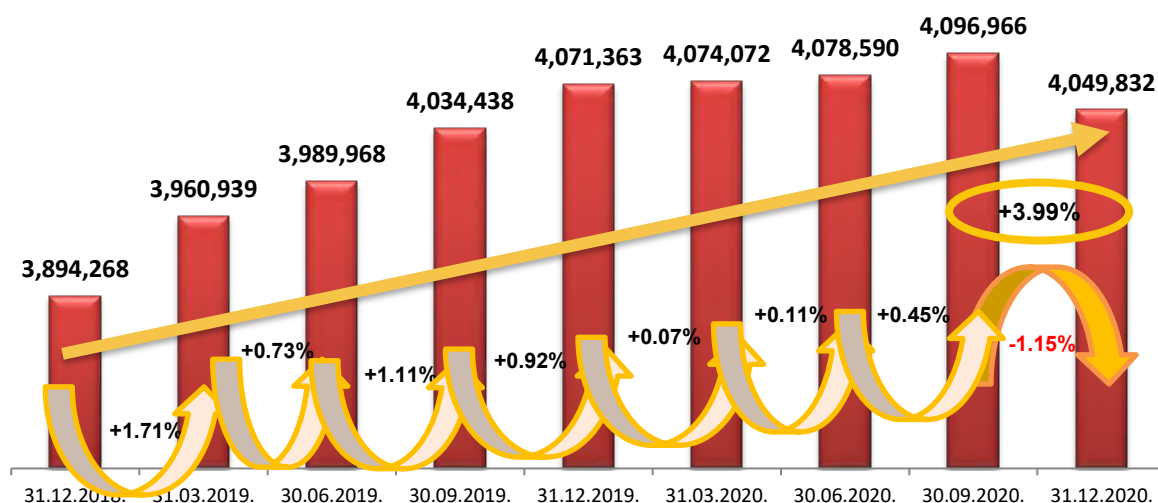
	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Akcijski kapital	2,912,133	2,912,133
Otkupljene sopstvene akcije	-	-
Emisiona premija	168,164	168,164
Rezerve iz dobiti	265,916	80,530
Revalorizacione rezerve	705,242	742,433
Nerealizovani gubici po osnovu promene vrednosti HoV	-21,643	-17,283
Dobitak / Gubitak	20,020	185,386

Stanje na dan

4,049,832

4,071,363

Graf 5. Dinamika vrednosti kapitala Banke u analiziranom periodu

6.14.2. Akcijski kapital

Na dan 31. decembra 2020. godine, osnovni kapital Banke iskazan je kroz 288,330 običnih akcija, nominalne vrednosti od 10,100 dinara po akciji (ukupne nominalne vrednosti u iznosu od 2,912,133 hiljade dinara). Akcijama Banke, na kraju 2020. godine, raspolaže ukupno 596 akcionara, od čega fizička lica imaju u vlasništvu oko 8.64% ukupnog kapitala Banke na 31.12.2020.

Tabela 30. Vlasnička struktura akcija Banke sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	Broj akcija	% od ukupnih akcija
Alta Pay Group d.o.o. Beograd	82,225	28.52%
SFRJ	15,362	5.33%
Danijela Đokić-Pavlica	14,415	5.00%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	14,415	5.00%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	14,415	5.00%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	14,400	4.99%
Hidrotehnika - Hidroenergetika a.d. Beograd	11,878	4.12%
Convest a.d. Novi Sad - zbirni račun	11,018	3.82%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	10,988	3.81%
Ministarstvo finansija i trezora - BiH	10,352	3.59%
Bas Logistics d.o.o. Beograd	10,003	3.47%
JP Jugoiimport SDPR, Beograd	9,901	3.43%
Tesla Capital a.d. Beograd - zbirni račun	9,640	3.34%
Federalno ministarstvo finansija BiH	5,744	1.99%
Ministarstvo finansija Republike Severna Makedonija	5,010	1.74%
Ostali (zbirno):	55,865	19.38%

Ukupno

288,330

100.00%

Tabela 31. Akcije Banke, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

	31.12.2020.		31.12.2019.	
	RSD	EUR	RSD	EUR
Ukupan broj akcija	288,330		288,330	
Ukupan kapital	4,049,832,000	34,443,146	4,071,363,000	34,622,553
Knjigovodstvena vrednost	14,046	119	14,120	120
Tržišna vrednost	5,002	43	7,000	60
P/B racio	0.36		0.50	

6.14.3. Sticanje sopstvenih akcija

Banka do kraja izveštajnog perioda nije sticala sopstvene akcije. Na dan 31. decembar 2020. godine Banka nije imala sopstvene otkupljene akcije.

7. Vanbilansna evidencija Banke

Ukupna vanbilansna aktiva Banke na dan 31. decembar 2020. godine iznosi, bruto, 84,864,182 hiljade dinara. U odnosu na stanje sa kraja 2019. godine, ukupna vanbilansna aktiva uvećana je za 17.3%.

Po pitanju izloženosti kreditnom riziku, najveći deo vanbilansnih stavki odnosi se na nerizične pozicije. Ukupna vanbilansa aktiva koja se klasifikuje, na dan 31. decembra 2020. godine, iznosi 6,412,525 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 6,202,730 hiljada dinara).

Tabela 32. Vanbilansna aktiva, bruto stanje na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Primljena sredstva obezbeđenja	70,445,365	60,420,211
Poslovi u ime i za račun drugih pravnih lica	158,083	173,229
Garancije u dinarima	3,412,456	2,713,882
Garancije u stranoj valuti	607,694	593,756
Izdate garancije bez pravnog dejstva	99,218	651,969
Preuzete opozive obaveze	2,018,918	2,838,041
Preuzete neopozive obaveze	373,616	57,667
Derivati namenjeni zaštiti od rizika u din. - svop	0	-
Derivati namenjeni zaštiti od rizika u str.val. - svop kontra stav	0	-
Potraživanja po osnovu derivata u str.val - svop	399,313	-
Potraživanja po osnovu derivata u str.val - svop kontra stav	401,705	-
Potraživanja za evidencionu kamatu	1,432,950	1,435,530
Druga vanbilansna aktiva - loro garancije	42,330	38,266
Potraživanja u stranoj valuti od stranih banaka niske izvesnosti naplate	21	21
Otpisana finansijska sredstva	1,964,162	1,968,672
Druga vanbilansna aktiva - obveznice Republike Irak - treća lica	3,548	4,150
Druga vanbilansna aktiva	3,504,805	1,463,484
Stanje na dan	84,864,182	72,358,879

Obim garancijskog poslovanja Banke na kraju 2020. godine iznosi, bruto, 4,020,149 hiljada dinara i u strukturi vanbilansne aktive učestvuje sa 4.7% (31. decembar 2019. godine: 3,307,638 hiljada dinara).

Obim dinarskog garancijskog poslovanja na dan 31.12.2020. godine iznosi 3,412,456 hiljada dinara (31. decembar 2019. godine: 2,713,882 hiljade dinara), i čini 84.9% garancijskog poslovanja, dok obim deviznog garancijskog poslovanja iznosi 607,694 hiljade dinara (31. decembar 2019. godine: 593,756 hiljada dinara).

U strukturi vrednosti ukupnih garancijskih poslova, najveće učešće imaju izdate činidbene garancije u dinarima (53.27%), zatim slede izdate plative garancije u dinarima (31.62%) i izdate činidbene garancije u stranoj valuti (14.66%) - videti sledeći tabelarni pregled.

Tabela 33. Struktura garancijskih poslova sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
u dinarima		
Plative garancije		
Izdate plative garancije - za dobavljače	472,645	432,666
Izdate plative garancije - carinske	662,074	144,906
Izdate plative garancije - poreske		-
Izdate plative garancije za eksproprijaciju zemljišta	21,055	6,000
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. - kreditne	15,834	34,896
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. stranim pravnim licima		2,352
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. javnim preduzećima	70,435	70,443
Izdate plative garancije u dinarima sa val.klauz. drugim komitentima	0	-
Izdate plative garancije za dobro izvršenje posla	0	-
Izdate plative garancije preduzetnicima	29,000	29,000
	1,271,044	720,263
Činidbene garancije		
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	565,470	264,071
Izdate garancije za dobro izvršenje posla	1,204,183	870,818
Izdate licitacione garancije	115,669	34,271
Izdate garancije za dobro izvršenje posla u dinarima sa val.klauz.	254,905	554,688
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa u dinarima sa val.klauz.	1,186	129,043
Izdate licitacione garancije u dinarima sa val.klauz.	0	140,728
	2,141,412	1,993,619
Ukupno	3,412,456	2,713,882
u stranoj valuti		
Plative garancije		
Izdate plative garancije	18,477	26,458
Činidbene garancije		
Izdate licitacione garancije	0	94
Izdate garancije za povraćaj depozita i avansa	0	-
Izdate činidbene garancije	589,216	567,204
	589,216	567,298
Ukupno	607,694	593,756
Stanje na dan	4,020,149	3,307,638

8. Likvidnost Banke

8.1. Dinarska i devizna likvidnost Banke

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom mesečno je utvrđivao visinu i strukturu primarne i sekundarne rezerve likvidnosti uzimajući u obzir zadovoljenje principa likvidnosti i principa rentabilnosti.

Plasmani koji se mogu smatrati primarnom rezervom likvidnosti Banke sastoje se od gotovine u blagajni i sredstava na računima Banke, plasmana kod domaćih i inostranih banaka do 7 dana, viška likvidnih sredstava kod NBS i obavezne rezerve kod NBS i sa 31. decembrom 2020. godine iznose ukupno 9.8 mlrd. dinara (31. decembar 2019. godine: 5.52 mlrd. dinara).

Tabela 34. Primarne i sekundarne rezerve Banke, stanje na dan 31. decembar 2020. godine

Opis	u hiljadama dinara				
	31.12.2020.	Učešće	31.12.2019.	Učešće	% rasta / pada
Primarne rezerve:					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3,230,430	42.39%	2,446,671	40.63%	12.39%
Depoziti kod banaka	-	-	-	0.00%	-
Obavezna rezerva	296,494	3.89%	19,754	0.33%	-12.79%
Viškovi likvidnih sredstava	5,500,000	72.18%	3,050,000	50.65%	-22.30%
	9,026,924	118.47%	5,516,425	91.61%	-6.88%
Sekundarne rezerve:					
REPO plasmani	-	-	-	0.00%	-
Državni zapisi RS	627,806	8.24%	327,430	5.44%	-64.09%
Obveznice Republike Irak	152,172	2.00%	177,569	2.95%	-0.27%
	779,979	10.24%	504,999	8.39%	-41.65%
Stanje na dan	9,806,903	128.70%	6,021,424	100.00%	-9.79%

Prosečno stanje sredstava na žiro-računu tokom 2020. godine iznosilo je 839,9 mil. dinara.

Sa 31.12.2020. godine, dinarska obavezna rezerva iznosila je 1,003.6 mil. dinara. U odnosu na stanje iste sa kraja prethodne godine, dinarska obavezna rezerva uvećana je za 8.1%, najviše usled višeg iznosa dinarskih transakcionih depozita (31. decembar 2019. godine: 928.8 mil. dinara).

Na nivo dinarske obavezne rezerve značajan uticaj ima nivo i kretanje deviznih depozita, kao i promena kursa, obzirom da Banka ima obavezu da oko 7.2% od iznosa deviznih obaveza izdvaja kao dinarsku obaveznu rezervu u dinarima.

Sa 31.12.2020. godine, devizna obavezna rezerva iznosila je 2.5 mil. evra i za 55.7% je niža u odnosu na stanje iste sa kraja 2019. godine (31. decembar 2019. godine: 5.64 mil. evra).

Banka je po osnovu deponovanja viškova likvidnosti kod NBS u izveštajnom periodu iskazala ukupan prihod od kamata u iznosu od 7,482 hiljade dinara.

Tokom 2020. godine, kao i tokom prethodne godine, Banka nije imala plasmane u repo poslove sa Narodnom bankom Srbije.

U narednoj tabeli prikazan je prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom 2020. godine.

Tabela 35. Prosečan nivo dinarskih likvidnih sredstava Banke tokom 2020. godine

u hiljadama dinara

	Iznos	Učešće
Žiro-račun	839,923	24.17%
Gotovina	523,841	15.08%
Višak likvidnih sredstava	2,110,596	60.75%
Kreditni bankama	67	0.00%
Hartije od vrednosti NBS	-	-
Ukupno	3,474,427	100.00%
Prosečno obračunata obavezna rezerva u periodu	865,758	
Prosek transakcionih depozita u periodu	2,622,023	

9. Izloženost Banke rizicima

9.1. Rizici kojima je Banka izložena

Banka ima uspostavljen sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke, odnosno omogućuje da se upravlja sa svim rizicima kojima je izložena ili može biti izložena po osnovu svih njenih poslovnih aktivnosti.

Sistem upravljanja rizicima definisan je strategijom upravljanja rizicima i kapitalom, politikama i procedurama, te definisanjem sklonosti za preuzimanje rizika kroz uspostavljanje limita za nivo rizika koji su prihvatljivi za Banku. Svi rizici koje je moguće izmeriti ili oceniti podvrgavaju se strukturi limita na nivou Banke i usaglašenost sa tim limitima se kontinuirano prati. Postavljanje i praćenje poštovanja limita zasnovano je na transparentnim, uniformnim principima.

Banka je u svom poslovanju izložena sledećim rizicima:

- kreditni rizik;
- kreditno-devizni rizik;
- rizik likvidnosti;
- rezidualni rizik;
- tržišni rizici;
- operativni rizik;
- rizik koncentracije;
- rizik ulaganja;
- kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- rizik zemlje;
- rizik izmirenja/ispоруke;
- rizik druge ugovorne strane;
- strateški rizik;
- reputacioni rizik;
- rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Banka aktivno preuzima kreditni rizik prihvatajući ga kao sastavni deo poslovnih aktivnosti. Poštujući činjenicu da kreditni rizik predstavlja najveći pojedinačni deo ukupnog rizika preuzetog kroz poslovne aktivnosti, Banka preduzima niz mera za upravljanje ovim rizikom koje obuhvataju:

- stroge kriterijume selekcije dužnika;
- primenu sistema limita;
- pouzdan proces odobravanja plasmana;
- efikasnu kreditnu administraciju i praćenje plasmana;
- adekvatne kontrole vezane za kreditni rizik u odnosima sa ugovornim stranama;
- diversifikaciju rizika.

Banka upravlja kreditnim rizikom na način da utvrđuje limite nivoa kreditnog rizika, tako što utvrđuje granice prihvatljivog kreditnog rizika u odnosu na jednog, ili više dužnika ili agregatno na nivou segmenata portfolija, a prema različitim karakteristikama kao što su vrsta proizvoda, privredna grana, interna klasifikacija i dr. Sve izloženosti se redovno prate u odnosu na usvojene limite o čemu se redovno izveštava.

Kreditno - devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kursa dinara na finansijskom tržištu koja može imati uticaj na kreditnu sposobnost dužnika.

Banka kontinuirano prati i procenjuje izloženost kreditno - deviznom riziku. Povišen nivo deviznog rizika konstatuje se da postoji kod dužnika kod kojih se utvrdi da bi promena vrednosti domaće valute (apresijacija / depresijacija) dovela dužnika u situaciju značajnog opadanja kreditne sposobnosti, ili ukoliko Banka nije bila u mogućnosti da izvrši adekvatnu procenu izloženosti dužnika ovom riziku. Evidentirani kreditno - devizni rizik predstavlja jedan od osnovnih elemenata klasifikacije potraživanja Banke.

Tržišni rizici su rizici mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

U okviru tržišnih rizika definisani su devizni rizik, cenovni rizici i robni rizik.

Devizni rizik je verovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled promene deviznih kurseva, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i knjizi trgovanja.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutarnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar na finansijski rezultat Banke.

Operativno upravljanje deviznim rizikom vrši se utvrđivanjem sistema limita. Banka postavlja limite na osnovu analize definisanih scenarija očekivanih i neočekivanih promena deviznih kurseva i sagledavanja njihovog uticaja na prihod Banke, vrednost aktive i pasive i deviznu poziciju Banke.

Cenovni rizici podrazumevaju sledeće vrste rizika:

- Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti
- Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti

Cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti javlja se usled promena kamatnih stopa.

Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti predstavlja rizik promene cena ovih hartija.

Izloženost cenovnom riziku Banka ostvaruje u pozicijama koje se iskazuju po fer vrednosti - finansijskom imovinom namenjenom trgovanju i deviznom pozicijom. Banka cenovnim rizikom upravlja na nivou pojedinačnih transakcija i portfolija.

Banka vodi politiku upravljanja cenovnim rizikom na način koji treba da obezbedi da se formira kontrolisani nivo izloženosti riziku promene cena plasmana Banke koji su namenjene za trgovanje, a radi ostvarivanja dobiti iz očekivane promene cena hartija od vrednosti i radi predupređivanja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nepovoljnog kretanja na tržištu.

Banka sve svoje aktivnosti raspoređuje u one koji se evidentiraju u knjigu trgovanja i koje pripadaju bankarskoj knjizi.

Knjiga trgovanja sadrži pozicije u finansijskim instrumentima koje Banka drži s namerom trgovanja, ili radi zaštite pozicija u drugim finansijskim instrumentima koji se vode u toj knjizi i za koje ne postoje ograničenja da se njima trguje, niti postoje ograničenja da se ove pozicije zaštite od rizika, kao i plasmane koji su pribavljani radi ostvarivanja dobiti iz razlike između nabavne i prodajne cene, odnosno na osnovu drugih promena cena u kratkom vremenskom periodu. Pozicije u knjizi trgovanja evidentiraju se dnevno po fer vrednosti.

Banka je razvila sistem upravljanja tržišnim rizicima pozicija u knjizi trgovanja koji se temelji na principima vrednosti pod rizikom (VaR) da bi procenila tržišni rizik otvorenih pozicija.

U postupku upravljanja cenovnim rizikom Banka, pored VaR metodologije, koristi postupke ispitivanja uticaja stresnih udara. Analiza stresnih udara je ključna za analizu kapaciteta Banke da absorbuje potencijalne velike gubitke, ukaže na nedostatke VaR analize i skrivene rizike kao i da ukaže na mogućnosti da se rizik ograniči ili umanjuje.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik, ali ne uključuje reputacioni i strateški rizik.

U upravljanju operativnim rizikom Banka sprovodi kvantitativno i kvalitativno merenje koje se temelje na prikupljanju podataka o stvarnim i potencijalnim gubicima usled operativnog rizika, samostalnoj proceni rizika i sistema kontrola i izveštavanja koje obuhvata interno i eksterno izveštavanje. Banka je u cilju omogućavanja nesmetanog i kontinuiranog funkcionisanja svih značajnih procesa i sistema u Banci usvojila Plan za obezbeđenje kontinuiteta poslovanja i Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja kao njegov sastavni deo koji definiše tehničke i organizacione mere za ponovno uspostavljanje poslovanja Banke u što kraćem roku, odnosno za ublažavanje posledica prekida u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospеле obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspoložu svojim sredstvima u Banci u skladu sa ugovorenim rokovima.

U Banci se rizik likvidnosti posmatra u smislu rizika gotovinske likvidnosti i opisuje rizik mogućih neusklađenosti plaćanja u smislu solventnosti Banke. Osiguravajući solventnost u svakom trenutku, Banka prati likvidnost kroz mapu očekivanih priliva i odliva u predviđenim rokovima u budućnosti, praćenja internih indikatora, eksterno propisanog pokazatelja likvidnosti, kao i praćenje strukture, koncentracije i stabilnosti depozita Banke.

Upravljanje rizikom likvidnosti sprovodi se takođe primenom sistema limita i kroz aktivnosti ispitivanja „šta ako“, odnosno stresnih scenarija koji mogu imati značajan uticaj na likvidnost Banke.

Banka je Planom poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja – krize likvidnosti i drugim internim aktima za merenje i praćenje rizika likvidnosti definisala kvantitativne pokazatelje i utvrdila kritične vrednosti tih pokazatelja koji predstavljaju indikatore ranog upozorenja negativnih tendencija u likvidnoj poziciji Banke.

Rezidualni rizik je rizik da tehnike ublažavanja kreditnog rizika budu manje efikasne nego što je očekivano, odnosno da njihovo korišćenje neadekvatno utiče na umanjenje svih rizika kojima je banka izložena.

Rizik smanjenja vrednosti potraživanja je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu smanjenja vrednosti otkupljenih potraživanja usled gotovinskih ili negotovinskih obaveza prethodnog poverioca prema dužniku.

Rizik se može javiti kao posledica sledećih okolnosti:

- povraćaj robe ili proizvoda u osnovi komercijalnog ugovora prethodnog poverioca i dužnika;
- kvalitet robe ili proizvoda,
- obaveze prethodnog poverioca prema dužniku;
- odobreni rabati za plaćanja dužnika u kraćim vremenskim periodima i sl.

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom faktoru rizika ili vrsti rizika, kao što su izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica, privrednim granama, geografskim područjima, vrstama proizvoda i aktivnosti, instrumentima kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumentima kreditne zaštite tih izloženosti.

Banka utvrđuje interne limite rizika koncentracije po pojedinim licima ili grupi povezanih lica, kao i agregatne limite na nivou segmenata portfolija izloženosti Banke.

Banka usklađuje svoje izloženosti sa propisanim regulatornim limitima, odnosno obezbeđuje da zbir svih velikih izloženosti Banke ne bude veći od 400% kapitala Banke, kao i da ukupna izloženost Banke prema licu povezanom sa Bankom ne bude veća od 5% kapitala Banke, odnosno 25% kapitala Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica.

Rizici ulaganja podrazumevaju rizike trajnih ulaganja Banke u druga pravna lica koja nisu u finansijskom sektoru i osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, Banka obezbeđuje da ulaganje u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala banke, te da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Merenje rizika ulaganja u osnovna sredstva podrazumeva analizu potreba, profitabilnosti i rentabilnosti takve investicije kao i uticaja angažovanja sredstava Banke u značajnijim iznosima u ovaj vid plasiranja na rizičnu poziciju Banke prvenstveno u pogledu likvidnosti i operativnih rizika.

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled nepovoljnih promena kamatnih stopa.

Kamatni rizik obuhvata:

- izloženost iz jednakih promena kamatnih stopa po različitim rokovima dospeća,
- izloženost iz nekorelisanih promena između različitih indeksa kamatnih stopa,
- izloženost iz nejednakih pomeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospeća,
- izloženost iz mogućih promena u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promena dospeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cena.

Banka je izložena riziku od promene kamatnih stopa po osnovu aktivnosti koje se vode u bankarskoj knjizi, koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine.

Banka vodi politiku koja treba da obezbedi da ukupan negativan uticaj na prihod i kapital Banke od neto otvorenih pozicija kamatno osetljive aktive i obaveza ne premaši prihvatljive nivoe. Usklađenost neto otvorene pozicije se redovno prati čime se obezbeđuje poštovanje usvojenih limita.

Merenje, praćenje i kontrola kamatnog rizika obavlja se kontinuirano uzimajući u obzir niz promenljivih veličina kao što su makroekonomsko okruženje i promene kamatnih stopa na tržištu.

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od dužnika iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla dužnika.

Rizik zemlje se, prema tome, izražava verovatnoćom da zemlja dužnik ili dužnik iz neke zemlje ne može biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze prema Banci, ili Banka neće biti u mogućnosti da

naplati investicije u druga pravna lica ili hartije od vrednosti, zbog postojanja razloga koji nisu uključeni u okviru uobičajenog kreditnog rizika.

Rizik izmirenja / isporuke jeste rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/ispоруke (due delivery date);

Rizik druge ugovorne strane je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije.

Rizik usklađenosti poslovanja banke je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propuštanja banke da svoje poslovanje uskladi sa zakonom, podzakonskim aktima, svojim internim aktima, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled gubitka poverenja javnosti, odnosno nepovoljnog stava javnosti o poslovanju banke, nezavisno da li za to postoji osnov ili ne.

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usled nepostojanja odgovarajuće poslovne politike i strategije, njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kojem banka posluje ili izostanka adekvatnih reakcija banke na te promene.

Ovaj rizik je stoga funkcija:

- strateških ciljeva Banke
- razvijene i usvojene poslovne strategije Banke za postizanje ciljeva,
- resursa angažovanih u postizanju ovih ciljeva i kvaliteta implementacije i
- materijalnih i nematerijalnih resursa potrebnih za izvršenje poslovnih strategija.

Pravni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled kazni i sankcija nadležnog regulatornog tela ili proisteklih iz sudskih sporova po osnovu neispunjavanja ugovornih i zakonskih obaveza.

Rizici koji nastaju po osnovu spoljnih faktora predstavljaju rizike mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog uticaja poslovnog i makroekonomskog okruženja.

9.2. Adekvatnost kapitala

Pokazatelj adekvatnosti kapitala iznosio je krajem 2020. godine 27.33% (31.12.2019: 26.44%). Kapital sa 31.12.2020. godine iznosi 4,008,876 hiljada dinara i uvećan je za 146,114 hiljada dinara, odnosno, za 3.8% u odnosu na stanje sa kraja 2019. godine usled, pre svega, raspoređivanja celokupne neraspoređene dobiti za 2019. godinu u iznosu od 185,387 hiljada dinara u rezerve Banke, za pokriće gubitaka.

Tabela 36. Adekvatnost kapitala

Pokazatelji	u hiljadama dinara					
	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.	31.12.2019.	31.12.2018.
Kapital	4,008,876	4,050,541	4,051,383	3,864,031	3,862,762	3,394,987
Ukupna rizična aktiva	14,668,787	15,217,542	15,078,982	14,260,531	14,607,124	12,822,121
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	27.33%	26.62%	26.87%	27.10%	26.44%	26.48%

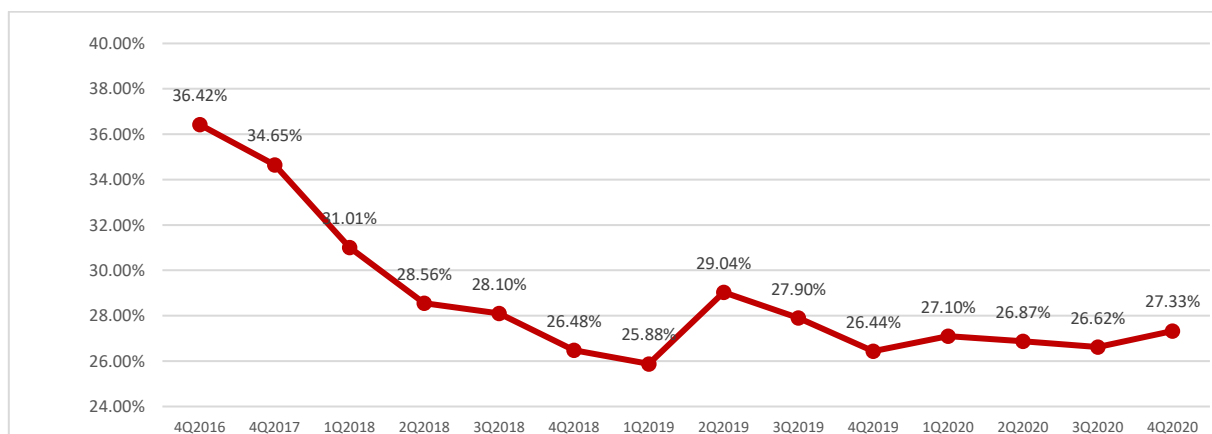
Tabela 37. Struktura kapitala Banke na dan 31. decembar 2020. godine

	u hiljadama dinara
Struktura kapitala Banke	31.12.2020.
Uplaćeni iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	2,912,133
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	168,164
Rezerve iz dobiti	265,916
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	707,145
Nerealizovani gubici	(24,657)
Nematerijalna ulaganja	(19,711)
Učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru preko 10% kapitala tih lica	(114)
Osnovni kapital	4,008,876
Dopunski kapital	-
Ukupan kapital	4,008,876

Tabela 38. Aktiva izložena uticaju rizika i kapitalni zahtevni na dan 31.12.2020. godine

	u hiljadama dinara	
Pozicija	Iznos	Kapitalni zahtev
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	12,946,439	1,035,715
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu dužničkih HoV	2,425	194
Aktiva izložena uticaju cenovnog rizika po osnovu vlasničkih HoV	-	-
Aktiva izložena uticaju deviznog rizika	346,073	27,686
Aktiva izložena uticaju operativnog rizika	1,373,850	109,908
Ukupna izloženost	14,977,118	1,173,503
Ukupan kapital	4,008,876	
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	27.33%	

Graf 6. Dinamika pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u analiziranom periodu

9.3. Analiza izloženosti glavnim rizicima

9.3.1. Kreditni rizik

Prema stanju na dan 31.12.2020. godine ukupna aktiva koja se klasifikuje (u bruto iskazu) iznosi 19,098,444 hiljada dinara, što predstavlja umanjjenje od 4.38% u odnosu na 30.09.2020. godine, kao posledica umanjjenja bilansne aktive u ukupnom iznosu 873,831 hiljadu dinara uz istovremeno uvećanje vanbilansne aktive za 64,744 hiljada dinara.

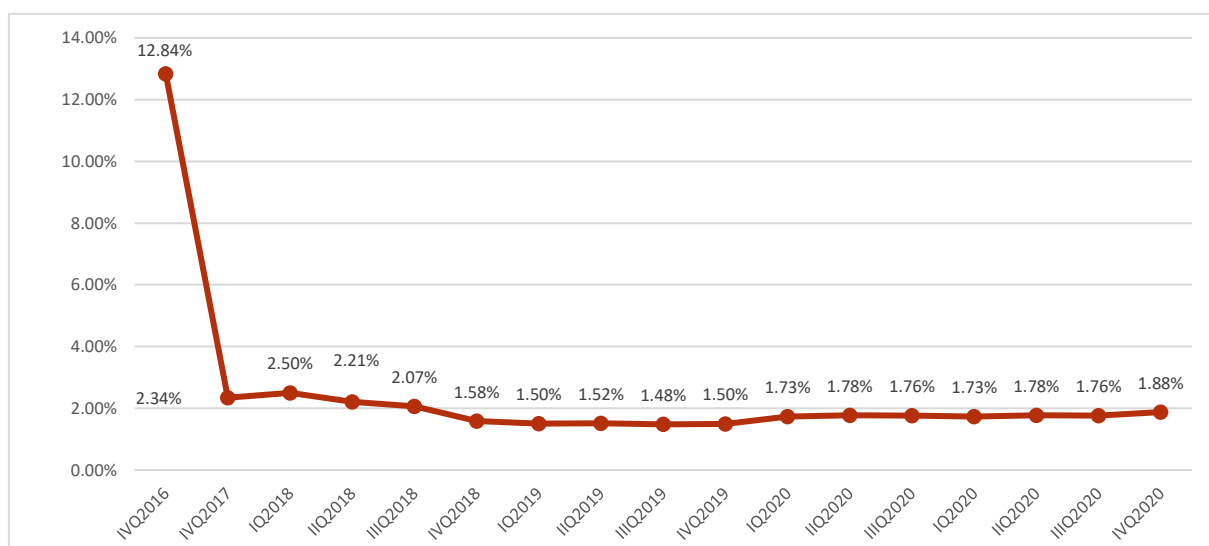
Tabela 39. Klasifikacija aktive sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine

u hiljadama dinara

Oznaka klasifikacije	Bilansna aktiva	Ispravka vrednosti	Vanbilansna aktiva	Rezervisanja za gubitke	Ukupna aktiva	%	Prvoklasna sredstva obezbeđenja	Adekvatna sredstva obezbeđenja
A	2,660,718	37,804	1,457,799	1,614	4,118,517	21.56%	658,612	1,287,294
B	3,246,818	55,005	3,173,717	8,662	6,379,982	33.62%	-	1,550,576
V	5,676,539	145,304	1,648,105	4,950	6,981,110	38.35%	-	879,201
G	836,821	31,963	121,932	770	1,342,842	5.02%	-	9,746
D	265,023	72,205	10,971	747	275,994	1.45%	-	-
Ukupno	12,685,920	342,282	6,412,525	16,745	19,098,444	100.0%	658,612	3,726,818

Ukupna izdvajanja za pokriće kreditnog rizika (ispravke vrednosti i rezervisanja) su na nivou od 1.88% vrednosti aktive koja se klasifikuje na dan 31.12.2020. godine - grafikon u prilogu.

Graf 7. Učešće izdvajanja za pokriće kreditnog rizika u aktivi koja se klasifikuje

Analiza kvaliteta aktive na nivou Banke obuhvaćena je sledećim tabelarnim pregledom.

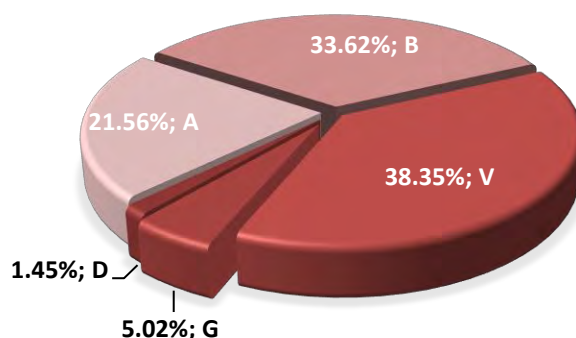
Tabela 40. Kvalitet aktive na nivou Banke

u hiljadama dinara

Period	Bilansna i vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	Osnovica za obračun posebne rezerve				
		Ukupno	A+B		V+G+D	
			Iznos	%	Iznos	%
31.12.2020.	19,098,444	15,139,278	7,833,785	51.74%	7,305,493	48.26%
30.09.2020.	19,972,275	16,755,630	9,187,025	54.83%	7,568,604	45.17%
30.06.2020.	19,843,624	16,048,914	8,758,697	54.58%	7,290,217	45.42%
31.12.2019.	20,393,554	16,163,790	11,118,342	68.79%	5,045,448	31.21%
30.09.2019.	20,092,040	15,617,138	9,786,016	62.66%	5,831,123	37.34%
30.06.2019.	16,948,239	14,091,673	7,831,568	55.58%	6,260,105	44.42%
31.03.2019.	17,461,386	14,340,115	8,517,642	59.40%	5,822,473	40.60%
31.12.2018.	16,786,523	13,972,007	8,158,470	58.39%	5,813,537	41.61%

U strukturi bilansne i vanbilanse aktive koja se klasifikuje (u bruto iznosu) plasmani sa niskim rizikom (A i B kategorija) učestvuju sa 55.18%, dok učešće plasmana srednjeg rizika (V kategorija) iznosi 38.35%, i plasmana povišenog rizika (G i D kategorija) u ukupnoj klasifikovanoj aktivi iznosi 6.47%. Na dan 31.12.2020. godine umanjeno je učešće potraživanja u A, B i G kategoriji, a uvećano učešće u V, i neznatno u D kategorijama u odnosu na 31.12.2019. godine. Depoziti kod stranih banaka na dan 31.12.2020. godine iznose 938,11 miliona dinara što predstavlja 22.78% segmenta portfolija klasifikovanog u A kategoriju potraživanja.

Graf 8. Struktura kreditnog portfolija po kategorizaciji NBS sa stanjem na dan 31.12.2020. godine

Najznačajniji deo bilansne aktive koja se klasifikuje čine dugoročni krediti sa 48.38% učešća, kratkoročni krediti sa 14.55%, a zatim slede depoziti kod banaka sa 9.77%, otkup potraživanja u dinarima sa 9.37% i HoV koje se drže do dospeća (menice) sa 3.11%. Dospela potraživanja čine 5.93% učešća u ukupnim bilansnim aktivnostima Banke.

U okviru vanbilansnih aktivnosti Banke izloženih uticaju kreditnog rizika, najznačajniji deo aktivnosti Banke odnosio se na činidbene garancije (42.58%). Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja, odnosno preuzete opozive obaveze čine 31.44% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 31.12.2020. godine. Plative garancije predstavljaju 20.11% vrednosti portfolija vanbilansnih izloženosti Banke sa 31.12.2020. godine.

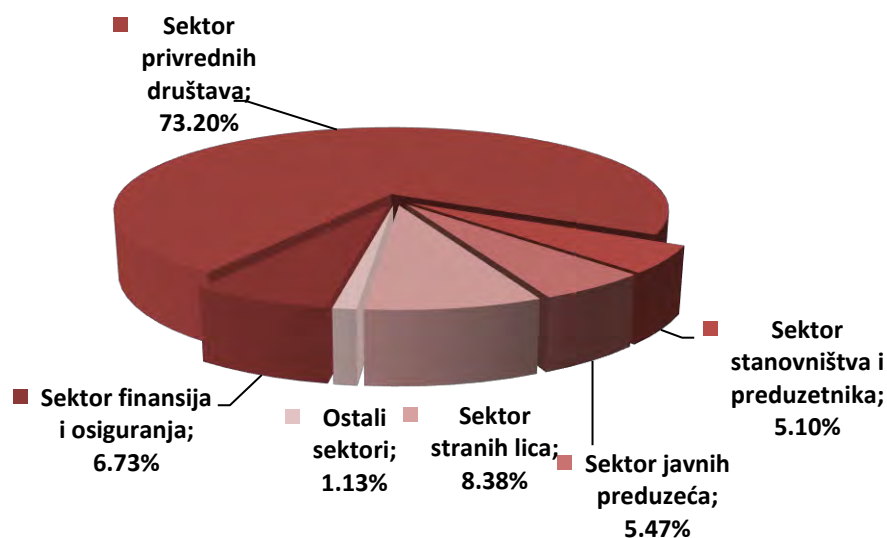
Struktura bilansnih i vanbilansnih plasmana Banke koji se klasifikuju prikazana je u narednoj tabeli.

Tabela 41. Struktura bilansne aktive i vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju

u hiljadama dinara

Opis	31.12.2020.	% ukupne aktive	31.12.2019.	% ukupne aktive
Kratkoročni krediti	1,845,656	9.66%	1,969,636	9.66%
Dugoročni krediti	6,137,175	32.13%	6,106,673	29.94%
Dospela potraživanja	752,339	3.94%	505,037	2.48%
Depoziti kod banaka	1,239,338	6.49%	1,400,099	6.87%
Kamate i naknade	346,112	1.81%	65,886	0.32%
HoV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	5,339	0.03%	7,528	0.04%
Dugoročne HoV koje se vrednuju po amort.vrednosti	152,172	0.80%	178,081	0.87%
Investicije u kapital drugih pravnih lica	480	0.00%	480	0.00%
Sredstva stečena naplatom potraživanja	46,568	0.24%	46,568	0.23%
Eskont menica	394,220	2.06%	1,469,264	7.20%
Otkup potraživanja - dinari	1,188,518	6.22%	1,902,247	9.33%
Otkup potraživanja - strane valute	47,832	0.25%	52,459	0.26%
Ostala bilansna aktiva	530,169	2.78%	486,866	2.39%
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	12,685,920	66.42%	14,190,825	69.58%
Plative garancije	1,289,521	6.75%	746,720	3.66%
Činidbene garancije	2,730,629	14.30%	2,560,917	12.56%
Avali i akcepti menica	-	-	-	0.00%
Nepokriveni akreditivi	-	-	-	0.00%
Obaveze po kojima ne može doći do plaćanja - okviri	2,015,873	10.56%	2,834,734	13.90%
Neiskorišćene preuzete obaveze	376,503	1.97%	60,358	0.30%
Ukupna vanbilansna aktiva koja se klasifikuje	6,412,525	33.58%	6,202,730	30.42%
Ukupno	19,098,444	100.00%	20,393,554	100.00%

Sektorska struktura ukazuje na značajnu koncentraciju plasmana Banke Sektoru privrednih društava u kojem je vezano 73.20% ukupnog portfolija Banke. Značajno učešće uočava se i kod plasmana u Sektor stranih lica koji iznose 8.38%. Pored ovih sektora, nešto značajnije učešće imaju još i Sektor finansija i osiguranja sa 6.73%, Sektor javnih preduzeća sa 5.47% i Sektor stanovništva i preduzetnika sa 5.10%. Ostali sektori su sa zanemarljivo malim učešćem u aktivnostima Banke.

Graf 9: Sektorska struktura aktive koja se klasifikuje

Prosečna stopa ispravke vrednosti po bilansnoj aktivi na dan 31.12.2020. godine iznosi 2.70% (2.00% na dan 31.12.2019. godine), dok je po vanbilansnim stavkama prosečna stopa rezervisanja 0.26% (0.35% na dan 31.12.2019. godine).

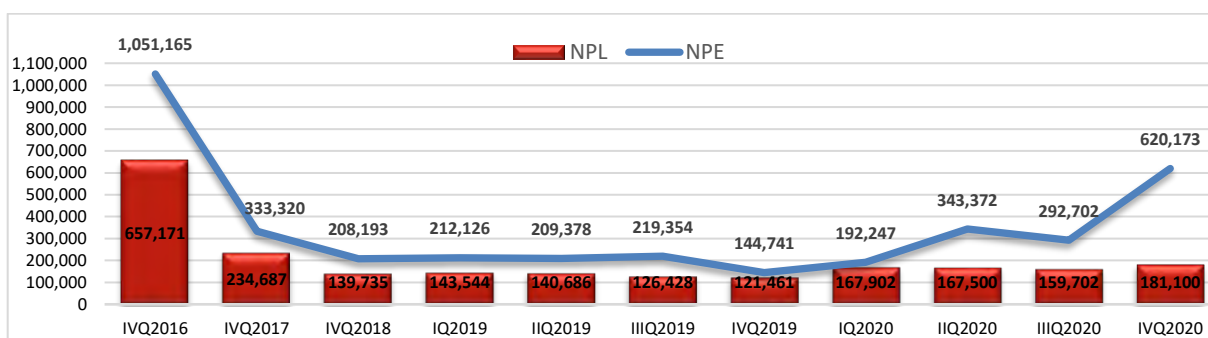
Tabela 42. Pregled aktive Banke koja se klasifikuje

Elementi	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Ukupna bilansna aktiva koja se klasifikuje	12,685,920	14,190,825
Bilansna aktiva sa statusom neizvršenja obaveza	609,404	144,089
Ukupna ispravka vrednosti po bilansnoj aktivi	342,282	283,740
Ispravka vrednosti plasmana sa statusom neizvršenja obaveza	110,921	34,417
Prosečna stopa ispravke vrednosti	2.70%	2.00%
Vanbilansne stavke koje se klasifikuju	6,412,525	6,202,730
Vanbilansne stavke sa statusom neizvršenja obaveza	10,769	652
Ukupan iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama	16,745	21,663
Iznos rezervisanja po vanbilansnim stavkama sa statusom neizvršenja obaveza	1,167	331
Prosečna stopa rezervisanja po vanbilansnim stavkama	0.26%	0.35%

NPL ratio učešća u kreditima (odnos problematičnih kredita i ukupnih potraživanja po osnovu kredita) sa 31.12.2020. godine iznosi 2.13% (31.12.2019.: 1.45%). Rast NPL racija je rezultat rasta bilansne aktive sa statusom neizvršenja obaveza, kao posledica povećanja broja privrednih društava u ovom statusu tokom 2020. godine.

Na dan 31.12.2020. godine ukupni bruto problematični krediti bili su pokriveni 152.7% ispravkama vrednosti ukupnih kredita, odnosno 41.4% ispravkama vrednosti problematičnih kredita.

Graf 10. Kretanje NPL i NPE

NPE na dan 31.12.2020. godine iznosi 620,17 miliona dinara ili 3.25% ukupne aktive koja se klasifikuje (na dan 31.12.2019. godine 144,74 miliona dinara ili 0.71% ukupne aktive koja se klasifikuje), što je značajno ispod 7% usvojenog maksimalno prihvatljivog nivoa učešća loše aktive u ukupnoj aktivi koja se klasifikuje.

9.3.2. Kreditno-devizni rizik

U narednoj tabeli dat je prikaz ukupnih plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika.

Tabela 43. Plasmani Banke klijentima izloženim povišenom nivou deviznog rizika

	u hiljadama dinara	
	31.12.2020.	31.12.2019.
Privredna društva - krediti	1,661,448	1,527,770
Privredna društva - eskontni poslovi	1,011,995	1,320,653
Strana lica - faktoring	47,832	52,459
Vanbilansne pozicije	353,269	935,112
Ukupno	3,074,544	3,835,995

U odnosu na stanje na dan 31.12.2019. godine došlo je do uvećanja plasmana odobrenih pravnim licima izloženih povišenom uticaju deviznog rizika za 29.01%.

9.3.3. Rizik likvidnosti

Banka na dnevnom nivou prati vrednost pokazatelja likvidnosti obračunat kao odnos likvidne aktive i likvidne pasive u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima Narodne banke Srbije.

U skladu sa regulatornim zahtevima Banka je pokazatelje likvidnosti održavala na nivou iznad 1.00 tj. iznad 0.701. U cilju zaštite od rizika likvidnosti, Banka je utvrdila interne limite pokazatelja likvidnosti i

¹ Prema Odluci o upravljanju rizikom likvidnosti Narodne banke Srbije Banka je dužna da nivo likvidnosti održava tako da

1. Pokazatelj likvidnosti:
 - Iznosi najmanje 1 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.9 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.8 kada je obračunat za jedan radni dan.
2. Uži pokazatelj likvidnosti:

užeg pokazatelja likvidnosti, kada su obračunati kao proseci pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, kao i dnevne interne limite za regulatorne pokazatelje likvidnosti.

Pokazatelj dnevne likvidnosti Banke se tokom 2020. godine kretao u rasponu od 1.14 do 2.93, dok se uži pokazatelj likvidnosti kretao u rasponu od 0.77 do 2.57. Na dan 31.12.2020. godine vrednost pokazatelja likvidnosti je bila 2.57, a užeg pokazatelja likvidnosti 2.35.

Narodna banka Srbije je propisala izračunavanje pokazatelja pokrića likvidnom aktivom, koji se izračunava za poslednji radni dan u mesecu i koji predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti Banke² i neto odliva njenih likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa³.

Banka je dužna da ovaj pokazatelj održava zbirno u svim valutama na nivou koji nije niži od 100%, dok su ograničenja vezana za strukturu zaštitnog sloja likvidnosti propisana na način da najmanje 60% zaštitnog sloja likvidnosti čini likvidna aktiva prvog reda, odnosno 30% likvidna aktiva prvog reda bez pokrivenih obveznica i najviše 15% likvidna aktiva drugog B reda. U cilju zaštite od rizika likvidnosti Banka je definisala i interni limit pokazatelja pokrića likvidnom aktivom na nivou od najmanje 115%. Na dan 31.12.2020. godine vrednost ovog pokazatelja iznosila je zbirno po svim valutama 187.71%, što je iznad regulatorno definisanog nivoa. Takođe su ispunjeni i uslovi vezani za zaštitni sloj likvidnosti koji na dan 31.12.2020. godine čini isključivo likvidna aktiva prvog reda.

- Iznosi najmanje 0.7 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu, ne bude manji od 0.6 duže od tri uzastopna radna dana u mesecu, iznosi najmanje 0.5 kada je obračunat za jedan radni dan.

² Zaštitni sloj likvidnosti - iznos likvidne aktive koju banka u skladu sa Odlukom o upravljanu rizikom likvidnosti može da uključi u obračun pokazatelja pokrića likvidnom aktivom.

³ Stres je iznenadno i ozbiljno pogoršanje likvidnosti i / ili solventnosti banke usled promena tržišnih uslova i / ili faktora koji su specifični za određenu banku, a koji mogu da dovedu do značajnog rizika da banka neće moći da ispunji svoje obaveze koje dospevaju u narednih 30 dana

Tabela 44: Ročna struktura aktive i obaveza sa 31.12.2020. godine

u 000 dinara

Pozicija	dospeli	do 7 d	8 - 15 d	16 - 30 d	31- 90 d	91 - 180 d	181 - 365 d	1 - 2 g	2 - 5 g	5 - 10g	10 - 15 g	15 - 20 g	Bez roka	Ukupno
AKTIVA														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	8,730,349	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	296,491	9,026,840
Hartije od vrednosti	162	-	-	-	-	-	-	-	510,877	260,996	-	-	5,339	777,374
Kredit i potraživanja od banaka i dr. fin. organizacija	2,002	1,236,247	10,339	49,992	90,863	55,030	350,583	8,346	3,174	-	-	-	-	1,806,574
Kredit i potraživanja od komitenata	806,166	711,972	64,951	611,046	1,091,932	1,080,694	1,727,293	1,725,029	1,433,322	405,699	96,689	56,490	-	9,811,284
Ostala aktiva	5,600	498,223	352	660	2,638	3,957	58,734	-	-	-	-	-	1,646,443	2,216,606
UKUPNA AKTIVA	813,930	11,176,791	75,641	661,698	1,185,433	1,139,681	2,136,610	1,733,374	1,947,373	666,696	96,689	56,490	1,948,272	23,638,679
% Ukupna aktiva	3.44%	47.28%	0.32%	2.80%	5.01%	4.82%	9.04%	7.33%	8.24%	2.82%	0.41%	0.24%	8.24%	
OBAVEZE														
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, dr. fin. Inst. i CB	1,085	375,075	60,000	73,000	579,160	555,000	-	87,752	-	-	-	-	5,650	1,736,723
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	18,870	1,971,929	402,289	655,153	1,488,449	1,839,022	2,143,027	6,852,926	353,776	51,280	-	-	1,072,220	16,848,942
Ostale obaveze i rezervisanja	27,314	668,296	51,809	20,064	57,448	1,192	4,055	54,448	5,615	-	-	-	112,940	1,003,181
UKUPNE OBAVEZE	47,270	3,015,300	514,099	748,217	2,125,057	2,395,214	2,147,083	6,995,126	359,391	51,280	-	-	1,190,810	19,588,846
% Ukupne obaveze	0.24%	15.39%	2.62%	3.82%	10.85%	12.23%	10.96%	35.71%	1.83%	0.26%	0.00%	0.00%	6.08%	
Disparitet	766,660	8,161,491	(438,458)	(86,520)	(939,624)	(1,255,532)	(10,472)	(5,261,752)	1,587,982	615,416	96,689	56,490	757,463	
Kumulativni disparitet	-	8,161,491	7,723,033	7,636,514	6,696,889	5,441,357	5,430,885	169,133	1,757,115	2,372,531	2,469,220	2,525,710	-	
Disparitet/ Ukupna aktiva	3.24%	34.53%	-1.85%	-0.37%	-3.97%	-5.31%	-0.04%	-22.26%	6.72%	2.60%	0.41%	0.24%	3.20%	
Disparitet/ Ukupne obaveze	3.91%	41.66%	-2.24%	-0.44%	-4.80%	-6.41%	-0.05%	-26.86%	8.11%	3.14%	0.49%	0.29%	3.87%	
Koeficijent osetljivosti	-	3.71	0.15	0.88	0.56	0.48	1.00	0.25	5.42	13.00	-	-	1.64	
Relativni disparitet	-	0.35	0.33	0.32	0.28	0.23	0.23	0.01	0.07	0.10	0.10	0.11	-	

Tabela u nastavku prikazuje vrednosti internih pokazatelja koje Banka koristi za procenu strukturne likvidne pozicije.

Tabela 45. Interni indikatori likvidnosti na dan 31. decembar 2020. godine

Pokazatelji	Vrednost na dan
Promptna likvidnost (0-7)	25.95%
Likvidna sredstva (0-90)	26.59%
Vanbilansne obaveze	9.74%

Pokazatelj promptne likvidnosti / likvidnih sredstava predstavlja procentualno učešće likvidne aktive dospeća do 7 dana / 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije i ukupne aktive.

Pokazatelj vanbilansnih obaveza predstavlja procentualno učešće vanbilansnih obaveza po kojima može doći do plaćanja ponderisanih usvojenim ponderima utvrđenim na osnovu izvršene analize i likvidne aktive dospeća do 90 dana korigovane za obaveze prema drugim bankama po osnovu kredita preko noći i iznosa depozita iznad limita visoke koncentracije.

9.3.4. Rizici koncentracije

Ukupan iznos velikih izloženosti Banke ima vrednost 7,836,929 hiljada dinara, što predstavlja 195.49% kapitala Banke sa 31.12.2020. godine.

Banka na dan 31.12.2020. godine nije imala izloženosti preko regulatornog limita dozvoljene izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica od 25% kapitala Banke.

Tabela 46. Kretanje pokazatelja izloženosti

Naziv pokazatelja	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.12.2019.	30.09.2019.	Propisani okviri
Učešće velikih izloženosti u kapitalu	195.49%	190.40%	221.41%	166.83%	161.51%	Max 400%

9.3.5. Rizici ulaganja

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, redovno se prate ulaganja Banke u cilju da se obezbedi da ulaganje Banke u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, kao i da ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Ukupna trajna ulaganja Banke (ulaganja u osnovna sredstva i ulaganja u lica koja nisu u finansijskom sektoru) na dan 31.12.2020. godine iznose 1,623,741 hiljadu dinara i predstavljaju 40.50% kapitala Banke.

Tabela 47. Kretanja pokazatelja učešća trajnih ulaganja u kapitalu

Naziv pokazatelja	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.	31.12.2019.	Propisani okviri
Učešće trajnih ulaganja banke u kapitalu	40.50%	41.09%	40.61%	42.08%	41.17%	Max 60%
Ulaganje u lica van finansijskog sektora	0.20%	0.20%	0.20%	0.20%	0.20%	Max 10%

9.3.6.Devizni rizik

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, kontinuirano se održava devizna pozicija u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital. Ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke na dan 31.12.2020. godine iznosi 346,073 hiljada dinara, dok pokazatelj deviznog rizika iznosi 8.63%.

Tabela 48. Pokazatelj deviznog rizika Banke

u hiljadama dinara

Datum	Otvorena pozicija										Otvorena pozicija	Pokazatelj deviznog rizika u %
	EUR		USD		CHF		Ostale valute		Ukupno			
	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka	Duga	Kratka		
31.12.2020.	342,894	-	3,178	-	1	-	-	2,041	346,073	2,041	346,073	8.63
30.09.2020.	667,323	-	9,628	-	-	365	244	-	677,195	365	677,195	16.72
30.06.2020.	302,887	-	13,127	-	84	-	-	222	316,097	222	316,097	7.8
31.03.2020.	3,675	-	3,641	-	-	279	436	-	7,752	279	7,752	0.2
31.12.2019.	-	132,922	49,285	-	199	-	6,736	-	56,220	132,922	132,922	3.44
30.09.2019.	141,954	-	3,450	-	-	6,088	-	2,422	145,404	8,510	145,404	3.76
30.06.2019.	104,846	-	202,358	-	-	6,078	-	2,226	307,204	8,304	307,204	7.95
31.03.2019.	123,529	-	193,031	-	-	5,609	-	2,558	316,560	8,167	316,560	9.36
31.12.2018.	30,630	-	195,987	-	-	5,387	-	2,760	226,617	8,147	226,617	6.68

Pokazatelj deviznog rizika se tokom izveštajnog perioda kretao u rasponu od 0.07% do 17.39%, pri čemu je maksimalno dozvoljeni nivo bio 20% u odnosu na kapital Banke, dok je interni limit iznosio 18% u odnosu na kapital banke.

U 2020. godini ostvaren je gubitak po osnovu kursnih razlika (bez revalorizovanih kursnih razlika) u iznosu 11,936 hiljada dinara, dok je ostvaren neto prihod po osnovu kursnih razlika u ukupnom iznosu od 33,268 hiljada dinara

Tabela 49. VaR neto otvorene devizne pozicije

u hiljadama dinara

Valutni VaR	VaR na dan	Prosečan VaR	Minimalni VaR	Maksimalni VaR
31.12.2020.	10	362	4	3,950
30.09.2020.	331	421	4	3,950
30.06.2020.	235	742	4	4,287
31.03.2020.	18	1,523	18	4,568
31.12.2019.	939	2,525	59	5,775
30.09.2019.	363	3,903	190	7,078
30.06.2019.	4,877	6,145	3,190	12,347
31.03.2019.	4,549	7,363	112	13,798
31.12.2018.	5,647	6,554	112	13,798

Prema podacima na dan 31.12.2020. godine, a imajući u vidu kretanje deviznih pariteta valuta na domaćem tržištu u prethodnih 12 meseci odnosno, promene vrednosti korpe valuta i njihovih korelacija, Banka je izložena riziku desetodnevno gubitka vrednosti u iznosu od 10 hiljada dinara.

9.3.7. Cenovni rizik

Banka je cenovnom riziku izložena po osnovu pozicija u knjizi trgovanja. Na dan 31.12.2020. godine u tržišnom portfoliju Banka je imala svop ugovore sa INTL FCStone LTD kao i dinarsku obveznicu Republike Srbije.

Tabela 50. Struktura knjige trgovanja Banke

u hiljadama dinara

Pozicija	31.12.2020.	30.09.2020.	30.06.2020.	31.03.2020.
	Vrednost	Vrednost	Vrednost	Vrednost
Investicione jedinice	-	-	-	-
Obveznice	510,877	-	-	-
FWD / Swap	-2,613	2,885	-4,596	-1,141
Ukupno	508,264	2,885	-4,596	-1,141

9.3.8. Kamatni rizik

Pregled rizika od promene kamatnih stopa se vrši korišćenjem prihvatljivih kamatnih stopa, na osnovu kojih monetarna sredstva i obaveze mogu da se revalorizuju za vrlo kratko vreme i svaki rizik od promena kamatnih stopa postaje materijalno neznačajan. Bruto kamatno osetljiva sredstva i obaveze su prikazane u knjigovodstvenim iznosima i razvrstane na osnovu dospeća plasmana i obaveza, odnosno na bazi preostalog dospeća do roka ugovorene promene kamatne stope.

Tabela 51. GAP analiza bruto kamatno osetljive aktive i obaveza na dan 30.09.2020. godine

Pozicija	u hiljadama dinara							
	do 1 m	1-3 m	3-6 m	6-12 m	1-5 g	5-10 g	preko 10 g	Ukupno
RSD								
Aktiva	6,865,525	979,990	526,107	1,690,349	2,390,773	19,078	-	12,471,822
Obaveze	4,426,542	861,049	1,632,694	370,212	146,363	-	-	7,436,860
Disparitet	2,438,983	118,940	(1,106,586)	1,320,138	2,244,410	19,078	-	5,034,962
Kumulativni disparitet	2,438,983	2,557,923	1,451,337	2,771,474	5,015,884	5,034,962	5,034,962	
Koeficijent osetljivosti	1.55	1.14	0.32	4.57	16.33	-	-	
Relativni disparitet	0.20	0.21	0.12	0.22	0.40	0.40	0.40	
EUR								
Aktiva	129,972	271,368	622,736	415,690	1,374,466	511,108	156,367	3,481,707
Obaveze	155,331	721,717	430,415	1,222,527	954,997	882	-	3,485,868
Disparitet	(25,358)	(450,349)	192,322	(806,837)	419,469	510,226	156,367	(4,161)
Kumulativni disparitet	(25,358)	(475,707)	(283,386)	(1,090,222)	(670,753)	(160,527)	(4,161)	
Koeficijent osetljivosti	0.84	0.38	1.45	0.34	1.44	579.59	-	
Relativni disparitet	-0.01	-0.14	-0.08	-0.31	-0.19	-0.05	0.00	
USD								
Aktiva	47,832	-	-	-	-	152,172	-	200,004
Obaveze	263,263	2,172	5,209	173,977	85,331	-	-	529,953
Disparitet	(215,432)	(2,172)	(5,209)	(173,977)	(85,331)	152,172	-	(329,948)
Kumulativni disparitet	(215,432)	(217,604)	(222,813)	(396,790)	(482,121)	(329,948)	(329,948)	
Koeficijent osetljivosti	0.18	0.00	0.00	0.00	0.00	-	-	
Relativni disparitet	-1.08	-1.09	-1.11	-1.98	-2.41	-1.65	-1.65	
UKUPNO								
Aktiva	7,043,329	1,251,357	1,148,844	2,106,039	3,765,239	682,359	156,367	16,153,533
Obaveze	4,845,136	1,584,938	2,068,318	1,766,715	1,186,691	882	0	11,452,680
Disparitet	2,198,193	(333,581)	(919,474)	339,324	2,578,548	681,477	156,367	4,700,853
Kumulativni disparitet	2,198,193	1,864,612	945,138	1,284,462	3,863,010	4,544,486	4,700,853	
Koeficijent osetljivosti	1.45	0.79	0.56	1.19	3.17	773.78	-	
Relativni disparitet	0.14	0.12	0.06	0.08	0.24	0.28	0.29	

Iz podataka u tabeli evidentiraju se pozitivni dispariteti kamatno osetljive aktive u odnosu na kamatno osetljivu pasivu u dinarima u svim ročnim okvirima osim ročnog okvira od 3 do 6 meseci, kao i pozitivni kumulativni dispariteti u svim ročnim grupama.

Kod poslovanja u evrima, evidentiraju se negativni dispariteti kamatno osetljive aktive i obaveza u ročnim okvirima do 3 meseca i do 6 do 12 meseci, što za rezultat ima i negativne kumulativne disparitete u svim ročnim grupama u ovoj valuti.

Kod poslovanja u dolarima, evidentiraju se negativni dispariteti u ročnim okvirima do 5 godina, što za rezultat ima i negativne kumulativne disparitete u svim ročnim grupama u ovoj valuti.

9.3.9. Rizik zemlje

Banka je u svojim plasmanima sa 31.12.2020. godine bila značajnije izložena prema sledećim zemljama: Italija, Austrija, Nemačka, Irak, Rusija, Tunis. Svi plasmani izloženi riziku zemlje deo su bankarske knjige.

U ukupnim rizičnim plasmanima Banke, plasmani izloženi riziku zemlje učestvuju sa 1,461,377 hiljada dinara u bruto iznosu, od čega se 37.43% odnosi na Italiju, 26.73% na Austriju, 18.07% na Irak.

Tabela 52. Izloženost Banke po zemljama

u hiljadama dinara

Zemlja	Bruto izloženost na dan 31.12.2020.	Učešće	Procenat od kapitala	Bruto izloženost na dan 31.12.2019.
Austrija	390,666	26.73%	9.75%	815,269
Belgija	178	0.01%	0.00%	178
Irak	156,207	10.69%	3.90%	182,801
Italija	547,002	37.43%	13.64%	558,202
Severna Makedonija	151	0.01%	0.00%	151
Nemačka	264,075	18.07%	6.59%	38,820
Rusija	53,735	3.68%	1.34%	5,040
Singapur	440	0.03%	0.01%	1,644
Tunis	48,923	3.35%	1.22%	57,853
Ukupno	1,461,377	100.00%	36.45%	1,659,958

10. Ostale aktivnosti Banke**10.1. Usklađenost poslovanja**

Tokom izveštajnog perioda najznačajnija aktivnost organizacionog dela Banke nadležnog za usklađenost poslovanja bila je realizacija poslova u vezi usklađivanja internih akata sa izmenama i dopunama regulatornog okvira za poslovanje Banke.

Tokom izveštajnog perioda:

- po objavljivanju u Službenom glasniku RS, dostavljali su se izveštaji i informacije o novim propisima;
- usklađivana su unutrašnja opšta akta u skladu sa novim propisima.

Poslovi praćenja i procene rizika usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja, prema postojećoj metodologiji Banke, identifikuje se, meri i kontroliše krajem svake godine, na osnovu samoprocene mogućnosti nastupanja, izvršene od strane rukovodilaca organizacionih delova Banke.

Na osnovu poslednje sprovedene procene verovatnoće nastupanja rizika usklađenosti poslovanja može se konstatovati da se preko 88% ocena mogućnosti nastupanja rizika od finansijskog gubitka kretao u rasponu od "veoma nizak" do "srednjeg", za rizik od reputacionog rizika ocene u navedenom rasponu su 95%, a za rizik od sankcija regulatornog tela 91%. Izloženost rizicima usklađenosti poslovanja je predmet redovnog izveštavanja u Banci.

Banka redovno vrši evidentiranje nastalih rizika usklađenosti poslovanja. Pored redovnog izveštavanja, u slučaju kada se proceni da nedostaci koji su utvrđeni prilikom vršenja kontrole mogu da imaju za posledicu nastupanje rizika, o istima se vanredno i promptno izveštavaju organi upravljanja Banke. Tokom izveštajnog perioda nije bilo potrebe da se organi upravljanja Banke vanredno i promptno izveštavaju o pojavi prethodno navedenih rizika.

Tokom izveštajnog perioda, a nakon izmene organizacione strukture, poslovi informacione bezbednosti kao i poslovi lica za zaštitu podataka o ličnosti se obavljaju u okviru organizacionog dela nadležnog za usklađenost poslovanja.

10.2. Sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma

Tokom prvog kvartala tekuće godine najznačajnija aktivnost organizacionog dela Banke nadležnog za sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma bila je saradnja sa Upravom za sprečavanje pranja novca.

Svakodnevno se prate transakcije koje se obavljaju u Banci. Tokom izveštajnog perioda:

- prijavljivane su Ministarstvu finansija - Upravi za sprečavanje pranja novca (USPN) transakcije preko 15,000 evra u gotovom novcu;
- odgovorano je na upite USPN kojima su traženi podaci o poslovnom odnosu za fizička lica i pravna lica.

10.3. Informaciono-komunikaciona tehnologija

Informacioni sistem Banke predstavlja značajan element funkcionisanja Banke. Banka se u značajnoj meri oslanja na informacione tehnologije u sprovođenju korporativnih odluka i dostizanju strateških ciljeva, a uz kontinuirano održavanje svakodnevnih aktivnosti na visokom nivou.

Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja joj omogućava da na adekvatan način upravlja informacionim sistemom. Sektor informaciono komunikacionih tehnologija (SIKT) je organizacioni deo Banke čiji je zadatak da upravlja informacionim sistemom Banke, da upravlja rizicima u oblasti informacione bezbednosti, da kroz obavljanje poslova i odgovornosti zaposlenih vrši zaštitu informacionih dobara, odnosno sredstava i imovine za nadzor nad poslovnim procesima od značaja za informacionu bezbednost.

U okviru SIKT-a organizacioni deo nadležan za sistem i komunikacionu podršku odgovoran je za upravljanje informaciono komunikacionim sistemom Banke i vodi računa o njegovoj sigurnosti i zaštiti. Obezbeđuje funkcionisanje Internet sistema i komunikacije elektronske pošte i antivirus zaštitu informacionog sistema. Pored toga projektuje i implementira izmene, poboljšanja i zamenu hardverskih i komunikacionih resursa.

U okviru SIKT-a organizacioni deo nadležan za razvoj i softversku podršku nadležan je za obezbeđenje funkcionisanja informacionog sistema Banke u pogledu razvoja, unapređenja, nabavke i održavanja bankarskog i drugih aplikativnih softvera i podrške zaposlenima. U okviru istog se obavljaju i funkcije održavanja tako da funkcije razvoja i održavanja nisu potpuno razdvojene.

Prema strukturi izvršenih aplikativnih zahteva i intervencija tokom izveštajnog perioda može se konstatovati da su rešavanja aplikativnih zahteva, kao i izrada eksternih i internih izveštaja prioritetan posao nadležnog organizacionog dela za razvoj i softversku podršku. Takođe, većina aktivnosti je bila

usmerena na sistemskom i aplikativnom povezivanju menjačnica, odnosno, platne institucije AltaPay sa Core sistemom Banke. Značajan deo aktivnosti se odnosio i na pripremu celokupne infrastrukture koja je omogućila zaposlenima da poslovne aktivnosti obavljaju od kuće, usled epidemije izazvane virusom Covid-19.

Elektronsko bankarstvo i kartičarstvo

Banka koristi sisteme elektronskog bankarstva i usluge servisnog centra kompanija Asseco SEE i Halcom kako bi svojim klijentima omogućila bolju uslugu i dostupnost na svakom mestu. Obzirom da Banka nema raširenu mrežu ekspozitura i bankomata ovo je jedini način da se Banka približi svojim klijentima i omogućí im da koriste usluge Banke i raspolažu svojim depozitima. Broj klijenata, naročito pravnih lica koji koriste usluge elektronskog bankarstva je vrlo visok tako da je u izveštajnom periodu dostigao procenat od 88.72%.

Integrirani sistem menadžmenta

Zbog potrebe za kontinuiranom kontrolom primene zahteva standarda u procesima, odnosno, organizacionim delovima, prati se ispunjenje zahteva standarda koji se odnose na pravilnu primenu usvojenih procedura i uputstava, otklanjanje uočenih neusaglašenosti u internim aktima Banke, sprovođenje preventivnih i korektivnih mera, unapređenja, obuke i edukaciju zaposlenih, kao i postupanje u vezi sa usvojenim aktima koji se odnose na bezbednost informacija i zaštitu životne sredine. Imajući u vidu neophodnost praćenja, usaglašavanja i primene zakonske regulative i odluka nadležnih organa potvrđena je puna posvećenost najvišeg rukovodstva u sprovođenju zahteva standarda donošenjem odgovarajućih odluka.

10.4. Upravljanje lošim plasmanima

Sa stanjem na dan 31.12.2020.g. u ingerenciji Odeljenja upravljanja lošim plasmanima (OULP)⁴ bilo je ukupno 73 dužnika ALTA banke a.d. Beograd (Banka), od čega 23 dužnika pravnih lica i 50 dužnika fizičkih lica, koji su Banci poslednjeg dana izveštajnog perioda dugovali ukupno RSD 609,271,109.02.

Od navedenih ukupnih potraživanja Banke u ingerenciji OULP, po stanju na dan 31.12.2020.g., Banka potražuje od:

- pravnih lica u iznosu od RSD 592,638,926.13,
- fizičkih lica u iznosu od RSD 16,632,182.89;

Pored navedenog portfolija, u nadležnosti OULP-a je i izveštavanje o statusu postupaka naplate od 33 klijenata pravnih lica i od 29 klijenta fizičkih lica za koje su organi Banke u prethodnom periodu odobrili prenos bilansnih potraživanja Banke u vanbilansnu evidenciju.

Takođe, OULP vodi postupke naplate protiv 30 fizičkih lica koja su jemci ili založni dužnici za plasmane odobrene pravnim licima, a koja su u nadležnosti OULP.

⁴ Liste problematičnih izloženosti pravnih i fizičkih lica, prema UPU-086 i PRO-008, OULP na mesečnom nivou dostavlja Izvršnom odboru Banke;

Tabela 53. Naplaćena potraživanja od pravnih i fizičkih lica

u hiljadama dinara

Osnov plaćanja	Iznos	Broj klijenata
Pravna lica		
Naplata od strane suda	275	1
Prodaja potraživanja Banke	3,526	1
Uplata iz stečaja	16,770	4
Uplata iz UPPR-a	2,678	3
Prodaja nepokretnosti	8,229	1
Izdavanje u zakup nepokretnosti	353	1
Uplata lica povezanih sa dužnikom	1,480	3
Naplata od strane izvršitelja	0	1
Ukupno pravna lica	33,312	15
Fizička lica		
Naplata od strane izvršitelja	297	9
Uplata dužnika	1,276	12
Uplata lica povezanih sa dužnikom	224	3
Ukupno fizička lica	1,798	24
Ukupno	35,109	39

Tokom izveštajnog perioda ukupan iznos naplaćenih potraživanja od pravnih i fizičkih lica iznosi 35.1 mil. dinara.

10.5. Finansijska saradnja sa inostranstvom

Tokom izveštajnog perioda, Banka je nastavila da u skladu sa svojim mandatima dobijenim od nominalnih poverilaca proaktivno deluje u cilju obezbeđenja preduslova za započinjenje procesa identifikacije i usaglašavanja potraživanja srpskih kreditnih komercijalnih poverilaca od kubanskih dužnika / garanta. Takođe, nastavljeno je angažovanje na poslovima administriranja komercijalnih potraživanja civilnog sektora poverilaca Iraka.

10.6. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Razvoj Banke zasniva se na kontinuiranom uvođenju novih proizvoda i tehnologija. S tim u vezi, osnovni segment aktivnosti u ovom procesu čini istraživanje tržišta, kao polazna osnova u uvođenju novih proizvoda, kao i kontinuirano praćenje razvoja i primene novih tehnologija u bankarskim procesima. U tom smislu Banka permanentno vrši istraživanje tržišta, što pretpostavlja sprovođenje sledećih grupa istraživanja:

- istraživanje pozicioniranosti Banke;
- istraživanje konkurencije;
- istraživanja u domenu privrede i velikih sistema;

- istraživanja u domenu stanovništva;
- istraživanja u vezi proizvoda i usluga na tržištu;
- istraživanje po potrebi sektora, odeljenja i ekspozitura.

Istraživanje podrazumeva sistemsko prikupljanje periodičnih i drugih izveštaja ostalih banaka, kao i finansijskih institucija regiona i ocenu njihove profitabilnosti, rentabilnosti i likvidnosti poslovanja, sagledavanje proizvoda i usluga koje nude, kao i tržišnih cena istih.

10.7. Korporativna odgovornost prema društvu

Tokom izveštajnog perioda, pored redovnih aktivnosti u radu nacionalne mreže Globalnog dogovora Srbija, uključujući i angažovanje u radnim grupama za borbu protiv korupcije i za korporativnu društvenu odgovornost (KDO) u bankarstvu i finansijama, pripremljen je i novi jedanaesti izveštaj o napretku Banke. U izveštaju se detaljno elaboriraju aktivnosti Banke u okviru zrele faze primene principa korporativne društvene odgovornosti na eksternom i internom nivou.

Novim izveštajem o napretku predstavljen je dalji napredak u izgradnji profila Banke kao odgovornog poslovnog subjekta koji na unutrašnjem i eksternom planu doprinosi održivom razvoju, ali i napredak koji se odvija kroz normativno unapređenje materije koja je povezana sa društveno odgovornim poslovanjem i konkretne aktivnosti kojima se implementiraju principi Globalnog dogovora i novi ciljevi održivog razvoja.

Krajem marta 2020. godine Banka je donirala 3 mil. dinara za nabavku respiratora, neophodnih u lečenju od koronavirusa - Covid 19. Ovom donacijom, Banka je potvrdila svoju posvećenost društveno odgovornom poslovanju.

10.8. Informacije u vezi sa ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Kada je u pitanju zaštita životne sredine, Banka je postavila za ciljeve brigu o uticajima na životnu sredinu, štednju resursa i energije, upravljanje svim vrstama otpada, kao i vršenje merenja i praćenja uticaja na životnu sredinu.

10.9. Ogranci banke

Na dan 31.12.2020. godine, Banka u svom sastavu ima dva ogranka, ekspozituru "Lučani" i ekspozituru "Altina".

Tokom 2020. godine, u oktobru mesecu, Banka je zatvorila istureni šalter "Singidunum".

11. Pregled pravila korporativnog upravljanja

U razvoju principa korporativnog upravljanja koje primenjuje u svom radu, Banka se oslanja na važeće zakonske okvire, pravila i propise, svoj međunarodni razvoj, kao i na interne korporativne vrednosti.

Pravila korporativnog upravljanja Banke su sumirana u Kodeksu korporativnog upravljanja koji je objavljen na internet prezentaciji Banke.

Osnovna pravila korporativnog upravljanja Banke odnose se na:

- punu zaštitu prava akcionara Banke;
- jasno definisane nadležnosti i dužnosti članova Upravnog odbora i Skupštine akcionara Banke;
- profesionalne i lične kvalitete članova IO Banke;
- sprovođenju poslova nadzora i kontrole, kao procesa koji zajednički, u okviru svojih nadležnosti, sprovode Upravni odbor i nadzorni organ društva;
- nezavisnu eksternu reviziju poslovanja, u skladu sa Odlukom o izboru nezavisnog revizora društva koju donosi Skupština na predlog Upravnog odbora Banke;

- usvojenim opštim aktima Banke kojima se implementira takvo interno regulatorno okruženje koje omogućuje da Banka svoju organizaciju i poslovanje uređuje u skladu sa sopstvenim potrebama i specifičnostima delatnosti koje obavlja, te standardima najbolje prakse;
- jasnu, pisanu i javno dostupnu politiku izveštavanja Banke, koja definiše principe, pravila i procedure izveštavanja akcionara, nadležnih organa i javnosti;
- javnu dostupnost svih materijalnih informacija u okviru finansijskih i poslovnih izveštaja, kao i blagovremeno izveštavanje javnosti o svim materijalnim informacijama po pitanju bitnih događaja.

Osnovni definisani strateški ciljevi Banke za period od 2019. do 2023. godine su:

- očuvanje statusa stabilne i ugledne finansijske institucije univerzalne orijentacije;
- očuvanje poverenja svih svojih klijenata i obezbeđenje sigurnosti i profitabilnosti njihovih ulaganja;
- pružanje pomoći klijentima u njihovom poslovanju, razvoju i poslovnim projektima na način da se uspostavi dugoročna saradnja sa što većim brojem kvalitetnih i perspektivnih klijenata, kako korporativnih, tako i malih i srednjih preduzeća, pogotovu onih izvozne orijentacije;
- ostvarivanje sinergije poslovanja i rasta, maksimiziranjem saradnje sa svojim klijentima;
- podsticanje efikasnosti rada i tržišne specijalizacije;
- stabilno, likvidno, rentabilno i ekonomično poslovanje;
- jačanje kapitalne osnovne kroz kontinuirano ostvarenje dobiti;
- dalji rast obima bilansne aktive i iznosa depozita;
- rast tržišnog učešća i jačanje tržišne pozicije Banke u bankarskom sektoru Srbije;
- proširenje baze klijenata kroz tržišnu identifikaciju usluga Banke kod potencijalnih klijenata putem proaktivnih marketing aktivnosti;
- aktivan menadžment kreditnog portfolija Banke, uz proširenje baze klijenata i dalju diversifikaciju plasmana;
- aktivno upravljanje lošim plasmanima;
- održavanje stabilnosti izvora finansiranja Banke.

U funkciji realizacije prethodno navedenih strateških ciljeva Banka će razvijati moderan sistem praćenja i unapređenja poslovanja sa aspekta procene izloženosti rizicima, uz pravovremeno i adekvatno reagovanje uvođenjem korektivnih mera, a što podrazumeva i permanentnu edukaciju zaposlenih u cilju potpunog razumevanja procesa upravljanja rizicima, primenu dobrog korporativnog upravljanja, kao i redovne komunikacije sa rukovodstvom Banke.

Kako su gore pomenuti strateški ciljevi zasnovani na informacijama koje potiču iz okruženja, njihova realizacija zavisiće, između ostalog, i od namera drugih privrednih subjekata iz okruženja, kao i ekonomskih, tehnoloških i drugih činilaca koji determinišu svaku plansku odluku, što pretpostavlja rizik i neizvesnost ispunjenja. Shodno prethodnom, ovako definisana strategija biće predmet kontinuirane analize, a u slučajevima značajnih odstupanja ostvarenih u odnosu na planirane uslove poslovanja, ista će se i korigovati na godišnjem nivou.

12. Razvoj Banke u narednom periodu

12.1. Strateški ciljevi Banke

Definisane strateške ciljeve Banka će realizovati kroz sledeće aktivnosti:

- razvijanjem stabilnih, dugoročnih i sveobuhvatnih partnerskih odnosa sa klijentima;
- daljom izgradnjom sistema poslovnosti, odgovornosti i visoke profesionalnosti u odnosima sa klijentima;
- korišćenjem svih svojih raspoloživih resursa u cilju unapređenja postojećih poslova i uvođenja i razvoja novih usluga, kao i specijalizacije usluga koje će biti fokusirane na potrebe individualnih klijenata;
- implementacijom efikasnog poslovanja;
- jačanjem finansijske podrške malim i srednjim preduzećima i izvozniciima;
- kontinuiranim upravljanjem rizicima, uz održavanje visoke likvidnosti i finansijske stabilnosti Banke;
- menadžmentom kreditnog portfolija, kroz povećanje broja i diversifikaciju plasmana klijentima Banke uz prateće povećanje obima platnog prometa i ostvarenog prihoda od naknada i provizija;

- intenzivnim monitoringom i naplatom kredita u cilju održavanja kvaliteta kreditnog portfolija;
- daljim aktivnim upravljanjem lošim plasmanima i naplatom dospelih potraživanja iz prethodnih godina koja se nalaze u statusu neizmirenja;
- rastom plasmana u instrumente finansijskog tržišta, kroz ulaganje u nove proizvode;
- daljom diversifikacijom depozita kroz poboljšanje ročnosti i stabilizaciju cena izvora sredstava uz istovremeno očuvanje nivoa postojećih depozita;
- racionalizacijom poslovanja, u delu upravljanja operativnim rashodima poslovanja, uz kontinuirano praćenje i analizu troškova;
- razvojem i implementacijom odgovarajuće marketing strategije;
- kontinuiranim održavanjem i unapređenjem informacionog sistema Banke;
- povlačenjem potencijalnih kreditnih linija, namenjenih, prvenstveno, razvoju malih i srednjih preduzeća i podsticanju izvoza;
- unapređenjem ljudskih resursa, kroz stalan razvoj i stručno osposobljavanje svih zaposlenih.

12.2. Realizacija strateških ciljeva Banke

Ostvarenje strateških ciljeva Banke definisani Poslovnom strategijom Banke za period od 2019. do 2023. godine biće realizovano uz puno uvažavanje i poštovanje sledećih načela i principa poslovanja Banke:

- puna primena zakonskih propisa, pravila bankarske struke, dobrih poslovnih običaja i poslovne etike;
- rukovođenje interesima svojih akcionara i klijenata, uz poštovanje i uvažavanje interesa drugih, u cilju ostvarivanja ravnopravnih međusobnih odnosa;
- održavanje stabilnosti i sigurnosti poslovanja, kroz kontinuirano jačanje osnovnog kapitala i rezervi Banke;
- implementacija novih trendova u bankarskoj delatnosti, sa najvećim stepenom efikasnosti, koji će omogućiti pravovremeno, dosledno i sigurno ostvarivanje definisanih strateških ciljeva;
- savremenost, težnja ka uvođenju i prihvatanju međunarodnih standarda u poslovanju;
- poštovanje najviših standarda stručnosti i odgovorno i blagovremeno obavljanje svih poslova iz bankarske delatnosti radi sveobuhvatne zaštite preuzetih obaveza, obezbeđenja likvidnosti i blagovremene isplate preuzetih obaveza.

13. Događaji nakon protoka poslovne godine

Nije bilo bitnih događaja nakon isteka poslovne godine koji bi zahtevali obelodanjivanje ili korekciju u bilansima Banke.

izveštaj pripremio:

rukovodilac Odeljenja

Dejan Funduk

Predsednik IO

Vladimir Čupić

član IO

Ana Marković

IZVRŠNI ODBOR

Broj: 3893/2021

Beograd, 27.04.2021. godine

Na osnovu člana 50. stav 2. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala (Sl. Glasnik RS br. 31/2011, 112/2015, 108/2016 i 9/2020) odgovorna lica ALTA banke a.d. Beograd

IZJAVLJUJU

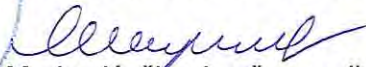
Prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu Banke.

Tanja Savić, rukovodilac Odeljenja
finansija i izveštavanja

Vladimir Čupić, predsednik Izvršnog odbora

Ana Marković, član Izvršnog odbora

ALTA BANKA a.d. Beograd

Bulevar Zorana Đinđića 121
11070 Novi Beograd
Poštanski fah 59
PAK 190347

Matični broj: 07074433
PIB: 100001829
SWIFT JMBNRSBG
Tekući račun: 908-19001-11

Tel: +381 11 22 05 500
Faks: +381 11 31 10 217
E-mail: info@altabanka.rs
www.altabanka.rs

REDOVNA SKUPŠTINA
Broj: 3963/2021
Beograd, 29.04.2021 godinu

Na osnovu člana 66. stav 1 tačka 3) Zakona o bankama i člana 5. stav 1 tačka 3) Statuta ALTA banke a.d. Beograd, Skupština ALTA banke a.d. Beograd na Redovnoj sednici akcionara održanoj dana 29.04.2021. godine, donosi sledeću

ODLUKU

1. Usvaja se Izveštaj o poslovanju ALTA banke ad Beograd za 2020. godinu, sa mišljenjem spoljnog revizora, u tekstu koji čini sastavni deo ove Odluke.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsednik Skupštine
Anastazija Tanja Delic
Dr Anastazija Tanja Đelić

REDOVNA SKUPŠTINA

Broj: 3962/2021

Beograd, 29.04.2021 godinu

Na osnovu člana 66. stav 1 tačka 3) Zakona o bankama i člana 5. stav 1 tačka 3) Statuta ALTA banke a.d. Beograd, Skupština ALTA banke a.d. Beograd na Redovnoj sednici akcionara održanoj dana 29.04.2021. godine, donosi sledeću

ODLUKU

1. Usvajaju se Finansijski izveštaji ALTA banke a.d. Beograd za 2020. godinu, sa izveštajem i mišljenjem spoljnog revizora BDO:

- Bilans stanja,
- Bilans uspeha,
- Izveštaj o ostalom rezultatu,
- Izveštaj o promenama na kapitalu,
- Izveštaj o tokovima gotovine i
- Napomene uz finansijske izveštaje Banke za 2020. godinu.

2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsednik Skupštine

Anastazija Tanja Delic

Dr. Anastazija Tanja Delic

REDOVNA SKUPŠTINA
Broj: 3964/2021
Beograd, 29.04.2021 godinu

Na osnovu člana 66. stav 1 tačka 3) Zakona o bankama i člana 5. stav 1 tačka 3) Statuta ALTA banke a.d. Beograd, Skupština ALTA banke a.d. Beograd na Redovnoj sednici akcionara održanoj dana 29.04.2021. godine, donosi sledeću

ODLUKU

1. Ostvarena dobit ALTA banke a.d Beograd za 2020. godinu u iznosu od RSD 12.162.767,68 u celosti se raspoređuje u rezerve Banke, za pokriće gubitaka.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsednik Skupštine
Anastazija Tanja Đelić
Dr. Anastazija Tanja Đelić